

Kallelse till sammanträde med Vård- och omsorgsnämnden

Datum och tid: 2023-01-25, klockan 16:00

Plats: Albert Sahlin - Stadshuset, Eslöv

Förhinder anmäls till Helena Nilsson, helena.nilsson2@eslov.se

Ordförande

Tony Hansson (S)

1. Val av protokolljusterare

2. Övergripande information om Vård och Omsorgs verksamheter

Ingrid Westerlund,
verksamhetschef hälsa
och bistånd, Negar
Jalilpour,
verksamhetschef
funktionsnedsättning,
Sofia Persson,
verksamhetschef
äldreomsorgen 16:00

3. Översiktlig information om sekretess, tystnadsplikt, meddelarfrihet för anställda, förtroendevalda eller uppdragstagare i Eslövs kommun 2023 (VoO.2022.0567)

Agneta Fristedt,
kommunjurist 16:30

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Översiktlig information om sekretess, tystnadsplikt, meddelarfrihet för anställda, förtroendevalda eller uppdragstagare i Eslövs kommun 2023
- Sekretessförbindelse

4. Ekonomisk månadsrapport för december 2022 (VoO.2022.0001)

föredras ej

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Ekonomisk månadsrapport för december 2022
- Ekonomisk månadsrapport december 2022

5. Vård- och omsorgsnämndens årsbokslut 2022 (VoO.2023.0020)

Marcus Lind,
controller, Camilla

Nilsson, controller,
Maria Boberg,
verksamhetsutvecklare
16:50

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Vård- och omsorgsnämndens årsbokslut 2022
- Årsbokslut 2022
- Fördjupat årsbokslut 2022
- Driftsredovisning med generella statsbidrag

6. **Åtgärdsplan för vård- och omsorgsnämnden 2023-2024 (VoO.2023.0040)** Johanna Elfsberg, chef ekonomi och administration *17:35*

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Åtgärdsplan för 2023 och 2024
- Åtgärdsplan för 2023 och 2024
- SKR- Analys av äldreomsorgen
- Kommunstyrelsens beslut § 176, 2022 Framställning av kommunens ekonomiska läge inför 2023 samt beställning av analys av kommunens ekonomiska situation

7. **Uppföljning av intern kontroll 2022 (VoO.2022.0562)** Marieth Roos-Ekelund, socialt ansvarig samordnare *18:20*

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Uppföljning av intern kontroll 2022
- Uppföljning av intern kontroll 2022

8. **Plan för intern kontroll 2023 (VoO.2022.0539)** Marieth Roos-Ekelund, socialt ansvarig samordnare *18:30*

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Plan för intern kontroll 2023
- Internkontrollplan 2023, Vård och Omsorg

9. **Yttrande över Kommunrevisionens** Alexandra Nord, HR-

**granskningsrapport av vård- och
omsorgsnämndens arbetsmiljöarbete
(VoO.2022.0563)**

konsult 18:40

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Yttrande över kommunrevisionens granskningsrapport av vård- och omsorgsnämndens arbetsmiljöarbete
- Missiv. Kommunrevisionens granskningsrapport av vård- och omsorgsnämndens arbetsmiljöarbete
- Granskningsrapport. Kommunrevisionens granskningsrapport av vård- och omsorgsnämndens arbetsmiljöarbete

**10. Fördelning av kostnadsposter i riksnormen för
försörjningsstöd 2023 (VoO.2022.0566)**

Marie Skott, enhetschef
ekonomiskt bistånd
18:55

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Fördelning av behovsposter i riksnormen för försörjningsstöd 2023
- Bilaga 1. Socialstyrelsens information, Riksnormen för försörjningsstöd 2023
- Bilaga 2. Konsumentverkets Koll på pengarna 2023
- Filaga 3. Fördelning av behovsposterna i riksnorm 2022
- Bilaga 4. Fördelning av behovsposter i riksnorm 2023

**11. Revidering av riktlinjer för försörjningsstöd och
ekonomiskt bistånd (VoO.2022.0564)**

Marie Skott, enhetschef
ekonomiskt bistånd

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Revidering av riktlinjer för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd
- Bilaga 1. Förslag till reviderade Riktlinjer för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd 2023 med kommentarer avseende revideringar
- Bilaga 2. Riktlinjer för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd, antagna 2021-01-20
- Bilaga 3. Förslag till reviderade Riktlinjer för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd 2023

**12. Granskning av detaljplan för Ölycke 1:228 med
flera i Löberöd, Eslövs kommun (VoO.2022.0560)**

föredras ej

Beslutsunderlag

- Granskningsyttrande; Detaljplan för Ölycke 1:228 med flera i Löberöd
- Underrättelse om granskning för detaljplan för Ölycke 1:228 med flera i Löberöd, Eslövs kommun, KS.2021.0030
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 1 160, 2022. Granskning för detaljplan för fastigheten Ölycke 1:228 med flera i Löberöd, Eslöv
- Samrådsredogörelse, granskningshandling för detaljplan för fastigheten Ölycke 1:228 med flera
- Planbeskrivning, granskningshandling för detaljplan för fastigheten Ölycke 1:228 med flera
- Plankarta, granskningshandling för detaljplan för fastigheten Ölycke 1:228 med flera
- Markteknisk undersökningsrapport (MUR) och PM, Geoteknik och Markmiljö

13. Val av ledamöter och ersättare till vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott (VoO.2023.0018)

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse; Val av ledamöter och ersättare till vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott
- Reglemente för vård- och omsorgsnämnden 2023

14. Val av ledamöter till Kommunala pensionärsrådet (VoO.2023.0019)

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse; Val av ledamöter till Kommunala pensionärsrådet
- Reglemente för Kommunala pensionärsrådet

15. Förvaltningschefen informerar, 2023 (VoO.2023.0023)

16. Redovisning av delegeringsbeslut i Platina

VoO.2023.0027-2 Återkallelse av serveringstillstånd

VoO.2022.0049-24 Beslut om rätt att teckna beslutsattest,
funktionsnedsättning

**17. Redovisning av delegeringsbeslut 2022
(VoO.2022.0003)**

Beslutsunderlag

- Redovisning av delegeringsbeslut 221201-221231 myndighetsenheten (äldreomsorg, funktionsnedsättning)
- Redovisning av delegeringsbeslut 221201-221231 myndighetsenheten (enligt LSS)
- Redovisning av delegeringsbeslut 221201-221231 ekonomiskt bistånd
- Redovisning av delegeringsbeslut 221201-221231 ekonomiskt bistånd (integration)
- Redovisning av delegeringsbeslut 221201-221231 socialtjänst över 18

18. Anmälningar för kännedom

SOT.2022.0180-4 Servicenämndens beslut § 138, 2022 Omförhandling av hyresavtal 045-600 Bjärevägen 2, fastigheten Axelvold 6

SOT.2022.0180-3 Hyresavtal Bjärevägen, kontrakt nummer 045-600, avtalstid 1 januari 2023 till 31 december 2027

SOT.2022.0181-4 Servicenämndens beslut § 139, 2022 Omförhandling av hyresavtal 075-604 Järnvägsgatan 12, fastigheten Sibbarp 25:27, Marieholm

SOT.2022.0181-3 Hyresavtal Järnvägsgatan 12, kontrakt nummer 075-604, avtalstid 1 januari 2023 till 31 december 2027

VoO.2022.0546-2 Bilaga till Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 162, 2022 Uppföljning av befolkningsprognos för kvartal 3, 2022. Presentation.

VoO.2022.0547-2 Bilaga 2 till Kommunstyrelsens beslut § 244, 2022. Sammanställning av nämndernas beslutade upphandlings- och genomförandeplaner för varor och tjänster.

- VoO.2022.0547-1 Kommunstyrelsens beslut § 244, 2022 Antagande av upphandlings- och genomförandeplan för varor och tjänster 2023
- VoO.2022.0547-3 Bilaga 1 till Kommunstyrelsens beslut § 244, 2022. Upphandlings- och genomförandeplan för varor och tjänster 2023 för KS
- VoO.2022.0546-1 Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 162, 2022 Uppföljning av befolkningsprognos för kvartal 3, 2022
- VoO.2022.0548-1 Kommunstyrelsens beslut § 250, 2022 Organisering och styrning av det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet i Eslövs kommun
- VoO.2022.0558-1 Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 168, 2022 Hyreskontrakt avseende förhyrning av bostäder på Köpmannen 11 upphävs
- VoO.2023.0003-1 Överklagan gällande ekonomiskt bistånd
- VoO.2023.0004-1 Kommunfullmäktiges beslut § 124, 2022 Fastställande av budget 2023 samt flerårsplan 2024-2026 och beslut om låneförpliktelser och nyupplåningsram för 2023
- VoO.2023.0005-1 Överklagan av beslut om plats på vård- och omsorgsboende
- VoO.2023.0006-2 Överklagan gällande assistans enligt LSS § 2
- VoO.2023.0007-1 Överklagan gällande ekonomiskt bistånd
- VoO.2023.0008-1 Överklagan gällande ekonomiskt bistånd
- VoO.2023.0009-1 Överklagan gällande ekonomiskt bistånd
- VoO.2023.0011-1 Dom från Förvaltningsrätten i Malmö
- VoO.2023.0022-1 Kommunfullmäktiges beslut § 137, 2022 Val till vård- och omsorgsnämnden för mandatperioden 2023-2026
- VoO.2023.0026-1 Överklagan gällande ekonomiskt bistånd
- VoO.2022.0355-2 Dom från Förvaltningsrätten i Malmö i mål 9981-22

**Översiktlig information om sekretess,
tystnadsplikt, meddelarfrihet för anställda,
förtroendevalda eller uppdragstagare i Eslövs
kommun 2023**

3

VoO.2022.0567

2023-01-13

Helena Nilsson

+4641362171

helena.nilsson2@eslov.se

Vård- och omsorgsnämnden

Förslag till beslut; Översiktlig information om sekretess, tystnadsplikt, meddelarfrihet för anställda, förtroendevalda eller uppdragstagare i Eslövs kommun 2023

Ärendebeskrivning

För att säkerställa att reglerna för sekretess, tystnadsplikt och meddelarfrihet är implementerade i kommunen får vård- och omsorgsnämnden information om vad som gäller för anställda, förtroendevalda och uppdragstagare i Eslövs kommun. Informationen behandlas av alla nämnder i kommunen en gång om året.

För att medborgarna i Eslövs kommun ska känna förtroende för kommunens verksamhet är det viktigt att de kan lita på att personliga uppgifter och handlingar stannar hos de personer som ska ha tillgång till dem och att de inte sprids vidare.

Beslutsunderlag

Sekretessförbindelse

Beredning

Nämnden såsom myndighet är ansvarig för sina allmänna handlingar och hur de hanteras utifrån offentlighets- och sekretesslagen. Dessa regler gäller även för dem som är förtroendevalda. Det bifogas därför information om de viktigaste reglerna kring sekretess som gäller generellt för alla som på ett eller annat sätt representerar Eslövs kommun, således även för dem som förtroendevalda. Samma information som bifogas gäller för de anställda men är samtidigt förenat med en sekretessförbindelse att skriva på.

Alla som genom anställning, förtroendevald, uppdrag eller som på annat sätt deltar i arbetet i Eslövs kommun har tystnadsplikt rörande de uppgifter och handlingar som är sekretessbelagda enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Tystnadsplikten gäller både muntliga och skriftliga uppgifter.

Förslag till beslut

- Vård- och omsorgsnämnden har tagit del av den översiktliga informationen om sekretess, tystnadsplikt, meddelarfrihet för förtroendevalda i Eslövs kommun och informationen läggs till handlingarna.

Beslutet skickas till

Kommunledningskontoret, juridiska avdelningen

Josef Johansson
Förvaltningschef

Patrik Linder
Avd. chef juridiska avdelningen

Översiktlig information om sekretess, tystnadsplikt, meddelarfrihet för anställda, förtroendevalda eller uppdragstagare i Eslövs kommun

Innebörden av sekretess och för vilka den gäller

För att medborgarna i Eslövs kommun ska känna förtroende för kommunens verksamhet är det viktigt att de kan lita på att personliga uppgifter och handlingar stannar hos de personer som ska ha tillgång till dem och att de inte sprids vidare.

Alla som genom anställning, förtroendevald, uppdrag eller som på annat sätt deltar i arbetet i Eslövs kommun har tystnadsplikt rörande de uppgifter och handlingar som är sekretessbelagda enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Tystnadsplikten gäller både muntliga och skriftliga uppgifter.

Det främsta syftet med sekretess är att skydda enskilda personer från att uppgifter om deras personliga förhållanden lämnas till andra. Med personliga förhållanden menas i princip alla uppgifter som kan kopplas till en viss person, till exempel uppgifter om hälsotillstånd, familjeförhållanden, arbetsförmåga eller ekonomiska förhållanden. I vissa fall kan sekretess även gälla för någons namn, adress och/eller telefonnummer. Sekretess gäller i många fall både för uppgifter om den enskilde men också för dennes närstående om vederbörande skulle lida men om en uppgift lämnades ut.

Sekretessreglerna i 21 kapitlet måste alltid beaktas av alla då dessa regler gäller oavsett vilken verksamhet man tillhör i Eslövs kommun. I 21 kapitlet behandlas bland annat sekretess utifrån dataskyddsförordningens krav på laglig behandling av personuppgifter.

Sekretess gäller såväl mot enskilda som mot andra myndigheter och innebär bland annat:

- att man inte får diskutera delar av sitt arbete med familj eller vänner.
- att man inte får svara på frågor från allmänheten, journalister (se dock nedan angående meddelarfrihet), andra myndigheter eller andra förvaltningar om frågorna rör uppgifter för vilka det föreligger

sekretess.

- att man inte får lämna ut handlingar eller digital information om det finns uppgifter i handlingarna eller information för vilka det föreligger sekretess.

Varje kommunal nämnd är en myndighet i offentlighets- och sekretesslagens mening. Sekretessen gäller mellan olika myndigheter (nämnder) inom Eslövs kommun. Det kan också finnas sekretessgränser mellan olika verksamheter inom en nämnd, så kallad inre sekretess.

Några exempel på allmängiltiga sekretessbestämmelser för Eslövs kommun

Offentlig upphandling

Enligt 19 kapitlet 3 § 2 stycket i offentlighets- och sekretesslagen gäller absolut sekretess för anbud eller motsvarande erbjudande till dess att alla anbud eller erbjudanden offentliggjorts eller beslut om leverantör och anbud fattats eller ärendet på annat sätt har slutförts. När avtal har träffats med en leverantör eller ärendet på annat sätt slutförts blir anbud och avtal allmänna handlingar och som huvudregel offentliga. Visst sekretesskydd finns dock för vissa uppgifter i anbudet som röjer en anbudsgivares affärs- eller driftförhållande, se nedan.

Personalverksamhet

Sekretess gäller i personalsocial verksamhet för uppgift som hänför sig till psykologisk undersökning eller behandling och för uppgift om en enskilds personliga förhållanden hos psykolog, personalkonsulent eller en annan sådan befattningshavare som särskilt har till uppgift att bistå med råd och hjälp i personliga angelägenheter, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men i enlighet med 39 kapitlet 1 § offentlighets- och sekretesslagen. Här är sekretess huvudregel. Detta innebär att en uppgift kan lämnas ut endast om det står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

Uppgifter inom övrig personaladministrativ verksamhet är enligt 39 kapitlet 2 § offentlighets- och sekretesslagen som huvudregel offentliga. För uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller uppgift om enskilds personliga förhållanden i personaladministrativ verksamhet gäller att dessa inte kan lämnas ut om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs. Sekretess gäller inte i anställningsärenden eller i ärende om disciplinansvar.

Myndigheters affärsverksamhet och uppgift om enskilda affärs- eller driftförhållanden

Enligt 19 kapitlet 1 § offentlighets- och sekretesslagen gäller sekretess i en myndighets affärsverksamhet för uppgift om myndighetens affärs- eller driftförhållanden om det kan antas att någon som driver en likartad rörelse gynnas på myndighetens bekostnad om uppgiften röjs. Som huvudregel är dock de flesta uppgifter som rör myndigheters affärsverksamhet offentliga.

Sekretess gäller i vissa fall om uppgifter om enskildas affärsverksamhet när de har en affärsförbindelse med oss som myndighet. Detta regleras i 31 kapitlet 16 § i offentlighets- och sekretesslagen. Detta gäller bara om det av särskild anledning kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs. Även i dessa situationer är dock de flesta uppgifter som huvudregel offentliga.

Växletelefoni

För personal i en myndighets telefonväxel, det vill säga för personalen i Kontaktcenter, gäller absolut sekretess för uppgift som har inhämtats vid tjänstgöringen och som avser telefonsamtal till eller från någon annan person hos myndigheten, enligt 40 kapitlet 4 § offentlighets- och sekretesslagen.

Meddelarfrihet

Trots att vissa uppgifter är sekretessbelagda enligt offentlighets- och sekretesslagen kan en anställd eller annan inom en kommun ha rätt att lämna ut dessa uppgifter till en journalist eller en författare med avsikten att uppgiften ska publiceras. Detta kallas att den anställda har meddelarfrihet. Myndigheten får inte eftersöka vem det är som lämnat ut uppgifterna.

Meddelarfriheten gäller dock inte för alla uppgifter som är sekretessbelagda enligt offentlighets- och sekretesslagen. Om man är osäker på vilka uppgifter som får lämnas ut mot bakgrund av meddelarfriheten kan det vara bra att rådgöra med jurist eller annan innan man lämnar ut uppgiften till en journalist eller författare. Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter behandlas i 13 kapitlet offentlighets- och sekretesslagen.

När gäller sekretessen?

Sekretessen, det vill säga tystnadsplikten, gäller oavsett om man arbetar eller är ledig. Den gäller även om man har slutat arbeta eller bytt arbetsplats. Sekretessen kan gälla i upp till sjuttio år.

Några exempel på sekretessbrytande bestämmelser

Den enskilde själv har nästan alltid rätt att få ta del av de uppgifter som berör honom eller henne. Den enskilde kan lämna sitt samtycke till att information som är sekretessbelagd lämnas ut till allmänheten, anhöriga eller annan myndighet.

Sekretess kan i vissa fall även gälla mot underåriga barns vårdnadshavare.

Upplysningar kan lämnas till hälso- och sjukvårdspersonal om det är nödvändigt för att den enskildes behov av insatser från kommunen ska kunna tillgodoses. I vissa bestämda undantagsfall kan upplysningar även lämnas till hälso- och sjukvården med anledning av att den enskilde behöver vård där.

Sekretessbelagda uppgifter kan lämnas ut till vissa myndigheter om de begär att få ut uppgifter med stöd av lag. Sekretessbelagda uppgifter kan även under vissa förutsättningar lämnas ut till andra myndigheter som till exempel polisen eller åklagarmyndigheten.

Vad händer om man bryter mot tystnadsplikten?

Om man röjer uppgifter som omfattas av sekretesskydd gör man sig skyldig till dels en kränkning av den enskilde, dels brott mot tystnadsplikten enligt 20 kapitlet 3 § brottsbalken. Straffet kan bli böter eller fängelse. Den som röjer uppgiften är personligt straffansvarig.

Dataintrång

Anställda och uppdragstagare kan ha möjlighet att ta del av olika uppgifter i olika system. Som anställd/uppdragstagare ska man bara ta del av de uppgifter som krävs för att utföra sitt arbete. Det är alltså inte tillåtet att som anställd/uppdragstagare använda eller ta del av uppgifterna i privat syfte. Detta gäller även om uppgifterna är offentliga och kan lämnas ut om det inkommer en förfrågan om utlämnande av allmän handling.

Om man på ett otillåtet sätt tar del av uppgifter som man inte behöver ta del av för att utföra sitt arbete kan man göra sig skyldig till dataintrång, 4 kapitlet 9c § brottsbalken.

Hur hanteras din kommunikation?

Genom din anställning/uppdrag upprättas olika kommunikationsvägar, kan vara e-postkonto, telefonabonnemang eller digital kommunikationskanal. Dessa kommer i vissa fall ha ditt personnamn kopplat till konto/abonnemang. Trots denna koppling är avsikten att kommunikationen är med Eslövs kommun och inte med den anställda/uppdragstagaren privat. Det mesta som kommuniceras loggas och kan sökas igenom för att upptäcka oegentligheter.

Det är viktigt att känna till att epostlogg är en allmän handling och ska efter sekretessprövning lämnas ut som vilken handling som helst. Det kan vara ett skäl till att bara använda din arbetsepost till arbete och inte till något privat.

Post ställd till dig

Det är inte tillåtet att öppna brev ställda till tjänsteman där man kan misstänka att brevet är av privat natur. Att öppna annans post är straffbart i enlighet med brottsbalkens 4 kapitel 8 § och 9 §. Detta gäller även på jobbet.

Brev som verkar vara privata får inte bli liggande öppnade, eftersom det finns en möjlighet att innehållet hör till verksamheten och handlingen då är allmän. För att tillgodose tillgången till allmänna handlingar, utan att bryta mot reglerna i brottsbalken har JO (justitieombudsmannen) rekommenderat att de anställda utfärdar fullmakt för annan på arbetet att öppna post i deras bortavaro. De anställda är inte skyldiga att lämna fullmakt men kan tvingas avbryta sin ledighet för att öppna sin post.

Det finns därför möjlighet för den anställda/uppdragstagare att lämna fullmakt till den personal som har hand om posthanteringen att motta, kvittera ut och öppna den post, rekommenderade brev samt paket som inkommer.

Arbete med säkerhetsskyddade uppgifter

För några anställda/uppdragstagare gäller särskilda regler om man arbetar med säkerhetsskyddade uppgifter. Den som sprider säkerhetsskyddade uppgifter kan straffas enligt 19 kapitlet brottsbalken.

Meddelarfrihet gäller inte för säkerhetsskyddade uppgifter.

Var finns mer information?

Om du är osäker på om du kan lämna ut en uppgift, eller om du har frågor om sekretess, ska du som anställd prata med din närmsta chef eller med kommunjuristen. Förtroendevalda som har frågor om sekretess eller liknande frågor ska i första hand ställa frågorna till nämndsekreteraren. I myndighetens delegeringsordning framgår vem som har rätt att besluta om utlämnande av handlingar.

Sekretessförbindelse

Härmed intygar jag, att jag har tagit del av informationen ovan om vad som gäller för mig utifrån det uppdrag jag har i Eslövs kommun.

Jag försäkrar att jag inte talar om eller för vidare på annat sätt, sådant som jag får reda på om enskildas personliga förhållanden. Jag har förstått att detta gäller för mig under den tid jag är verksam i Eslövs kommun men även därefter. Jag är medveten om att sekretess kan gälla upp till sjuttio år.

Jag är medveten om att jag bryter mot tystnadsplikten om jag inte följer bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen på rätt sätt. Jag vet att brott mot bestämmelserna kan leda till åtal för brott mot tystnadsplikten.

Är jag anställd av Eslövs kommun är jag vidare medveten om att jag dessutom bryter mot mitt anställningsavtal och att min arbetsgivare kan vidta disciplinära åtgärder mot mig utifrån detta.

Datum:	Namnteckning:
	Namnförtydligande:

Denna förbindelse skrivs under i två exemplar. Ett exemplar förvaras av Eslövs kommun. Det andra exemplaret behåller den som undertecknat.

Information om hur Eslövs kommun behandlar personuppgifter enligt dataskyddsförordningen (GDPR)

Personuppgiftsansvarig

Den som är ansvarig för att dina personuppgifter hanteras enligt Dataskyddsförordningen/GDPR är den personuppgiftsansvarige.
 Personuppgiftsansvarig: Vård- och omsorgsnämnden
 Organisationsnummer: 212000-1173
 Adress: Eslövs kommun, 241 80 Eslöv
 E-post: vardochoomsorg@eslov.se
 Telefon: 0413-620 00 (växel)

Dataskyddsombud

Den personuppgiftsansvarige har utsett ett dataskyddsombud som nås via: dataskyddsombud@eslov.se eller på telefon 0413-620 00 växel fråga efter dataskyddsombud.

Typer av personuppgifter som behandlas

Vi behandlar dessa typer av personuppgifter om dig:
 Personnummer, för- och efternamn, adressuppgifter, kontaktuppgifter, fotografi.

Ändamålet med personuppgiftsbehandlingen

Detta är anledningen till att dina personuppgifter behandlas:
 Ändamålet med att ovanstående personuppgifter behandlas är för att du är anställd eller förtroendevald i Eslövs kommun.

Laglig grund för att behandla dina personuppgifter

Behandlingen av dina personuppgifter enligt ovan har stöd i dataskyddsförordningen med följande skäl:

- ☐ anställningsavtal
- ☐ Förtroendemannauppdrag

Vem får ta del av dina personuppgifter?

Följande får ta del av dina personuppgifter:
 Medarbetare på Vård och Omsorg i Eslövs kommun kommer att ta del av dina personuppgifter för att kunna utföra sina arbetsuppgifter.

Eslövs kommun hanterar dina personuppgifter enligt gällande lagstiftning. Om någon begär att få ta del av dina personuppgifter så kan vi, i enlighet med offentlighetsprincipen, komma att lämna ut dem.

Hur länge sparas dina personuppgifter?

Dina personuppgifter kommer att sparas av kommunen till dess att syftet med behandlingen av personuppgifterna är uppfyllt. Personuppgifterna

kommer sedan att hanteras enligt de lagar och regler som gäller för kommunen angående så kallade dokumenthanteringsplaner och gallringsbeslut.

Personuppgifter som kommer in till kommunen blir i regel allmänna handlingar. Därför får kommunen inte gallra eller spara uppgifter hur som helst. Kontakta den personuppgiftsansvariga eller dataskyddsombudet för mer information.

När dina personuppgifter behandlas av oss har du rätt att

- Begära tillgång till dina personuppgifter, dvs att utan kostnad, vid ett tillfälle, få besked om, och en kopia av, vilka personuppgifter om dig som Eslövs kommun behandlar. För ytterligare kopior kan du behöva betala en avgift.
- Begära rättelse, radering eller begränsning av behandling av dina personuppgifter
- Invända mot behandling av dina personuppgifter
- Begära dataportabilitet
- Om personuppgiftsbehandlingen grundar sig på ditt samtycke kan du när som helst ta tillbaka detta. Om du tar tillbaka ditt samtycke gäller samtycket till och med den dag som återtagandet skedde.
- Klaga på vår behandling av dina personuppgifter till Datainspektionen/Integritetsskyddsmyndigheten

Eftersom det finns särskilda regler kring hanteringen av allmänna handlingar så begränsas ibland vissa av dessa rättigheter.

Kontakta oss

Om du har några frågor eller funderingar om behandlingen av dina personuppgifter, vänd dig då i första hand till Juridiska avdelningen.
Telefon växel: 0413-620 00 (växel)
E-post: kommunledningskontoret@eslov.se

Ekonomisk månadsrapport för december 2022

4

VoO.2022.0001

2023-01-18

Johanna Elfsberg

+4641362168

johanna.elfsberg@eslov.se

Vård- och omsorgsnämnden

Förslag till beslut; Ekonomisk månadsrapport för december 2022

Ärendebeskrivning

Förvaltningen har upprättat en ekonomisk månadsrapport för december 2022 innehållande resultatrappport, driftredovisning och verksamhetsmått. Kommentarer till ekonomiskt utfall baseras på de siffror som redovisas samt information från budgetuppföljning med enhetschefer och statistik över beslutade insatser från myndigheten.

Beslutsunderlag

Ekonomisk månadsrapport för november, daterad den 18 januari 2023

Tjänsteskrivelse, daterad den 18 januari 2023

Beredning

Det redovisade resultatet för helår 2022 uppgår till -20,2 mnkr. Utförlig analys redogörs för i rapporten Bokslut 2022.

Förslag till beslut

- Vård- och omsorgsnämnden beslutar att godkänna upprättad ekonomisk rapport för december 2022 och översända den till kommunstyrelsen

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Handläggare

Carl-Josef Johansson

Förvaltningschef

Johanna Elfsberg

Ekonomisk och administrativ chef

Månadsrapport Vård och Omsorg

december

100,0%

2023-01-18

Resultatrapport	Budget	Period	Utfall 221231	Förbrukning %	
	Helår			Helår	Period
Intäkter	131 791	131 791	155 455	118%	118%
Kostnader	-836 684	-836 684	-880 585	105%	105%
Personalkostnader	-517 484	-517 484	-573 999	111%	111%
Lokalkostnader	-75 111	-75 111	-73 218	97%	97%
Övriga driftkostnader	-242 447	-242 447	-232 360	96%	96%
Kapitalkostnader	-1 642	-1 642	-1 008	61%	61%
Nettokostnader	-704 894	-704 894	-725 130	103%	103%
Kommunbidrag	-704 894	-704 894	-704 894		
Årets resultat			-20 236		

DRIFTREDOVISNING	Budget Helår			Budget	Utfall Period			Avvikelse	Förbrukn %
Vård och Omsorg	kostnad	intäkt	netto	Period	kostnad	intäkt	netto		netto
Vård-och Omsorgsnämnden	-1 367	0	-1 367	-1 367	-1 016	0	-1 016	351	74,33%
Alkoholtillsyn	-47	217	170	170	-147	350	203	33	119,62%
Äldreomsorg	-397 036	49 332	-347 704	-347 704	-419 615	75 043	-344 572	3 131	99,10%
Funktionsnedsättning	-263 988	52 697	-211 291	-211 291	-274 293	56 194	-218 100	-6 808	103,22%
Socialpsykiatri	-32 422	4 296	-28 126	-28 126	-33 057	4 461	-28 596	-470	101,67%
Socialtjänsten över 18 år	-32 995	8 807	-24 189	-24 189	-39 194	8 016	-31 177	-6 989	128,89%
Förvaltningsgemensamt	-57 395	1 202	-56 193	-56 193	-52 775	2 480	-50 295	5 897	89,51%
Ekonomiskt bistånd	-51 435	15 240	-36 195	-36 195	-60 488	8 911	-51 577	-15 381	142,50%
	-836 684	131 791	-704 894	-704 894	-880 585	155 455	-725 130	-20 236	

Redovisat per enhet

	Budget		Utfall per månad												Summa		Avvikelse	Förbrukning %	
	Helår	Period	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Period		perioden	Helår	Period
300000 Förvaltningschef,3A	9 546	9 546	916	1 017	484	1 405	514	38	483	454	471	560	518	286	7 146		2 400	74,9%	75%
300200 Verksamh.chef Hälso o bistånd	2 458	2 458	153	171	157	180	134	137	132	586	173	171	295	-65	2 224		233	90,5%	91%
310000 Myndighetschef C3	90 697	90 697	6 843	7 518	7 481	7 139	7 110	6 901	6 482	7 839	6 617	6 932	7 930	7 547	86 341		4 355	95,2%	95%
320000 Adm.chef,3C	8 519	8 519	672	607	-3 325	4 626	640	673	670	704	651	723	675	721	8 038		481	94,4%	94%
330000 Utvecklingschef	17 287	17 287	846	900	900	735	4 031	1 100	1 333	1 183	1 114	1 165	1 601	1 356	16 264		1 023	94,1%	94%
330001 Personal adm friskvård	800	800	39	20	37	43	32	31	36	20	82	94	134	211	779		21	97,4%	97%
340000 Verksamhetschef,3E	-3 436	-3 436	-404	-588	-433	-296	-384	-400	-385	-425	-746	-404	-509	558	-4 417		981	128,5%	129%
340100 Enhetschef,3F,Trollsjögård.	30 199	30 199	2 093	2 259	1 990	2 096	2 335	2 374	2 728	2 568	2 322	2 180	2 152	2 629	27 726		2 473	91,8%	92%
340105 Enhetschef, Hemvård Väster	5 713	5 713	647	444	178	489	556	535	796	449	581	428	126	401	5 630		83	98,6%	99%
340110 Enhetschef,3G,Hemvård Söder	3 775	3 775	295	541	-51	152	282	421	795	556	417	382	132	341	4 265		-490	113,0%	113%
340115 Enhetschef, Hemvård Ytter	11 530	11 530	1 970	1 532	409	1 152	1 252	1 844	1 989	1 793	1 183	-68	-186	791	13 663		-2 133	118,5%	119%
340120 Enhetschef,3H,Hemvård Norr	4 442	4 442	261	265	-79	190	259	436	588	442	397	329	-293	106	2 901		1 541	65,3%	65%
340125 Enhetschef, Hemvård Öster	3 810	3 810	421	521	-67	97	476	390	614	375	622	-297	84	561	3 797		13	99,6%	100%
340130 Enhetschef,3I,Gjutaregården	21 787	21 787	1 729	1 794	1 658	1 831	1 795	2 087	2 198	1 798	1 874	1 817	1 803	1 946	22 329		-542	102,5%	102%
340140 Enhetschef,3J,Ölycke	22 418	22 418	1 509	1 713	1 572	1 728	1 843	1 845	1 842	1 934	2 056	1 778	2 102	1 904	21 824		593	97,4%	97%
340150 Enhetschef,3K,Bergagården	27 672	27 672	2 243	2 351	2 148	2 181	2 507	2 415	2 588	2 338	2 533	2 434	2 681	2 252	28 670		-999	103,6%	104%
340160 Enhetschef,3L,Hemsjukvård	43 526	43 526	3 567	3 913	3 624	3 823	3 917	4 565	4 992	4 193	4 333	3 795	4 601	3 375	48 697		-5 171	111,9%	112%
340170 Enhetschef,3M,Rehab	20 266	20 266	1 260	1 309	1 500	1 344	1 368	1 456	1 871	990	1 329	1 864	1 670	2 014	17 975		2 291	88,7%	89%
340180 Enhetschef,3N,Solhällan	26 889	26 889	2 000	2 289	2 003	1 947	2 137	1 020	3 595	2 128	2 152	2 016	2 201	2 011	25 497		1 392	94,8%	95%
340185 Enhetschef,3Å,Vårlöken	9 226	9 226	816	766	600	696	721	75	1 224	883	889	767	638	793	8 869		357	96,1%	96%
340190 Enhetschef,3O,Kärråkra	18 338	18 338	1 520	1 401	1 535	1 473	1 734	1 673	1 709	1 705	1 674	1 509	1 594	770	18 297		41	99,8%	100%
340191 Enhetschef, Kärråkra	23 339	23 339	1 986	2 129	1 779	1 972	2 072	2 285	2 231	2 274	2 271	1 959	2 023	1 672	24 654		-1 315	105,6%	106%
340192 Enhetschef, Alegården	2 485	2 485	251	144	-136	108	168	144	128	136	144	194	188	233	1 703		782	68,5%	69%
350000 Verksamhetschef,3P	21 084	21 084	973	1 383	1 031	1 350	1 800	1 227	1 566	-876	1 442	1 229	1 904	2 134	15 161		5 923	71,9%	72%
350110 Enhetschef, LSS	24 448	24 448	1 988	2 243	1 681	1 877	1 829	2 174	2 262	2 172	2 106	2 034	1 909	1 964	24 239		209	99,1%	99%
350120 Enhetschef,3S LSS omr5	20 861	20 861	1 581	1 581	1 408	1 508	1 595	1 657	2 088	1 755	1 640	1 550	1 774	1 679	19 815		1 045	95,0%	95%
350130 Enhetschef,3T LSS B o Ungd	19 764	19 764	1 729	1 850	1 686	1 829	1 942	1 998	2 108	2 060	1 832	1 636	1 784	1 924	22 378		-2 614	113,2%	113%
350131 Ledsag,avlös,kontaktp, LSS	2 668	2 668	179	214	186	207	188	189	213	218	231	234	218	202	2 480		187	93,0%	93%
350140 Enhetschef,3U LSS Omr4	21 048	21 048	1 708	1 687	1 618	1 616	1 603	2 045	2 146	1 975	1 942	1 682	1 793	1 856	21 671		-623	103,0%	103%
350150 Personlig assistans extern	18 003	18 003	2 227	1 793	2 160	2 461	2 434	1 974	2 325	2 075	2 045	2 257	3 146	1 077	25 974		-7 971	144,3%	144%
350160 Personlig assistans krets 1&2	15 329	15 329	1 190	1 435	1 031	1 098	1 492	1 338	1 624	1 507	1 485	1 256	1 216	1 035	15 707		-378	102,5%	102%
350161 Personlig assistans krets 3	5 934	5 934	422	601	222	417	576	507	565	614	502	422	548	388	5 783		150	97,5%	97%
350162 Personlig assistans övrigt	21	21	225	283	167	175	242	210	212	231	275	205	198	192	2 615		-2 594		
350170 Enhetschef,3Y LSS omr3	29 887	29 887	2 438	2 592	2 117	2 367	2 281	2 880	2 756	2 698	2 415	2 532	2 773	2 199	30 047		-160	100,5%	101%
350180 Enhetschef,3Z LSS dagl vsh	25 915	25 915	1 738	1 907	1 966	2 060	2 267	3 503	2 126	836	2 315	2 017	2 551	2 761	26 049		-134	100,5%	101%
350190 Enhetschef,3Å socialpsyk.	30 959	30 959	2 189	2 723	2 149	2 158	3 419	2 538	2 750	2 829	2 294	2 570	2 732	2 969	31 321		-362	101,2%	101%
360000 Enhetschef Soc.tjänsten +18 år	7 140	7 140	726	592	867	938	629	809	631	646	636	831	-388	866	7 781		-641	109,0%	109%
360010 Enheten f ekonomiskt bistånd	36 127	36 127	4 036	3 824	4 686	4 187	4 868	5 119	4 358	4 231	3 868	3 807	3 626	4 913	51 521		-15 395	142,6%	143%
360020 Öppenvården	6 613	6 613	490	598	466	533	536	541	565	485	492	485	563	528	6 281		332	95,0%	95%
360030 Vård o behandling 3R	12 115	12 115	2 122	1 590	2 138	1 912	1 716	1 545	1 604	1 073	1 233	1 293	460	1 612	18 298		-6 183	151,0%	151%
360040 Övrig vuxenrådgivning 3R	1 969	1 969	166	144	138	152	168	164	158	165	158	158	159	164	1 894		75	96,2%	96%
360050 Mötesplats Karidal	3 725	3 725	267	271	256	251	248	251	258	310	289	297	256	284	3 238		487	86,9%	87%
Total	704 894	704 894	58 026	60 327	49 937	62 208	65 332	62 716	68 952	59 925	60 339	56 824	59 382	61 162	725 130		-20 236	102,9%	103%
Budget	704 894		57 354	55 076	58 100	56 083	57 929	60 113	64 653	62 548	59 489	57 676	57 676	58 196	704 894				
Resultat			-673	-5 252	8 163	-6 125	-7 403	-2 603	-4 299	2 624	-850	852	-1 706	-2 966	-20 236				

Verksamhetsredovisning hemvård

Antal beslutade timmar inom hemvården, per utförare															Antal timmar				
Redovisat utfall per månad	Söder		Norr		Väster		Ytter		Öster		Extern utförare		Totalt		Utfall +/-				
	antal timmar		antal timmar		antal timmar		antal timmar		antal timmar		antal timmar		antal timmar		Förändring	Budget	budget	medel per	Prognos
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021-2022	2022	2022	dygn -22	2022
januari	2 714	2 035	3 076	2 742	1 727	1 609	5 060	4 047	2 507	2 836	0	0	15 083	13 268	-1 815	14 823	-1 555	428	13 268
februari	2 503	2 002	2 691	2876	1 450	1 739	5 323	4 320	2 462	2 944	0	0	14 428	13 881	-547	13 388	493	496	13 881
mars	2 721	2 238	3 045	2739	1 642	1 728	5 794	4 531	2 902	3 197	0	0	16 104	14 433	-1 671	14 824	-391	466	14 433
april	2 644	2 180	2 980	2872	1 482	1 571	5 530	4 297	2 668	2 879	0	0	15 303	13 799	-1 504	14 344	-545	460	13 799
maj	2 643	2 077	2 989	2782	2 005	1 502	5 275	4 540	3 001	2 608	0	0	15 913	13 509	13 509	14 823	-1 314	436	13 509
juni	2 605	1 954	3 104	2443	1 387	1 415	5 604	4 125	3 043	2 582	0	0	15 743	12 519	12 519	14 344	-1 825	417	12 519
juli	2 598	1 726	3 087	2418	1 489	1 133	5 724	3 890	3 100	2 407	0	0	15 998	11 574	11 574	14 823	-3 249	373	11 574
augusti	2 283	1 981	3 037	2762	1 445	1 528	5 716	4 217	3 132	2 630	0	0	15 612	13 118	13 118	14 823	-1 705	423	13 118
september	2 123	1 900	2 515	2629	1 357	1 627	5 842	4 080	2 915	2 315	0	0	14 752	12 551	12 551	14 344	-1 793	418	12 551
oktober	1 971	1 863	2 554	2729	1 692	1 600	5 389	4 544	2 890	2 270	0	0	14 496	13 006	13 006	14 823	-1 817	420	13 006
november	1 933	1 753	2 823	3094	1 579	1 740	5 276	5 739	2 885	2 784	0	0	14 495	15 110	15 110	14 344	766	487	15 110
december	1 926	1 893	2 646	2 854	1 576	1 970	5 061	5 158	2 896	2 419	0	0	14 105	14 294	14 294	14 823	-529	461	14 294
Summa totalt	28 664	23 602	34 545	32 940	18 832	19 162	65 593	53 488	34 399	31 871	0	0	147 633	129 192	100 144	174 525	-13 463	5 285	161 062

Verksamhetsmått per månad 2022	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Antal personer med service	331	329	333	327	330	342	340	339	333	332	342	341
Antal timmar service	1 179	1 065	1 152	1 090	1 135	1 071	1 116	1 131	1073	1 089	1 081	1 134
Antal personer med omvårdnad	400	408	412	394	398	406	390	399	397	392	403	409
Antal timmar omvårdnad	12 552	12 014	13 050	12 348	12 626	11 840	12 275	12 362	11801	11 872	11 991	12 729
Antal timmar omvårdnad/brukare	31	29	31	31	32	29	31	31	30	30	29,75	31
Antal personer med trygg hemgång	5	12	14	8	6	5	4	4	4	4	7	6
Antal timmar trygg hemgång	340	794	587	564	350	474	273	270	190	270	375	310
Antal timmar ledsagarservice	10	9	10	9	9	9	9	16	12	9	8	9
Antal timmar avlösare	77	60	73	47	16	12	12	12	10	17	31	17
Summa timmar, hemtjänst, avlösare, ledsagare, THG												
Antal unika brukare med SoL-insats												
Antal timmar SoL/unika brukare												
Antal delegerade HSL-timmar												
Antal abonnemang trygghetslarm	837	842	833	808	833	821	820	853	837	852	869	881
Antal personer med matdistribution												

Medel

335

1 110

401

12 288

30

7

400

10

32

Verksamhetsredovisning vård- och omsorgsboende samt korttid och avlastning äldreomsorg**2022**

Verksamhetsmått per månad - Vobo	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Medel
Antal inkomna ansökningar	10	9	16	8	5	19	11	8	9	9	9	12	10
Beviljade vård- och omsorgsboende	10	6	14	11	8	14	5	12	8	18	10	11	11
Bifall, står i kö	6	4	8	6	18	14	15	13	18	26	23	25	
Antal ej verkställda beslut > 3 månader													
Omsättningstal på boende													
Antal verkställda beslut - internt	254	256	248	286	250	257	249	256	256	254	257	258	257
Antal verkställda beslut - externt	4	4	2	5	6	6	6	6	5	5	5	5	
Inkomna ansökningar om Trygghetsboende													
Beviljade trygghetsboende under månaden													
Sökt men återtagit ansökan innan beslut tagits under månaden	0	1	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	

2022

Verksamhetsmått per månad - korttid	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Medel
Antal personer med beslut om korttid - internt	50	39	45	29	25	30	47	39	30	35	51	54	40
Antalpersoner med beslut om korttid - externt													
Antal verkställda dygn Kärråkra			26	35	52	37	52	60	51	67	46	69	
Antal verkställda dygn Ölycke	435	409	470	458	560	516	503	462	517	516	515	549	493
Antal verkställda dygn övriga VoB													
Antal verkställda dygn externt													
Totalt antal verkställda dygn	435	419	512	495	560	553	555	522	533	544	528	579	
Maxkapacitet	620	560	620	600	620	600	620	620	600	620	600	620	

Beläggingsgrad

70% 73% 76% 76% 90% 86% 81% 75% 86% 83% 86% 89%

2021

Verksamhetsmått per månad - Vobo	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Medel
Antal inkomna ansökningar	12	18	14	10	12	10	13	11	6	8	11	7	11
Beviljade vård- och omsorgsboende	10	11	15	12	9	6	16	4	12	6	12	12	10
Bifall, står i kö					4	5	6		9	9	12		
Antal ej verkställda beslut > 3 månader													
Omsättningstal på boende													
Antal verkställda beslut - internt		241	247	244	247	246	246	246	248	248	253	249	247
Antal verkställda beslut - externt	4		4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
Inkomna ansökningar om Trygghetsboende			1			1							1
Beviljade trygghetsboende under månaden	1						1						1
Sökt men återtagit ansökan innan beslut tagits under månaden		1	3	0	3		1	1				1	1

2021

Verksamhetsmått per månad - korttid	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Medel
Antal personer med beslut om korttid - internt	45	44	40	30	37	41	43	45	45	56	65	57	46
Antalpersoner med beslut om korttid - externt	0	0	0	0									
Antal verkställda dygn Kärråkra	0	0	0	0									
Antal verkställda dygn Ölycke	388	326	366	257	340	333	395	432	384	536	541	521	402
Antal verkställda dygn övriga VoB	0	0	0										
Antal verkställda dygn externt	0	0	0										
Totalt antal verkställda dygn	388	326	366	247	340	333	395	432	384	536	541	521	
Maxkapacitet	330	392	434	420	434	420	434	434	570	589	660	682	

Beläggingsgrad

118% 83% 84% 59% 78% 79% 91% 100% 67% 91% 82% 76% 84%

Verksamhetsredovisning personlig assistans

Antal timmar inom personlig assistans																	Antal timmar				+= använt färre timmar
Redovisat utfall per månad	Intern utförare				Intern utförare				Extern utförare				Extern utförare								-= använt fler timmar
	LSS****				SFB 20 första timmarna				LSS*				SFB 20 första timmarna**								
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	Summa per månad	Budget 2022	Utfall +/- 2022	Prognos 2022	
januari	1 611	1 792	2 190	1 653	1 961	1 740	1 479	1 566	1 343	2 154	1 855	2 955	3 306	3 219	3 306	3 306	9 480	7 457	-2 023	9 480	
februari	1 611	1 792	2 190	1 653	1 914	1 740	1 479	1 566	1 343	2 154	1 855	2 955	3 306	3 149	3 306	3 306	9 480	7 457	-2 023	9 480	
mars	1 611	1 653	2 190	1 653	1 827	1 792	1 479	1 566	1 343	2 154	1 855	3 714	3 306	3 219	3 306	2 958	9 891	7 457	-2 434	9 891	
april	2 034	1 653	2 149	1 653	1 760	1 792	1 479	1 566	1 516	2 154	2 283	3 714	3 306	3 219	3 306	2 958	9 891	7 457	-2 434	9 891	
maj	1 680	2 149	2 149	1 653	1 740	1 792	1 479	1 566	1 516	2 154	2 283	3 714	3 306	3 219	3 393	2 958	9 891	7 457	-2 434	9 891	
juni	1 767	2 149	1 791	1 653	1 740	1 479	1 566	1 566	1 581	2 154	2 214	3 714	3 219	3 219	3 393	2 958	9 891	7 457	-2 434	9 891	
juli	1 791	2 149	1 791	1 653	1 740	1 479	1 566	1 566	1 822	2 154	2 084	3 714	3 219	3 219	3 393	2 958	9 891	7 457	-2 434	9 891	
augusti	1 791	2 149	1 791	1 653	1 740	1 479	1 566	1 566	1 822	2 154	2 405	3 714	3 219	3 219	3 393	2 871	9 804	7 457	-2 347	9 804	
september	1 791	2 149	1 791	1 653	1 740	1 479	1 566	1 566	2 154	2 154	2 578	3 714	3 219	3 219	3 306	2 958	9 891	7 457	-2 434	9 891	
oktober	1 791	2 149	1 791	1 653	1 740	1 479	1 566	1 566	2 154	2 154	2 687	3 714	3 219	3 219	3 306	2 958	9 891	7 457	-2 434	9 891	
november	1 791	2 149	1 652	1 653	1 740	1 479	1 566	1 566	2 154	2 154	2 955	3 714	3 219	3 306	3 306	2 958	9 891	7 457	-2 434	9 891	
december	1 791	2 149	1 652	1 653	1 740	1 479	1 566	1 566	2 154	2 154	2 955	3 714	3 219	3 219	3 306	2 958	9 891	7 457	-2 434	9 891	
Summa totalt	21 060	24 082	23 127	19 836	21 382	19 209	18 357	18 792	20 902	25 848	28 009	43 050	39 063	38 645	40 020	36 105	117 783	89 484	-28 299	117 783	
	24 771				18 046				24 735				40 119								

Verksamhetsredovisning LSS

2022

Verksamhetsmått per månad - LSS boende	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Antal inkomna ansökningar			1	1	2	3	3	1	4	0	6	1
Antal nya beslut utan placering			1	1	1	0	0	0	1	0	1	0
Antal ej verkställda beslut > 3 månader	2	2	2	0	1	1	2	3	4	3	3	4
Antal verkställda beslut - internt	165	168	170	177	170	171	171	171	174	172	171	170
Antal verkställda beslut - externt	4	4	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4

2022

Verksamhetsmått per månad -LSS övrigt	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Antal beslut om daglig verksamhet	172	183	188	187	187	188	187	191	192	191	191	192
Antal beslut om korttidsvistelse	61	64	65	65	65	68	70	64	63	64	61	59
Antal beslut om korttidstillsyn	30	29	32	32	31	35	35	37	35	35	34	35

2021

Verksamhetsmått per månad - LSS boende	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Antal inkomna ansökningar												
Antal nya beslut utan placering											0	
Antal ej verkställda beslut > 3 månader	2	2	0	4	1	1	0	1	2	1	2	
Antal verkställda beslut - internt	166	167	168	171	172	171	171	170	166	167	167	172
Antal verkställda beslut - externt	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	0

2021

Verksamhetsmått per månad -LSS övrigt	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Antal beslut om daglig verksamhet	174	176	183	183	188	187	187	187	186	184	184	185
Antal beslut om korttidsvistelse	55	53	59	52	56	57	62	57	59	59	58	63
Antal beslut om korttidstillsyn	24	24	24	21	21	25	25	25	28	32	31	29

Verksamhetsredovisning Socialpsykiatri

2022

Verksamhetsmått per månad - Vobo	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Antal inkomna ansökningar			1	1	0	1	1	1	2	1	1	2
Antal nya beslut utan placering												
Antal ej verkställda beslut > 3 månader	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Antal verkställda beslut - internt	26	26	28	25	25	26	26	26	26	26	26	26
Antal verkställda beslut - externt	10	14	18	15	12	12	12	16	16	16	16	16

2022

Verksamhetsmått per månad - övrigt	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Antal beslut om sysselsättning	34	32	31	29	30	30	31	30	30	31	31	32
Antal beslut om boendestöd	58	60	60	59	59	61	62	62	65	69	68	68

2021

Verksamhetsmått per månad - Vobo	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Antal inkomna ansökningar												
Antal nya beslut utan placering											0	
Antal ej verkställda beslut > 3 månader	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0
Antal verkställda beslut - internt	26	26	26	26	26	26	32	26	26	26	26	26
Antal verkställda beslut - externt	13	12	13	13	12	12	12	10	10	10	10	10

2021

Verksamhetsmått per månad - övrigt	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Antal beslut om sysselsättning	30	32	32	34	33	31	33	31	34	30	31	34
Antal beslut om boendestöd	52	51	50	53	54	54	54	55	54	55	57	57

Verksamhetsredovisning Socialtjänst över 18 år**2022**

Verksamhetsmått per månad	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Antal vård dygn enligt LVU (IFO vuxen)	19	28	31	30	31	30	31	31	30	31	30	31
Antal vård dygn enligt LVM (IFO vuxen)	67	91	120	144	155	150	155	137	149	114	60	60
Antal vård dygn enligt SoL (IFO vuxen)												
Antal personer inom primär behandling												
Antal personer inom efterbehandling												

2021

Verksamhetsmått per månad	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Antal vård dygn enligt LVU (IFO vuxen)						0	0	0	0	0	0	0
Antal vård dygn enligt LVM (IFO vuxen)						70	93	93	90	90	38	52
Antal vård dygn enligt SoL (IFO vuxen)						373	368	354	240	216	313	
Antal personer inom primär behandling	8	5										
Antal personer inom efterbehandling	3	4										

2020

Verksamhetsmått per månad	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Antal vård dygn enligt LVU (IFO vuxen)	0	0	31	30	31	30	31	31	30	31	30	
Antal vård dygn enligt LVM (IFO vuxen)	\$25=53 dyg	\$25=58 \$27= 29	\$25=36, \$2	\$25=30, \$2	31	\$ 25=37, \$	\$25 =33, \$27=	31	\$25=30, \$	\$25=27, \$2	30	
Antal vård dygn enligt SoL (IFO vuxen)	295	318	260	240	254	160	145	166	173	158	278	
Antal personer inom primär behandling	6	6	5	5	5	6	4	4	4	5	7	7
Antal personer inom efterbehandling	6	7	7	7	6	6	5	5	3	2	2	2

Antal dygn SoL - 2022				
	Budget 2022	Utfall +/- 2022	Prognos 2022	medelpris per dygn
jan	297	297	0	2 766
feb	268	268	0	2 668
mar	297	346	-49	2 687
apr	288	402	-114	2 616
maj	297	369	-72	2 413
jun	288	312	-24	2 353
jul	297	231	66	2 603
aug	297	285	12	2 755
sep	288	249	39	2 600
okt	297	169	128	2 767
nov	288	181	107	2 286
dec	297	268	29	2 305
summa	3 500	3 377	123	2 568

Antal dygn LVM 4\$ - 2022				
	Budget 2022	Utfall +/- 2022	Prognos 2022	medelpris per dygn
jan		67	-67	5200
feb		88	-88	5200
mar		100	-100	5200
apr		113	-113	4713
maj		105	-105	4713
jun		92	-92	4816
jul		61	-61	4816
aug		61	-61	4510
sep		86	-86	5200
okt		41	-41	5200
nov		0	0	0
dec		0	0	0
summa	0	814	-814	4 957

Antal dygn LVM 27\$ - 2022				
	Budget 2022	Utfall +/- 2022	Prognos 2022	medelpris per dygn
jan		0	0	670
feb		0	0	670
mar		45	-45	670
apr		60	-60	670
maj		79	-79	670
jun		74	-74	670
jul		70	-70	670
aug		93	-93	670
sep		90	-90	1948
okt		88	-88	1948
nov		60	-60	2670
dec		62	-62	2 670
summa	0	721	-721	1 216

Antal dygn LVU - 2022				
	Budget 2022	Utfall +/- 2022	Prognos 2022	medelpris per dygn
jan	0	20	-20	8500
feb	0	28	-28	8500
mar	0	31	-31	8500
apr	0	30	-30	5800
maj	0	31	-31	5613
jun	0	30	-30	6375
jul	0	31	-31	6375
aug	0	31	-31	6375
sep	0	30	-30	6375
okt	0	31	-31	6375
nov	0	30	-30	6750
dec	0	31	-31	6750
summa	0	354	-354	6 857

Skyddat boende - 2022					
	Utfall 2021	Budget 2022	Utfall +/- 2022	Prognos 2022	medelpris per dygn
jan	170	30	131	-101	2 671
feb	153	0	192	-192	2 544
mar	170	0	217	-217	2 550
apr	164	0	128	-128	2 475
maj	170	0	177	-177	2 433
jun	164	0	145	-145	2 420
jul	170	0	118	-118	2 420
aug	170	0	32	-32	2 150
sep	164	0	8	-8	2 300
okt	170	0	72	-72	2 367
nov	164	0	88	-88	1 979
dec	170	0	120	-120	2 775
summa	2 000	30	1 428	-1 398	2 424

Antal dygn Stöd boende - 2022				
	Budget 2022	Utfall +/- 2022	Prognos 2022	medelpris per dygn
jan	0		0	
feb	0		0	
mar	0		0	
apr	0		0	
maj	0		0	
jun	0		0	
jul	0		0	
aug	0		0	
sep	0	24	-24	1590
okt	0	31	-31	1590
nov	0	30	-30	1590
dec	0	31	-31	1590
summa	0	116	-116	1 590

Antal dygn Extern öppenvård - 2022				
	Budget 2022	Utfall +/- 2022	Prognos 2022	medelpris per dygn
jan	0	31	-31	1250
feb	0	28	-28	1250
mar	0	31	-31	1250
apr	0	5	-5	1250
maj	0	0	0	
jun	0	12	-12	1250
jul	0	31	-31	1250
aug	0	31	-31	1250
sep	0	30	-30	1250
okt	0	34	-34	1250
nov	0	1	-1	1250
dec	0	0	0	0
summa	0	234	-234	1 250

Antal dygn Familjehem - 2022				
	Budget 2022	Utfall +/- 2022	Prognos 2022	medelpris per dygn
jan	0	31	-31	2025
feb	0	28	-28	2025
mar	0	31	-31	2025
apr	0	0	0	0
maj	0	0	0	0
jun	0	0	0	0
jul	0	0	0	0
aug	0	0	0	0
sep	0	0	0	0
okt	0	0	0	0
nov	0	0	0	0
dec	0	0	0	0
summa	0	90	-90	2 025

EKONOMISKT BISTÅND	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December
Antal nya ärenden ekonomiskt bistånd	57	45	52	30	38	51	44	46	44	40	36	52
Antal avslutade ärenden	38	27	48	34	39	49	48	66	53	57	31	34
Avslutade med avslutsorsak arbete	4	3	5	5	8	7	3	11	5	15	5	9
Avslutade med avslutsorsak studier	3	3	3	1	0	0	0	5	7	3	5	0
Antal remisser /beslut om arbetsmarknadsinsats	17	16	28	16	16	14	4	33	21	18	12	13
Antal hushåll som beviljats ekonomiskt bistånd	383	354	393	377								
Antal pågående ärenden	498	491	522	529	520	535	537	525	508	485	452	414
Antal ärenden, ej registrerad händelse innevarande månad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Antal beviljade beslut	478	465	624	508	554	545	467	525	475	460	474	448
Antal avslagsbeslut	219	210	289	214	218	228	241	284	244	214	254	194
2022 Kostnad, beviljat ekonomiskt bistånd	3 569 934 kr	3 357 125 kr	4 405 545 kr	3 550 693 kr	4 029 795 kr	4 036 202 kr	3 483 636 kr	3 734 525 kr	3 040 902 kr	3 067 376 kr	3 184 176 kr	3 655 637 kr
Genomsnittskostnad per hushåll												
Boendegruppen, antal kontrakt	119	120	119	116	115	90	76	74	72	72	70	71
Hushållets storlek												
MIGRATION												
Intäkt, migrationsverket (schablon)	-596 860	-550 480	-722 855	-543 730	-406 270	-552 310	-456 740	-829 630	-466 200	-440 470	-530 710	-493 690
Intäkt, migrationsverket (eftersökning)	-60 373	-124 931	-180 436	-5 883	0	-37 601	0	0	0	-42 143	-460 345	-33 590
Bosatta												
Anvisade												
BUDGET - OCH SKULDRÅDGIVNING												
Antal nytillkomna ärenden:	7	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Antal avslutade ärenden:	2	0	8	1	1	0	0	17	4	6	7	0
Antal skuldsaneringsansökningar:	1	1	6	8	8	8	2	11	8	5	8	0
Beviljade skuldsaneringar:	0	2	7	5	12	4	7	2	3	10	2	0
DÖDSBOANMÄLAN												
Antal dödsboanmälningar	4	1	2	7	1	3	0	2	6	3	1	3

Månadsrapport Vård och Omsorg

2023-01-18

Personalnyckeltal mars 2022

Andel heltidsanställda

Anställning	Timavlönade	- 50 %	51 - 74 %	75 - 99 %	100 %	Total
Övriga	-	-	-	45,8%	54,2%	100,0%
Tillsvidareanställda	-	1,2%	1,8%	14,5%	82,5%	100,0%
Timavlönade	100,0%	-	-	-	-	100,0%
Visstidsanställda	-	3,1%	9,2%	33,8%	53,8%	100,0%

Fördelning utbildad personal i %

nov-22

Andel utb personal	ÄO	Tillsvidare	83,0%
Andel utb personal	ÄO	Visstid	18,0%
Andel utb personal	LSS	Tillsvidare	94,0%
Andel utb personal	LSS	Visstid	67,0%
Andel utb personal	Totalt	Tillsvidare	87,0%
Andel utb personal	Totalt	Visstid	27,0%

Timavlönade

nov-22

Antal timavlönade utan ledsagare/avlösare	344
Antal timavlönade med ledsagare/avlösare	416

Arbetade timmar av timavlönade (med och utan ledsagare/avlösare) okt- 22

Antal timavlönade	292	Antal timavlönade inkl ledsagare/avlösare	350
Arbetade timmar	16880,6	Antal arbetade timmar inkl ledsagare/avlösare	19194,4
Arbetade tim i snitt	58	Arbetade timmar i snitt inkl ledsagare/avlösare	55

Går ej att få fram statistik i QW denna månad

Går ej att få fram statistik i QW denna månad

Går ej att få fram statistik i QW denna månad

Hälsotal VoO 2022

Månad	Hälsotal %
Januari	83,8
Februari	88,3
Mars	92,4
April	90,6
Maj	92,5
Juni	91,5
Juli	93,4
Augusti	93
September	93
Oktober	94,8
November	93,1
December	90,9
	91,4

91,4

Hälsotal VoO 2021

Månad	Hälsotal %
Januari	87,6
Februari	89,2
Mars	89,6
April	90,3
Maj	90,4
Juni	91,1
Juli	94,2
Augusti	92
Septembe	91,9
Oktober	91,6
November	91,7
December	88,5
	90,7

90,7

Hälsotal VoO 2020

Månad	Hälsotal %
Januari	90,2
Februari	89,6
Mars	90,1
April	91,1
Maj	90,5
Juni	91,5
Juli	93,1
Augusti	91,4
September	89,2
Oktober	90,2
November	89,8
December	89,3
	90,5

90,5

Vård- och omsorgsnämndens årsbokslut 2022

5

VoO.2023.0020

2023-01-20

Johanna Elfsberg

+4641362168

johanna.elfsberg@eslov.se

Vård- och omsorgsnämnden

Årsbokslut 2022

Ärendebeskrivning

Förvaltningen har upprättat ett förslag till årsbokslut 2022 i enlighet med kommunledningskontorets direktiv.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Årsbokslut 2022
- Årsbokslut 2022
- Fördjupat årsbokslut 2022
- Driftsredovisning med generella statsbidrag

Beredning

Årsbokslutet innehåller en beskrivning av vård- och omsorgsnämndens uppdrag, årets händelser, måluppfyllelse, ekonomisk analys samt investeringar.

Vård- och omsorgsnämnden redovisar en avvikelse på -20,2 mnkr i förhållande till budget. I utfallet inkluderas ersättningar som erhållits för sjuklönekostnader från staten om totalt 5,2 mnkr, avseende december 2021 och första kvartalet 2022. I utfallet inkluderas även ersättningar från Migrationsverket som är kopplade till kriget i Ukraina om 2,1 mnkr.

Vård- och omsorgsnämnden har under 2022 mottagit flera statsbidrag med olika inräkningar och löptider, något som påverkat resultatet positivt. Statsbidragens utformning gör det ofta svårt att planera i verksamheterna, vilket gör att resultatet snabbt kan påverkas under året.

Resultatet fördelar sig enligt nedan:

Vård och Omsorg

Postadress: 241 80 Eslöv | Besöksadress: Stadshuset, Gröna torg 2
Telefon: 0413-620 00 | E-post: myndighetsbrevlåda@eslov.se | www.eslov.se

Äldreomsorgen	3,1 mnkr
Funktionsnedsättning	-7,3 mnkr
Socialtjänst över 18 år	-7,0 mnkr
Ekonomiskt bistånd	-15,4 mnkr
Förvaltningsövergripande	6,3 mnkr

Förslag till beslut

- Vård- och omsorgsnämnden antar årsbokslut 2022 och översänder det till kommunstyrelsen.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Vård och Omsorg

Josef Johansson
Förvaltningschef

Johanna Elfsberg
Ekonomi- och administrativ chef

Vård-och omsorgsnämnden

Ordförande:	Tony Hansson
Förvaltningschef:	Josef Johansson
Ekonomiskt resultat:	-20,2 mnkr

UPPDRAG

Förvaltningen Vård och Omsorg styrs av vård- och omsorgsnämnden.

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för kommunens uppdrag som regleras av socialtjänstlagen, SoL, hälso- och sjukvårdslagen, HSL, och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Nämnden fullgör även den del av individ- och familjeomsorgen som arbetar med behandling och socialt stöd, riktat till personer från 18 år. Dessutom utövas tillsyn och kontroll enligt tobakslagen och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel. Därutöver ansvarar nämnden för tillstånd och tillsyn enligt alkohollagen samt för att avge yttranden enligt lotterilagen. Sedan den 1 januari 2019 ansvarar vård- och omsorgsnämnden även för boendefrågor för socialt utsatta personer, budget- och skuldrådgivning, ekonomiskt bistånd samt mottagandet av vuxna flyktingar och andra skyddsbehövande.

ÅRETS HÄNDELSE

Även under år 2022 har vård- och omsorgsnämndens verksamheter påverkats av pandemin. Under inledningen av 2022 så påverkade karantänsreglerna verksamheterna i betydande omfattning med hög sjukfrånvaro. Sommaren gav lite andrum men under senhösten steg sjukfrånvaron igen och smittan letade sig in på några av vård- och omsorgsboendena. Under året har cirka 4,8 mnkr bokförts som covid-19-relaterade kostnader vilket till största delen består av skyddsutrustning.

Kriget i Ukraina har påverkat genom att vård- och omsorgsnämnden fått uppdraget att få fram och iordningsställa tillfälliga boenden för att ta emot flyktingar. De merkostnader som har uppstått i verksamheten till följd av kriget är hyror, inventarier, krislådor samt personalkostnader. Totalt har 1,5 mnkr bokförts som merkostnader kopplade till kriget. Full kostnadstäckning har mottagits från Migrationsverket.

MÅLUPPFYLLELSE

MEDBORGARE & ANDRA INTRESSENTER

Arbetet med effektmålet "Samverkan med föreningar och frivilligverksamheter på alla nivåer ska ske för att öka tryggheten och minska ensamhet, utanförskap och isolering" har

till vissa delar varit komplicerat. Bland annat utifrån faktumet att det i hög utsträckning påverkats av pandemin och att verksamheterna inte kunnat genomföra fysiska träffar med föreningar som en del i strukturerade samarbeten. Aktiviteter kopplat till målet planerades men fick senareläggas eller rentav stoppas på grund av pandemirestriktioner. Det är dock viktigt att framhålla att så fort vaccinationerna kom igång genomfördes aktiviteter i den mån verksamheten bedömde att det var möjligt att genomföra. En digital volontärverksamhet dit frivilliga har kunnat anmäla sitt intresse sju sattes under mandatperioden.

Arbetet med att "I samverkan med kommunledningskontoret och fastighetsägarna skapa attraktiva och tillgängliga bostäder i olika boendeformer för främst äldre, samt för dem inom vårt verksamhetsområde som av egen kraft har svårt att finna ett tillgängligt boende" bedöms vara uppfyllt i den grad vård- och omsorgsnämnden kan påverka. Under året har samverkan med Serviceförvaltningen fortsatt för att systematiskt kartlägga nutida och framtida behov inom lokal- och fastighetsfrågan. Vård- och omsorgsnämnden arbetar internt med lokalförsörjningsplanen parallellt med detta mål. Dessutom har boendegruppen framgångsrikt minskat antalet andrahandskontrakt. Målet var att komma ner till 100 lägenheter under 2022. Efter att ett gediget arbete har gjorts bland annat med fastighetsägarna för att få in målgruppen på förstahandskontrakt, var antalet lägenheter vid årsskiftet nere i 70.

Det biståndsbedömda trygghetsboendet på Vårlöken var klart för inflyttning under sommaren.

Basutredningarna utifrån vård- och omsorgsnämndens behov avseende nytt LSS-boende och ersättningslokaler för daglig verksamhet är genomförda men tidsplanen är en utmaning.

Fortlöpande planering för nytt demensboende pågår.

TILLVÄXT & HÅLLBAR UTVECKLING

Effektmålet en "Ekokommun i framkant" är ett mål som sträcker sig längre än nuvarande mandatperiod. Samtliga verksamheter har arbetat för att förbättra miljöarbetet utifrån sina förutsättningar. Många verksamheter har gasbilar, dock finns svårigheter gällande infrastrukturen med bland annat bristande antal laddstolpar samt uppgradering av bilparken. Detta är komplexa frågor särskilt ur ekonomisk synvinkel. Ett annat exempel på miljöarbete är att hemvården gjort översyn av den geografiska planeringen och arbetat med ruttoptimering för att effektivisera och korta körsträckor. Vård- och omsorgsnämnden har dessutom varit delaktig i arbetet med avfallsplanen med fokus på att hantera matsvinn och sophantering på ett hållbart sätt.

VERKSAMHET & MEDARBETARE

Effektmålet att "Årligen ska minst ett välfärdstekniskt hjälpmedel samt ett nyskapande arbetssätt inom varje verksamhetsgren vara infört som skapar mervärde för brukarna" bedöms vara uppfyllt. Pandemin har påskyndat arbetet med att använda mer tekniska

lösningar i vardagen och under året har en mängd olika välfärdstekniska hjälpmedel införts i verksamheterna. Ett exempel är att inom ekonomiskt bistånd har en e-tjänst för ansökan om fortsatt försörjningsstöd implementerats för att frigöra tid för socialsekreterare till att öka det sociala arbetet. Det finns numera även ett digitalt anmälningförfarande till introduktions- och delegationsutbildningar. Senaste införandet är installation av nyckelfria läkemedelsskåp på särskilda boenden samt i ordinärt boende. Sedan maj månad har även projekt i hemvården med mobila trygghetslarm varit igång. Ett projekt med läkemedelsrobot startades i hemvården under september månad. Förutom ovanstående har digitala informationsskärmar installerats på vård- och omsorgsboendena. Ytterligare exempel är att verksamheten har arbetat med olika typer av tekniska hjälpmedel som exempelvis läsplattor för att öka de boendes upplevelser.

Effektmålet att "Ständigt jämföra oss med framgångsrika kommuner och införa goda exempel och arbetssätt" bedöms vara uppfyllt. Verksamheterna har deltagit i undersökningar och mätningar som anses vara relevanta, exempelvis att delta i Socialstyrelsens undersökning "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen" och Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) brukarundersökningar inom funktionsnedsättning. Vård- och omsorgsnämnden har dessutom omvärldsbevakat hur andra kommuner arbetar exempelvis inom socialtjänsten. Respektive verksamhets resultat leder till olika aktiviteter som förbättringsåtgärder i målarbetet.

EKONOMISK ANALYS

Vård- och omsorgsnämnden redovisar en avvikelse på -20,2 mnkr i förhållande till budget. I utfallet inkluderas ersättningar som erhållits för sjuklönekostnader från staten om totalt 5,2 mnkr, avseende december 2021 och första kvartalet 2022. I utfallet inkluderas även ersättningar från Migrationsverket som är kopplade till kriget i Ukraina om 2,1 mnkr.

Vård- och omsorgsnämnden har under 2022 mottagit flera statsbidrag med olika inräkningar och löptider, något som påverkat resultatet positivt. Statsbidragens utformning gör det ofta svårt att planera i verksamheterna, vilket gör att resultatet snabbt kan påverkas under året.

Äldreomsorg

Avvikelse per den 31 december 2022, 3,1 mnkr.

Vård- och omsorgsboende inklusive korttidsboende och externa placeringar

Avvikelse per den 31 december 2022, 3,0 mnkr.

Det ekonomiska utfallet på enheterna varierar och för de enheter som inte når en budget i balans beror detta bland annat på höga kostnader för vak, investeringar i möbler och höjda elkostnader. Införandet av bemanningshandboken fortgår och fokus har legat på att möjliggöra heltid för de som önskar. Under året har man på tre av boendena tagit bort delade turer. Dessa satsningar på höjda tjänster och mer hållbara scheman har varit möjliga tack vare återhämtningsbonusen. I september anställdes en funktion centralt, en schemaspecialist, med syftet att hjälpa enheterna att lägga schema som ger möjlighet för

återhämtning och främjar ett hållbart arbetsliv med en god arbetsmiljö. Trygghetsboendet på Ölycke har blivit populärt och per den 31 december var samtliga lägenheter uthyrda.

Korttidsverksamheten har ännu inte kommit upp i samma nivå när det gäller antalet verkställda dygn som innan pandemin, men antalet dygn ökar månad för månad.

Hemvård

Avvikelse per den 31 december 2022, 4,0 mnkr.

Under 2022 har det ekonomiska utfallet och nyckeltalen förbättrats generellt inom hemvården jämfört mot föregående år. Två centrala faktorer spelar roll i hemvårdens överskott, dels har volymerna varit lägre jämfört med budgeterad nivå, vilket påverkar budgetavvikelsen positivt med 4,8 mnkr och dels har verksamheten också kunnat använda en betydande del av återhämtningsbonusen på cirka 4,7 mnkr. Arbetet för att få en planering och schemaläggning i balans pågår ständigt, något som även påverkar och leder till förbättringar och effektiviseringar i verksamheten.

Norr är det hemvårdsområde som presterar det ekonomiskt bästa resultatet med en avvikelse på 1,5 mnkr för helåret. Hemvårdsområde Ytter redovisar en avvikelse på -2,3 mnkr. Under senare delen av året har nya områden förberetts med anledning av att ett hemgångsteam startar upp under inledningen av 2023.

Hälso- och sjukvård, HSL

Avvikelse per den 31 december 2022, -3,8 mnkr.

Sjuksköterskeenheten redovisar ett utfall på -5,2 mnkr för 2022. Underskottet kan förklaras med att enheten har stora svårigheter att rekrytera legitimerad personal. För att lösa bemanningssituationen har bemanningssjuksköterskor fått användas i stor omfattning.

Rehabenheten redovisar per den 31 december ett överskott på 2,3 mnkr. Enheten fick ökade medel 2022 för att kunna förstärka organisationen personalmässigt. Dessa rekryteringar föll på plats under sommaren och har därmed inte haft en helårseffekt på det ekonomiska utfallet. Förskrivningen av hjälpmedel är lägre än före pandemin. En viss problematik kring att få fram rätt hjälpmedel finns, vilket beror på komponentsbrist hos leverantörerna.

Funktionsnedsättning

Avvikelse per den 31 december 2022, -7,3 mnkr.

Resultatet inom verksamhet funktionsnedsättning har försämrats något jämfört med tidigare prognos, vilket har flera förklaringar. Under andra halvåret har kostnaderna för externa placeringar ökat, något som är svårt för verksamheten att förutse och påverka. Inom daglig verksamhet har projektet "ridhuset" slutförts, vilket påverkat kostnaden för 2022. Inför delårsbokslutet 2022 var detta en högst osäker kostnad. Det ekonomiska utfallet påverkas också av att en del boendeenheter har haft svårare med budgetföljksamheten under andra delen av halvåret. Exempelvis har renoveringen och flytten av LSS-boendet på Albovägen kostat mer än beräknat.

Generellt finns de stora underskotten inom personlig assistans samt inom barnverksamheten. Anledningen till underskottet inom personlig assistans beror på att

antalet beslut för de som har beslut enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) överstiger budgeterad nivå. Totalt redovisas ett underskott på 8,5 mnkr för personlig assistans. Inom barnverksamheten är personalbehovet stort, något som tillsammans med hög sjukfrånvaro, gör att budgeten överskrids. Ibland uppstår behov av att genomföra vissa externa placeringar. Detta påverkar också det ekonomiska utfallet. Totalt redovisas en avvikelse på -2,6 mnkr.

Socialtjänst över 18 år

Avvikelse per den 31 december 2022, -7,0 mnkr.

Verksamheten socialtjänst över 18 år fick under inledningen av 2022 in flera omfattande missbruksärenden som krävde tvångsvård i form av placeringar enligt Lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM). Under hösten har dock detta inflöde minskat och under årets sista månad hade verksamheten endast en placering enligt LVM. Gällande placeringar i Hem för vård eller boende (HVB) syns en liten minskning i antal dygn och verksamheten arbetar kontinuerligt för att utveckla den egna öppenvården. Under våren har verksamheten förstärkts personalmässigt med en tjänst som ett led i att fortsätta arbeta aktivt med placeringar inom skyddat boende.

Boendegruppen som ingår i socialtjänst över 18 år har varit den enhet som ansvarat för flyktingmottagandet från Ukraina.

Ekonomiskt bistånd

Avvikelse per den 31 december 2022, -15,4 mnkr.

En stor del av ekonomiskt bistånds underskott beror på fortsatt höga utbetalningar av försörjningsstöd samtidigt som intäkterna från Migrationsverket minskar. Till detta har även enhetens budgetram sänkts de senaste åren.

Av enhetens underskott står försörjningsstödet för -12,8 mnkr. Inför 2022 gjordes en omprioritering med 0,7 mnkr från försörjningsstödet till en satsning för att anställa en arbetsterapeut inom enheten. Tillsättningen syftar framför allt till att arbeta med de personer som står långt ifrån arbetsmarknaden och som har haft ett långvarigt ekonomiskt bistånd. Enhetens samarbete med arbetsmarknadsenheten (AME) har intensifierats och under sensommaren anställde AME cirka 45 personer med försörjningsstöd i nystartsjobb. Tack vare denna satsning syns en förbättrad trend under hösten i utbetalt försörjningsstöd. Under december ser vi dock en ökning i utbetalt försörjningsstöd vilket hänger samman med de ökade riksnormerna för 2023.

Ersättningarna från Migrationsverket genererar 2022 en avvikelse mot budget på -6,0 mnkr.

INVESTERINGAR

Det råder stor restriktivitet vad gäller investeringar då vård- och omsorgsnämnden ser svårigheter i att bära framtida avskrivningskostnader. Det genomförs bara investeringar som innebär effektivisering av verksamheten.

Driftredovisning per verksamhet (mnkr)

	Bokslut 2021	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse 2022
Politisk verksamhet	-1,2	-1,4	-1,0	0,4
Alkohol tillsyn	0,0	0,2	0,2	0,0
Äldreomsorg	-334,9	-347,7	-344,6	3,1
LSS	-200,1	-211,3	-218,1	-6,8
Socialpsykiatri	-27,6	-28,1	-28,6	-0,5
Socialtjänst över 18 år	-27,5	-24,2	-31,2	-7,0
Förvaltningsgemensamt	-41,3	-56,2	-50,3	5,9
Ekonomiskt bistånd	-47,9	-36,2	-51,6	-15,4
Summa	-680,5	-704,9	-725,1	-20,2

Driftredovisning

	Bokslut 2021	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse 2022
Mnkr				
Intäkter	163,9	131,8	155,5	23,7
Kostnader	-844,4	-836,7	-880,6	-43,9
Driftnetto	-680,5	-704,9	-725,1	-20,2
Budgetavvikelse				

Investeringsredovisning netto (mnkr)

Projekt	Inv.ram KF	Redovisat tom 2022	Redovisat 2022	Budget 2022	Avvikelse 2022
Ny teknik (93101)	-2,5	0,0	0,0	-2,5	2,5
Inventarier boendeenheter mm (93200)	-1,0	0,0	0,0	-1,0	1,0
Summa	-3,5	0,0	0,0	-3,5	3,5

Verksamhetsmått

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2022	Prognos i delårsbokslutet
Äldreomsorg					
Antal platser i vård-och omsorgsboende	267	267	262	267	267
Antal vård dygn i vård- och omsorgsboende	92 582	92 582	94 206	92 582	93 577
Beläggning vård- och omsorgsboende	95%	92%	97%	95%	96%
Antal vård dygn i externt köpta platser	1 552	1 460	1 851	1 460	1 645
Antal korttidsplatser	12	24	24	24	24
Antal vård dygn i korttidsboende	4 868	4 819	6 262	7 884	6 100
Beläggning korttid, avlastning, växelomsorg	90%	55%	71%	90%	70%
Biståndsbedömt trygghetsboende	-	2	12	24	15
Antal externt köpta korttidsdygn	348	0	160	40	28
Antal betaldygn på sjukhus	0	0	0	0	0
Totalt antal ersätta hemvårdstimmar/månad, SoL och delegerad HSL	13 962	15 169	13 421	14 500	13 500
Varav delegerade HSL-timmar/månad till hemvården	-	-	-	-	3 300
Trygghetslarm, antal abonnemang	872	808	1 080	880	860
Trygghetslarm, antal larm/dygn som rings ut från larmcentral	61	58	62	0	55
LSS					
Antal verkställda boendebeslut, vuxna	170	169	176	175	175
Antal vård dygn i externa boenden, LSS-beslut	1 446	1 553	1 425	1 370	1 370
Totalt antal verkställda boendebeslut, barn	3	3	3	3	3
Antal personer inom daglig verksamhet	186	184	202	185	195
Antal timmar med betalningsansvar inom personlig assistans (SFB)	57 854	58 300	54 897	58 464	55 000
Antal timmar med betalningsansvar inom personlig assistans (LSS)	49 930	51 100	62 886	31 023	62 800
Antal dygn i korttidsvistelse, barn/unga	4 200	2 804	3 368	2 800	3 000
Antal tillfällen med korttidsbistånd, barn/unga	1 600	1 109	1 554	1 150	1 250
Socialpsykiatri					
Antal beslutade timmar boendestöd	3 980	5 354	4 000	3 750	4 000
Antal personer med beslut om sysselsättning	43	38	33	40	41
Antal vård dygn i externa placering	4 025	4 380	5 422	4 380	4 500
Antal platser i vård-och omsorgsboende	26	26	26	26	26
Socialtjänsten över 18 år					
Antal vård dygn enligt LVU	366	0	355	0	365
Antal vård dygn enligt LVM	536	607	1 196	300	800
Antal vård dygn enligt SoL (exklusive skyddat boende)	3 221	3 448	3 375	2 700	3 600
Antal dygn skyddat boende	2 344	1 538	1 438	1 325	1 300
Antal personer, öppenbehandlingen i Eslöv under året	23	25	43	25	25
Antal personer, fältservice/rådgivning under året	57	60	65	200	65
Antal personer, insats råd och stöd under året	81	80	67	100	90
Antal andrahandskontrakt	146	121	70	140	97

Ekonomiskt bistånd

Antal hushåll med beviljat försörjningsstöd i genomsnitt per månad
 Bidrag per hushåll, kr i genomsnitt per mån

373 377 371 253
 9 056 9 680 9 679 10 000

390
 10 000

Personer som ej återkommit till försörjningsstöd inom ett år, %
 Antal ärenden inom skuldrådgivningen

81 - 80 -
 215 - 186 225

-
 260

[illegible]

Uppföljning av intern kontroll 2022

7

VoO.2022.0562

2023-01-03
Marieth Roos-Ekelund
+4641362984
marieth.roos@eslov.se

Vård- och omsorgsnämnden

Förslag till beslut; Uppföljning av intern kontroll 2022

Ärendebeskrivning

Förvaltningen har upprättat en uppföljning av intern kontroll för 2022.

Beslutsunderlag

- Uppföljning av intern kontroll 2022, Vård och Omsorg

Beredning

Enligt kommunallagen och det för året gällande reglementet för intern kontroll ansvarar nämnderna för att den interna kontrollen är tillräcklig och utformad så att den till en rimlig grad av säkerhet uppnår:

- efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, policys och riktlinjer
- ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- skydd mot förluster eller förstörelse av kommunens tillgångar
- eliminering eller upptäckande av allvarliga fel

Nämnderna ska årligen identifiera och analysera väsentliga risker i den egna verksamheten och utifrån riskanalysen upprätta en internkontrollplan.

Vård- och omsorgsnämnden beslutade 2022-01-19 om kontrollmoment inom intern kontroll år 2022.

Vid uppföljningen av årets internkontrollplan kan konstateras att arbete har utförts och pågår inom samtliga kontrollmoment. Intern kontroll syftar främst till att säkerställa att rutiner och processer fungerar. Det har under året visat sig att flera av de granskade rutinerna och processerna behöver justeras innan kontroller kan utföras, varför det har varit av vikt att säkerställa att detta arbete pågår.

Förslag till beslut

- Vård- och omsorgsnämnden beslutar att godkänna uppföljning av intern kontroll 2022.

Beslutet skickas till

Kommunrevisionen

Kommunstyrelsen

Josef Johansson
Förvaltningschef

Marieth Roos Ekelund
socialt ansvarig samordnare

Uppföljning av intern kontroll 2022

Vård och Omsorg

Uppföljning av intern kontroll 2022

Status: Påbörjad Rapportperiod: 2022-12-31 Organisation: Vård och Omsorg

Inledning

Enligt kommunallagen och det för året gällande reglementet för intern kontroll ansvarar nämnderna för att den interna kontrollen är tillräcklig och utformad så att den till en rimlig grad av säkerhet uppnår:

- efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, policys och riktlinjer
- ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- skydd mot förluster eller förstörelse av kommunens tillgångar
- eliminering eller upptäckande av allvarliga fel

Nämnderna ska årligen identifiera och analysera väsentliga risker i den egna verksamheten och utifrån riskanalysen upprätta en internkontrollplan.

Årets internkontrollplan

Vård- och omsorgsnämnden fastställde årets internkontrollplan vid sitt sammanträde 2022-01-19. Planen för 2022 innehöll sju kontrollmoment. Här nedan sammanfattas hur arbetet med intern kontroll utförts under år 2022.

***Risk för att brukare på vård- och omsorgsboende råkar ut för ett trycksår. Enligt kvalitetsregistret Senior Alert ska inga trycksår behöva uppstå.**

Under 2022 har arbetet med att läka befintliga trycksår samt att förhindra nya trycksår att uppkomma inriktats på arbetet med en förbättrad nutrition.

Ett flertal studier visar att förbättrad nutrition ger minskad incidens för trycksår samt främjar läkningen av dem. Studier visar även att dålig nutrition ökar risken för trycksår och resulterar i sämre läkning. Trycksår, som ofta är svårläkta, är framförallt mycket plågsamma och kan vara väldigt handikappande för den drabbade individen. Trycksår räknas som möjliga att förhindra och därför är varje uppkommet trycksår en vårdskada. Trycksåren innebär även en stor kostnad för samhället.

Åtgärder

- Ett samarbete har inletts mellan köken för äldreomsorg och särskilt boende för äldre. Samarbetet innebär utbildning i kost för omvårdnadspersonal, samt praktisk information om hur måltider ska se ut, serveras och fördelas över dygnet. Detta arbete fortsätter under 2023.

- Skärpta riktlinjer gällande nutritionskontroller för legitimerad personal. Detta till följd av Socialstyrelsens nya författning HSLF-FS 2022:49 gällande förebyggande av och behandling vid undernäring
- Egenkontroll gällande nattfasta på särskilt boende för äldre. Under 2023 fortsätter arbetet med åtgärder på individnivå för att förhindra lång nattfasta där detta uppdagats ha skett.
- Ta nästa steg i riskbedömningsarbetet i Senior Alert på särskilt boende för äldre. Detta innebär att samtliga patienter ska vara riskbedömda samt att samtliga patienter med en risk ska ha en handlingsplan. Samtliga patienter med en handlingsplan ska även ha fått åtgärderna utvärderade.
- Utbildning har skett under 2022 för att ett införande av senior alert i ordinärt boende ska ske den 16 januari 2023.

Statistik

Statistik gällande riskbedömning av trycksår samt undernäring är från det nationella kvalitetsregistret senior alert och visar därför enbart särskilt boende för äldre.

Vi kan se en tydlig minskning av trycksår i kategori 1 och 2. Vi kan se en minskning även i kategori 4. I kategori 3 har det ökat med ett sår sedan föregående år.

Kategori	Beskrivning	Antal i riskbedömning		
Kategori 1	Hudrodnad som inte bleknar vid tryck	2022 10	2021 23	2020 31
Kategori 2	Delhudsskada t ex sår med rosa botten, blåsa	2	11	13
Kategori 3	Fullhudsskada; sår där subkutant fett är synligt men ben, sena, muskel syns inte	4	3	5
Kategori 4	Djup fullhudsskada; sår som involverar ben, sena eller muskel	1	2	4

Undernäring

84 personer har BMI mindre än 22

122 personer har haft en ofrivillig viktnedgång

Den vanligaste orsaken till undernäring uppges vara bakomliggande sjukdom. Som den andra vanligaste orsaken uppges lång nattfasta. 108 personer uppges ha en nattfasta som överstiger de 11 timmar som socialstyrelsen rekommenderar.

Med anledning av detta genomförde MAS under december 2022 en egenkontroll gällande nattfasta på särskilt boende för äldre som visar att det genomgående på särskilt boende finns en problematik med för lång nattfasta. Även hos patienter med bedömd risk för undernäring uppgår nattfastan till över 11 timmar. Det fullständiga resultatet av egenkontrollen redovisas i patientsäkerhetsberättelsen och ett stort arbete gällande minskad nattfastetid på särskilt boende kommer att ske under 2023.

*** Risk för felaktig utbetalning inom ekonomiskt bistånd.** En rutin för hur arbetet med att förhindra och förebygga risken för att felaktig utbetalning sker samt hur utredning av felaktiga utbetalningar går till var klar i mars 2022. I samband med budgetarbete lyftes att det krävdes utökning av resurser för att kunna arbeta enligt rutin. Flera av förvaltningens tjänstemän har deltagit vid olika informationstillfällen och möten kring felaktiga utbetalningar. Enstaka utredningar kring felaktig utbetalning har skett. I samband med att e-ansökan införs kommer kontrollmoment för att förhindra felaktiga utbetalningar tas fram.

*** Risk för att sakna behörig personal** "Kompetensförsörjningsplan för Vård och Omsorg 2022" antogs av vård- och omsorgsnämnden i juni 2022. Kontroll i november 2022 visar att arbetet överlag sker enligt plan.

*** Risk för att friskhälsotalet är lägre än vad det skulle kunna vara.** År 2022 inleddes med en hög sjukfrånvaro som i hög grad kunde kopplas till covid och de regler som gällde då för att förhindra smitta. Under de förutsättningarna var det svårt att ta fram ett lämpligt kontrollmoment. Eftersom revisionen beställt en granskningsrapport, "Granskning av vård- och omsorgsnämndens arbetsmiljöarbete", beslutades att avvakta resultatet av denna rapport.

*** Risk för att brukare utan lagstöd utsätts för tvång/begränsningar.** Under år 2022 har samtliga enhetschefer samt stödfunktioner inom funktionsnedsättning fått sina kunskaper om skydds- och begränsningsåtgärder uppdaterade. Informationsinsats till medarbetare har påbörjats och ska utvärderas innan fortsatt utbildning sker. Kartläggning av nu-läget har skett och behov av fortsatt arbete har identifierats.

*** Risk för förlängt biståndsberoende och ökade kostnader för ekonomiskt bistånd om aktiv planering mot egenförsörjning saknas.** Vid 4 tillfällen under 2022 har sammanlagt 25 ärenden om ekonomiskt bistånd granskats. Granskningen visar att rutinen avseende planering mot egenförsörjning fungerar. Bedöms finnas ett värde i att kontrollmomentet fortsätter men då inom ramen för egenkontroll.

*** Risk för att brukares ekonomiska medel hanteras felaktigt vid "hantering av privata medel".** I samband med att kontrollmoment skulle utföras visade det sig finnas behov av att uppdatera riktlinjen för hantering av privata medel. Detta arbete är ännu inte slutfört. Efter att riktlinjen är uppdaterad behövs implementering i verksamheterna. Under 2023 ska regelbundna kontrollmoment införas. Under 2022 har behovet av att riktlinjen är välkänd och efterlevs tydliggjorts vid flera tillfällen.

Plan för intern kontroll 2023

8

VoO.2022.0539

2023-01-03

Marieth Roos-Ekelund
+4641362984
marieth.roos@eslov.se

Vård- och omsorgsnämnden

Förslag till beslut; Plan för intern kontroll 2023

Ärendebeskrivning

Förvaltningen har upprättat förslag till kontrollplan inom ramen för intern kontroll 2023.

Beslutsunderlag

- Internkontrollplan 2023, Vård och Omsorg

Beredning

Enligt kommunallagen och kommunens riktlinjer ansvarar styrelsen och nämnderna för att den interna kontrollen är tillräcklig och utformad så att den till en rimlig grad av säkerhet uppnår:

- efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, policys och riktlinjer
- ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- skydd mot förluster eller förstörelse av kommunens tillgångar
- eliminering eller upptäckande av allvarliga fel

Nämnderna ska årligen identifiera och analysera väsentliga risker i den egna verksamheten och utifrån riskanalysen upprätta internkontrollplan.

För varje identifierad risk görs en sannolikhets- och konsekvensanalys som resulterar i ett riskvärde. Utifrån detta värde ska nämnden bedöma om risken ska accepteras eller hanteras. Ett högt värde, över 8, innebär allt som oftast att nämnden bör upprätta en kontrollplan för denna risk. Alla risker som ska hanteras hamnar därmed i den kontrollplan som utgör nämndens internkontrollplan för året. Det är därefter förvaltningens ansvar att internkontrollplanen efterlevs och att återrapportering sker till nämnden.

Förvaltningen Vård och Omsorg har under hösten genomfört en risk- och väsentlighetsanalys och därefter upprättat ett förslag över vilka risker som ska ingå i

Vård och Omsorg

Postadress: 241 80 Eslöv | Besöksadress: Stadshuset, Gröna torg 2
Telefon: 0413-620 00 | E-post: arbete.och.forsorjning@eslov.se | www.eslov.se

vård- och omsorgsnämndens internkontrollplan 2023. Intern kontroll syftar i första hand till att säkerställa att rutiner och processer fungerar. Identifierade risker av annan karaktär har sorterats bort. Dessa risker hanteras utanför processen för intern kontroll.

Intern kontroll är en del i verksamheternas förbättringsarbete. För identifierade risker kan därför ett första steg vara att upprätta, eller se över befintliga, rutiner eller genomföra andra åtgärder. Detta för att minska sannolikheten för, eller konsekvensen ifall, risken inträffar. Nästa steg kan vara att risken tas in i en internkontrollplan för att kontrollera så att rutinerna fungerar.

Förslag till beslut

- Vård- och omsorgsnämnden beslutar att godkänna internkontrollplanen för 2023.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Kommunrevisionen

Josef Johansson
Förvaltningschef

Marieth Roos Ekelund
Socialt ansvarig samordnare

Internkontrollplan 2023

Vård och Omsorg

Internkontrollplan 2023

Inledning

Enligt kommunallagen och kommunens riktlinjer för intern kontroll ansvarar styrelsen och nämnderna för att den interna kontrollen är tillräcklig och utformad så att den till en rimlig grad av säkerhet uppnår:

- efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, policys och riktlinjer
- ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- skydd mot förluster eller förstörelse av kommunens tillgångar
- eliminering eller upptäckande av allvarliga fel

Nämnderna ska årligen identifiera och analysera väsentliga risker i den egna verksamheten och utifrån riskanalysen upprätta en internkontrollplan.

Årets internkontrollplan

För varje identifierad risk görs en sannolikhets- och konsekvensanalys som resulterar i ett riskvärde. Utifrån detta värde ska nämnden bedöma om risken ska accepteras eller hanteras. Ett högt värde, över 8, innebär allt som oftast att nämnden bör upprätta en kontrollplan för denna risk. Alla risker som ska hanteras hamnar därmed i den kontrollplan som utgör nämndens internkontrollplan för året. Det är därefter förvaltningens ansvar att internkontrollplanen efterlevs och att återrapportering sker till nämnden. I samband med delårsbokslutet kommer en avrapportering ske.

Förvaltningen Vård och Omsorg har under hösten genomfört en risk- och väsentlighetsanalys och därefter upprättat ett förslag över vilka risker som ska ingå i Vård- och omsorgsnämndens internkontrollplan för 2023. Intern kontroll syftar i första hand till att säkerställa att rutiner och processer fungerar. Identifierade risker av annan karaktär har sorterats bort. Dessa risker hanteras utanför processen för intern kontroll.

Intern kontroll är en del i verksamheternas förbättringsarbete. För identifierade risker kan därför ett första steg vara att upprätta, eller se över befintliga, rutiner eller genomföra andra åtgärder. Detta för att minska sannolikheten för, eller konsekvensen ifall, risken inträffar. Nästa steg kan vara att risken tas in i en internkontrollplan för att kontrollera så att rutinerna fungerar.

Risker i internkontrollplanen

Kategori	Process	Risk	Vad kan gå fel och varför?	Riskvärde
Lagar & regler	Upphandling och inköp	Risk för att inköpskostnaderna blir högre än nödvändigt samt risk för brister i produkters kvalitet.	Köp utanför nettoprislista i beställningsportalen leder generellt till sämre priser och medför en ökad risk för att den beställda produkten ingår i ett annat ramavtal. Behov av att följa i vilken mån köp av detta slag sker	9
Verksamhet	Hantering av privata medel	Brukarens privata medel kan hanteras felaktigt. Brukare kan bli av med pengar.	Det är viktigt för brukarens rättssäkerhet, självbestämmande och integritet att hanteringen av privata medel sker enligt fastställda rutiner. Det har förekommit ett antal avvikelser som visar på tillfällen då rutinen inte följts. Rutinen har under 2022 uppdaterats. På grund av pandemin blev tidigare rutin som upprättades 2020 inte tillräckligt känd och förankrad i verksamheterna. Under 2023 är det därför viktigt att gällande rutin blir väl känd för medarbetarna samt att kontrollmoment införs.	9
Verksamhet	Skydds- och begränsningsåtgärder	Att brukare utsätts för tvångsåtgärder utan lagstöd.	Intern kontroll/granskning under 2022 vad gäller förekomsten av skydds- och begränsningsåtgärder visar brister i följsamhet till rutin. Felaktigt bruk av skydds- och begränsningsåtgärder är ett missförhållande och kan bedömas vara bruk av tvångsåtgärd utan stöd av lag. Under 2023 är det viktigt att arbetet för att kvalitetssäkra bruket av skydds- och begränsningsåtgärder fortsätter.	8

Verksamhet	Nutrition/nattfasta	Att vård-skada inom nutrition och trycksår uppstår.	Under hösten 2022 pågår egenkontroll avseende nattfasta. Egenkontrollen visar preliminärt på behov av åtgärder. Sammanställning och analys sker i Patientsäkerhetsberättelsen. Under 2022 har en vård-skada rapporterats enligt lex Maria avseende uppkomna trycksår. En av anledningarna till de uppkomna trycksåren var bristande kontroll av nutrition. God nutrition är av stor vikt, inte minst vad gäller trycksår.	12

Risker som accepteras - ingår inte i internkontrollplanen

Kategori	Process	Risk	Vad kan gå fel och varför?	Riskvärde
Lagar & regler	FUT – felaktiga utbetalningar i välfärdssystemen	Fel person kan få fel ersättning på fel belopp. Skattemedel används på felaktigt sätt.	Risken för att felaktiga utbetalningar inom välfärdssystemen sker ökar i takt med att kommuner i närområdet har ett alltmer aktivt arbete i frågan.	9

Lagar & regler	Fast omsorgskontakt	Att lagen om fast omsorgskontakt inte följs och att rättssäkerhet inte uppnås.	Från och med 2022-07-01 ska fast omsorgskontakt erbjudas till de brukare som har bistånd i form av hemtjänst. I syfte att säkerställa att lagen följs ska utvecklingen vad gäller tilldelandet av fast omsorgskontakt följas. Vidare ska uppföljning ske av hur uppdraget fast omsorgskontakt utförs och om det lever upp till lagkraven. Följs genom egenkontroll och det kan eventuellt vara tillräckligt.	6
----------------	---------------------	--	--	---

**Yttrande över Kommunrevisionens
granskningsrapport av vård- och
omsorgsnämndens arbetsmiljöarbete**

9

VoO.2022.0563

2023-01-12
Alexandra Nord
+4641362000
alexandra.nord@eslov.se

Vård- och omsorgsnämnden

Förslag till beslut; Kommunrevisionens granskningsrapport av vård- och omsorgsnämndens arbetsmiljöarbete

Ärendebeskrivning

Vård och omsorg har upprättat ett förslag till åtgärder utifrån granskning av nämndens arbetsmiljöarbete inom vård och omsorgsverksamheten i Eslövs kommun genomförd av kommunens förtroendevalda revisor.

Beslutsunderlag

Missiv. Kommunrevisionens granskningsrapport av vård- och omsorgsnämndens arbetsmiljöarbete 2022-11-14
Kommunrevisionens granskningsrapport av vård- och omsorgsnämndens arbetsmiljöarbete 2022.

Beredning

Eslövs kommuns revisorer har granskat vård- och omsorgsnämndens arbetsmiljöarbete. Bedömningen visar att vård- och omsorgsnämnden delvis bedrivit ett tillfredställande och tillräckligt arbetsmiljöarbete. Bedömningen är att formerna för arbetsmiljöarbetet är delvis ändamålsenliga.

Granskningen har lyft fram fem rekommendationer gällande vård- och omsorgsnämndens arbetsmiljöarbete, dessa visas nedan tillsammans med föreslagna åtgärder från vård och omsorg.

Rekommendation: Ta del av enhetsspecifik uppföljning och/eller analys av denna i de fall det finns stora variationer, till exempel avseende arbetsmiljö eller sjukfrånvaro.

Åtgärd: Analys av hälsotal och arbetsskador och tillbud rapporteras sedan tidigare i Arbetsutskottet två gånger per år av HR-konsult. Analysen ska dock bli ännu djupare

och därför göras tillsammans med verksamhetscheferna innan det rapporteras i Arbetsutskottet.

Rekommendation: Tillse att samtliga tillbud, olyckor och fall av kränkande behandling anmäls.

Åtgärd: HR-konsulter ska under våren 2023 undersöka varför det finns få inrapporterade arbetsskador och tillbud på en del enheter samt åtgärda detta genom exempelvis utbildning. Detta kommer sen följas upp på förvaltningsövergripande samverkan två gånger om året. Enhetscheferna ska fortsätta gå igenom på APT vad som är arbetsskador och tillbud samt hur det anmäls in. Arbetsskador och tillbud rapporteras till Arbetsutskottet två gånger per år av HR-konsult.

Rekommendation: Säkerställa att det sker avgångssamtal med samtliga avgående medarbetare och att det genomförs en analys av avgångsenkäten.

Åtgärd: Uppföljning av om cheferna genomför avgångssamtal görs en gång per år vid personaluppföljning med HR-konsult. Verksamhetscheferna ska också kontinuerligt lyfta med cheferna på ledningsgruppsmöten att avgångssamtal ska erbjudas. Analys av avgångsenkäten kommer göras av verksamhetscheferna halvårsvis och kommer sedan sammanställas och tas på förvaltningsövergripande samverkan.

Rekommendation: Tillse att chefer och medarbetare har tillräckliga förutsättningar i form av tid och resurser för att bedriva ett gott arbetsmiljöarbete samt att de har kunskap om arbetsmiljöarbete och hur risker på arbetsplatsen ska kartläggas och förebyggas.

Kommentar: För att kunna skapa bättre förutsättningar för chefer och medarbetare krävs ett mer närvarande och tillgängligt ledarskap och det förutsätter att vi har färre medarbetare per chef vilket förvaltningen inte har ekonomiska förutsättningar för under 2023 och 2024 på grund av det ekonomiska läget.

Rekommendation: Säkerställa en tillräcklig analys utifrån uppföljningen av arbetsmiljön för att kunna besluta om ändamålsenliga åtgärder samt att det för åtgärder alltid finns en plan för aktiviteter med ansvariga och tidplan för genomförande.

Åtgärd: Analys av enheternas arbetsmiljö kommer göras på hösten när den årliga uppföljningen av systematiskt arbetsmiljöarbete görs. Analysen kommer HR-konsulter att göra tillsammans med verksamhetscheferna och därefter säkerställa att det finns handlingsplan med aktiviteter, tidplan och ansvariga. Detta kommer rapporteras till nämnden av HR-konsult i december.

Förslag till beslut

- Vård- och omsorgsnämnden antar vård och omsorgs yttrande över revisorernas granskningsrapport avseende nämndens arbetsmiljöarbete inom vård- och omsorgsverksamheten som sitt eget och överlämnar yttrandet till kommunrevisionen.

Beslutet skickas till

Kommunrevisionen

Josef Johansson
Förvaltningschef

Alexandra Nord
HR-konsult

2022-11-14

Revisionen

För yttrande till:

Vård- och omsorgsnämnden

För kännedom till:

Kommunfullmäktige

Granskning av vård- och omsorgsnämndens arbetsmiljöarbete

Eslövs kommuns förtroendevalda revisorer har i granskning avseende vård- och omsorgsnämndens arbetsmiljöarbete bedömt att nämnden delvis bedriver ett tillfredställande och tillräckligt arbetsmiljöarbete. Bedömningen är att formerna för arbetsmiljöarbetet är delvis ändamålsenliga.

Det saknas ansvarig och tidplan för många av de utvecklingsområden som identifieras. Vidare saknas en uppföljning av huruvida chefer har den kunskap som krävs för att ansvara för arbetsmiljöarbetet. Enligt vår bedömning ges alla chefer inte tillräckliga förutsättningar för att bedriva ett aktivt arbetsmiljöarbete utifrån stora skillnader i antal medarbetare mellan enheter och att vissa chefer har behov av ytterligare stöd och resurser i arbetet. Slutligen bedömer vi att analysen i kartläggning och uppföljning av arbetsmiljö bör utvecklas för att vidta fullt ut ändamålsenliga insatser. Detta gäller även uppföljning av avgångsorsaker. Det finns behov av att stötta enheterna ytterligare i hur arbetsmiljöarbetet ska bedrivas.

Med bakgrund av granskningsresultatet rekommenderas vård- och omsorgsnämnden att:

- ▶ Ta del av enhetsspecifik uppföljning och/eller analys av denna i de fall det finns stora variationer, till exempel avseende arbetsmiljö eller sjukfrånvaro.
- ▶ Tillse att samtliga tillbud, olyckor och fall av kränkande behandling anmäls.
- ▶ Säkerställa att det sker avgångssamtal med samtliga avgående medarbetare och att det genomförs en analys av avgångsenkäten.
- ▶ Tillse att chefer och medarbetare har tillräckliga förutsättningar i form av tid och resurser för att bedriva ett gott arbetsmiljöarbete samt att de har kunskap om arbetsmiljöarbete och hur risker på arbetsplatsen ska kartläggas och förebyggas.
- ▶ Säkerställa en tillräcklig analys utifrån uppföljningen av arbetsmiljön för att kunna besluta om ändamålsenliga åtgärder samt att det för åtgärder alltid finns en plan för aktiviteter med ansvariga och tidplan för genomförande.

Revisorerna önskar svar på vilka åtgärder som kommer att vidtas med anledning av vad som framkommit i granskningen och de rekommendationer som lämnas. För var och en av rekommendationerna ovan ska svar lämnas om vilka åtgärder som kommer att vidtas och när åtgärderna kommer att vidtas. Svar önskas senast den 10:e februari 2023.

På uppdrag av Eslövs kommuns revisorer

Gunilla Gulam

Ordförande revisionen

Förvaltning

Postadress: 241 80 Eslöv | Besöksadress: Stadshuset, Gröna torg 2
Telefon: 0413-620 00 | E-post: kommunstyrelsen@eslov.se | www.eslov.se

Granskning av vård- och omsorgsnämndens arbetsmiljöarbete

Eslövs kommun

Innehåll

1. Sammanfattning.....	2
2. Inledning	3
2.1. Bakgrund	3
2.2. Syfte och revisionsfrågor	3
2.3. Genomförande och avgränsning	3
2.4. Revisionskriterier	3
3. Organisation och former för arbetsmiljö-arbetet	5
3.1. Iakttagelser	6
3.2. Bedömning.....	8
4. Ansvarsfördelning och förutsättningar för chefernas arbetsmiljöarbete...	10
4.1. Iakttagelser	10
4.2. Bedömning.....	12
5. Uppföljning, analys och insatser avseende ohälsa och avgångsorsaker	14
5.1. Iakttagelser	14
5.2. Bedömning.....	20
6. Slutsats.....	22
7. Källförteckning.....	24
8. Revisionskriterium	26
8.1. Kommunallagen (2017:725)	26
8.2. Arbetsmiljölagen (1977:1160) och Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2001:1).....	26
8.3. Arbetsmiljöverkets föreskrift organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4).....	26
8.4. Kommunala mål och styrdokument	26

1. Sammanfattning

Granskningens slutsats är att vård- och omsorgsnämnden delvis bedriver ett tillfredställande och tillräckligt arbetsmiljöarbete utifrån lagstiftning samt egna mål och riktlinjer. Bedömningen grundas på följande iakttagelser:

- ▶ Det finns en styrning av arbetsmiljöarbetet i form av mål, policy och rutiner.
- ▶ Det finns ett årshjul för arbetsmiljöarbetet.
- ▶ Ansvar och uppgifter för arbetsmiljöarbetet är fördelade genom dokumenterad uppgiftsfördelning. Det saknas dock uppföljning av att chefer och skyddsombud genomgått arbetsmiljöutbildning.
- ▶ Det finns betydande variationer avseende antalet medarbetare per chef. Vi noterar att vissa upplever behov av ytterligare stöd och resurser i arbetsmiljöarbetet.
- ▶ Det systematiska arbetsmiljöarbetet följs upp på enheterna och förvaltningen.
- ▶ Uppföljningen till nämnden visar inte på enhetsnivå på skillnader kring arbetsmiljö, kompetensförsörjning, ohälsa och sjukfrånvaro.
- ▶ Vid kartläggning av arbetsmiljön finns inte analys som kan ligga till grund för insatser och åtgärder. Det skiljer sig mellan enheter huruvida de upprättar åtgärder med ansvarig och tidplan vid identifierade briser.
- ▶ Vissa medarbetare anmäler inte tillbud och olyckor på grund av okunskap eller att de upplever att det inte leder till förändring.
- ▶ Alla avgående medarbetare har inte erbjudits avgångssamtal med chef och resultat av enkät till avgående medarbetare har inte analyserats.

Vi rekommenderar vård- och omsorgsnämnden att:

- ▶ Tillse att chefer och medarbetare har tillräckliga förutsättningar i form av tid och resurser för att bedriva ett gott arbetsmiljöarbete samt att de har kunskap om arbetsmiljöarbete och hur risker på arbetsplatsen ska kartläggas och förebyggas.
- ▶ Säkerställa en tillräcklig analys utifrån uppföljningen av arbetsmiljön för att kunna besluta om ändamålsenliga åtgärder samt att det för åtgärder alltid finns en plan för aktiviteter med ansvariga och tidplan för genomförande.
- ▶ Ta del av enhetsspecifik uppföljning och/eller analys av denna i de fall det finns stora variationer, till exempel avseende arbetsmiljö eller sjukfrånvaro.
- ▶ Tillse att samtliga tillbud, olyckor och fall av kränkande behandling anmäls.
- ▶ Säkerställa att det sker avgångssamtal med samtliga avgående medarbetare och att det genomförs en analys av avgångsenkäten.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Enligt de grundläggande bestämmelserna i 3 kap. 2 § arbetsmiljölagen ska arbetsgivaren vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga att arbetstagaren utsätts för ohälsa och olycksfall. Utöver de regler om skyldigheter som finns angivna i arbetsmiljölagen, har Arbetsmiljöverket gett ut ett antal föreskrifter som mer detaljerat anger de krav och skyldigheter som ställs på arbetsgivarens arbetsmiljöansvar. Arbetet ska avse både förebyggande åtgärder och rehabiliteringsinsatser.

Det finns ett positivt samband mellan god arbetsmiljö och låg sjukfrånvaro. Genom att regelbundet arbeta för att skapa en bra arbetsmiljö och tidigt upptäcka när en anställd mår dåligt förbättras förutsättningarna för att minska sjukfrånvaron. Inom ramen för kommunens arbete med kompetensförsörjning är det också en viktig del att hitta strategier för att minska ohälsan.

Mot bakgrund av ovanstående har de förtroendevalda revisorerna beslutat att genomföra en granskning av vård- och omsorgsnämndens arbetsmiljöarbete.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att bedöma om vård- och omsorgsnämnden bedriver ett tillfredställande och tillräckligt arbetsmiljöarbete utifrån lagstiftning samt egna mål och riktlinjer. I granskningen ska följande revisionsfrågor besvaras:

- ▶ Är formerna för det systematiska arbetsmiljöarbetet ändamålsenliga?
- ▶ Är ansvar och uppgifter avseende arbetsmiljöarbetet tydligt fördelat?
- ▶ Ges chefer tillräckliga förutsättningar att bedriva ett aktivt arbetsmiljöarbete?
- ▶ Sker uppföljning och analys av avgångsorsaker bland personal?
- ▶ Genomförs kartläggningar och uppföljningar regelbundet av ohälsa och sjukfrånvaro samt möjliga orsaker? Planeras ändamålsenliga insatser utifrån det?

2.3. Genomförande och avgränsning

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer.

2.4. Revisionskriterier

Granskningens bedömningar utgår från följande revisionskriterier, för att läsa mer om revisionskriterierna se avsnitt 8.

- ▶ Kommunallagen (2017:725)

- ▶ Arbetsmiljölagen (1977:1160) och arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2001:1)
- ▶ Arbetsmiljöverkets föreskrift organisatorisk och social arbetsmiljö, (AFS 2015:4)
- ▶ Kommunala mål och styrdokument

3. Organisation och former för arbetsmiljöarbetet

Avsnittet syftar till att svara på revisionsfrågorna om formerna för det systematiska arbetsmiljöarbetet är ändamålsenliga.

Revisionskriterium

Av arbetsmiljöverkets föreskrifter framgår att det systematiska arbetsmiljöarbetet ska ingå i den dagliga verksamheten och omfatta alla fysiska, psykologiska och sociala förhållanden som har betydelse för arbetsmiljön. Det ska finnas en dokumenterat arbetsmiljöpolicy och rutiner som beskriver hur det systematiska arbetsmiljöarbetet ska gå till. Det är väsentligt att arbetsgivaren, arbetstagarna och skyddsombuden avgör hur man ska samverka i arbetsmiljöarbetet.

Kommunfullmäktige har beslutat om inriktningsmålet *attraktiv arbetsgivare* med effektmålet att hälsotalen ska öka med följande indikatorer:

- ▶ Hälsotal 95 procent
- ▶ Arbetsplatsnära OSA¹-mål 100 procent
- ▶ HME-index² 83 i medarbetarenkäten

Kommunfullmäktige har även år 2021 antagit en policy för arbetsmiljö och hälsa som förvaltningarna ska utgå från i arbetsmiljöarbetet. Policyn anger att Eslövs kommuns mål är att vara en attraktiv arbetsgivare. Kommunens gemensamma mål för arbetsmiljön är:

- ▶ Att våra medarbetare upplever att deras arbetsbelastning är rimlig.
- ▶ Att våra medarbetare upplever att det finns balans mellan krav och resurser.
- ▶ Att våra arbetsscheman ger utrymme till återhämtning.
- ▶ Att ingen medarbetare ska utsättas för kränkande särbehandling eller diskriminering på sin arbetsplats.
- ▶ Att uppnå ett hälsotal om minst 95 procent.

I policyn anges även hur arbetsmiljömålen och en god arbetsmiljö ska uppnås. Arbetsmiljömålen mäts och följs upp genom medarbetarenkäten årligen. Om målen inte uppnås ska det enligt policyn upprättas en handlingsplan.

¹ OSA står för organisatorisk och social arbetsmiljö.

² HME står för hållbart medarbetarengagemang, vilket mäts genom en enkät som innehåller frågor inom områdena motivation, ledarskap och styrning.

3.1. Iakttagelser

3.1.1. Organisation och styrning

Vård- och omsorgsförvaltningen är uppdelad i områdena LSS-verksamhet, socialpsykiatri, missbruksvård, familjerådgivning, äldreboenden, rehabilitering/korttidsvård, hemsjukvård och hemvård. Förvaltningen hanterar även försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd, mottagande och integration av vuxna flyktingar och andra skyddsbehövande, boendefrågor för socialt utsatta personer samt budget och skuldrådgivning.

Förvaltningens arbetsmiljöarbete utgår från den kommunövergripande policyn för arbetsmiljö och hälsa och de kommunövergripande målen som beskrivs i revisionskriterierna.

3.1.2. Former för det systematiska arbetsmiljöarbetet

Rutiner

Det finns kommunövergripande rutiner för systematiskt arbetsmiljöarbete, där det framgår hur undersökning, riskbedömningar, åtgärder och kontroll av åtgärder ska genomföras. Vård- och omsorgsförvaltningen har upprättat ett årshjul för HR-processerna år 2022. I årshjulet framgår när olika uppföljningar av arbetsmiljön ska genomföras, som exempelvis skyddsronder, årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet, medarbetarenkät samt uppföljning av personalpolitiska mål och arbetet med resultat av medarbetarenkäten. Vidare utgår förvaltningen även från den kommunövergripande rutinen för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Enligt uppgift beslutar respektive enhet hur och när de följer upp arbetsmiljön. Uppföljningen ska färdigställas den 31 oktober årligen och dokumenteras i verksamhetssystemet KIA³. Intervjuade ser behov av att ett tydligare årshjul som stöd för enheternas arbetsmiljöarbete samt ett årshjul som omfattar enbart enheterna. Enligt uppgift pågår arbete med att upprätta förslag på tydligare årshjul.

Samverkan

De flesta intervjuade medarbetare upplever att de har möjlighet att lyfta arbetsmiljöfrågor på arbetsplatsträffar, medarbetarsamtal samt vid uppföljning av arbetsmiljö genom skyddsronder och medarbetarenkät. På enheterna finns även lokala samverkansforum (LOSAM) där arbetsmiljö behandlas. Vi har tagit del av protokoll från en lokal samverkansgrupp, där det framgår att följande bland annat behandlats:

³ KIA är ett informationssystem för arbetsmiljö där man kan anmäla tillbud, skador och incidenter.

- ▶ Uppföljning av skyddsronder med förslag på åtgärder
- ▶ Diskussion om problem i den fysiska arbetsmiljön med beslut att lyfta det till förvaltningens samverkansgrupp (FÖSAM)
- ▶ Uppföljning av hälsotal⁴
- ▶ Uppföljning av tillbud

Arbetsmiljön och arbetsmiljöarbetet följs upp i FÖSAM, där förvaltningschef, HR-konsulter och fackliga representanter ingår. Verksamhetschefer deltar vid behov när de blir adjungerande. Vi har tagit del av exempel på protokoll från förvaltningens samverkansgrupp, där det framgår att följande bland annat behandlas:

- ▶ Organisationsförändringar
- ▶ Nya rutiner
- ▶ Information kring arbete utifrån Covid-19
- ▶ Information inför skyddsronder
- ▶ Genomgång av arbetsskador och tillbud
- ▶ Genomgång av anmälda kränkningar
- ▶ Redovisning av hälsotal
- ▶ Information om antal utbildade tillsvidareanställda inom LSS och äldreomsorg, vilket föranledde att se över om de ingår i Äldreomsorgslyftet
- ▶ Information om rutiner för årlig skydds rond

Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott får månadsvis redovisning av FÖSAMs protokoll. Enligt uppgift ska arbetsutskottet från och med år 2023 även ta del av redovisning av hälsotal två gånger per år i samband med information om FÖSAMs protokoll.

Uppföljning

Uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet sker årligen, i enlighet med kommunens rutin för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Uppföljning av arbetsmiljöarbetet på enhetsnivå sker i verksamhetssystemet KIA där enheter besvarar en checklista. Vi har tagit del av ifyllda checklistor som innehåller frågor kopplade till de olika paragraferna i arbetsmiljölagen som har besvarats ja eller nej, i vissa fall har svaren även kommenterats. Vid nej på en fråga framgår vilken åtgärd som ska genomföras, ansvarig och tidplan för åtgärden.

HR-konsulter sammanställer därefter resultatet av checklistorna på förvaltningsnivå. I förvaltningens uppföljning av arbetsmiljöarbetet 2021 konstateras att det systematiska arbetsmiljöarbetet är överlag välfungerande men innehåller ett antal identifierade utvecklingsområden. Utifrån utvecklingsområdena beslutade förvaltningsledningen att arbeta med målen för den organisatoriska och

⁴ Statistik över sjukskrivning.

sociala arbetsmiljön i verksamheterna. Ytterligare en åtgärd var en genomgång med chefer kring hur de kan arbeta mer systematiskt med arbetsmiljöfrågor i form av stödmaterial och årshjul samt genomgång i hur checklistan ska besvaras. Av uppföljningen framgår inte vem som ansvarar för åtgärderna men att de ska följas upp i nästa årliga uppföljning av arbetsmiljöarbetet.

Nämnden tar del av förvaltningens uppföljning som beskrivs ovan samt uppföljning av arbetsmiljön och arbetsmiljöarbetet i personalbokslutet årligen. Personalbokslutet för 2021 innehåller uppföljning av kommunens mål (se målen i revisionskriterierna) genom uppföljning av målet *attraktiv arbetsgivare* och resultat på medarbetarenkäten. Av uppföljningen framgår att målet om att *hälsotalen ska öka* och *arbetsmiljön vara god* är delvis uppfyllt. Uppföljningen innehåller även statistik per förvaltning. För vård- och omsorg kan vi utläsa följande:

- ▶ Personalomsättning. Personalomsättningen av undersköterskor inom äldreomsorgen har ökat från 11 procent till 14 procent mellan år 2020 och 2021.
- ▶ Hälsotal. Det har inte skett någon större förändring av hälsotalen mellan år 2018-2021. Dock framgår att långtidssjukfrånvaron har minskat något över åren 2017-2021.
- ▶ Heltidsanställda. Andel heltidsanställda inom vård- och omsorgsförvaltningen har ökat mellan år 2012 och 2021 med 32 procentenheter till 78 procent heltidsanställda.
- ▶ Verksamheten äldreomsorg inom vård- och omsorgsförvaltningen har påbörjat implementering av bemanningshandbok som en del i arbetet att få enheterna att möjliggöra heltid, hållbara scheman och god arbetsmiljö.
- ▶ Resultat på medarbetarenkät. HME-index för vård- och omsorgsförvaltningen är 82, vilket är en poäng under kommunens mål.
- ▶ Tillbud och olyckor. Inom vård- och omsorgsförvaltningen var det 321 arbetsskador och 423 tillbud år 2021, vilket innebär att förvaltningen står för det största antalet arbetsskador och tillbud inom kommunen.⁵

Av uppföljningen kan vi utläsa att pandemin har haft stor påverkan på sjukfrånvaron och arbetsmiljön då den medförde oro för smitta och högre arbetsbelastning. Det uppges att utfallet i uppföljningen har påverkats av pandemin.

3.2. Bedömning

Vi bedömer att formerna för det systematiska arbetsmiljöarbetet är delvis ändamålsenliga. Bedömningen grundas på att det finns en arbetsmiljöpolicy och mål för arbetsmiljöarbetet samt rutiner som beskriver hur det systematiska arbetsmiljöarbetet ska gå till. Det finns ett årshjul för arbetet men vi noterar att det finns behov av att utveckla det för att kunna stödja enheterna ytterligare i arbetet. Vidare finns en samverkan i arbetsmiljöfrågorna på alla nivåer. Vad gäller

⁵ Enligt uppgift beror det på uppdraget i förvaltningens arbete, då arbetet är fysiskt tungt.

uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet kan vi konstatera att det identifieras utvecklingsområden i både enheternas och förvaltningens uppföljning. I förvaltningens uppföljning saknas dock information om vem som ansvarar för att genomföra åtgärderna och tidplan för åtgärder till skillnad från enheterna. Vi menar att det är av vikt att säkerställa ansvarig och tidplan för att säkerställa att åtgärderna genomförs. Enligt vår bedömning kan uppföljningen till nämnden även utvecklas för att visa på skillnader mellan enheters arbetsmiljö, kompetensförsörjning, ohälsa och sjukfrånvaro.

4. Ansvarsfördelning och förutsättningar för chefernas arbetsmiljöarbete

Avsnittet syftar till att svara på revisionsfrågan om ansvar och uppgifter avseende arbetsmiljöarbetet tydligt fördelat samt om chefer ges tillräckliga förutsättningar för att bedriva ett aktivt arbetsmiljöarbete.

Revisionskriterium

Av arbetsmiljöverkets föreskrifter framgår att arbetsgivaren ska fördela uppgifter i verksamheten för att risker förebyggs och en tillfredställande arbetsmiljö uppnås. Uppgiftsfördelningen ska dokumenteras och de som får uppgifter ska ha rätt befogenhet och de resurser som behövs samt tillräckliga kunskaper om regler som har betydelse för arbetsmiljön. Arbetsgivaren ansvarar för att de arbetsuppgifter och befogenheter som tilldelas arbetstagare inte ger upphov till ohälsosam belastning. Chefer behöver gedigna kunskaper om arbetet, risker i arbetet och åtgärder för att förebygga skador. Vad gäller arbetstagaren ska den så tidigt som möjligt introduceras i arbetet och få kunskap om risker i verksamheten, det systematiska arbetsmiljöarbetet och till vem arbetstagarens ska vända sig till när det gäller arbetsmiljön.

4.1. Iakttagelser

4.1.1. Ansvarsfördelning

Kommunledningskontorets dokumenterade anvisningar för fördelning av arbetsmiljöuppgifter tydliggör vilket ansvar olika funktioner har i arbetsmiljöarbetet. Av uppgiftsfördelningen framgår att nämnden har det yttersta arbetsgivaransvaret. Nämnden har gett förvaltningschefen rätt att fördela uppgifter vidare till chefer inom verksamheten. Fördelningen genomförs skriftligen och den som fördelar uppgifter ska följa upp hur det fungerar. Den som får uppgifter fördelade till sig ska ha tillräckliga befogenheter, resurser och kunskap för att genomföra uppgifterna.

4.1.2. Utbildningar

Vad gäller medarbetarnas utbildning så arbetar verksamheterna olika med introduktion av nyanställda medarbetare och en stor del av introduktionen sker ute på enheterna. Vid intervju framkommer dock att alla medarbetare inte har tagit del av någon introduktionsutbildning som omfattar arbetsmiljö. Dock uppger intervjuade att medarbetare följer rutiner och riktlinjer för att undvika risker i arbetsmiljön. Chefer och skyddsombud har gått utbildning i arbetsmiljöarbetet. Det genomförs ingen uppföljning av att samtliga har gått utbildningen.

4.1.3. Chefers förutsättningar

Vissa intervjuade chefer upplever att de har goda förutsättningar i arbetsmiljöarbetet genom avlastning av stödfunktioner. Andra lyfter dock att arbetsmiljöarbetet är omfattande och att de önskar ytterligare stöd från förvaltningen i hur det systematiska arbetsmiljöarbetet ska genomföras. I tabellen nedan redovisas antal medarbetare per chef på de olika enheterna inom verksamhetsområdena:

Tabell 1. Antal medarbetare per chef per verksamhetsområde och enhet 2022.

En enhet för varje rad	Särskilt boende	Hemvården	Funktionsnedsättning	Hälsa och Bistånd
	52	80	54	49
	50	39	46	33
	45	33	42	27
	43	31	35	25
	40		34	20
	37		32	18
	36		32	
	12		31	
	9		26	

Av tabellen ovan kan vi konstatera stora skillnader i antal medarbetare per chef mellan enheterna.

En utmaning som intervjuade chefer lyfter är kompetensförsörjningen. Otillräcklig kompetensförsörjning påverkar arbetsmiljön negativt då det blir hårdare arbetsbelastning. Detta medför även att chefer får mindre tid till arbetsmiljöarbetet. Enligt uppgift har enhetschefer lyft utmaningar kring kompetensförsörjning till verksamhetschefer och HR.

Vid intervju framkommer att chefernas arbetsmiljö har varit ett fokusområde för vissa verksamheter under år 2022. Dessa verksamheter har arbetat med detta genom chefskopet, vilket inneburit en kartläggning av chefernas förutsättningar och en serie workshops med chefer för att identifiera brister och styrkor samt möjliga utvecklingsområden. Utifrån kartläggningen konstateras att det är större utmaningar för det verksamhetsnära ledarskapet inom äldreomsorgen och funktionsnedsättning jämfört med övriga verksamheter inom kommunen. Utifrån resultatet konstateras att chefer ska prioritera arbete med logikkonflikt⁶, medarbetarstöd och resursbrist. Kartläggningen innehåller även förslag på åtgärder

⁶ Innebär motstridiga krav från olika arbetsuppgifter.

utifrån de prioriterade områdena och möjliga utvecklingsområden. Bland annat föreslås att:

- ▶ Minska tiden chefer behöver lägga på att ge andra funktioner underlag och uppgifter genom exempelvis att en annan funktion hanterar statistik och kontrolluppgifter. Som en del i att frigöra tid för chef att lägga på huvuduppgiften.
- ▶ Systemen behöver stödja verksamheten i större utsträckning. Bättre förankring i verksamheterna när nya system upphandlas och bättre utbildning i implementeringen.
- ▶ Mer avlastning från stödfunktionerna. Stöd behöver anpassas efter storlek på området, husansvar, antal huskroppar, antal brukare, antal medarbetare osv.

Det genomförs inga förvaltningsövergripande åtgärder utifrån chefskopet. Respektive verksamhetsområde har enligt uppgift genomfört insatser utifrån identifierade utvecklingsområden i kartläggningen, det finns dock ingen dokumenterad plan för arbetet med aktiviteter, tidplan för genomförande och ansvarig som kan ligga till grund för uppföljning av arbetet. Förvaltningens och verksamheterna har bedömt att de inte har kunnat arbeta med resultatet av chefskopet genom en handlingsplan då arbetet krävt flexibilitet.

Enligt uppgift har det genomförts insatser för att förbättra chefers förutsättningar. Exempelvis uppges att det pågår ett förvaltningsövergripande arbete med att ta fram handlingsplan för att möta framtidens utmaningar, i vilken det ingår att se över hur de kan använda befintliga resurser på ett mer effektivt sätt. Det har tillsatts ett antal administrativa resurser på enheterna som ska underlätta chefers arbete och kompensera för att chefer har många medarbetare. Förvaltningen har även fått statsbidrag för återhämtningsbonus på 9 mkr som innebär att de kommer ta bort delade turer.

4.2. Bedömning

Vi bedömer att ansvar och uppgifter avseende arbetsmiljöarbetet är tydligt fördelade då det finns en dokumenterad uppgiftsfördelning. Det är av stor vikt att chefer som fått ansvar och uppgifter inom arbetsmiljöarbetet har god kunskap om vad det innebär för dem i deras roll som chef. Vi ser det därför som en brist att det inte sker någon uppföljning av att chefer och skyddsombud har genomgått arbetsmiljöutbildningen. Vi noterar att verksamheterna och enheterna ansvarar för introduktion av medarbetare och att alla medarbetare vid introduktion inte har fått information om det systematiska arbetsmiljöarbetet, risker i arbetet och kunskaper om regler avseende arbetsmiljön.

Vi bedömer att chefer delvis ges tillräckliga förutsättningar för att bedriva ett aktivt arbetsmiljöarbete. Bedömningen grundas på att cheferna har olika förutsättningar utifrån medarbetare per chef, där vi noterar stora skillnader mellan enheter. Vidare noterar vi att vissa chefer upplever behov av ytterligare stöd och resurser för att

bedriva arbetsmiljöarbetet. Vi bedömer det som positivt att det har genomförts en kartläggning av chefers förutsättningar för att vidta åtgärder för förbättring. Vi noterar dock att det inte genomförs några förvaltningsövergripande åtgärder utifrån kartläggningen trots att det är konstaterat att vissa verksamheter har större utmaningar. Arbetet med utvecklingsområdena är upp till verksamheterna och enheterna. Det har inte upprättats någon plan för utvecklingsarbetet, vilket enligt vår mening utgör en risk för att åtgärder utifrån utvecklingsområdena inte kommer vidtas och att det inte går att följa upp effekterna av åtgärderna. Vi noterar att det enligt uppgift vidtagits åtgärder för att förbättra chefers förutsättningar samt pågår arbete för att förbättra förutsättningarna.

5. Uppföljning, analys och insatser avseende ohälsa och avgångsorsaker

Avsnittet syftar till att svara på om det genomförs kartläggningar och uppföljningar regelbundet av ohälsa och sjukfrånvaro samt möjliga orsaker och planeras ändamålsenliga insatser utifrån detta. Avsnittet syftar även till att svara på om det sker uppföljning och analys av avgångsorsaker bland personal.

Revisionskriterium

Av arbetsmiljöverkets föreskrifter framgår att arbetsgivaren ska regelbundet undersöka arbetsförhållandena och bedöma riskerna för att någon kan komma att drabbas av ohälsa eller olycksfall i arbetet.

Vad gäller den organisatoriska och sociala arbetsmiljön så ska arbetsgivaren vidta åtgärder för att motverka att arbetstidens förläggning och att de arbetsuppgifter och befogenheter som tilldelas personal inte leder till ohälsa. Arbetsgivaren ska även klargöra att kränkande särbehandling inte accepteras i verksamheten och vidta åtgärder för att motverka förhållanden i arbetsmiljön som kan ge upphov till detta. Det ska finnas en rutin för hur kränkande särbehandling ska hanteras.

Behov av åtgärder som uppdagas vid undersökning av arbetsmiljön eller i samband med uppföljning av arbetsmiljöarbetet ska vidtas omedelbart eller så snart som möjligt för att förebygga ohälsa och olycksfall. De åtgärder som inte vidtas omedelbart ska dokumenteras i en handlingsplan. Om någon arbetstagare råkar ut för ohälsa eller olycksfall i arbetet och om något allvarligt tillbud⁷ inträffar i arbetet, ska arbetsgivaren utreda orsakerna så att risker för ohälsa och olycksfall kan förebyggas i fortsättningen.

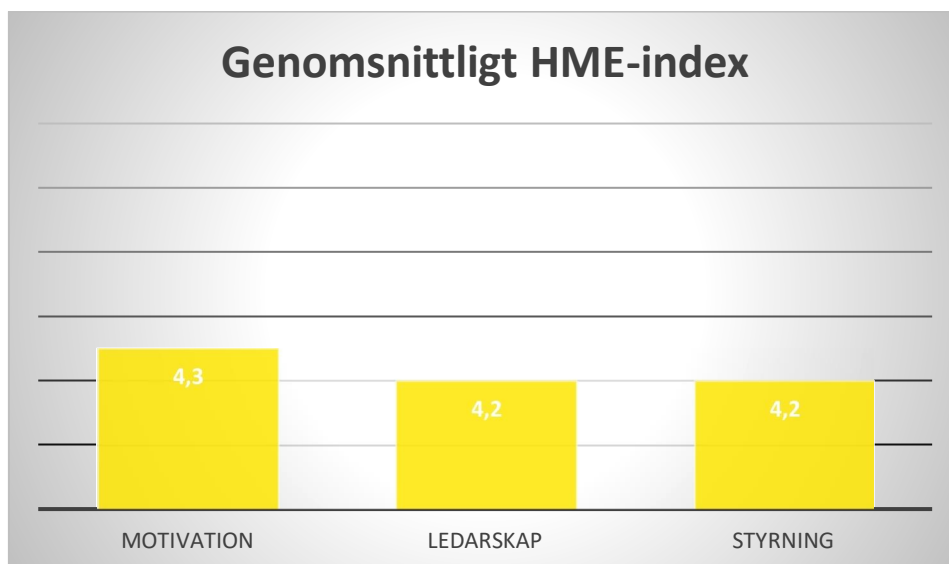
5.1. Iakttagelser

5.1.1. Uppföljning av medarbetarnas upplevelse av arbetsmiljön

Vi har tagit del av resultat på medarbetarenkäten år 2021. Enkätresultatet är uppdelat per enhet. Enkätresultatet innehåller ett hållbart medarbetarindex som räknas ut utifrån nio frågor som berör områdena motivation, ledarskap och styrning. Skalan för medarbetarindex är 1-5. Nedan presenteras det genomsnittliga indexet i förvaltningen:

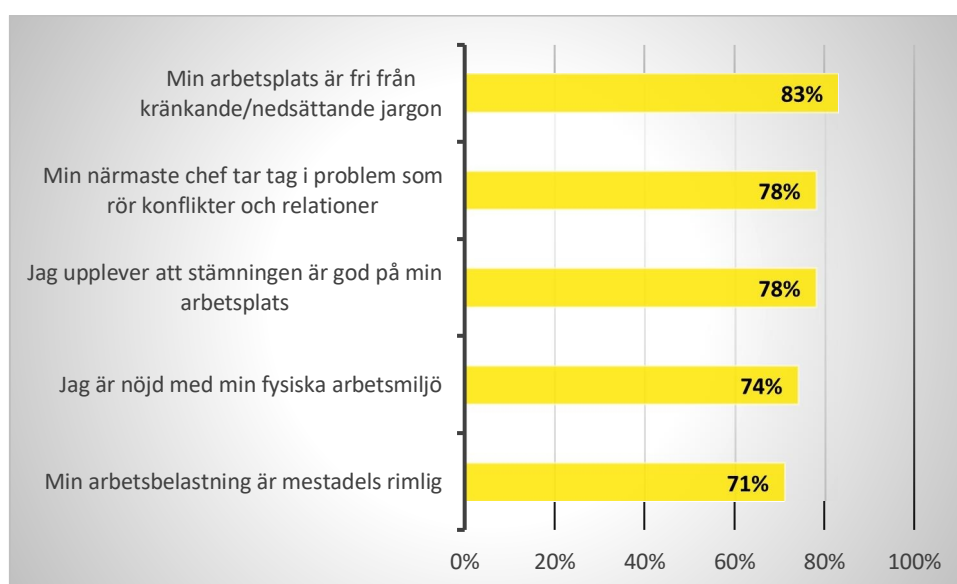
⁷ Ett tillbud är en oönskad händelse som kunnat leda till ohälsa eller olycksfall.

Diagram 1. Genomsnittligt HME-index för förvaltningen. Källa: vård- och omsorgsförvaltningen, genomsnitt uträknat av EY.

Utifrån resultatet kan vi konstatera att det genomsnittliga HME-indexet är relativt högt, då skalan är 1-5 och medelvärde över fyra anses som ett gott resultat. I diagrammet nedan redovisas genomsnittligt resultat för förvaltningen vad gäller andel som svarat stämmer mycket bra eller stämmer ganska bra på utvalda frågor från enkäten:

Diagram 2. Genomsnittligt enkätresultat på utvalda frågor, andel som svarat stämmer mycket bra eller stämmer ganska bra. Källa: vård- och omsorgsförvaltningen, genomsnitt uträknat av EY.

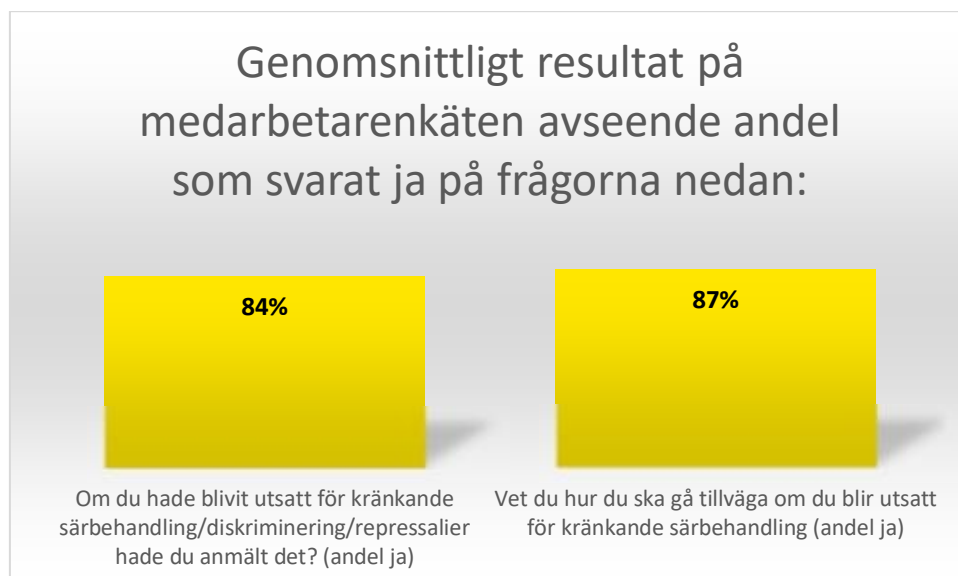
Av diagrammet ovan kan vi utläsa att de flesta har svarat positivt på frågor rörande den psykosociala och fysiska arbetsmiljön samt att de har en mestadels rimlig arbetsbelastning. Vid jämförelse mellan enheterna noterar vi dock stora skillnader i andel som svarat positivt på frågorna. På enkätfrågan om arbetsplatsen är fri från kränkande/nedsättande jargong skiljer det sig 40 procentenheter mellan enheterna i andel som svarat positivt, där den med lägst andel utgörs av 60 procent. Vad gäller frågan om närmaste chef tar tag i problem som rör konflikter och relationer skiljer det som mest 55 procentenheter mellan enheterna, där det på en enhet är som lägst 45 procent som svarat positivt på frågan. Samma gäller för frågan som rör den fysiska arbetsmiljön. På frågan om arbetsbelastningen för mestadels är rimlig är det en enhet där 35 procent har svarat positivt på frågan, vilket innebär att det skiljer som mest 65 procentenheter mellan enheterna.

5.1.2. Kränkande särbehandling

Av riktlinjerna mot kränkande särbehandling och diskriminering framgår att om medarbetaren utsätts för kränkande särbehandling ska medarbetaren anmäla kränkningen i arbetsmiljösystemet KIA. Arbetsgivaren är skyldig att utreda alla anmälningar och vidta åtgärder. Vi har tagit del av statistik över anmälningar av kränkande särbehandling år 2021 och första halvåret 2022. Av statistiken framgår att det totalt har anmälts 26 fall av kränkande särbehandling år 2021 och 19 fall av kränkande särbehandling första halvåret 2022.

Medarbetarenkäten innehåller även frågor om huruvida medarbetarna hade anmält om de blev utsatta för kränkande särbehandling/diskriminering/repressalier och om de vet hur de ska anmäla.

Diagram 3. Genomsnittlig andel som svarat ja på enkätfrågor om de hade anmält kränkande särbehandling och om de vet hur de ska anmäla. Källa: Vård- och omsorgsförvaltningen, genomsnitt uträknat av EY.

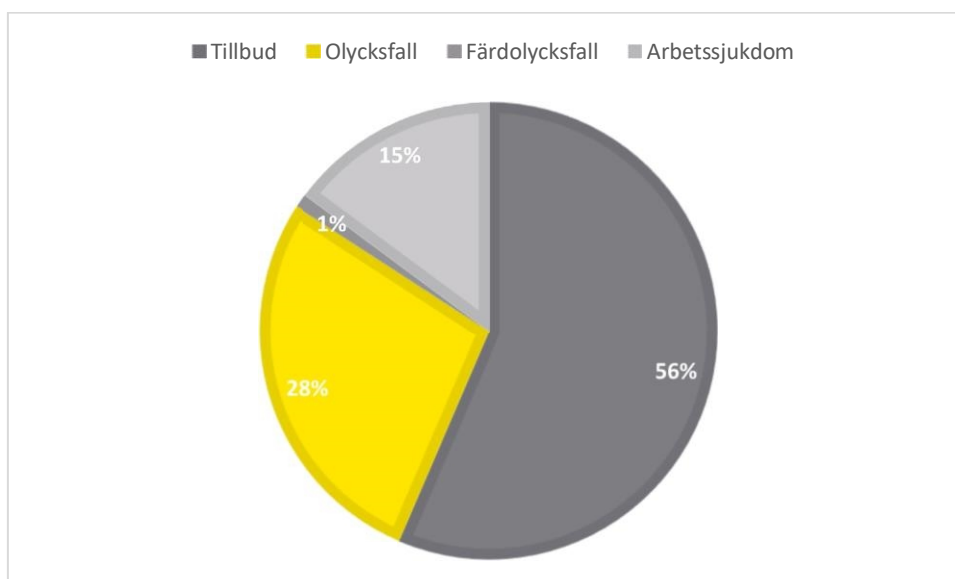

Av enkätresultatet ovan ser vi att majoriteten av de svarande har svarat att de hade anmält om de blev utsatta för kränkande särbehandling/diskriminering/repressalier samt att de vet hur de ska anmäla. Dock är det genomsnittligen 16 procent av de svarande som inte hade anmält och 13 procent som inte vet hur de ska anmäla. Vi noterar även stora skillnader mellan enheterna i andel som svarat ja. På enkätfrågan om medarbetarna hade anmält kränkande särbehandling/diskriminering/repressalier har den enhet med lägst andel som svarat ja ett resultat på 64 procent medan den enhet med flest som svarat ja ett resultat på 100 procent. På frågan om medarbetarna vet hur de ska anmäla kränkningar har den enhet med lägst andel som svarat ja ett resultat på 58 procent medan den mest högst andel som svarat ja har ett resultat på 100 procent. Detta framgår inte av uppföljningen som nämnden tar del av (se avsnitt 3.1) och det har inte vidtagits några åtgärder som är specifikt kopplat till kränkande särbehandling.

5.1.3. Tillbud och arbetsskador

Vi har tagit del av statistik över tillbud och arbetsskador för år 2021 samt till och med augusti år 2022. Under tidsperioden har totalt 1268 tillbud, olycksfall och arbetssjukdomar anmälts. I diagrammet nedan visas fördelningen:

Diagram 4. Andel tillbud, olycksfall, färdolycksfall och arbetssjukdomar år 2021 samt fram till augusti år 2022. Källa: Vård- och omsorgsförvaltningen.

Av diagrammet ovan kan vi utläsa att strax över hälften (56 procent) av rapporteringarna utgörs av tillbud medan 28 procent utgörs av olycksfall och 15 procent av färdolycksfall. Statistiken är även nedbruten per enhet, där vi kan utläsa stora skillnader mellan enheterna vad gäller antal anmälda tillbud och olycksfall. Vad gäller tillbud står en enhet för 14 procent av inrapportering av tillbud med 104 rapporterade tillbud medan åtta av enheterna inte har rapporterat några tillbud under perioden. Vad gäller olycksfall står en enhet för 27 procent av samtliga 17

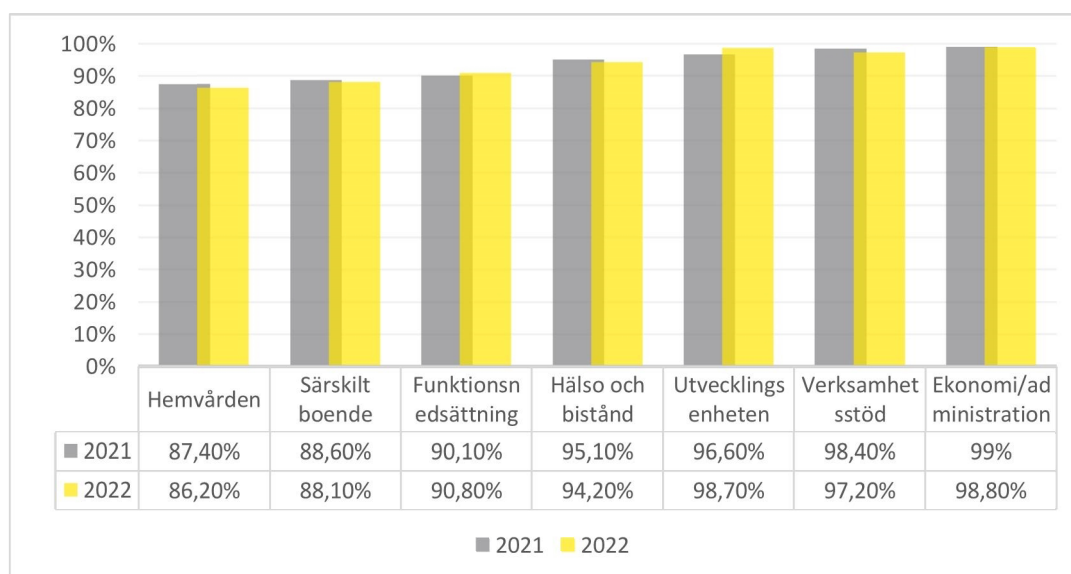
rapporterade olyckor medan tre enheter inte har några rapporterade olyckor. Vidare är det sex av 31 enheter som har fler olycksfall, färdolycksfall och arbetssjukdomar än rapporterade tillbud. Exempelvis har en enhet endast rapporterat åtta tillbud under perioden medan det har skett 53 rapporterade olycksfall och arbetssjukdomar.

Vid intervjuer framkommer att det skiljer mellan enheter hur noga de är med att anmäla tillbud och olyckor. Vissa medarbetare lyfter att de inte hinner, att alla inte vet hur man anmäler och/eller upplever att det som anmäls inte kommer åtgärdas och därför avstår.

5.1.4. Uppföljning av sjukfrånvaro

Vård- och omsorgsförvaltningen följer upp hälsotal per verksamhetsområde och per enhet. Enligt uppgift följer verksamhetschefer upp hälsotalen månadsvis tillsammans med enhetscheferna. I diagrammet nedan presenteras hälsotal för år 2021 samt första halvåret 2022.

Diagram 5. Hälsotal per område 2021 samt fram till augusti 2022. Källa: Vård- och omsorgsförvaltningen.

Av diagrammet ovan kan vi utläsa att det är något lägre hälsotal inom hemvården, särskilt boende och funktionsnedsättning i jämförelse med övriga områden och de når inte upp till de 95 procent som utgör kommunens mål. Det råder inga större skillnader mellan åren ännu.

Vid intervjuer framkommer att medarbetare upplever att det uppstår problem i såväl den psykosociala som den fysiska arbetsmiljön på grund av hög sjukfrånvaro och utmaningar med kompetensförsörjning, vilket i sin tur genererat arbetsskador som medför mer sjukskrivning.

Förvaltningen utgår från de riktlinjer för rehabiliteringsarbetet som framgår av kommunens rehabiliteringshandbok. Enligt uppgift får verksamheter stöttning av HR-konsulter i hur de ska hantera ärenden med hög eller återkommande korttidssjukfrånvaro. Vid intervjuer framkommer att det råder utmaning med att få ner höga sjuktal inom vissa verksamheter och att det finns ett behov av att arbeta mer förebyggande. Enligt uppgift sker ingen förvaltningsövergripande analys eller förvaltningsövergripande åtgärder avseende hälsotalen utan det pågår verksamhetsspecifika insatser. Verksamheter har fått centrala medel för att arbeta med riktade insatser som exempelvis kartläggning av orsaker eller utveckla kommunikation och samarbete. Vissa intervjuade lyfter att de i äldreomsorgens verksamhet ser över scheman och minskar delade turer för att öka hälsotalen. Vissa intervjuade har haft stöd från företagshälsovården i att göra hälsoprofiler och stötta medarbetare i hälsosamma vanor.

5.1.5. Skyddsronder och riskbedömningar

Förvaltningens verksamheter utgår från den kommunövergripande rutinen för skyddsronder. Av rutinen framgår att skyddsronder ska genomföras årligen utifrån checklistan för allmän skyddsrund. Vid skyddsronden besvaras frågor kopplade till såväl fysisk som psykosocial arbetsmiljö. Skyddsronden dokumenteras sedan i verksamhetssystemet KIA. Vi har tagit del av exempel på ifyllda checklistor för skyddsronder från olika enheter. I de flesta protokoll från skyddsronder finns kommentar till svaret samt åtgärd, ansvarig för åtgärd och tidplan för genomförande. I vissa protokoll saknas tydliga åtgärder med ansvarig och tidplan för upptäckta brister.

Vid intervjuer med medarbetare framkommer att vissa medarbetare upplever problem i den fysiska och organisatoriska arbetsmiljön som inte åtgärdas.

Riskbedömningar sker dels vid uppföljning genom skyddsronderna samt vid förändringar i verksamheten så som när enheterna får nya brukare. Vi har tagit del av exempel på riskbedömningar. Av riskbedömningarna framgår att det har beslutats om åtgärder för riskområden med medel eller hög riskbedömning. Det framgår även vem som ansvarar för åtgärderna samt tidplan för hantering av åtgärderna.

5.1.6. Uppföljning av avgångsorsaker

Enligt uppgift ska samtliga chefer erbjuda avgångssamtal när en medarbetare avslutar sin anställning, vilket ska ske utifrån mall för samtalet. Mallen innehåller frågor som varför medarbetaren valt att sluta och hur hen har upplevt sin tid på arbetsplatsen samt arbetsmiljön. Vidare så skickas det ut en enkät till medarbetare som har avslutat sin anställning för att följa upp orsaker. Av enkätresultatet framgår att endast 48 procent av de som avslutat sin anställning har svarat att de har haft avgångssamtal med sin chef. Nedan redovisas utvalda resultat från enkäten:

Tabell 2. Enkätresultat uppföljning av avgångsorsaker för de som slutat under år 2021.

	<i>Stämmer mycket bra</i>	<i>Stämmer bra</i>	<i>Stämmer varken bra eller dåligt</i>	<i>Stämmer dåligt</i>	<i>Stämmer mycket dåligt</i>
Trakasserier eller kränkande behandling har inte förekommit på min arbetsplats.	24%	24%	24%	19%	10%
Jag tycker att Eslövs kommun har varit en bra arbetsgivare.	14%	43%	24%	19%	0%
Jag har varit nöjd med ledarskapet på min arbetsplats.	14%	29%	29%	19%	10%
Arbetsmiljön har varit god på min arbetsplats.	10%	48%	29%	14%	0%
Jag kan rekommendera min arbetsplats till andra.	5%	48%	14%	14%	19%

Av enkätresultatet kan vi utläsa att strax över hälften (59 procent) har svarat positivt på påståendet att kommunen varit en bra arbetsplats och cirka hälften (53 procent) har svarat positivt på påståendet att de skulle rekommendera arbetsplatsen till andra. Vi kan utläsa att vissa av dem som slutat har upplevt kränkande behandling på arbetsplatsen. Strax över hälften (58 procent) har svarat positivt på påståendet att arbetsmiljön har varit god. Vidare kan vi utläsa att många svarat varken eller (29 procent) eller negativt (29 procent) på påståendet att de varit nöjda med ledarskapet. Enkätresultatet visar att de flesta slutat på grund av personliga skäl eller för nya utmaningar medan 11 procent uppgett att de slutat på bristande social arbetsmiljön och 6 procent har slutat på grund av bristande ledarskap.

Enligt uppgift följs resultatet av enkäten upp i FÖSAM. Vid intervjuer framkommer att enhetschefer inte får resultatet av enkäten eller uppföljning utifrån enkätresultatet, vilket gör att de inte kan vidta eventuella åtgärder. Intervjuade uppger därav att de behöver utveckla analysen av avgångsorsaker.

5.2. Bedömning

Det genomförs kartläggningar och uppföljningar regelbundet av ohälsa och sjukfrånvaro. Dock bedömer vi att kartläggningen och uppföljningen delvis innehåller analys av möjliga orsaker och det vidtas delvis ändamålsenliga insatser utifrån det. Bedömningen grundas på att uppföljningen visar stora skillnader mellan

enheter avseende såväl deras psykosociala som fysiska arbetsmiljö. Detta syns inte i nämndens uppföljning och det vidtas inga övergripande åtgärder utifrån resultatet utan åtgärder vidtas främst på enheter. Enligt vår bedömning bör en förvaltningsövergripande analys genomföras som kan ligga till grund för åtgärder som syftar till att stötta de enheter som fått sämre resultat. Vi ser bekymmersamt på att vissa medarbetare inte anmäler tillbud och olyckor. Granskningen visar att det skiljer sig åt mellan enheter om det upprättas åtgärder med ansvarig och tidplan vid identifierade brister i arbetsmiljön. Detta kan vara en anledning till att vissa medarbetare upplever att det inte vidtas åtgärder.

Vi bedömer att det delvis sker en ändamålsenlig uppföljning och analys av avgångsorsaker bland personal. Bedömningen grundas på att alla avgående medarbetare inte har haft avgångssamtal med chef samt att resultatet av enkäten till avgående medarbetare inte har analyserats övergripande eller på enhetsnivå, vilket medfört att det inte har vidtagits några åtgärder utifrån uppföljningen.

6. Slutsats

Vår sammanfattande bedömning är att vård- och omsorgsnämnden delvis bedriver ett tillfredställande och tillräckligt arbetsmiljöarbete utifrån lagstiftning samt egna mål och riktlinjer.

Bedömningen är att formerna för arbetsmiljöarbetet är delvis ändamålsenliga. Det finns behov av att stötta enheterna ytterligare i hur arbetsmiljöarbetet ska bedrivas. Det saknas ansvarig och tidplan för många av de utvecklingsområden som identifieras. Vidare saknas en uppföljning av huruvida chefer har den kunskap som krävs för att ansvara för arbetsmiljöarbetet. Enligt vår bedömning ges alla chefer inte tillräckliga förutsättningar för att bedriva ett aktivt arbetsmiljöarbete utifrån stora skillnader i antal medarbetare mellan enheter och att vissa chefer har behov av ytterligare stöd och resurser i arbetet. Slutligen bedömer vi att analysen i kartläggning och uppföljning av arbetsmiljö bör utvecklas för att vidta fullt ut ändamålsenliga insatser. Detta gäller även uppföljning av avgångsorsaker.

Revisionsfråga	Svar
► Är formerna för det systematiska arbetsmiljöarbetet ändamålsenliga?	Delvis. Det finns arbetsmiljöpolicy, mål, rutiner och årshjul som beskriver hur det systematiska arbetsmiljöarbetet ska gå till. Det finns dock behov av att utveckla styrningen för att stötta enheterna i arbetet. I uppföljningen av arbetet konstateras utvecklingsområden men det saknas ansvarig och tidplan. Uppföljningen till nämnden visar inte skillnader mellan enheter.
► Är ansvar och uppgifter avseende arbetsmiljöarbetet tydligt fördelat?	Ja. Det finns en dokumenterad uppgiftsfördelning. Det sker dock ingen uppföljning av att chefer och skyddsombud har gått arbetsmiljöutbildning.
► Ges chefer tillräckliga förutsättningar att bedriva ett aktivt arbetsmiljöarbete?	Delvis. Chefer har olika förutsättningar utifrån medarbetare per chef. Vissa har behov av ytterligare stöd och resurser för att bedriva ett arbetsmiljöarbete.
► Sker uppföljning och analys av avgångsorsaker bland personal?	Delvis. Alla medarbetare har inte erbjudits avgångssamtal. Enkäten till avgående medarbetare analyseras inte och det har inte upprättats åtgärder utifrån resultatet.
► Genomförs kartläggningar och uppföljningar regelbundet av ohälsa och sjukfrånvaro samt möjliga orsaker? Planeras	Det genomförs kartläggningar och uppföljningar regelbundet av ohälsa och sjukfrånvaro. Dock innehåller inte kartläggningen och uppföljningen fullt ut

ändamålsenliga insatser utifrån detta?	analys av möjliga orsaker och förslag till insatser.
---	--

Vi rekommenderar vård- och omsorgsnämnden att:

- ▶ Ta del av enhetsspecifik uppföljning och/eller analys av denna i de fall det finns stora variationer, till exempel avseende arbetsmiljö eller sjukfrånvaro.
- ▶ Tillse att samtliga tillbud, olyckor och fall av kränkande behandling anmäls.
- ▶ Säkerställa att det sker avgångssamtal med samtliga avgående medarbetare och att det genomförs en analys av avgångsenkäten.
- ▶ Tillse att chefer och medarbetare har tillräckliga förutsättningar i form av tid och resurser för att bedriva ett gott arbetsmiljöarbete samt att de har kunskap om arbetsmiljöarbete och hur risker på arbetsplatsen ska kartläggas och förebyggas.
- ▶ Säkerställa en tillräcklig analys utifrån uppföljningen av arbetsmiljön för att kunna besluta om ändamålsenliga åtgärder samt att det för åtgärder alltid finns en plan för aktiviteter med ansvariga och tidplan för genomförande.

Sara Shamekhi
EY

Imelda Bengmark
EY

7. Källförteckning

Intervjuade funktioner

- ▶ Förvaltningschef
- ▶ HR-strateg och HR-konsult
- ▶ Verksamhetschef äldreomsorgen
- ▶ Verksamhetschef funktionsnedsättning
- ▶ Verksamhetschef för hälsa och bistånd
- ▶ Enhetschef för hemvården Väster
- ▶ Enhetschef för LSS barn och ungdom
- ▶ Enhetschef för Kärråkra boende har besvarat våra frågor på mail
- ▶ Grupp av medarbetare hemvården Väster
- ▶ Grupp av medarbetare LSS barn och ungdom
- ▶ Grupp av medarbetare Kärråkra boende

Analyserade dokument

- ▶ Statistik över tillbud, olycksfall, färdolycksfall och arbetssjukdomar 2021 samt till och med augusti 2022
- ▶ Resultat av medarbetarenkäten 2021
- ▶ Statistik över anmälningar avseende kränkande särbehandling 2021 samt första halvåret 2022
- ▶ Anvisningar för fördelning av arbetsmiljöuppgifter
- ▶ Statistik hälsotal 2021 samt första halvåret 2022
- ▶ Policy för arbetsmiljö och hälsa, antagen av kommunfullmäktige 2021
- ▶ Rehabiliteringshandbok, 2021
- ▶ Riktlinjer mot alkohol och droger, 2018
- ▶ Riktlinjer mot hot- och/eller våld i arbetsmiljön, 2019
- ▶ Riktlinjer mot kränkande särbehandling och diskriminering i arbetslivet, 2018
- ▶ Rutiner för systematiskt arbetsmiljöarbete, 2019
- ▶ Årshjul för HR-processer, 2022
- ▶ Rutiner för första hjälpen och krisstöd, 2017
- ▶ Rutin för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet
- ▶ Årlig uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete, 2021
- ▶ Personalbokslut 2021
- ▶ Presentation Chefoskopet
- ▶ Rutin för skydds rond, 2019

- ▶ Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskotts årsagenda 2022
- ▶ Protokoll från lokal samverkansgrupp
- ▶ Sammanträdesprotokoll FÖSAM 2022
- ▶ Exempel på riskbedömningar
- ▶ Exempel på protokoll från skyddsronder
- ▶ Exempel på årliga uppföljningar på enheter
- ▶ Mall för avgångssamtal
- ▶ Resultat avgångsenkät för vård- och omsorgsförvaltningen

8. Revisionskriterium

8.1. Kommunallagen (2017:725)

Det är enligt 6 kap. 1 § styrelsens uppgift att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnder. Kommunstyrelsen ska, enligt 6 kap. 2 §, uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunallagens 6 kap 6 § anger att nämnderna inom sitt ansvarsområde ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med Kommunfullmäktiges mål och riktlinjer, samt i enlighet med lagar och författningar som gäller för verksamheten.

8.2. Arbetsmiljölagen (1977:1160) och Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2001:1)

Enligt arbetsmiljölagen har arbetsgivare i uppgift att på ett systematiskt sätt undersöka risker i arbetsmiljön, genomföra åtgärder samt följa upp verksamheten för att förebygga olyckor och ohälsa.

8.3. Arbetsmiljöverkets föreskrift organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4)

För att uppmärksamma det som tidigare benämndes psykosocial arbetsmiljö utgav Arbetsmiljöverket år 2016 en föreskrift avseende organisatorisk och social arbetsmiljö. Föreskriften har som syfte att främja god arbetsmiljö och förebygga risk för ohälsa på grund av organisatoriska och sociala förhållanden i arbetsmiljön.

8.4. Kommunala mål och styrdokument

Kommunfullmäktige har beslutat om inriktningsmålet *attraktiv arbetsgivare* med effektmålet att hälsotalen ska öka med följande indikatorer:

- ▶ Hälsotal 95 procent
- ▶ Arbetsplatsnära OSA-mål 100 procent
- ▶ HME-index 83 i medarbetarenkäten

Kommunfullmäktige har även år 2021 antagit en policy för arbetsmiljö och hälsa som förvaltningarna ska utgå från i arbetsmiljöarbetet. Kommunens gemensamma mål för arbetsmiljön är:

- ▶ Att våra medarbetare upplever att deras arbetsbelastning är rimlig.
- ▶ Att våra medarbetare upplever att det finns balans mellan krav och resurser.
- ▶ Att våra arbetsscheman ger utrymme till återhämtning.
- ▶ Att ingen medarbetare ska utsättas för kränkande särbehandling eller diskriminering på sin arbetsplats.
- ▶ Att uppnå ett hälsotal om minst 95 procent.

**Fördelning av behovsposter i riksnormen för
försörjningsstöd 2023**

10

VoO.2022.0566

2022-12-29

Marie Skott

+4641364218

marie.skott@eslov.se

Vård- och omsorgsnämnden

Förslag till beslut; Fördelning av behovsposter i riksnormen för försörjningsstöd 2023

Ärendebeskrivning

Varje år tar regeringen beslut om riksnorm som utgör en grund för beräkning av försörjningsstödet. Riksnormen är indelad i åldersintervall för barn, skolungdomar och vuxna samt en post för gemensamma hushållskostnader. Kommunen ska sedan dela upp riksnormen i olika behovsposter motsvarande de kostnader i ett hushåll som riksnormen är avsedd att täcka. Enligt Socialstyrelsen ska kommunerna ta vägledning av Konsumentverkets årliga beräkningar rörande rimliga utgifter för hushåll, när behovsposterna i riksnormen ska fastställas. Socialnämnden kan fritt fördela de av regeringen beslutade beloppen mellan de olika behovsposterna men summorna i riksnormen får inte understigas.

Beslutsunderlag

Bilaga 1. Socialstyrelsens information, Riksnormen för försörjningsstöd 2023

Bilaga 2. Konsumentverkets Koll på Pengarna 2023

Bilaga 3. Fördelning av behovsposter i riksnorm för 2022

Bilaga 4. Förslag till Fördelning av behovsposter i riksnorm 2023

Beredning

Den riksnorm som regeringen fastställer varje år ska kommunerna i sin tur fördela på olika behovsposter som motsvarar de behov som riksnormen ska tillgodose. Dessa behovsposter används i verksamheten Enheten för ekonomiskt bistånd för att göra bedömningar av olika slag. Det kan till exempel vara att bedöma om en sökande genom sitt ekonomiska bistånd har tillräckligt med pengar för att tillgodose ett akut behov av nya kläder. Behovsposten rörande livsmedel används som riktmärke vid beslut om akut livsuppehälle. I samtal med klienter om hushållsbudget används också riksnormens behovsposter som vägledande belopp.

Genom regeringens beslut avseende riksnorm för 2023 har riksnormens samtliga poster räknats upp med 8,6 procent jämfört med riksnormen för 2022. Socialstyrelsen avrundar upp till närmsta 10-tal i sin beräkning av riksnormen. Sedan 2012 har

kommunerna haft ansvaret att fördela riksnormen i de olika behovsposterna. Kommunerna har av Socialstyrelsen uppmanats att använda Konsumentverkets årliga beräkningar av ett hushålls kostnader i det arbetet. Förslag till fördelning av behovsposter i riksnorm 2023 enligt bilaga 4 innebär en revidering av föregående års fördelning av behovsposterna, enligt samma procentsatser i förhållande till den nya riksnormen.

Förslag till beslut

- Vård- och omsorgsnämnden föreslås besluta att riksnorm för 2023 fördelas i behovsposter enligt förslag i bilaga 4.

Beslutet skickas till

Vård och Omsorg – Enheten ekonomiskt bistånd

Josef Johansson
Förvaltningschef

Marie Skott
Enhetschef ekonomiskt bistånd

Avdelningen för kunskapsstyrning för socialtjänsten
Samira Aqil, Anna-Karin Sandén

Riksnormen för försörjningsstöd 2023

Tillsammans med skäliga kostnader för vissa andra behov avgör riksnormen nivån på försörjningsstödet. Beloppen bestäms av regeringen inför varje nytt kalenderår¹ och gäller som miniminivå för de behov som riksnormen ska täcka.²

I riksnormen 2023 har normens samtliga poster räknats upp med 8,6 procent jämfört med riksnormen för 2022.

Riksnormen för ett hushåll utgör summan av de personliga kostnaderna för samtliga medlemmar i hushållet och de gemensamma hushållskostnaderna enligt följande tabeller.

Personliga kostnader per hemmavarande barn och skolgång, kronor per månad								
Ålder	0 år	1-2 år	3 år	4-6 år	7-10 år	11-14 år	15-18 år	19-20 år
Summa personliga kostnader	2 420	2 700	2 410	2 700	3 380	3 890	4 390	4 430
Utan lunch 5 dagar per vecka	2 270	2 480	2 210	2 410	–	–	–	–

Personliga kostnader vuxna, kronor per månad		
	Ensamstående	Sammanboende
Summa personliga kostnader	3 490	6 300

Gemensamma hushållskostnader, kronor per månad							
Antal personer	1	2	3	4	5	6	7
Summa gemensamma kostnader	1 130	1 250	1 580	1 790	2 060	2 330	2 510

För att beräkna den gemensamma hushållskostnaden för hushåll med fler än 7 personer lägger man till 180 kronor för varje ytterligare hushållsmedlem. Det motsvarar skillnaden mellan hushåll med 6 respektive 7 personer.

¹ 2 kap. 1 § socialtjänstförordningen (2001:937)

² 4 kap. 3 § första stycket 1 socialtjänstlagen (2001:453)

En person som bor i ett hushåll utan att vara sammanboende

En vuxen person kan ingå i en hushållsgemenskap med en eller flera andra vuxna personer, utan att räknas som sammanboende. Denne person är ett eget ärende. För att räkna ut riksnormen för honom eller henne lägger man ihop personens del av de gemensamma hushållskostnaderna med personliga kostnader för ensamstående.

För en person som bor i ett hushåll med 5 personer, skulle uträkningen se ut så här: 2 060 kr/5 personer + 3 490 kr = 3 902 kr

Riksnormen tar hänsyn till

- hur många personer som finns i hushållet
- ålder på barn och skolungdomar
- om barn och skolungdomar äter lunch hemma
- om vuxna är ensamstående eller sammanboende.

Kostnader i riksnormen

Socialtjänstförordningen (2001:937) fastställer inga enskilda belopp för kostnadsposter, utan endast totalbeloppen för olika hushållstyper och åldersgrupper.³

Enligt 4 kap. 3 § socialtjänstlagen (2001:453) innehåller riksnormen kostnader för livsmedel, kläder och skor, lek och fritid, förbrukningsvaror, hälsa och hygien samt dagstidning och telefon.⁴ Riksnormen grundar sig på Konsumentverkets senaste pris- och konsumtionsundersökningar.⁵ Barn och ungdomsförsäkring medräknas även som en individuell utgiftspost som Konsumentverket beräknar för de barn som ingår i hushållet. Mer information om Konsumentverkets aktuella kostnadsberäkningar finns hos Konsumentverket.⁶

³ 2 kap. 1 § socialtjänstförordningen (2001:937)

⁴ 4 kap. 3 § socialtjänstlagen

⁵ 2 kap. 1 § socialtjänstförordningen (2001:937)

⁶ Konsumentverket gör varje år beräkningar för vad som är en rimlig kostnad för några av hushållens utgiftsområden. Mer information om kostnadsberäkningar finns på Konsumentverkets webbplats på www.konsumentverket.se

Flytta hemifrån

Försäkring

Skulder

Boende

Låna

Spara

Budget

2023

Koll på pengarna

Tips och råd om din ekonomi

Konsument
verket • KO

Koll på pengarna

Hur mår din ekonomi? Vad kostar det att ha en bil och vad är bra att tänka på när du köper en mobiltelefon? Vad händer om du inte kan betala dina räkningar? Det och mycket mer försöker vi reda ut i Koll på pengarna.

Få koll på pengarna

Hur mår din ekonomi?	3
Vad kostar det?	4
Att göra en budget	6
Om pengarna inte räcker	8

Stöd för dig

Kostnadsfri rådgivning hos kommunen	10
Hallå konsument	11
Konsumentbyråernas rådgivning	11

Vad pengarna går till

Bostaden	12
Maten	14
Försäkringar	15
Tele, tv och internet	17
Spara, investera eller låna	18
Konsumera hållbart	20
Bilen	21

Livet och pengarna

Ekonomi för unga	23
Flytta hemifrån	24
Att bli förälder	25
Att gå i pension	26

Hur mår din ekonomi?

Har du bra koll på ekonomin eller händer det ofta att pengarna inte räcker? Genom att svara på fem frågor får du en känsla för hur din ekonomi mår och en uppfattning om hur bra koll du har på pengarna.

Fem frågor om din ekonomi

1. Är du ofta stressad över din privatekonomi och orolig för att pengarna inte ska räcka till dina utgifter?	Ja	Nej
2. Klarar du vardagen genom att handla på avbetalning, kredit eller genom att låna pengar?	Ja	Nej
3. Har du skulder som du återkommande har svårt att betala av på?	Ja	Nej
4. Har du svårt att avgöra vilka utgifter och räkningar du bör prioritera om pengarna inte riktigt räcker till?	Ja	Nej
5. Önskar du att du hade någon att prata med när det gäller din ekonomiska situation?	Ja	Nej

Svarade du NEJ på de flesta frågorna?

Då har du nog ganska bra koll på din ekonomi. Men gör gärna en budget och se hur den blir. Kanske är det något du vill förändra?

Svarade du JA på de flesta frågorna?

Då kanske din ekonomi inte mår så bra just nu. Att leva med ekonomisk stress är jobbigt och kan påverka din hälsa. Det är viktigt att du söker stöd innan problemen blir större. En budget med inkomster och utgifter ger dig en överblick över din ekonomi.

Prata om vardagsekonomi med familj, vänner eller arbetskamrater. Det finns även kostnadsfri budget- och skuldrådgivning hos din kommun. Kontakta dem så kanske de kan hjälpa dig att få ordning på din ekonomi.

Vad kostar det?

Konsumentverket gör varje år beräkningar för vad en rimlig kostnad kan vara för några av de vanligaste utgifterna i ett hushåll. Beräkningar kan vara en bra utgångspunkt när du vill gå igenom din ekonomi eller göra en budget.

Beräkningarna baseras på boende i lägenhet och att hushållet därmed inte har några utgifter för trädgård eller reparationer. Kostnaderna inkluderar inte extra utgifter för till exempel hjälpmedel eller mediciner. Likaså ingår inte utgifter för till exempel hyra, resor, hälso- och sjukvård, glasögon, presenter, semester, kalas, alkohol, måltider på restaurang, tobak och spel.

Använd beräkningarna

Skriv in ditt hushålls kostnader i tabellen på sidan 7 eller använd Konsumentverkets beräkningar om du är osäker på hur mycket du gör av med. Beloppen i tabellerna på sidan 5 har avrundats till jämna tiotal kronor.

Läs mer om Konsumentverkets beräkningar på konsumentverket.se

Detta innehåller Konsumentverkets kostnadsposter

All mat lagas hemma

Alla måltider för både barn och vuxna lagas hemma, baserat på Konsumentverkets matsedel. Det är en fyra-veckors basmatsedel som är mer hållbar för både hälsa, klimat och miljö. Matsedeln består av frukost, lunch, middag och två mellanmål. Du hittar matsedeln på Konsumentverkets webbplats.

All mat lagas hemma utom lunch vardagar

Lunch fem dagar per vecka är borträknad. Barnen äter i skolan. Du får själv lägga till vad dina luncher kostar.

Kläder och skor

Ett basbehov av kläder och skor som används till vardags, på fritiden och vid festligare tillfällen. Här ingår även tillbehör som väska, klocka och paraply.

Fritid och lek

Vanliga fritidsaktiviteter, leksaker, böcker, skidor, cykel, föreningsavgift med mera.

Mobiltelefon

Kostnad för köp av mobiltelefon, abonnemanget ingår i medier.

Personlig hygien

Gäller sådant som tvål, tandkräm, mensskydd, blöjor, hårklippning med mera samt kostnad för ett årligt tandläkarbesök (undersökning) för vuxna.

Barn- och ungdomsförsäkring

Kostnad för sjuk- och olycksfallsförsäkring som även omfattar fritid.

Övrig barnutrustning

Såsom barnvagn och säng med tillbehör för att bädda, skötbord, bilbarnstol med mera för att sköta barnet.

Förbrukningsvaror

Dagligvaror som främst används för vård och skötsel av hemmet som tvätt- och rengöringsmedel, toalett- och hushållspapper med mera.

Hemutrustning

Möbler, husgeråd, tv, dator, surfplatta med mera. Vitvaror som disk- och tvättmaskin ingår inte.

Medier

Kostnad för bredband, abonnemang för mobiltelefon, streamingtjänster, dagstidning med mera.

Hushållsel

Hushållsel i lägenhet för exempelvis belysning och annan elektrisk utrustning.

Vatten och avlopp

För personlig hygien, wc och matlagning med mera.

Hemförsäkring

Kostar olika beroende på hemmets försäkringsbelopp och bostadsort.

FÅ KOLL PÅ PENGARNA

Individuella matkostnader per månad

	6–11 mån	1 år	2–5 år	6–9 år	10–13 år	14–17 år	18–30 år	31–60 år	61–74 år	75+ år ¹
All mat lagas hemma ²	1 010	1 130	1 510	2 190	2 750	3 310	3 630	3 420	3 070	-
All mat lagas hemma utom lunch vardagar ³	700	850	1 170	1 700	2 140	2 580	2 830	2 660	2 390	-

¹ Beräkningarna görs utifrån de nordiska näringsrekommendationerna, och dessa sträcker sig endast upp till 74 år.

² Alla måltider lagas hemma, baserat på Konsumentverkets fyraveckors-matsedel. Matsedeln består av frukost, lunch, middag och två mellanmål.

³ Lunch fem dagar per vecka är borträknad. Barnen äter i skolan. Du får själv lägga till vad dina luncher kostar.

Övriga individuella kostnader per månad

	0 år	1–3 år	4–6 år	7–10 år	11–14 år	15–17 år	18–25 år	26–49 år	50–64 år	65+ år
Kläder och skor	790	790	1 070	1 080	870	760	690	670	670	650
Fritid och lek	120	220	450	580	590	670	720	690	690	610
Mobiltelefon				80 ⁴	110	160	160	160	130	100
Personlig hygien	470	740	210	210	430	760	780 ⁵	730	710	670
Barn- och ungdomsförsäkring	210	210	210	210	210	210				
Övrig barnutrustning	890	470	20	20						
Summa kostnader	2 480	2 430	1 960	2 180	2 210	2 560	2 350	2 250	2 200	2 030

⁴ Gäller för barn från 8 år.

⁵ För 18–23-åringar ska kostnaden minskas med 80 kr/månad på grund av fri tandvård.

Hushållets gemensamma kostnader per månad

	1 pers	2 pers	3 pers	4 pers	5 pers	6 pers	7 pers
Förbrukningsvaror	130	170	270	320	390	440	490
Hemutrustning	1 040	1 150	1 480	1 810	2 030	2 240	2 380
Medier ⁶	1 600	1 850	2 100	2 400	2 610	2 820	3 130
Hushållsel	590	780	1 030	1 280	1 490	1 690	1 890
Vatten och avlopp	160	310	470	630	790	940	1 100
Hemförsäkring							
storstad över 200 000 invånare	190	230	270	330	360	420	450
mellanstor stad 50 000–200 000 invånare	130	160	180	220	240	290	300
mindre tätort under 50 000 invånare	120	140	160	200	210	240	250
Summa gemensamma kostnader							
storstad	3 710	4 490	5 620	6 770	7 670	8 550	9 440
mellanstor stad	3 650	4 420	5 530	6 660	7 550	8 420	9 290
mindre tätort	3 640	4 400	5 510	6 640	7 520	8 370	9 240

⁶ Medier innehåller familjeabonnemang för mobiltelefon. För hushåll som har barn under 8 år minskas kostnaden för dessa med 190 kr per månad.

Att göra en budget

Vill du få bra koll på dina pengar så är det smart att göra en planering, en så kallad budget. I budgeten skriver du ner de kostnader och inkomster du har varje månad. Då får du en bra översikt och kan fundera på om det är något du kan ändra på.

Det kan vara svårt att balansera ekonomin så att pengarna räcker hela månaden. Hyra, räkningar och eventuella lån ska betalas i tid, mat ska handlas. Ibland kan det även dyka upp utgifter som du inte räknat med.

Få koll på dina inkomster

Börja med att skaffa dig en översikt över de inkomster och bidrag som finns i ditt hushåll. Fyll i hushållets inkomster i tabellen på nästa sida.

Gör en månadsbudget

När du har koll på dina inkomster fortsätter du med att räkna ut dina utgifter. Fyll i både inkomster och utgifter i tabellen för att få koll på din nuvarande månadsbudget. En del av siffrorna som du ska skriva in i tabellen kan du hitta på andra sidor i Koll på pengarna.

När du har gjort din nuvarande månadsbudget, fundera på om det är något du vill och kan ändra på. Fyll i så fall i det i kolumnen "Min nya budget" och börja leva enligt den nya budgeten så snart du kan. Kanske får du en möjlighet att spara eller betala av på något lån?

Vill du hellre göra din budget på datorn eller mobilen kan du göra det i Budgetkalkylen som du hittar på [konsumentverket.se](https://www.konsumentverket.se)

Tips!

Har du möjlighet så spara till en reservkassa, en så kallad buffert. Då klarar du de dyrare månaderna och de oväntade kostnaderna bättre.

Din ekonomi under ett år

Tänk på att din budget ska klara av alla månader. En del månader kommer det kanske flera större räkningar. Om du har koll på vilka räkningar som kommer varje månad är det lättare att planera din budget. Det kan även tillkomma en del andra kostnader som är bra att vara förberedd på, till exempel julklappsinköp.

Här nedan är ett exempel på hur du kan göra en enkel årsöversikt. För in kostnader du har för hyra, mobil, internet, lån, försäkringar, A-kassa och fackavgift, medlemsavgifter och hushållsel.

Exempel på en enkel årsöversikt

	Återkommande kostnader			En gång om året	
Januari	Hyra	Mobil	Studielån	Hemförsäkring	Bilförsäkring
Februari	Hyra	Mobil	Hushållsel		
Mars	Hyra	Mobil			
April	Hyra	Mobil	Studielån	Fordonsskatt	
Maj	Hyra	Mobil	Hushållsel		
Juni	Hyra	Mobil			
Juli	Hyra	Mobil	Studielån	Semester	
Augusti	Hyra	Mobil	Hushållsel		
September	Hyra	Mobil			
Oktober	Hyra	Mobil	Studielån		
November	Hyra	Mobil	Hushållsel		
December	Hyra	Mobil		Julklappar	Julmat

Min månadsbudget

Inkomster och bidrag per månad (efter skatt)	Person 1	Person 2	Total inkomst
Lön			
Föräldrapenning			
Barnbidrag			
Underhållsstöd/underhållsbidrag			
Bostadsbidrag och bostadstillägg			
Arbetslöshetsersättning			
Studiestöd/utbildningsbidrag			
Sjukpenning			
Sjuk- och aktivitetsersättning			
Pension			
Övriga inkomster och andra bidrag			
Sammanlagda inkomster varje månad			

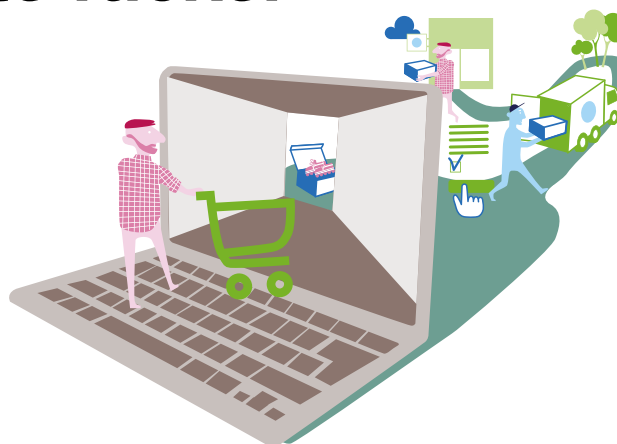
Kostnader per månad	Mina kostnader	Min nya budget
Bostad (Hyra, bostadsrättsavgift, bolån, uppvärmning etc.)		
Hushållsel		
Vatten, avlopp och sophämtning		
Övriga lån och skulder (Avbetalningar, privata skulder etc.)		
Barnomsorg och/eller betalning av underhåll		
Mat (Hemlagat, restaurang, kafé etc.)		
Förbrukningsvaror (Tvättmedel, hushållspapper etc.)		
Personlig hygien (Tvål och schampo etc.)		
Hemutrustning (Möbler, tallrikar, glas, TV, dator, surfplatta etc.)		
Medier (Bredband, mobilabonnemang, streaming etc.)		
Kläder och skor		
Fritid och lek (Böcker, cykel, föreningsavgifter etc.)		
Hemförsäkring		
Andra försäkringar (Sjuk-, bil-, barn- och ungdomsförsäkring etc.)		
Läkarbesök/tandvård/medicin		
Arbetslöshetskassa och fackavgift		
Resor, busskort		
Bil (Bränsle, skatt, försäkring, service, tvätt etc.) Från tabellen på sidan 22.		
Sparande		
Godsaker (Snacks, godis, spel, alkohol, tobak etc.)		
Övrigt (Semester, presenter, husdjur etc.)		
Sammanlagda kostnader varje månad		

RESULTAT Inkomster minus kostnader		
---	--	--

Om pengarna inte räcker

Ibland hamnar man i situationer som gör att det blir svårt att klara ekonomin. Du kanske blir sjukskriven, arbetslös eller går igenom en skilsmässa. Även om du har en buffert så kan den ta slut om inte situationen blir bättre. Det kan kännas jobbigt att be om hjälp, men det är viktigt att du snabbt tar tag i situationen. Du är inte ensam och det finns hjälp att få.

Förändra din situation

Om du har återkommande problem med att betala räkningar måste du förändra din situation ordentligt. I värsta fall kan du bli vräkt från din bostad om du inte betalar hyran i tid eller få betalningsanmärkningar hos kreditupplysningsföretagen. Har du en anmärkning kan du exempelvis bli nekad att ta banklån eller köpa ett abonnemang för mobil och internet. Du kan även bli nekad att få hyra en lägenhet.

Förhoppningsvis kan du lösa dina problem efter en kortare tid. Kanske har du möjlighet att flytta till en billigare bostad eller hyra ut ett rum i din befintliga bostad. Eller så har du kanske en anhörig som kan hjälpa dig tillfälligt. Du kan också se över vilka abonnemang du har. Kanske finns det några som går att säga upp, men tänk då på att du har uppsägningstid. Kan du sälja bilen eller saker du har hemma som det finns ett värde i?

Kontakta budget- och skuldrådgivningen

Om du inte får ordning på din ekonomi på egen hand kan du ta hjälp av budget- och skuldrådgivningen i din kommun. Där kan du kostnadsfritt få praktiska tips och hjälp med att få en överblick av din ekonomiska situation. Läs mer om budget- och skuldrådgivning på sidan 10.

En obetald räkning växer snabbt

En räkning som du inte betalar kan bli mycket dyr i slutändan. Nedan kan du se ett exempel på en telefonräkning på 600 kronor. Om den inte blir betald i tid kan den snabbt komma upp i över 2 000 kronor. Om du inte kan betala en räkning, kontakta den du fått räkningen av så snabbt som möjligt. Du kanske kan få betala av räkningen lite i taget under några månader?

En obetald räkning kan bli dyr

Telefonräkning	600 kr
Påminnelseavgift	60 kr
Inkassoavgift	180 kr
Ansökan om betalningsföreläggande	300 kr
Ombudsarvode	380 kr
Grundavgift vid verkställighet	600 kr
Slutsumma med alla avgifter	2 120 kr

Har du skulder på dyra kreditkort?

Har du handlat något men valt att betala det senare, till exempel med kreditkort eller delbetalning? Se över möjligheten att få ett billigare lån och betala av alla krediterna. Säg upp krediterna och gör dig sedan av med kreditkorten så att du inte skaffar dig nya skulder. Var dock uppmärksam på att lån med lägre ränta och lägre månadskostnad kan innebära en förlängd återbetalningstid och en ökad total kostnad. Det är därför viktigt att jämföra krediterna och välja det alternativet som passar din ekonomi bäst.

Prioritera rätt

När pengarna börjar ta slut är det viktigt att prioritera vad du ska betala först. Det allra viktigaste är att betala hyra, el och mat. Därefter är medicin och hemförsäkring viktiga utgifter.

Sök ekonomiskt bistånd

Om du inte har tillräcklig inkomst för att klara din ekonomi kan du söka ekonomiskt bistånd från socialtjänsten i din kommun. Det ekonomiska biståndet kan vara försörjningsstöd eller bidrag till glasögon, tandvård, läkemedel med mera. Det är kommunens socialsekreterare som beslutar om du kan få bistånd. De använder sig av Socialstyrelsens riksnorm för att se om du har rätt till försörjningsstöd och vilken nivå av stöd du kan få.

Tips!

Vill du ansöka om försörjningsstöd ska du vända dig till socialtjänsten i din kommun. På Socialstyrelsens webbplats kan du göra en förenklad beräkning om försörjningsstöd.

socialstyrelsen.se/stod-i-arbetet/ekonomiskt-bistand/provberakning-ekonomiskt-bistand

Kontakta den du är skyldig pengar

Ett annat sätt att hantera skulder är att göra frivilliga uppgörelser. Det innebär att du kontaktar fordringsägaren, den som du har skulden till, och frågar om ni kan göra

en överenskommelse. Du betalar i så fall tillbaka en så stor summa som möjligt inom en bestämd tid och därefter blir du kvitt din resterande skuld till fordringsägaren.

Skulden kan hamna hos Kronofogden

Om du inte betalar dina skulder kan de hamna hos Kronofogden. De kan då göra en utmätning, vilket betyder att de kollar om du har pengar på banken som de kan ta eller andra tillgångar som de kan sälja. Har du fortfarande skulder kvar kan Kronofogden göra en löneutmätning. Vid en löneutmätning dras en viss del av din inkomst bort och används till att betala av din skuld.

Ansök om skuldsanering

Om du är svårt skuldsatt kan du ansöka om skuldsanering. Det innebär att du betalar av dina skulder enligt en betalningsplan under några år. När skuldsaneringen är avslutad slipper du betala resterande skulder och är fri från de skulder som ingick i din skuldsanering. Du ansöker om skuldsanering hos Kronofogden som då utreder om du uppfyller kraven. Budget- och skuldrådgivningen i din kommun kan ge dig stöd om du ska göra en ansökan.

Betalningsplanen gäller oftast i fem år men kortare betalningstid kan förekomma. Under dessa år lever du väldigt snålt, men när det är klart är du skuldfri.

Läs mer om skuldsanering på kronofogden.se

Små inköp kan bli stora kostnader*

	Kostnad per vecka	Kostnad på ett år (52 veckor)
Fika på stan en gång per vecka	70	3 640
Lösgodis tre hg per vecka	20	1 040
Läsk en per dag	100	5200
Chips 275 g per vecka	30	1 560
Cigaretter ett paket per dag	460	23 920
Snus tre dosor per vecka	140	7280
En tidning per vecka	40	2 080

*Beloppen har avrundats till jämna tital.

Kostnadsfri rådgivning hos kommunen

Du vet väl att du kan få kostnadsfri rådgivning hos kommunens konsumentvägledning och budget- och skuldrådgivning? Här kan du läsa mer om verksamheterna.

Konsumentvägledning i din kommun

Många kommuner erbjuder konsumentvägledning. De kan hjälpa dig med dina konsumentfrågor och att hitta information om varor och tjänster. I en del kommuner kan du även få hjälp med hur du tyder och skriver avtal inför köp av varor och tjänster.

Om du redan har köpt en vara eller en tjänst som du är missnöjd med kan konsumentvägledningen ge dig information om dina rättigheter. De kan också berätta hur du klagar på rätt sätt med stöd av de lagar som finns på konsumentområdet, till exempel konsumentköplagen och konsumenttjänstlagen.

Budget- och skuldrådgivning

Alla kommuner är enligt lag skyldiga att erbjuda budget- och skuldrådgivning, en service där du kan få rådgivning om din ekonomi. Budget- och skuldrådgivaren

kan hjälpa dig att få en överblick över din ekonomi och ge praktiska råd om hur du ska hantera och prioritera dina skulder.

De hjälper också till inför en skuldsanering samt omprövning och överklagan av beslut om skuldsanering.

För skuldsatta som inte uppfyller skuldsaneringslagens krav eller inte vill ha skuldsanering kan rådgivaren räkna fram realistiska betalningsförslag vid frivilliga uppgörelser. En del rådgivare kan hjälpa till med att förhandla fram nya betalningsvillkor hos fordringsägarna.

Hur är det i din kommun?

Hur konsumentvägledning och budget- och skuldrådgivning organiseras är olika från kommun till kommun. Kontakta din kommun för att få mer information. Du hittar även kontaktuppgifter på hallåkonsument.se

Hallå konsument

Om ett köp går fel så kan det få stor ekonomisk betydelse. På Hallå konsumenters webbplats finns bra information om vilka rättigheter du har som konsument.

Hallå konsument är en rikstäckande upplysningstjänst som samordnas av Konsumentverket. Du kan ta del av information på webbplatsen eller kontakta våra vägledare.

På hallåkonsument.se kan du läsa om vad som gäller vid köp av varor och tjänster, reklamationer, att handla hållbart och köp mellan privatpersoner.

Du når vägledarna via frågeforum, chatt, e-post, brev och telefon. De ger dig svar direkt eller hjälper dig vidare till kommunernas konsumentverksamhet, konsumentbyråerna eller någon av de myndigheter som samarbetar i tjänsten.

Läs mer på
hallåkonsument.se

Konsumentbyråernas rådgivning

Det finns fyra konsumentbyråer där du får gratis rådgivning inom telefoni, tv, internet, energi, bank och försäkring. Du kan ringa eller mejla till dem.

Bank- och finansbyrån, Försäkringsbyrån, Energimarknadsbyrån och Telekområdgivarna lämnar information före köp, förklarar avtalsvillkor och berättar hur du kan gå vidare om du är missnöjd med ett beslut från ett företag. Bakom konsumentbyråerna står myndigheter och branschorganisationer. Konsumentverket sitter med i styrelserna för byråerna.

Byråerna ger opartisk och kostnadsfri information och hjälp till konsumenter. Som konsument kan du vända dig till de olika byråerna både före och efter köp.

Hos Bank- och finansbyrån och Försäkringsbyrån hittar du till exempel Lånelabbet. Där kan du få en totalbild av dina lånekostnader och göra beräkningar av hur ändrade räntor och amorteringar påverkar kostnaderna.

På Energimarknadsbyråns webbplats finns bland annat Elpriskollen där du lätt kan jämföra de olika elhandelsföretagens prisavtal.

Telekområdgivarna har bland annat checklistor som kan vara till hjälp när du ska välja abonnemang.

Kontakta konsumentbyråerna

På byråernas webbplatser kan du bland annat göra jämförelser samt hitta guider och verktyg.

Läs mer på
konsumenternas.se
energimarknadsbyran.se
telekomradgivarna.se

Bostaden

Boende är ofta den största utgiften i ett hushåll.
Det finns flera typer av boenden att välja bland.

Hyra bostad

Om du bor i hyresrätt ansvarar hyresvärden för underhåll och reparationer av lägenheten samt fast utrustning som exempelvis spis eller kylskåp. Hyresvärden ska också se till att värmen fungerar och att lägenheten är i gott skick när du flyttar in. Får du problem med lägenheten ska du kontakta hyresvärden. Du ansvarar för att betala hyran i tid och sköta om lägenheten. Tänk på att en obetald hyra kan leda till vräkning. Om du råkar krossa ett fönster eller skada en tapet får du stå för reparationskostnaden.

Att hyra i andra hand

När du hyr en lägenhet av en annan hyresgäst hyr du i andra hand. Hyresvärden måste ge tillstånd till att lägenheten hyrs ut i andra hand. Om den som hyr i första hand säger upp lägenheten eller blir vräkt måste du flytta ut. Du är alltså beroende av den du hyr av.

Köpa bostad

När du köper en bostadsrätt eller ett hus så behöver du oftast ta ett lån. Du måste betala minst 15 procent av priset kontant. Resterande 85 procent kan du ansöka om att få låna av banken.

Räntan på bostadslån är ofta en stor del av boendekostnaden. Räkna med att du ska klara en ränta på cirka sex procent innan du bestämmer hur mycket du vill låna. Innan köpet är det bra att räkna på vad en högre räntenivå kommer att innebära för din ekonomi. Du kan känna dig tryggare när räntorna stiger om du vet att du klarar det.

Kontrollera amorteringskraven noga med din bank om du tar ett bostadslån. Ett bostadslån kan även kallas bostadskredit. På [konsumenternas.se](https://www.konsumenternas.se) finns en bolånekalkylator som hjälper dig att beräkna kostnaderna för ett bostadslån.

Köpa bostadsrätt

Om du köper en bostadsrätt köper du egentligen en andel i en bostadsrättsförening. Andelen ger dig rätt att bo i lägenheten. Föreningen äger huset som lägenheten finns i, marken och gemensamma utrymmen. Du betalar en månadsavgift till föreningen och sen tillkommer dina egna kostnader för ränta och amortering. Det tillkommer också kostnader för el och ibland även vatten. Du ansvarar själv för underhållet av lägenheten. Skulle spis, kylskåp eller liknande gå sönder är det du som får köpa nytt.

Tips!

Hur du än bor kan du spara energi.
Kolla om du kan byta värmesystem eller elbolag för att sänka dina kostnader.

Köpa hus

Att äga ett hus, villa eller radhus, innebär att du själv står för alla kostnader. Det tillkommer utgifter för exempelvis sophämtning, sotning, trädgårdsutrustning, villaförsäkring och uppvärmning. Du måste även betala lagfart, pantbrev, uppläggning av nya lån samt en årlig fastighetsavgift. Att ha en buffert för oförutsedda utgifter är bra.

Läs mer på
elpriskollen.se
hallåkonsument.se
konsumenternas.se

Innan du hyr bostad

Se till att du får ett skriftligt hyreskontrakt.

Begär att du och hyresvärden besiktat lägenheten tillsammans. Gör ett protokoll över eventuella skador som båda skriver under.

Om du upptäcker skador efter att du har flyttat in, skriv ner dessa och begär att även dessa förs in i protokollet. Annars riskerar du att få ersätta skador som tidigare hyresgäster har orsakat.

Innan du hyr i andra hand

Be att få en kopia av tillståndet att hyra ut i andra hand från den du hyr av.

Besikta lägenheten med den du hyr av och notera alla skador i ett protokoll som ni båda skriver under och tar var sin kopia av.

Hyr du möblerat, be att få en lista över alla saker i lägenheten. Notera om något är skadat. Båda skriver under och tar var sin kopia.

Innan du köper bostad

Det finns många saker att tänka på innan du köper hus eller bostadsrätt.

På **hallåkonsument.se** kan du hitta olika checklistor och bra information inför köpet.

Där finns även information om dina rättigheter och skyldigheter när du äger ett boende eller vad du ska tänka på om du ska sälja ditt boende.

Maten

Mat och dryck är en stor kostnad, men du kan själv påverka kostnaden beroende på vilken mat du väljer när du handlar.

Vad du äter och dricker kan ha stor betydelse för din ekonomi, men även för din hälsa och vår miljö. Vi slänger väldigt mycket mat i onödan och det är kostsamt för både plånboken och miljön. Matsvinn kallas den del av matavfall som är onödigt, eftersom maten hade kunnat ätas upp. Genom att förvara maten rätt, planera dina inköp och ta hand om rester så minskar du ditt matsvinn. Ett hushåll beräknas kunna spara minst 3 000 kronor per år på att minska sitt matsvinn.

Bra, hälsosam mat för en vuxen kostar cirka 3 400 kronor i månaden. Bra mat kan vara att välja nyckelhålsmärkta och miljömärkta produkter när du handlar. På [konsumentverket.se](https://www.konsumentverket.se) finns ett förslag på en matsedel för fyra veckor. Matsedeln bygger på enkla, lättlagade och variationsrika måltider som är mer hållbara för hälsa, miljö och ekonomi.

Tips!

Minska dina matkostnader

- Planera vad du ska äta och handla mer sällan så minskar risken för onödiga impulsköp.
- Gör matlåda eller laga nya rätter på dina matrester. Omelett, paj och pizza passar utmärkt för rester.
- Köp frukt och grönt efter säsong. Eller använd frysta grönsaker – lika nyttiga som färska och lätt att tillaga.
- Köp mindre kött och mer bönor och linser. Våga prova nya vegetariska recept. Dryga ut köttfärs/kött med grönsaker, rotfrukter, bönor, linser osv.
- Frys in sådant som riskerar att bli gammalt. Förutom matrester så går det även bra att frysa in till exempel ost och mjölk.

Läs mer på
[livsmedelsverket.se](https://www.livsmedelsverket.se)
[konsumentverket.se](https://www.konsumentverket.se)

Försäkringar

Det finns många olika försäkringar och det kan skilja en del i innehållet. Det är därför viktigt att du alltid kollar vad som ingår i just din försäkring.

Undantag i försäkringar

Alla försäkringar har undantag och olika begränsningar. För att veta vad som gäller för din försäkring behöver du läsa villkor och försäkringsbrev noga. Du har rätt att få en sammanfattning av den viktigaste informationen. Det kallas förköpsinformation.

Självrisk

Om du råkat ut för skada värderar försäkringsbolaget kostnaden för skadan. Självrisk är den del av skadekostnaden du själv betalar. Storlek på självrisken beror på typ av skada och vilken försäkring du har. Om skadekostnaden är lägre än självrisken får du ingen ersättning alls.

Hemförsäkring

En hemförsäkring tecknar du för att skydda ditt hem och dina saker. Hemförsäkringar innehåller bland annat reseskydd, överfalls-skydd och ansvarsskydd. För att få ett utökat skydd kan du göra olika tillägg, till exempel en allriskförsäkring. Om du äger din bostad bör du även skaffa en bostadsrättsförsäkring eller villaförsäkring.

Bilförsäkring

Du som äger en bil måste enligt lag ha en trafikförsäkring. Den ersätter alla personskador och skador på annans egendom som du orsakar med bilen.

Utöver detta kan du behöva en halv- eller helförsäkring. Halvförsäkring innehåller trafik-, stöld-, brand-, glas-, maskin-, räddnings- och rättsskyddsförsäkring. Helförsäkring består av halvförsäkring samt vagnskadeförsäkring. Vagnskadeförsäkringen ersätter skador på din egen bil som du får vid en trafikolycka, men även vid olycks-händelser som till exempel om ett träd faller ner över din bil. Den gäller också om någon skadar din bil.

Personförsäkring

Privata personförsäkringar kompletterar samhällets skydd och kan ge ersättning vid inkomstbortfall, sjukdom, olycksfall och dödsfall. Tecknar du privata person-försäkringar får du ett större skydd än det som du har genom Försäkringskassan och de försäkringar som betalas av din arbetsgivare enligt kollektivavtal. Exempel på privata personförsäkringar är gravidförsäkring, livförsäkring, olycksfallsförsäkring, sjukförsäkring och inkomstförsäkring.

Barnförsäkring

Barn och ungdomar är oftast försäkrade via sin skola eller barnomsorgen. Den försäkringen gäller endast för olycksfall och ibland bara under skoltid. En privat barnförsäkring är ett skydd vid både sjukdom och olycksfall och kan ge extra ersättning om något skulle hända ditt barn.

Produktförsäkring

När du köper en ny vara erbjuder ibland säljaren dig att köpa en produktförsäkring. Du har ett bra skydd även utan en speciell produktförsäkring.

- Konsumentköplagen ger dig rätt att reklamera varan inom tre år och två månader om den är felaktig.
- Tillverkaren lämnar ofta en garanti under en bestämd tid.
- Du kanske kan få ersättning via din hemförsäkring.

Börja med att ta reda på vilket skydd du redan har, sen kan du bedöma om du behöver produktförsäkringen eller inte.

Arbetslöshetsförsäkring och a-kassa

Alla som arbetar och uppfyller vissa villkor omfattas av arbetslöshetsförsäkringen. Om du blir arbetslös får du ett grundbelopp, en relativt låg ersättning. Det innebär att du kan få ersättning när du blir arbetslös. Om du är medlem i en a-kassa kan du få något högre ersättning baserad på din lön. Utöver det finns även så kallade inkomstförsäkringar.

Läs mer om villkor för a-kassan och vilken ersättning du kan få på din a-kassas webbplats. På Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens webbplats iaf.se hittar du länkar till de olika arbetslöshetskassor som finns.

Tips!

Läs mer om dessa och andra försäkringar på konsumenternas.se. Där kan du även göra jämförelser mellan de flesta försäkringar. Då behöver du inte själv leta upp alla bolag på nätet.

Tele, tv och internet

Ett sätt att spara pengar kan vara att se över dina avtal och abonnemang för telefon, tv och internet. Kostnaderna kan variera beroende på vilken tjänst eller operatör du väljer.

Det finns många operatörer att välja bland och de erbjuder flera olika avtal. Ofta säljs tjänsterna i paket vilket gör dem svåra att jämföra med varandra. Det är viktigt att du förstår skillnaderna mellan olika erbjudanden för att kunna avgöra vilket alternativ som är bäst för dig.

Det finns flera saker att tänka på när du gör ditt val. Ska det vara kontantkort eller abonnemang? Är det bra täckning? Vad ingår i abonnemanget? Tillkommer det andra kostnader?

Mobil utomlands

Inom EU behöver du i regel inte betala några tilläggsavgifter. Kontrollera vad det kostar att använda mobilen utanför EU. För att ha koll på kostnaderna kan du be din operatör om att bli meddelad när du har surfat för en viss summa. När du reser utomlands tänk på att:

- stänga av appar som automatiskt kopplar upp sig mot internet
- stänga av dataroaming
- det kan kosta både att ta emot och lyssna av meddelanden i röstbrevlådan
- om du använder gratis wifi betalar du inget när du surfar.

TV-abonnemang

Att välja operatör och tv-abonnemang kan vara svårt. Idag finns det flera sätt att titta på tv och det finns många kanaler. Ta reda på hur du kan ta emot tv-sändningar där du bor. Är det marksant, kabel, satellit eller internet? Du har till exempel inte alltid tillgång till kabel-tv när du bor i villa.

Jämför inte bara totalpriset mellan operatörer. Se över vad som ingår i priset och vad det kostar om du vill säga upp avtalet under bindningstiden. Delar som kan ingå i ett abonnemang är till exempel kostnader för start, installation, kort med mera. Ta även reda på avtalets bindningstid och uppsägningstid samt vilka villkor som gäller vid fel och avbrott.

Internet

Idag kan bredbandet anslutas på olika sätt, till exempel via optisk fiber, telefonnätet, kabel-tv eller elnätet.

Tänk på vad du använder din uppkoppling till. Vilka datamängder laddar du ner och vilken hastighet behöver du? Om du spelar online eller streamar film och serier med hög upplösning har du behov av en bättre anslutning än om du lyssnar på musik och skickar e-post. När du binder dig till ett nytt abonnemang hos en operatör är det viktigt att kontrollera bindningstiden samt om det tillkommer några avgifter utöver månadskostnaden.

De senaste åren har det skett en kraftig utbyggnad av bredbandsinfrastrukturen och allt fler villahushåll har anslutits till fiber. Som ett komplement till fiberutbyggnaden pågår en översyn av de mobila bredbandsnäten för att förbättra användarnas uppkoppling. På **bredbandsforum.se** finns mer information om pågående arbeten.

Tips!

Telekområdgivarna ger opartisk och kostnadsfri konsumentrådgivning om abonnemang för tv, telefoni och bredband. **telekomradgivarna.se**

Spara, investera eller låna

Att spara eller investera är ett bra sätt att ha tillgång till pengar, antingen till något du vill köpa eller om något oförutsett händer. Du kan även låna pengar, men att låna pengar kostar.

Spara eller investera?

Det är skillnad på att spara och investera. Om du sparar riskerar du inte att förlora några pengar. Så snart det finns en risk att förlora något så är det istället en investering.

Vill du spara dina pengar, kan du göra det i ett sparkonto med insättningsgaranti. Räntan är oftast inte så hög, men du riskerar inte heller att förlora dina pengar. Vill du ha möjlighet till bättre avkastning kan du istället investera.

Istället för att låna pengar är det bra att spara eller investera till en buffert. Den gör att du lättare klarar av en månad med många räkningar eller kan köpa något som du verkligen vill ha eller behöver. Om du har möjlighet, börja med att försöka spara en del av din inkomst varje månad under ett år.

När du ska investera på lite längre sikt har du många olika alternativ, till exempel fonder och aktier, som både kan öka och minska i värde. Tänk över vilken risk du är villig att ta med din investering, eftersom du riskerar att förlora hela, eller delar av din investering.

Det kostar att låna pengar

Om du lånar pengar så använder du pengar som du egentligen inte har. Du måste betala ränta på de lånade pengarna vilket innebär att det du köpt blir dyrare än om du betalat kontant.

Du kan ansöka om lån hos olika kreditgivare. Du kan även ansöka om lån via en kreditförmedlare. En kreditförmedlare ger inga lån, de förmedlar bara kontakten mellan låntagare och kreditgivare.

Det finns många olika typer av lån. Det finns också många olika namn på lån för privat konsumtion, till exempel privatlån, blacolån, kreditkort, snabb lån eller högkostnadskredit. Oavsett namn på lånet, är det viktigt att du läser villkoren så att du förstår vad lånet innebär.

Olika lån har olika hög ränta. Kreditgivaren vill vara säker på att få tillbaka sina pengar ifall du inte kan betala. Vissa lån kräver därför en säkerhet i form av ett hus eller en bostadsrätt som kreditgivaren kan sälja om du inte kan betala. Om du inte har någon säkerhet blir räntan oftast högre. Hur hög ränta det blir kan du oftast förhandla med kreditgivaren om.

Har du inget som kreditgivaren kan ta som säkerhet kan en person gå i borgen för dig. Det betyder att den personen, borgensmannen, måste betala dina skulder om du inte kan.

Det finns även lån som du inte behöver lämna någon säkerhet för. Dessa lån har ofta högre ränta eftersom kreditgivaren som lånar ut pengarna då har sämre eller ingen säkerhet alls för lånet.

Kolla den effektiva räntan

Om du ska låna pengar är det viktigt att du kollar den effektiva räntan, en information du alltid ska få när krediter erbjuds dig som konsument. Effektiv ränta är ett jämförelseverktyg som visar den totala kostnaden för lånet uttryckt som en årsränta. Den totala kostnaden för lånet kallas kreditkostnad. I kreditkostnaden ska aviavgifter, uppläggningskostnad och ränta ingå.

Ta dig tid att undersöka de olika alternativen och villkoren. Kreditgivaren som ger dig lånet ska ge dig en SEKKI-blankett innan du bestämmer dig. Läs blanketten, den ger dig en bra sammanställning av lånets villkor. Fundera på om det är värt vad det kostar att ta ett lån.

Kreditgivaren gör alltid en kreditprovning

Att handla på kredit är också en form av lån. Kreditgivaren ska alltid göra en kreditprovning för att kontrollera att du har ekonomiska möjligheter att betala räntor och amorteringar på lånet du vill ha. En kreditprovning måste göras för alla typer av lån, oavsett hur stort eller litet lånet är.

För att få en helhetsbild av din ekonomiska situation gör kreditgivaren en kreditupplysning och kan ställa frågor till dig om din privatekonomiska situation. En kreditupplysning är samlade uppgifter om dig från Skatteverket, Kronofogden och andra myndigheter för att bedöma om du kan betala tillbaka ett lån.

Om du ansöker om många lån kommer flera kreditupplysningar att registreras på dig vilket kan innebära att du får en lägre så kallad kreditvärdighet. En lägre kreditvärdighet kan göra att kreditgivarna blir tveksamma till att låna dig pengar.

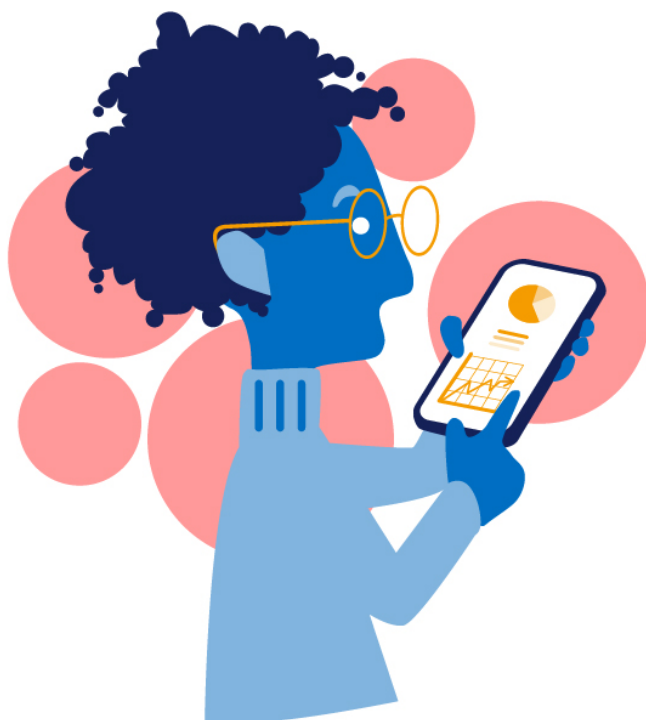
Högekostnadskredit

Om den effektiva räntan på ett lån är mer än Riksbankens referensränta med ett tillägg av 30 procentenheter så är det en högekostnadskredit. Högekostnadskredit kallades tidigare för snabbblån. Krediter som huvudsakligen avser kreditköp eller är en bostadskredit är dock undantagna från definitionen.

Här är några av de regler som gäller för högekostnadskrediter:

- Det finns ett räntetak. Kreditgivaren får aldrig ta ut en ränta som är mer än Riksbankens referensränta med ett tillägg av 40 procentenheter.
- Det finns ett kostnadstak. Det innebär att kostnaden för lånet inte får bli högre än själva lånet. Lånar du 10 000 kronor ska du aldrig behöva återbetala mer än 20 000 kronor.
- Långgivaren får som huvudregel bara förlänga krediten en gång.

Läs mer på
konsumenternas.se
finansinspektionen.se

Konsumera hållbart

Vad vi äter, hur vi bor och hur vi tar oss till jobbet påverkar både miljön och vår ekonomi på olika sätt. Du kan bidra till hållbar konsumtion genom de val du gör.

Du kan till exempel ta hand om dina kläder så att de håller längre, handla begagnat, slänga mindre mat och nöja dig med den mobil du har även om det inte är senaste modellen. Samtidigt som du bidrar till en bättre miljö sparar du pengar. Här är några fler tips.

Tänk efter innan du handlar

- Använd, vårda och laga det du har.
- Försök att göra genomtänkta val när du handlar så att du undviker att köpa sådant som du senare upptäcker att du inte hade någon större användning för.
- Låna eller byt med andra.
- Leta begagnat istället för att köpa nytt. Vitvaror, hjälmar och en del leksaker kan vara undantag.
- Ställ krav, reklamera och klaga till företaget om det är något fel på det du köpt istället för att köpa varan på nytt. Det kan påverka företagen att tillverka produkter som håller.
- Om du ångrar ett köp kan du ofta byta eller lämna tillbaka en vara och få pengarna tillbaka.
- Miljömärkningar kan guida till mer miljömässigt hållbara varor och tjänster.

Ät smartare

- Försök att äta upp den mat du köper, frys in det som blir över och låt det bli matlådor.
- Ät mer grönt och mindre kött. Testa att byta ut en del av köttet mot växtbaserade alternativ.

Se över dina resor

- Välj hellre cykel, tåg eller buss än bil och flyg, när det är möjligt.
- Samåk gärna med andra om du behöver ta bil.
- Hemestra, det vill säga semestra hemma eller på resmål i närområdet.

Spara energi

- En del kläder blir fräscha bara av att vädras. Testa att vädra kläder ibland istället för att tvätta dem.
- När du tvättar, fyll maskinen och tvätta på en lägre temperatur.
- Byt till förnybar eller miljömärkt el.
- Testa att duscha kortare tid.
- Dra ur mobil- och batteriladdare när de inte används.
- Om du har en diskmaskin, använd den istället för att diska för hand. Kom ihåg att fylla maskinen.

Läs mer om miljö och hållbarhet på hallåkonsument.se

Bilen

Det finns många sätt att transportera sig på, men ibland kanske bil är enda alternativet. Innan du skaffar bil kan det vara bra att få koll på de olika kostnaderna.

Att äga bil kan bli dyrt. Förutom bränslekostnaden måste också försäkring, skatt och underhåll betalas. Dessutom minskar bilen i värde för varje år du äger den. Begär in offerter från olika försäkringsbolag på vad en bilförsäkring kan komma att kosta. Vissa bilar har lägre bränsleförbrukning än andra, vilket påverkar din ekonomi. Fordonsskatt betalar du årsvis och kostnaden bestäms beroende på vad för slags fordon du har.

Att köpa bil av privatperson

Det kan vara billigare att köpa bil av en privatperson än att köpa av en bilhandlare. Men det innebär också att du får ett sämre skydd. När du köper bil av en privatperson täcks köpet av köplagen där det finns en begränsad reklamationsrätt. När du handlar av en bilhandlare är det konsumentköplagen som gäller.

Du har ett större ansvar att undersöka bilen noga när du köper bilen privat. Kolla om det finns kvar någon garanti. Skriv ett köpekontrakt för köp av bil mellan privatpersoner. Du hittar blanketten via hallåkonsument.se. Det går inte att ångra köpet om ni inte skrivit in det i köpekontraktet.

Undersök marknaden. Jämför olika bilar och modeller innan köp. Tänk på det här:

- Provkör bilen innan du köper den.
- Undersök bilen noga och kolla att viktiga funktioner fungerar.
- Titta efter bucklor, repor och andra skador.
- Lämna gärna in bilen för kontroll hos en verkstad eller bilbesiktare. Kolla att säljaren är den registrerade ägaren och att det inte finns skulder på bilen hos Transportstyrelsen.

- Kolla att det inte finns avbetalningar kvar på bilen.
- Gör en leveransk kontroll (se checklista på sidan 22). Det innebär att du kontrollerar funktioner och skick på bilen innan du köper den.

Att köpa bil av bilhandlare

Köper du av en bilhandlare gäller konsumentköplagen vilket bland annat ger dig möjlighet att reklamera eventuella fel. Det är ändå några kompletterande saker du bör tänka på:

- begär att få en varudeklaration
- läs serviceboken så att service har utförts enligt bilens serviceintervall
- skriv köpekontrakt.

Istället för att köpa bil

Vill du bara betala för att ha bil när du verkligen behöver den finns det bilpooler på många orter. Ett annat alternativ om du inte behöver använda bil så ofta är hyrbil.

Det går också att leasa en bil. Leasing är en form av långtidshyra och du blir bunden av avtalet en längre tid. Om du ska leasa en bil, läs noga igenom avtalet och tänk efter om lösningen passar dig. Kommer din livssituation att förändras under hyresperioden? Andra saker att tänka på är till exempel om bilen får användas utomlands, vem som ansvarar för service, skador och bilens skick samt om skatt, försäkring och vinterdäck ingår.

Läs mer på
hallåkonsument.se

Så mycket kostar din bil per år

	Kostnad
Lån/ränta/amorteringar	
Bränsleutgift	
Skatt och besiktning	
Försäkring	
Reparationer, service m.m.	
Däck	
Parkering	
Total kostnad per år	
Månadskostnad <i>Dela total kostnad per år på 12 månader</i>	*

* För in denna summa i tabellen på sidan 7.

Leveranskontroll

Kontrollera bromsar, styrning, lampor, vindrutetorkare och övriga rörliga delar. Be säljaren att följa med på provturen.

Kontrollera att lacken inte är skadad. Det kan vara svårt att bevisa att en skada uppkommit innan bilen levererades om du upptäcker skadan efter köp.

Kontrollera att bilen levereras med de detaljer som står med i köpehandlingen.

Anteckna de avvikelser du hittar på ditt exemplar av köpehandlingen och be säljaren skriva under.

Kontrollera att alla handlingar som hör till bilen finns med: kontrakt, instruktionsbok, registreringsbevis, servicebok och eventuella garantihandlingar.

Läs mer om att köpa bil på **hallåkonsument.se**.

Ekonomi för unga

Redan som ung är det viktigt att du har koll på din ekonomi. Kläder, fika, resor, mobiltelefon och att ta körkort är några exempel på saker som kostar pengar.

Dina föräldrar måste betala för ditt uppehälle tills du fyller 18 år, eller tills du är 21 år om du fortfarande går i gymnasiet. I ditt uppehälle ingår bland annat mat, bostad och kläder. Men tjänar du egna pengar är det bra om du betalar en del för att bo hemma. I tabellen på sidan 24 kan du se vad som är rimligt att betala.

Dina egna pengar

För att få egna pengar när du går i skolan kan du prata med dina föräldrar om att låta dig få en del av studiebidraget. Har du möjlighet kan du ta ett extrajobb under kvällar och helger för att tjäna pengar. Under sommaren kan det även finnas möjlighet att få ett sommarjobb.

Om du vill ingå ett avtal innan du fyllt 18 år måste en av dina föräldrar godkänna det.

Annars är avtalet ogiltigt och dina föräldrar kan kräva att köpet ska gå tillbaka. Från att du fyllt 16 år får du dock bestämma över de pengar du själv tjänat. Om du bor själv får du också ingå avtal som behövs för den dagliga hushållningen, till exempel för hyra och el. Du kan aldrig ingå avtal om kredit innan du fyllt 18 år, inte ens om din förälder godkänner det.

Koll på din ekonomi

Ett bra sätt att få koll på dina pengar är att göra en budget. Då ser du dina inkomster och utgifter. På sidan 6 kan du läsa om hur du gör en budget. Att till exempel ta en fika på stan en gång i veckan blir cirka 3 600 kronor på ett år! Fler exempel kan du hitta på sidan 9.

Flytta hemifrån

När du flyttar hemifrån får du eget ansvar för både din ekonomi och ditt boende. För att klara av att sköta ditt hushåll är det viktigt att du har koll på både inkomster och utgifter.

Alla kostnader blir plötsligt dina

När du bor hemma hos föräldrarna finns till exempel köksgrejer, el, möbler och dammsugare redan på plats. I ett eget boende är det du som måste se till att allt finns – och du måste betala för det.

Det är viktigt att skaffa en hemförsäkring när du flyttar hemifrån, det kostar runt 130 kronor i månaden. Om något försvinner eller går sönder så kan du få ersättning och slipper betala allt själv.

Räcker pengarna?

Förutom hyra och andra kostnader för din bostad ska pengarna räcka till annat. Räkna ut hur mycket pengar du har över efter att hyran är betald. Pengarna ska räcka till mat, el, hemförsäkring, mobiltelefon och nöjen. Se över din ekonomi – kanske finns det möjlighet att spara lite varje månad?

Om du inte har råd att betala en räkning är det viktigt att du genast kontaktar den du fått räkningen av. En obetald räkning på 600 kronor kan snabbt komma upp i över 2 000 kronor om du inte gör något åt det. På sidan 8 kan du läsa mer om vad du kan göra när pengarna inte räcker och se ett exempel på vad som händer med en obetald räkning.

Tänk ekonomiskt

Det finns flera saker du kan göra för att minska på dina utgifter. Istället för att bo själv kan du dela boende med någon. Då är ni flera som delar på de gemensamma kostnaderna. Du kanske inte heller kan inreda hela din lägenhet på en gång. Det kan vara bra att vänta lite och känna efter vad du egentligen behöver. Ett annat sätt att spara pengar kan vara att till exempel köpa begagnade möbler och begagnat porslin.

Exempel: Vad det kan kosta för en 20-åring med egen inkomst att bo hos föräldrar eller ha eget boende

Utgifter per månad	Bo hos föräldrar	Eget boende
Hyra	2 470*	6 200
Hushållsel	320	590
Vatten och avlopp	160	160
Förbrukningsvaror	80*	130
Hemutrustning	450*	1 040
Medier**	600*	1 600
Hemförsäkring	60*	130
All mat lagas hemma utom lunch vardagar	2 830	2 830
Summa hushållsutgifter	6 970	12 680
Övriga utgifter		
Kläder och skor	690	690
Fritid	720	720
Mobil	160	160
Personlig hygien	780	780
Medlemskap i fack och a-kassa	490	490
Resor med lokaltrafik	640	640
Äta lunch ute (20 ggr/månad)	2 000	2 000
Summa övriga utgifter	5 480	5 480
TOTAL SUMMA UTGIFTER	12 450	18 160

* En fjärdedel av hushållets kostnader eftersom beräkningen utgår ifrån ett hushåll med fyra personer.

** Medier innehåller kostnad för mobilabonnemang.

Tips!

På elpriskollen.se kan du läsa om olika elbolag och enkelt välja ett som passar dig.

Att bli förälder

Att få barn är en stor händelse i livet.
Det innebär även en hel del förändringar i ekonomin.

När du har fått barn kan du ansöka om ersättning hos Försäkringskassan för att vara hemma och ta hand om ditt barn istället för att arbeta. Ersättningen kallas för föräldrapenning. Om du tar ut maximal föräldrapenning får du ut ungefär 80 procent av din lön. Med barnbidrag blir det lite mer än så.

På Föräldrakollen på Försäkringskassans webbplats kan du räkna på hur din inkomst förändras när du får barn.

Saker till barn kostar

Innan barnet kommer är det en del saker som du kan behöva skaffa, exempelvis barnvagn, barnsäng och kanske en barnstol. För att hålla kostnaderna nere kan du köpa begagnat eller kanske få låna av familj och

vänner. Du kan också vänta lite med att köpa utrustning eftersom det kan vara svårt att veta vilka saker som behövs innan barnet är fött.

När barnet blir lite större kommer andra kostnader. Barnet kanske till exempel behöver en cykel och cykelhjälm för att ta sig till skolan eller vill träna en viss sport där utrustningen kostar pengar.

Barn och säkerhet

Innan du köper leksaker och andra produkter till barn bör du kolla upp att produkterna är säkra, godkända och inte innehåller några farliga ämnen. Du bör också fundera på vad du och barnet behöver och vad som passar era behov bäst.

Läs mer på
dinsakerhet.se
forsakringskassan.se
trafikverket.se

Att gå i pension

Att bli pensionär kan innebära en stor förändring för din ekonomi.

Börja spara tidigt och kolla hur mycket du kommer att få i pension.

Är du redan pensionär, se över dina avtal så kanske du kan minska utgifterna.

Långt kvar till pension

Det kan kännas långt till pension om du är ung, men ju tidigare du börjar planera för din pension desto bättre. Du kanske kan börja med att pensionsspara eller investera en mindre summa varje månad redan nu och öka beloppet när du blir äldre. Då har du en bra grund för en bättre ekonomi som pensionär. Tänk på att:

- du tjänar in till din pension även när du studerar på högskolenivå och får studiemedel från Centrala studiestödsnämnden (CSN) eftersom staten då betalar in pensionsavgift.
- kolla om arbetsgivaren betalar in tjänstepension eftersom du annars kan gå miste om flera tusenlappar i månaden i pension.
- ta reda på vad som gäller för skatt och pension om du ska jobba utomlands.

Tips!

På **konsumenter.se** kan du jämföra vad olika sätt att spara privat till pension kostar. På **minpension.se** kan du se din intjänade pension. Du kan göra prognoser och se hur din pension påverkas av vilken ålder du väljer att gå i pension.

Pension om några år

Börja gärna förbereda dig innan det är dags för pension. Logga in på **minpension.se** och se hur din prognos ser ut. Testa att i några månader leva på den nivå som din pension kommer att ligga på. Då får du en känsla av hur din ekonomi kommer att bli. Tänk på att:

- kolla hur långt i förväg du måste ansöka om pension.
- försöka att betala av dina lån innan du går i pension, om det är möjligt.
- skatten är högre på pension som man tar ut tidigare än 66 års ålder.
- om du har sjukersättning så upphör den när du fyller 66 år.
- ta beslut om du ska teckna efterlevandeskydd eller inte, det gäller både för premiepensionen och tjänstepensionen.
- ta reda på hur lång utbetalningstid det är på dina respektive pensioner eftersom detta kan variera.

Redan pensionär

Om du redan är pensionär kan du inte påverka din pension så mycket, men om du har sparade pengar kan du investera dem för att få bättre avkastning. Men var medveten om att investeringar även kan innebära att du kan förlora pengar. Tänk på att:

- om du får en låg pension kan du ansöka om bostadstillägg.
- om du får låg inkomstgrundad pension kan du få garantipension.
- din skatt blir lägre från och med januari det år du fyller 66.

Ett bra sätt att få koll på pengarna är att göra en budget. Behöver du dra ner på utgifterna? Se över dina avtal: försäkringar, internet, telefon, prenumerationer med mera. Håll även utkik efter pensionärsrabatter. Det finns många erbjudanden som vänder sig till pensionärer, till exempel rabatt på mat, träningskort och resor.

Tips!

För mer information om din pension, gå in på **pensionsmyndigheten.se**

Så fungerar pensionen

Din pension kan bestå av tre olika delar; allmän pension, tjänstepension och eventuellt eget sparande. Den allmänna pensionen betalas ut av Pensionsmyndigheten och är fördelad på inkomstpension och premiepension. Den baseras på de beskattade inkomster du haft i livet. Dit räknas lön, men även till exempel arbetslöshetsersättning, föräldrapenning och sjukersättning. Premiepensionen kan du själv välja att placera i olika fonder. Om du har haft låg lön kan du ha rätt till inkomstpensionstillägg. I så fall sker tillägget automatiskt när du ansöker om allmän pension.

Du som saknat eller haft en väldigt låg inkomst kan få garantipension. Garantipensionen är en del av den allmänna pensionen och är statligt finansierad.

De flesta som arbetar har även tjänstepension. Det innebär att din arbetsgivare betalar in pengar till din pension. Men inte alla arbetsgivare gör det, så kolla hur det är på din arbetsplats.

Den tredje delen av pensionen är om du haft möjlighet till privat pensionssparande.

Fördelning av behovsposter i riksnorm 2022

Personliga kostnader										
	0 år	1-2 år	3 år	4-6 år	7-10 år	11-14 år	15-18 år	19-20 år	Ensamstående	Sammanboende
Livsmedel, alla måltider	955	1065	953	1067	1494	1970	2304	2525	1985	3537
Livsmedel utan lunch	825	865	773	797						
Kläder/Skor	620	570	507	768	808	608	484	447	352	637
Fritid/Lek	89	150	132	347	466	465	525	569	452	813
Hygien	401	546	485	149	187	393	565	529	421	813
Barn- ungdomsförsäkring	155	149	133	149	155	144	162			
SUMMA alla kostnader	2220	2480	2210	2480	3110	3580	4040	4070	3210	5800
SUMMA utan lunch	2090	2280	2030	2210						

Gemensamma hushållskostnader

	1 per	2 pers	3 pers	4 pers	5 pers	6 per	7 pers
Dagstidning och telefon	305	510	610	765	915	1070	1220
Förbrukningsvaror	735	640	840	875	975	1070	1090
SUMMA	1040	1150	1450	1640	1890	2140	2310

Fördelning av behovsposter i riksnorm 2023

Personliga kostnader	0 år	1-2 år	3 år	4-6 år	7-10 år	11-14 år	15-18 år	19-20 år	Ensamstående	Sammanboende
Livsmedel, alla måltider	1 041 kr	1 161 kr	1 037 kr	1 161 kr	1 622 kr	2 140 kr	2 503 kr	2 747 kr	2 164 kr	3 843 kr
Livsmedel utan lunch	891 kr	941 kr	837 kr	871 kr	*	*	*	*	*	*
Kläder/Skor	677 kr	621 kr	554 kr	837 kr	879 kr	661 kr	527 kr	487 kr	384 kr	693 kr
Fritid/Lek	97 kr	162 kr	145 kr	378 kr	507 kr	506 kr	571 kr	620 kr	488 kr	882 kr
Hygien	435 kr	594 kr	530 kr	162 kr	203 kr	428 kr	614 kr	576 kr	454 kr	882 kr
Barn- ungdomsförsäkring	170 kr	162 kr	144 kr	162 kr	169 kr	155 kr	175 kr			
SUMMA alla kostnader	2 420 kr	2 700 kr	2 410 kr	2 700 kr	3 380 kr	3 890 kr	4 390 kr	4 430 kr	3 490 kr	6 300 kr
SUMMA utan lunch	2 270 kr	2 480 kr	2 210 kr	2 410 kr	-	-	-	-	-	-

* Från 7 år är riksnormen beräknad att i genomsnitt täcka lunch i hemmet under skollov och normal övrig frånvaro.

Gemensamma hushållskostnader	1 per	2 pers	3 pers	4 pers	5 pers	6 per	7 pers
Dagstidning och telefon	328 kr	550 kr	664 kr	805 kr	989 kr	1 165 kr	1 330 kr
Förbrukningsvaror	802 kr	700 kr	916 kr	985 kr	1 071 kr	1 165 kr	1 180 kr
SUMMA	1 130 kr	1 250 kr	1 580 kr	1 790 kr	2 060 kr	2 330 kr	2 510 kr

Fickpeng = fritid/lek + hygien + halva summan för gemensamma hushållskostnader för 1 person.

Umgängeskostnad för barn 1 dag = (livsmedel + lek/fritid + hygien + förbrukningsvaror delat med antal hushållsmedlemmar)/30 dagar

Frukost 20 %, Lunch 30 %, Mellanmål 10 %, Middag 40% av **en dags matkostnad**

**Revidering av riktlinjer för försörjningsstöd och
ekonomiskt bistånd**

11

VoO.2022.0564

2022-12-29

Marie Skott

+4641364218

marie.skott@eslov.se

Vård- och omsorgsnämnden

Förslag till beslut; Revidering av riktlinjer för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd

Ärendebeskrivning

Arbetet med ekonomiskt bistånd innebär både att stödja människor i att finna en egen hållbar försörjning och komma tillrätta med sin försörjningsproblematik samtidigt som rätten till bistånd ska prövas. När någon uppbär ekonomiskt bistånd tar denne del av välfärdssystemets yttersta skyddsnät. Biståndet syftar till att tillfälligt ge individer och familjer en skälig levnadsnivå, om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. Vid alla beslut ska en individuell bedömning göras som tar hänsyn till omständigheterna i det specifika fallet.

Riktlinjerna för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd antogs av vård- och omsorgsnämnden 20 januari 2021 och är nu i behov av revidering.

Riktlinjerna ska tillsammans med bland annat Socialstyrelsens allmänna råd, som ger generella rekommendationer för behovsbedömningar i olika situationer, och Socialstyrelsens handbok om ekonomiskt bistånd, som bland annat innehåller redogörelser för rättsfall, verka som en vägledning för tjänstepersoner som arbetar med myndighetsutövning på enheten för ekonomiskt bistånd.

Beslutsunderlag

Bilaga 1. Förslag till reviderade Riktlinjer för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd 2023, med kommentarer avseende revideringar.

Bilaga 2. Riktlinjer för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd, antagna 2021.

Bilaga 3. Förslag till reviderade Riktlinjer för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd 2023.

Beredning

Riktlinjerna har som syfte att tillförsäkra rättssäkerhet och en så hög grad av likabehandling som möjligt. Riktlinjerna ska ge stöd i det praktiska arbetet med utredningar, bedömningar och beslut gällande ekonomiskt bistånd. De ska även ge

stöd i att tolka lagstiftningen genom de individuella behovsbedömningar som görs i varje enskilt ärende.

Riktlinjerna, för Enheten för ekonomiskt bistånd i Eslövs kommun, utgör ett komplement till gällande lagstiftning, prejudicerande domar, förordningar, föreskrifter och allmänna råd. Lagen är överordnad riktlinjerna.

Riktlinjerna revideras utifrån behov av tillägg avseende nytt arbetssätt med e-ansökan. Övriga tillägg och revideringar är gjorda med syftet att göra riktlinjerna än tydligare.

Förslag till beslut

- Vård- och omsorgsnämnden antar reviderade riktlinjer för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd, bilaga 3, att gälla från 1 februari 2023.

Beslutet skickas till

Enheten för ekonomiskt bistånd

Josef Johansson
Förvaltningschef

Marie Skott
Enhetschef ekonomiskt bistånd

RIKTLINJER FÖR FÖRSÖRJNINGSSTÖD OCH EKONOMISKT BISTÅND

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
1. Allmänt om uppdraget	3
2. Socialtjänstlagen	5
3. Viktiga principer och perspektiv	6
4. Försörjningsstöd	8
5. Boende och boendekostnader	10
6. Bistånd till livsföring i övrigt	11
7. Handläggningsprocessen.....	12
8. Återkrav och begäran om utbetalning av retroaktivt beviljad ersättning	14
9. Om innehållet i utredningen	16
10. Hushållstyper	17
11. Olika gruppers förutsättningar för rätt till ekonomiskt bistånd	18
12. Utländska medborgare.....	19

1. Allmänt om uppdraget

Inledning

Socialtjänsten ska på demokratins och solidaritetens grund främja människors ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet. Socialtjänstens arbete ska inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupperns egna resurser, under hänsynstagande till människors ansvar för sin och andras sociala situation. Socialtjänstens arbete ska bygga på respekt för människors rätt till självbestämmande och integritet. I Eslövs kommun är socialtjänstens funktioner uppdelade på två olika förvaltningar varav Vård och omsorg där Enheten för ekonomiskt bistånd ingår är en. Socialtjänstens huvudsakliga uppgift inom ekonomiskt bistånd är att bidra till att hitta lösningar på människors försörjningsproblem med fokus på att den enskilde långsiktigt ska kunna försörja sig själv och leva ett självständigt liv. Under tiden provas rätten till ekonomiskt bistånd. I utredningsarbetet ingår både en utredning om ekonomin och hela livssituationen. Alla kontakter med personer som söker stöd eller råd från socialtjänsten ska bygga på respekt för människors lika värde, den enskilda människans värdighet samt individens självbestämmande och integritet.

Riktlinjernas innehåll och syfte

Riktlinjernas syfte är att säkerställa rättssäkerhet och en så hög grad av likabehandling som möjligt. Riktlinjerna ska ge stöd i det praktiska arbetet med utredningar, bedömningar och beslut. De ska ge stöd i att tolka lagstiftningen genom de individuella behovsbedömningar som alltid ska göras. Utifrån socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd ger riktlinjerna vägledning för handläggningen av ekonomiskt bistånd i Eslövs kommun. Riktlinjerna anger vad som anses som skälig levnadsnivå i normalfallet men ska inte tolkas som absoluta regler. En individuell behovsprövning ska alltid göras och i de fall det bedöms finnas särskilda skäl kan bistånd beviljas utöver det som framgår i riktlinjerna. Utgångspunkten vid den individuella behovsprövningen är vad som skiljer den enskilde från andra i samma situation – både i jämförelse med andra biståndssökande men också utifrån en kommuninvånare i allmänhet. Även de krav som ställs på den biståndssökande ska anpassas efter dennes individuella förmåga och förutsättningar. Det är inte möjligt att i dessa riktlinjer beskriva alla olika sorters situationer och behov utan riktlinjerna beskriver vanligt förekommande situationer och behov. Kommunens riktlinjer utgör ett komplement till lagstiftning, prejudicerande domar, förordningar, föreskrifter och allmänna råd. Lagen är överordnad riktlinjer.

Lagstiftning

Socialtjänstens arbete med ekonomiskt bistånd regleras i huvudsak genom socialtjänstlagen (2001:453) SoL, förvaltningslagen (2017:900), offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och kommunallagen (2017:725). Det dagliga arbetet regleras också genom en mängd ytterligare lagar, exempelvis äktenskapsbalken (1987:230), sambolagen (2003:376), föräldrabalken (1949:381), lagen om

mottagande av asylsökande m.fl. (LMA), lagen om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare (2010:197), utlänningslagen (2005:716) samt socialförsäkringsbalken (2010:110).

Ytterligare anvisningar kan hämtas från förarbetena till respektive lag. Vägledning kan ges från prejudicerande domar. Riktlinjerna kompletteras efter hand utifrån ny lagstiftning och prejudicerande domar. Detta sker dock inte omgående efter att ny lagstiftning eller prejudicerande dom kommit varför det är viktigt att förvaltningens tjänstemän hela tiden bevakar området.

GDPR (allmänna dataskyddsförordningen) är en EU-förordning som reglerar hur personuppgifter får behandlas. Den trädde i kraft den 25 maj 2018 och ersatte då tidigare EU-direktiv och den svenska personuppgiftslagen. Ett syfte med GDPR är att ge ett skydd för den personliga integriteten. I socialtjänsten finns förutom GDPR och dataskyddslagen också en sektorsspecifik lagstiftning, lagen om personuppgiftsbehandling inom socialtjänsten (SoLPuL). GDPR och de kompletterande lagarna måste följas när organisationer behandlar personuppgifter¹. Begreppet personuppgift definieras som ”varje upplysning som avser en identifierad eller identifierbar fysisk person”. Med begreppet menar man alltså all information som direkt eller indirekt (med hjälp av annan information eller hjälpmedel) kan identifiera en fysisk person. Precis som i tidigare lagstiftning omfattas inte avlidna människor av begreppet. Med behandling menar man i princip alla typer av åtgärder med personuppgifter. Det kan vara insamling, korrigerings, att skicka uppgifter till annan, radering, lagring, läsning med mera.

Känsliga personuppgifter är ett samlingsbegrepp för några kategorier av personuppgifter som är extra skyddsvärda. De kategorier som omfattas är:

- etniskt ursprung
- religiös eller filosofisk övertygelse
- politiska åsikter
- medlemskap i fackförening
- hälsa
- sexualliv eller sexuell läggning
- genetiska och biometriska uppgifter.

Sådana uppgifter får som huvudregel inte behandlas enligt GDPR. För socialtjänsten finns det dock undantag i den svenska dataskyddslagen² som säger att man i vissa fall får behandla känsliga uppgifter.

För att få behandla personuppgifter måste det alltid finnas en laglig grund till behandlingen. Inom socialtjänsten är främst tre lagliga grunder aktuella: *avtal*, *rättslig förpliktelse* och *myndighetsutövning eller allmänt intresse*.

Avtal används som grund för majoriteten av personuppgifterna om anställda. Allt som behöver behandlas för att kunna uppfylla anställningsavtalet faller under denna grund. Hit hör även behandlingar som sker för att kunna genomföra avtal med leverantörer.

¹ I kommunens policy för systematiskt dataskyddsarbete listas GDPR:s grundläggande principer. För att behandling av personuppgifter ska vara laglig måste principerna efterlevas.

² Lag (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning 3 kap

Rättslig förpliktelse är en tillämplig laglig grund inom socialtjänsten eftersom flera personuppgiftsbehandlingar som utförs inom verksamheten framgår direkt av lag. Dokumentationskrav är ett exempel.

Allmänt intresse eller myndighetsutövning utgör laglig grund för majoriteten av personuppgiftsbehandlingarna inom socialtjänsten. Med allmänt intresse avses den verksamhet som en statlig eller kommunal myndighet bedriver inom ramen för sin befogenhet. Det gäller såväl obligationsrättsliga skyldigheter som frivilliga befogenheter.

Samtycke är också en möjlig grund för behandling, men kraven på ett samtycke har höjts genom GDPR och ska användas med försiktighet av offentliga myndigheter. För att ett samtycke ska vara giltigt krävs det att samtycket är frivilligt, specifikt, att den enskilde är informerad och att det lämnas genom en aktiv handling. För att ett samtycke ska vara giltigt krävs att den enskilde i praktiken kan säga nej till personuppgiftsbehandlingen.

Oavsett vilken laglig grund som personuppgifterna behandlas på finns det en informationsskyldighet gentemot de personer vars uppgifter behandlas som ska uppfyllas (artikel 13 och 14 i GDPR).

2. Socialtjänstlagen

Socialtjänstlagen är en ramlag vilket innebär att tillämpningen av lagen förändras när samhällsförhållanden som berör de människor socialtjänsten har kontakt med ändras. Det kan till exempel handla om situationen på arbets- och bostadsmarknaden.

Mål och principer

Socialtjänstens mål och lagens syfte regleras i portalparagrafen (1 kap. 1 § socialtjänstlagen). Målet är att den enskilde ska kunna leva ett självständigt liv. Syftet med socialtjänstens arbete ska vara att frigöra och utveckla individens egna resurser. Varje människa har själv ansvar för sitt liv och socialtjänstlagen ska inte ta över den enskildes ansvar. *Frivillighet och självbestämmande* ska vara vägledande i kontakten med den enskilde. Socialtjänstens verksamhet ska präglas av *helhetssyn och kontinuitet*. Det innebär bland annat att den enskildes sociala situation och de problem som personen upplever ska ses i förhållande till hela den sociala miljön. Hänsyn ska inte bara tas till familjen utan även den enskildes situation när det gäller arbete, bostad och fritidsaktiviteter. Socialtjänsten ska sträva efter att finna en samlad lösning på de sociala svårigheterna i den enskildes situation.

Socialtjänstens insatser ska vara av god kvalitet (3 kap. 3 § socialtjänstlagen).

Kvalitet innebär att en verksamhet uppfyller de krav och mål som gäller för verksamheten i enlighet med de lagar och andra föreskrifter som styr verksamheten. Socialstyrelsen ger dessa exempel på vad som menas med god kvalitet:

- Att den enskilde anser sig bli bemött med respekt
- Att den enskilde får tillräckligt med information så att denne kan ta vara på sina rättigheter och att verksamheten bedrivs så att den enskildes rättssäkerhet garanteras
- Att insatserna utformas efter den enskildes behov och så långt det är möjligt i samråd med den enskilde

- Att insatserna utformas så att de inriktas på att frigöra och utveckla den enskildes resurser
- Att barnperspektivet särskilt beaktas i verksamheten

Skyldighet att rapportera missförhållanden - Lex Sarah

Lex Sarah är en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Syftet med Lex Sarah är att verksamheten ska utvecklas och missförhållanden förebyggas, samt om de ändå uppstår, rättas till. All personal inom socialtjänsten ska medverka till att insatser genomförs med god kvalitet för att undvika missförhållanden. Enligt bestämmelserna om Lex Sarah ska anställda genast rapportera missförhållanden eller påtaglig risk för missförhållanden till den som bedriver verksamheten.

Anmälningsskyldighet

Personal inom bland annat socialtjänsten har en skyldighet att anmäla kännedom eller misstanke om att ett barn far illa enligt socialtjänstlagen 14 kap. 1 § första stycket.

Rätten till bistånd - 4 kap. 1 § socialtjänstlagen

Ekonomiskt bistånd är samhällets yttersta skyddsnät för människor som inte själva kan tillgodose sina behov och är tänkt som en tillfällig lösning. Den enskilde har själv ett eget ansvar för sitt liv. Detta innebär att alla möjligheter som finns till egen försörjning ska nyttjas innan man har rätt till bistånd. Biståndets syfte är att ge den enskilde en skälig levnadsnivå. Den enskilde ska få rätt insats som bidrar till att hen blir självförsörjande.

Offentlighets- och sekretesslagen (OSL)

Bestämmelser om sekretess inom socialtjänsten finns i offentlighets- och sekretesslagen. Sekretess råder inom socialtjänsten för uppgift om enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men (1 kap. 26 § OSL).

Socialtjänsten får endast prata med andra personer och myndigheter om samtycke finns från den enskilde eller om det finns reglerat i lag. Inför utlämnande av sekretessbelagda uppgifter ska en sekretessprövning alltid göras. Sekretess råder mellan de två nämnder som ansvarar för socialtjänsten i Eslövs kommun – det vill säga vård- och omsorgsnämnden och barn- och familjenämnden. Sekretess kan även råda mellan enheter inom samma nämnd och mellan personal inom samma enhet.

3. Viktiga principer och perspektiv

Vetenskap och beprövad erfarenhet

De som behöver samhällets insatser ska erbjudas hjälp som bygger på bästa tillgängliga kunskap. Målet är att de insatser som ges ska vara till nytta och aldrig till skada för den enskilde. Insatsen ska väljas utifrån vad som anses bäst förenat med den enskildes behov och önskemål. Den enskildes inflytande är viktigt att ta i beaktande.

Tillgänglighet och bemötande

Personer som har kontakt med socialtjänsten ska ges ett gott bemötande under

tillgängliga former som anpassas efter personens faktiska förutsättningar. Det kan exempelvis vara att boka tolk/teckentolk eller anpassa besöket utifrån den sökandes funktionsnedsättning. Varje socialsekreterare ansvarar för att informera om hur denne kan kontaktas. Tillgängligheten kan ha betydelse för den sökandes möjlighet att komma till tals och uttrycka önskemål om planering. Den 1 januari 2015 infördes bristande tillgänglighet som en ny form av diskriminering i diskrimineringslagen. Bristande tillgänglighet kan vara att nämnden inte vidtagit tillräckliga åtgärder för en person med funktionsnedsättning som gör att hen inte kommer i en jämförbar situation med en person utan funktionsnedsättning.

Minoritetsspråk

Lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk innebär utökade rättigheter för vissa minoriteter att använda det egna språket exempelvis i kontakt med myndigheter.

Barnrättsperspektiv vid ekonomiskt bistånd

I hushåll där det finns barn och ungdomar ska deras situation alltid uppmärksammas. I ärenden där det finns barn i familjen ska konsekvenserna för barnet alltid övervägas innan beslut fattas oavsett om beslutet rör de vuxna eller barnet/barnen. Detta ska dokumenteras skriftligt både enligt socialtjänstlagen och enligt Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter. I socialtjänstlagen står det att ”barnens situation ska beaktas, utredas och redovisas när en ansökan om ekonomiskt bistånd kommer till socialtjänsten”. Barnets roll är stark eftersom Sverige sedan 1990 har förbundit sig att följa FN:s barnkonvention. Sedan 200101 är barnkonventionen svensk lag (Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter). Konventionen har fyra grundläggande principer:

- alla barn har lika värde och är lika mycket värda som vuxna
- barns bästa ska komma i främsta rummet i alla åtgärder som rör dem
- varje barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling
- barn har rätt att uttrycka sina åsikter i alla frågor som berör dem utifrån ålder och mognad.

Två av barnkonventionens huvudprinciper finns införda i socialtjänstlagen:

- När åtgärder rör barn skall särskilt beaktas vad hänsyn till barnets bästa kräver (1 kap. 2 § SoL)
- Barnets åsikter och inställning ska tillmätas betydelse i förhållande till hans eller hennes ålder och mognad (11 kap. 10 § SoL).

I förarbetet till socialtjänstlagen (prop.1996/97:124) förtydligas att detta även gäller då barn ingår i hushåll när vuxna ansöker om ekonomiskt bistånd. Barnets bästa ska alltid beaktas, utredas och dokumenteras även om det inte alltid är avgörande för vilket beslut som fattas.

Föräldrastöd

Att ha ett barnperspektiv innebär också att socialtjänsten möjliggör och underlättar för personer med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning och/eller missbruksproblematik att vara vårdnadshavare. Detsamma gäller för personer som har blivit utsatta för våld i nära relation. Socialtjänstens olika verksamheter ska

samverka och ha ett helhetsperspektiv i ärenden som rör barnfamiljer och/eller vårdnadshavare med barn.

Våld i nära relationer

Personer som är utsatta för våld i nära relationer finns inom alla socialtjänstens områden. Begreppet ”närstående” är enligt Socialstyrelsens definition könsneutralt och syftar på varje person som den våldsutsatta bedöms ha en nära och förtroendefull relation till. Det kan handla om såväl makar, sambor, pojk- eller flickvänner, som vårdnadshavare, syskon, barn eller andra släktingar. Det kan även gälla andra personer som den våldsutsatta har eller har haft en nära och förtroendefull relation till. Det är viktigt att beakta att våld kan förekomma i både heterosexuella och samkönade relationer samt att såväl män som kvinnor kan vara antingen utsatta eller förövare. Våldet kan ta sig många uttryck: fysiskt, psykiskt, sexuellt, ekonomiskt, materiellt eller i form av försummelse (det sistnämnda gäller särskilt äldre personer samt personer med funktionsnedsättning). Socialnämndens ansvar för våldsutsatta personer stadgas i framförallt 5 kap. 11 § socialtjänstlagen. Eslövs kommun samråder i alla våldsärende. För vidare information var god se:

- Eslövs kommuns handlingsplan mot våld i nära relation
- Riktlinjer för arbetet mot våld i nära relation.

Felaktiga utbetalningar (FUT)

Socialtjänsten ska genom kontakt med den enskilde, individuella bedömningar och noggrannhet i handläggningen verka för att ekonomiskt bistånd så långt som möjligt utbetalas på rättssäkra och korrekta grunder. Om fel ändå uppstår är ambitionen att felaktigt beviljat bistånd ska återbetalas till kommunen och att förhindra att bistånd fortsätter utbetalas på felaktiga grunder. Alla socialsekreterare har en skyldighet att uppmärksamma felaktigheter i alla ärenden och indikera att en utredning gällande felaktiga utbetalningar ska inledas.

4. Försörjningsstöd

Försörjningsstödet definieras i 4 kap. 3 § socialtjänstlagen. Det består av två delar, riksnorm och övrigt försörjningsstöd för ett antal regelbundet återkommande behovsposter. Genom biståndet ska den enskilde tillförsäkras en skälig levnadsnivå.

Riksnorm/uppehälle

Den del av försörjningsstödet som utgör riksnormen för uppehälle omfattar sex budgetposter för vuxna och sju för barn och ungdomar. Kostnaderna för de olika posterna bygger på Konsumentverkets beräkningar av kostnaderna som respektive post är menad att täcka. Följande poster ingår i riksnormen: livsmedel, kläder och skor, lek och fritid, barn- och ungdomsförsäkring, hälsa och hygien, förbrukningsvaror, dagstidning och telefon. Socialstyrelsen redovisar numera riksnormen som en totalsumma utan uppdelning mellan de olika posterna. Vård- och omsorgsnämnden fattar årligen beslut om hur riksnormen kan fördelas mellan de olika posterna i dokumentet ”*Fördelning av behovsposter i riksnormen*”.

Merkostnader för umgänge med barn

Kostnaden avser barn som i samband med umgänge med vårdnadshavare tillfälligt är medlemmar i hushållet. Tillägget beräknas utifrån det antal dagar i månaden barnet eller ungdomen vistas hos vårdnadshavaren. Tillägget omfattar normposterna livsmedel, lek och fritid, hälsa och hygien samt förbrukningsvaror. Rätten till umgänge ska kontrolleras och omfattningen framgå av beslut, avtal eller intyg från den vårdnadshavare där barnet bor. Om umgänget överstiger 6 dygn per månad ska i första hand vårdnadshavarna lösa merkostnaden. Om inte vårdnadshavarna kan lösa kostnaden ska den vårdnadshavare som har barnet boende hos sig lämna en ansökan om underhållsstöd till Försäkringskassan. Detta ska kontrolleras innan beslut om ekonomiskt bistånd fattas.

Försörjningsstöd till övriga kostnader

Vid behov ska skälig kostnad för nedanstående utgifter godkännas om den enskilde har rätt till bistånd i övrigt. Vad som avses som en skälig kostnad måste avgöras utifrån en individuell bedömning av vad som är skäligt för just den personen eller det hushållet.

Arbetsresor, resekostnad för anställningsintervjuer och deltagande i arbetsmarknadsåtgärd

Skälig kostnad för dessa slags resor kan beviljas om Arbetsförmedlingen eller arbetsgivare inte står för hela eller delar av kostnaden. För resekostnader inom tätort krävs särskilda skäl.

Avgift till fackförening och arbetslöshetskassa

Skälig kostnad för ovanstående kan beviljas.

Hemförsäkring

Skälig kostnad för hemförsäkring på basnivå utan tilläggsförsäkringar kan beviljas.

Hushållsel

Skälig kostnad för hushållsel kan beviljas. Vid behov kan vägledning för billigare elkostnad erbjudas den enskilde.

Avgift vid sjukhusvård

Den egenavgift som en patient betalar i samband med sjukhusvistelse utgör avgift för kost och logi, vilket ryms delvis inom normposten för livsmedel. Mellanskillnaden, patientavgiften reducerad med matpengar för samma antal dagar, kan beviljas. Möjlighet till nedsättning av avgift efter fem dygns sjukhusvistelse ska undersökas.

Fickpengar

Fickpengar kan beviljas vid vistelse på exempelvis behandlingshem eller sjukhus om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. Fickpengar är normposterna lek och fritid, hälsa och hygien, dagstidning och telefon.

Försörjningsstöd vid vistelse på institution

Fickpeng, tandvård och medicin kan beviljas vid vistelse på institution eller i

familjehem om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. Även bistånd till hyreskostnad kan beviljas om vistelsen är under 6 månader.

5. Boende och boendekostnader

Generellt

Utgångspunkten för bedömning av skälig kostnad för boende och boendestandard ska vara vad en låginkomsttagare på orten normalt har möjlighet att kosta på sig. Behovsprövningen ska omfatta både den enskildes faktiska kostnad, behov av boende och bostadsstorlek. Den enskilde förväntas att vara folkbokförd på adressen där personen bor eftersom man enligt folkbokföringslagen (1991:481) ska vara skriven där man bor och vistas. Om bedömning görs att boendekostnaden inte är skälig, kan boendekostnaden godkännas under en övergångstid, så kallat rådrum, så att den enskilde ges skälig tid att förändra sin boendekostnad. Den faktiska boendekostnaden kan beviljas så länge den enskilde aktivt medverkar till att hitta ett billigare boende eller på annat sätt försöker sänka sina boendekostnader. Vård- och omsorgsnämnden fastslår årligen högsta godtagbara boendekostnader som styr bedömning av boendekostnader.

Hembesök

I samband med ansökan om ekonomiskt bistånd kan hembesök behövas för att utredning ska kunna fullföljas.

Deposition/förskottshyra

Huvudregeln är att deposition/förskottshyra inte beviljas men en individuell bedömning måste alltid göras. Vid särskilda skäl kan bistånd till depositionshyra beviljas till exempel på grund av bostadslöshet och/eller skulder. Tidsbestämt avtal om återbetalning kan tecknas med hyresvärden vilket innebär att hyresvärden betalar tillbaka depositionsavgiften enligt överenskommelse med nämnden.

Andrahandsboende

För andrahandskontrakt gäller samma regler beträffande skälig standard och kostnad samt krav på att minska boendekostnaden, om den inte anses skälig, som vid förstahandskontrakt. Underlag som visar att fastighetsägaren har godkänt andrahandsuthyrningen samt ett andrahandskontrakt ska uppvisas.

Bostadsrätt, fastighet eller tomt

Vad gäller skälig boendekostnad för bostadsrätt eller annan fastighet gäller samma summor som för hyresrätt. Vid ett långvarigt biståndsbehov, mer än 3 månader, kan ett så kallat rådrumsbeslut fattas, så att den enskilde ges skälig tid att förändra sin boendekostnad. Försäljning kan krävas då bostadsrätt, fastighet och tomt är exempel på lätt realiserbara tillgångar.

Hyreskostnad hemmaboende barn

Vårdnadshavare är försörjningsskyldiga till dess att barnet fyller 18 år eller längst till dess barnet fyller 21 år om ungdomen efter 18-årsdagen fortfarande studerar

på grundskole- eller gymnasienivå så länge studierna pågår. Huvudprincipen är att unga vuxna inte ska flytta från föräldrahemmet förrän de har egna inkomster som täcker en hyreskostnad. Hyreskostnad till hemmaboende ungdom som får ekonomiskt bistånd beviljas som huvudregel endast om vårdnadshavarna på grund av att ungdomen bor kvar hemma har en högre boendekostnad än de annars skulle ha haft, antingen genom att tvingas behålla en stor bostad eller genom att helt eller delvis har mist rätten till bostadsbidrag. En förutsättning för att ungdomen kan ha rätt till bistånd till hyresdel utöver detta är att ungdomen innan behovet av bistånd uppstod regelbundet har betalat en hyreskostnad. Bistånd kan även utgå för ungdomens del av andra rörliga boendekostnader så som el- och vattenförbrukning.

6. Bistånd till livsföring i övrigt

Nedanstående punkter kan anses ingå i skälig levnadsnivå om kostnaden är skälig och den enskilde i övrigt har rätt till bistånd. När det gäller rätten till bistånd till övriga ändamål krävs särskilda skäl. Utgångspunkten för bedömningen är vad en låginkomsttagare i allmänhet kan kosta på sig. Några exempel på kostnader för livsföring i övrigt kan vara:

- Äktenskapsskillnad
- Hemtjänst, hemsjukvård
- Bostadsköer
- Bankkort
- Färdtjänst
- Glasögon
- Tandvård, akut eller enligt godkänt kostnadsförslag
- Hemutrustning
- Id-kort
- Hälso- och sjukvård
- Receptbelagd medicin inom högkostnadsskyddet eller annan livsnödvändig medicin
- Spädbarnsutrustning

Begravningskostnader

Begravningskostnader ska i första hand täckas av tillgångar i dödsboet eller genom försörjningsskyldigas (vårdnadshavare, efterlevande make/maka/partners) inkomster eller tillgångar. Observera att sammanboende enligt Sambolag 2003:376 inte omfattas av denna skyldighet. Vid bedömning av försörjningsskyldigas betalningsförmåga prövas detta gentemot riksnormen.

Flyttkostnader

Utgångspunkten är att den enskilde själv genomför sin flytt med hjälp av anhöriga. Bistånd kan då utgå till kostnad för hyra av släp och eventuell bensinkostnad. Flyttkostnad kan beviljas om flytten är nödvändig för att den enskilde ska uppnå en skälig levnadsnivå och den egna förmågan att ordna flytten med hjälp av anhöriga bedöms som låg. Det kan handla om att undvika våld eller hot om våld, familjeskäl, flytt i samband med avslutad behandling, arbetsmarknadsskäl, hälsa eller ekonomiska omständigheter.

Skulder

Bistånd till skulder som avbetalning på studie- eller banklån, kontokortsskulder, privata skulder underhållsstöd, böter med mera beviljas inte. Undantag kan endast göras om lån tagits för att undanröja en akut situation och där den enskilde annars skulle ha beviljats bistånd. Om den enskilde på grund av skulder har dålig kontroll över sin ekonomi ska hen erbjudas hjälp av budget- och skuldrådgivare.

Undantag kan göras för hyresskuld i följande fall:

- Skuld som uppstått under tid då den enskilde av godtagbara skäl saknat tillräckliga inkomster för att betala hyra. Om ansökan hade gjorts när hyresskulden uppkom hade hen beviljats bistånd.
- Barnperspektivet ska alltid beaktas och dokumenteras när det finns barn i familjen och i de fall konsekvenserna för barnen blir för stora vid en eventuell avhysning kan bistånd beviljas.
- För gamla och sjuka där alternativt boende inte går att ordna.
- Om eventuell avhysning riskerar medföra social utslagning och/eller försämrade möjligheter till egen försörjning.

Undantag kan också göras för bistånd till skuld för hushållsel i de fall där avstängning medför alltför stora sociala konsekvenser för hushållet. Även i detta sammanhang ska barnperspektivet särskilt uppmärksammas och dokumenteras.

7. Handläggningsprocessen

Arbetet med ekonomiskt bistånd är ett tvådelat uppdrag:

- Stödja människor i att finna vägar till självförsörjning
- Pröva rätten till ekonomiskt bistånd under tiden.

I detta avsnitt beskrivs handläggningsprocessen. I utredningen ingår även att verifiera och kontrollera inkomna uppgifter.

Ansökan

Ansökan kan göras muntligt eller skriftligt. Det finns en ansökningsblankett för nybesök och en för månadsansökningar.

Att inleda en utredning

När en ansökan om ekonomiskt bistånd inkommer ska nämnden alltid utan dröjsmål inleda en utredning enligt 11 kap. 1 § socialtjänstlagen. Nämnden kan inte neka att ta emot en ansökan.

Utredning och bedömningsinstrument

Grunden för en utredning är att ta reda på varför den enskilde inte kan försörja sig själv. I samband med första ansökan om bistånd ska därför en grundlig utredning göras som syftar till att kartlägga vilka behov som finns och vilka möjligheter och resurser den enskilde själv har att tillgodose dessa. För varje ansökan görs en ny bedömning om rätten till bistånd vilket grundar sig på den aktuella situationen. Ny ansökan krävs vid varje tillfälle. I det fall biståndsbehovet blir långvarigt och personens situation i stort har förändrats ska en ny grundlig utredning göras.

Vägar till självförsörjning

De allra flesta som har behov av ekonomiskt bistånd saknar ett arbete. Det finns även personer som är arbetsföra och oförhindrade att börja arbeta direkt. Vidare finns det personer som har sociala eller hälsorelaterade problem, för dessa personer krävs mer omfattande insatser för att de ska kunna komma ut i självförsörjning. Utgångspunkten för det stöd som ges ska vara att fokusera på individens förmågor snarare än oförmågor. Socialtjänsten ska präglas av en tro på att människor både vill och kan ta ansvar för sin egen försörjning. Därför blir verksamhetens främsta uppgift att genom aktiva, individuellt anpassade insatser och genom motivations- och förändringsarbete skapa möjligheter för den enskilde att ta detta ansvar.

Genomförandeplaner

Socialtjänsten ska arbeta på ett strukturerat sätt och de insatser som ges ska ha tydliga mål. Vilka insatser som den enskilde ska erbjudas och vilka krav socialtjänsten ställer för att ekonomiskt bistånd ska kunna beviljas ska framgå i en genomförandeplan. Syftet med en genomförandeplan är att den enskilde ska ha en tydlig planering om stöd på vägen till självförsörjning. Utgångspunkten är att ingen kommuninvånare ska behöva ha ekonomiskt bistånd längre än nödvändigt. Genomförandeplanen ska omfatta samtliga förändringar som behöver ske för att den enskilde ska kunna bli självförsörjande. Förutom arbete kan detta även innebära att söka billigare boende, ansöka om möjliga inkomster med mera. Genomförandeplanen ska tas fram under ett personligt möte med den enskilde. Både den enskilde och socialsekreteraren ska underteckna planen. Om den enskilde har en avvikande mening om något som tas upp i planen ska detta dokumenteras. Genomförandeplanen ska regelbundet följas upp och när detta senast ska ske ska skrivas i planen. Även barnperspektivet ska följas upp och dokumenteras. En genomförandeplan bör upprättas snarast om biståndsbehovet bedöms vara långvarigt, dock senast 3 månader efter första ansökan.

Beslut

Om den enskilde inte bedöms uppfylla förutsättningarna för rätt till ekonomiskt bistånd kan nämnden avslå ansökan. Som huvudregel avslås ansökan för hushållet som helhet. Skälen till att ansökan avslås ska vara sakliga och det ska framgå av motiveringen till beslutet. Det finns sex avslagsgrunder som de allra flesta avslagsbeslut kan motiveras utifrån:

- bidrar inte till sin egen försörjning
- ingår inte i begreppet skälig levnadsnivå
- behovet är tillgodosett eller har kunnat tillgodoses på annat sätt
- bidrar ej till utredning/underlag som styrker behovet saknas
- ansvaret åvilar annan huvudman, samt
- att den enskilde inte vistas i kommunen

Nödprövning och akut bistånd

Vid risk att den enskilde lider nöd har denne rätt att ansöka om nödpengar. Att lida nöd innebär att man saknar mat eller nödvändig medicin. Barnperspektivet ska alltid beaktas och dokumenteras när det finns barn i familjen. Det är bra att i dessa situationer samtala med vårdnadshavare om det ekonomiska ansvar föräldraskapet innebär. Utgångspunkten är att vårdnadshavare inom ramen för sin förmåga och

ekonomiska resurser har huvudansvaret för att säkerställa nödvändiga levnadsvillkor för barnet. Om behovet av akut bistånd är upprepat och det finns barn i hushållet kan detta vara skäl till att orosanmälan görs till socialtjänsten i ansvarig kommun.

Överklagan

När ett överklagande inkommer ska socialtjänsten först ta ställning till om den inkommit i rätt tid, vilket är inom tre veckor från att den enskilde tog del av beslutet. Oavsett om överklagandet omprövas helt eller delvis eller inte omprövas alls, ska socialtjänsten överlämna överklagandet samt yttrande till Förvaltningsrätten skyndsamt. Om överklagandet inkommit för sent ska det avvisas. Ett avvisningsbeslut ska fattas och delges den enskilde som kan överklaga beslutet.

Avsluta ett ärende

När en person inte längre ansöker om ekonomiskt bistånd ska ärendet avslutas. För att undvika att ett ärende avslutas för tidigt rekommenderas att ett fortlöpande ärende avslutas när personen inte sökt bistånd på två månader. Vad gäller en nyansökan om ekonomiskt bistånd som avslås i sin helhet så kan ärendet avslutas efter det att överklagningstiden har passerat. Om en person kontaktar socialtjänsten och inte längre vill ansöka kan socialtjänsten besluta att avsluta ärendet även om två månader inte har passerat.

8. Återkrav och begäran om utbetalning av retroaktivt beviljad ersättning

Huvudprincipen är att bistånd enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen beviljas utan krav på återbetalning. Två specifika undantag finns – dels i 107 kap. 5 § socialförsäkringsbalken vad gäller begäran om utbetalning av retroaktivt beviljad ersättning, dels i 9 kap. 1 och 2 §§ socialtjänstlagen vad gäller återkrav.

Begäran om utbetalning av retroaktivt beviljad ersättning

Kommunen kan begära utbetalning av bistånd som den enskilde beviljats under den tid Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten prövar en ansökan om till exempel ersättning eller bidrag som kan komma att utbetalas retroaktivt. Detta regleras i 107 kap. 5 § socialförsäkringsbalken.

Återkrav enligt socialtjänstlagen

Reglerna kring återkrav regleras i 9 kap. socialtjänstlagen. Akut utbetalning av matpengar som gjorts av sociala eller medicinska skäl kan inte återkrävas. Om den akuta hjälpen ges på grund av att någon tillfälligtvis är förhindrad att disponera sina inkomster eller tillgångar kan det dock återkrävas. Även akut hjälp till exempelvis en hyresskuld kan återkrävas om beslutet fattades i syfte att undvika en vräkning och hushållet har inkomster överstigande riksnorm. Återkrav kan inte göras mot framtida bistånd.

Det finns tre sätt för kommunen att få tillbaka utbetalt bistånd:

1. Bistånd enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen med villkor om återbetalning (9 kap. 2 § st. 1 socialtjänstlagen) som förskott på förmån, ersättning etc.

2. Bistånd enligt 4 kap. 2 § socialtjänstlagen med villkor om att återbetalning gäller (9 kap. 2 § st. 2 socialtjänstlagen)
Dessa två återkravsgrunder beskrivs nedan.
3. Återkrav av bistånd som hushållet/personen fått för mycket eller på oriktiga grunder (9 kap. 1 § socialtjänstlagen).
Återkrav enligt 9 kap. 1 § socialtjänstlagen görs vanligen inom ramen för en utredning avseende felaktig utbetalning (FUT).

Återkrav vid bistånd enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen

Återkrav av ekonomiskt bistånd enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen kan ske på tre grunder enligt 9 kap. 2 § st 1 socialtjänstlagen:

1. Bistånd som förskott på förmån eller ersättning
2. Bistånd till enskild som är indragen i arbetskonflikt
3. Bistånd till enskild som på grund av förhållanden som han/hon inte kunnat råda över hindrats från att förfoga över sina inkomster eller tillgångar.

Den väntade inkomsten måste antas ge ett överskott efter avdrag för den enskildes löpande levnadsomkostnader om ett återkrav ska vara meningsfullt. Kan det inte bli ett sådant överskott eller finns inte återbetalningsförmåga inom överskådlig tid ska det inte beslutas om återkrav. Möjligheten att återkräva måste undersökas och bedöms i varje enskild ärende. Återkrav av förmån eller ersättning bygger helt och hållet på överenskommelse mellan socialtjänsten och den enskilde. Det ska preciseras i överenskommelsen mot vilken utbetalning som återkrav gäller.

Återkrav vid bistånd enligt 4 kap. 2 § socialtjänstlagen

Återkrav enligt 9 kap. 2 § 2 st vid bistånd enligt 4 kap. 2 § socialtjänstlagen är endast tillämpliga för hushåll som har egna inkomster eller tillgångar och som därför inte är berättigade till bistånd enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen, eller om bistånd beviljas till något som är utöver skälig levnadsnivå. När biståndet prövas enligt 4 kap. 2 § socialtjänstlagen måste även prövning med avslag ha gjorts enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen.

Bistånd enligt 4 kap. 2 § socialtjänstlagen kan villkoras med återbetalning men får bara återkrävas om det beviljats med sådant villkor. Följande hushåll kan bli aktuella:

- Hushåll med realiserbara tillgångar
- Hushåll med egen försörjning/inkomst över norm

Ersättningstalan enligt 9 kap. 3 § socialtjänstlagen

I de fall den enskilde inte återbetalar återkrav enligt 9 kap. 1 eller 2 §§ socialtjänstlagen kan socialtjänsten med stöd av 9 kap. 3 § socialtjänstlagen väcka talan om ersättning hos förvaltningsrätten. Talan ska väckas så snart det står klart att den enskilde inte betalar och senast inom tre år från det att biståndet utbetalades. Om socialtjänsten inte har väckt talan inom tre år från det att biståndet utbetalades och personen inte återbetalar skulden saknas möjlighet för socialtjänsten att få skulden betald.

Talan får inte bifallas av förvaltningsrätten om den ersättningsskyldige genom att återbetala kostnaden eller del av den antas bli ur stånd att klara sin egen försörjning eller livsföring i övrigt. Det är socialtjänsten som utreder personens förmåga att återbetala.

Beslut om att ersättningstalan ska väckas av nämnden.

Kravettergift

Om det är uppenbart att förhållandena ändrats så att den enskilde inte inom tre år från det biståndet utbetalades kommer att kunna återbetala får kommunen enligt 9 kap. 4 § socialtjänstlagen helt eller delvis efterge återkrav. Detta beslut går inte att överklaga.

9. Om innehållet i utredningen

Information

Enheten för ekonomiskt bistånd har en informationsskyldighet, som gäller om syftet med kontakten är att ansöka om ekonomiskt bistånd eller socialt kontrakt. Informationsskyldigheten innebär att den enskilde har rätt att få fullständig information om bland annat sekretess, GDPR och rätt till insikt i akten. Informationsskyldigheten regleras i Dataskyddsförordningen GDPR.

Dokumentation

Socialtjänsten har en dokumentationsskyldighet vid handläggning och genomförande, vilket är särskilt viktigt i samband med myndighetsutövning.

Allmänt om kontroller

I samband med ansökan om ekonomiskt bistånd är det som huvudregel den enskildes sak att visa att hen har rätt till det bistånd som söks. Socialtjänsten ska även ge stöd och hjälp i de fall en person har svårt att inhämta uppgifterna på egen hand. Socialtjänsten har med stöd av 11 kap. 11 § och 11 a och b § socialtjänstlagen rätt att utan den enskildes samtycke inhämta vissa uppgifter. Detta gäller uppgifter om förmån, ersättning eller annat stöd från CSN, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, arbetslöshetskassorna, Arbetsförmedlingen, Migrationsverket och Skatteverket.

Skyddade personuppgifter

Personer som är förföljda och utsatta för hot eller våld kan få sina adress- och personuppgifter skyddade genom olika bestämmelser i lagstiftningen. Den som har skyddade personuppgifter kan inte sökas på databaser och myndigheterna får inte heller lämna uppgifter om personen. Det innebär inte att uppgifter som personer med skyddade personuppgifter lämnar inte ska kontrolleras och utredas.

Vistelse utanför Eslövs kommun

Utgångspunkten är att en person som vistas utanför Eslövs kommun inte har rätt till bistånd. Vid misstanke om att den enskilde vistats utanför kommunen eller har vistats utomlands under tid som bistånd beviljats ska denna misstanke kommuniceras den enskilde – antingen skriftligt eller vid personligt möte. Socialtjänstens vistelsebegrepp ska inte tolkas så att den som får ekonomiskt bistånd har reseförbud. En kortvarig resa som varken påverkar försörjningen eller försämrar möjligheterna till framtida försörjning påverkar alltså inte rätten till ekonomiskt bistånd så länge personen uppfyller de krav som ställts för rätt till bistånd. Det kan undantagsvis också finnas rätt till bistånd under tillfällig vistelse utomlands om det exempelvis är nödvändigt i samband med sjukdom eller

begravning. Med tillfällig vistelse menas en kortare resa på en eller ett par veckor. En resa ska ske i samråd med socialtjänsten. En bedömning görs i varje enskilt ärende. Vid bedömningen ska beaktas resans påverkan för den enskilde att bli självförsörjande och hur det påverkar fortsatt behov av bistånd.

Tillgångar

Alla säljbara tillgångar ska användas för den enskildes försörjning innan hen har rätt till bistånd. Det kan exempelvis vara bankmedel, aktier eller andra värdepapper, fordon, fastighet, smycken, dyrbara konst- eller samlarföremål som är registrerade på samtliga familjemedlemmar, även barn. Alla former av bosparande räknas också som tillgång. Även utländska tillgångar påverkar rätten till bistånd.

10. Hushållstyper

Sammanboende med hushållsgemenskap

Det finns två typer av sammanboende med hushållsgemenskap. Den ena typen är vuxna som oavsett kön lever under äktenskapsliknande förhållanden. Makar, registrerade partners och sambor har försörjningsskyldighet gentemot varandra vilket innebär att mellan dessa gäller hushållsgemenskap som innebär ömsesidigt ansvar för alla kostnader i hushållet. Försörjningsplikten gäller även om makarna inte bor tillsammans och även om en part exempelvis vistas utomlands eller sitter i fängelse. Vid äktenskapsskillnad gäller försörjningsplikten fram till dess att Tingsrätten har beslutat att äktenskapsskillnaden är slutgiltig och ansökan om ekonomiskt bistånd ska prövas tillsammans under denna tid. Om den ena parten inte bidrar till försörjningen kan en ansökan om stämning lämnas av den enskilde till domstolen.

Sammanboende med hushållsgemenskap ska ansöka om ekonomiskt bistånd tillsammans och bådas sammanräknade inkomster och utgifter ska ligga till grund för biståndsbehovet. Det innebär att om den ena parten inte har rätt till bistånd påverkar det hela hushållet. Endast om det är uppenbart olämpligt att makar/sambor har gemensam ekonomi, exempelvis om våld i nära relation förekommer, ska principen om gemensam försörjningsplikt frångås och makar kan handläggas var för sig. Undantag kan också göras vid vissa akuta nödsituationer.

Övriga sammanboende med hushållsgemenskap

Den andra typen av hushållsgemenskap är mer begränsad. Det gäller personer som bor ihop och delar vissa kostnader men som inte har ekonomiskt ansvar för varandra, till exempel vuxna barn som bor kvar hemma eller vänner eller nära släktingar som delar lägenhet.

Barn i hushållet

Vårdnadshavare har försörjningsskyldighet för ungdomar upp till 21 år så länge de studerar i grundskola eller gymnasieskola oavsett var barnet/ungdomen bor. Om barnet/ungdomen bor ungefär lika mycket hos båda vårdnadshavare förväntas vårdnadshavare dela lika på utgifter som är relaterade till barnet/ungdomen. Det gäller även inkomster som avser barnet/ungdomen.

Underårig som bildat familj

Vårdnadshavare har kvar sitt försörjningsansvar för minderårigt barn även om den minderårige själv blir vårdnadshavare. Däremot har de inget försörjningsansvar för barnbarnet. Vid giftermål övertar maka/make försörjningsplikten för ungdomar från 18 år upp till 21 år om de studerar i grundskola eller gymnasium. Om makan/maken inte kan fullgöra sin försörjningsplikt, primär försörjningsplikt, har den underåriges vårdnadshavare försörjningsplikt, sekundär försörjningsplikt.

11. Olika grupperns förutsättningar för rätt till ekonomiskt bistånd

Arbetslösa

Den som inte kan försörja sig men som kan arbeta kan ha rätt till ekonomiskt bistånd om hen står till arbetsmarknadens förfogande. Om det finns godtagbara skäl kan den enskilde ha rätt till ekonomiskt bistånd även om denna inte står till arbetsmarknadens förfogande. Den som är arbetslös och söker ekonomiskt bistånd kan erbjudas stöd i sitt arbetssökande genom strukturerade insatser för att öka sina möjligheter till att få en anställning. De insatser som ges ska alltid föregås av en individuell bedömning av personens behov och förmåga.

Personer som har sagt upp sig

Om den enskilde har blivit arbetslös på grund av att denne sagt upp sig på egen begäran är huvudprincipen att ekonomiskt bistånd inte ska kompensera för inkomstbortfall.

Företagare

Ekonomiskt bistånd beviljas som huvudregel inte till den som är egen företagare eller har uppdrag i företag.

Inskrivna för kriminalvård eller rättspsykiatrisk vård

Personer som är dömda till fängelsestraff kan i vissa fall beviljas bistånd till hyra under verkställighetstiden i högst 6 månader. Vid bedömningen ska den enskildes hyresförhållanden, straffets längd, egen förmåga att betala hela eller del av hyran, rehabiliteringsaspekt samt om personen tidigare dömts vägas in.

Den som vårdas enligt lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård eller är omhändertagen enligt smittskyddslagen (2004:168) kan ha rätt till ekonomiskt bistånd på samma villkor som personer inskriva för vård eller behandling enligt Socialtjänstlagen.

Personer som har nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom

Om arbetsförmågan är nedsatt helt eller delvis ska detta styrkas med läkarintyg där omfattningen av nedsättningen och period för nedsättning framgår.

Personer med sociala och medicinska problem

Människor har ofta betydande resurser även i de fall där det finns svårigheter såsom missbruk eller psykisk ohälsa. Personer med denna sorts problematik har ofta behov av insatser från andra enheter inom socialtjänsten eller från regionen.

För att ha rätt till ekonomiskt bistånd ska den enskilde medverka i planering i syfte att bli arbetsför eller medverka till att få annan ersättning ur det generella socialförsäkringssystemet.

Personer som tillfälligt vistas i kommunen

En person som tillfälligt vistas i kommunen kan beviljas bistånd för att förhindra en nödsituation. Biståndet kan till exempel vara en biljett till hemorten, matpengar och eventuellt tillfälligt boende om resan kan påbörjas först nästa dag. Om det finns barn i familjen ska deras behov särskilt beaktas. Vid nödprövning och akut bistånd är det särskilt viktigt att utreda samt dokumentera och ta hänsyn till barns situation.

Personer med äldreförsörjningsstöd eller pension

Personer som är 65 år och äldre och som har låg eller ingen pension ska hänvisas till Pensionsmyndigheten för ansökan om äldreförsörjningsstöd.

Studerande

Studerande vars studier kan finansieras med studiemedel ska som huvudregel inte beviljas ekonomiskt bistånd. Vuxenutbildning ska i första hand finansieras genom det statliga studiemedelssystemet eller med aktivitetsstöd via Arbetsförmedlingen. Utgångspunkten är att vuxenstuderande inte står till arbetsmarknadens förfogande och därmed inte är berättigade till bistånd.

Om en person har studerat men avslutar sina studier och söker ekonomiskt bistånd är utgångspunkten att de ska ha planerat för sin ekonomi efter avslutade studier till exempel genom att i god tid börja söka arbete.

Studerande under studieuppehåll ska kunna erbjudas kompetenshöjande verksamhet. Den studerande ska kunna visa att denne i god tid sökt feriearbete då inkomstbortfallet är en förutsägbar situation som hen kunnat planera inför. Om den enskilde har fått arbete och ansöker om ekonomiskt bistånd i avvaktan på första lön eller arbetslöshetsersättning beviljas ekonomiskt bistånd mot återbetalning enligt 9 kap. 2 § socialtjänstlagen.

Ungdomar som saknar vårdnadshavare med försörjningsansvar

Den enskilde som fyllt 18 år och som saknar vårdnadshavare med försörjningsansvar kan ha rätt till bistånd. Om ungdomen studerar förväntas den söka studiebidrag och extra tillägg från CSN. Inför höstterminen det år som ungdomen fyller 20 år ska hen ansöka om studiemedel (bidrag och lån) från Centrala studiestödsnämnden (CSN). Ungdomen anses då vara självförsörjande genom studiemedel. En ungdom som har uppehållstillstånd enligt gymnasielagen kan ha rätt till bistånd.

12. Utländska medborgare

EU-medborgare

För EU-medborgare gäller det så kallade rörlighetsdirektivet som reglerar unionsmedborgarnas rätt till fri rörlighet inom EU. Reglerna om uppehållsrätt omfattar även medborgare från EES-länderna Island, Liechtenstein, Norge och Schweiz. Dessa medborgare omfattas av bestämmelsen i 2 kap. 5 § utlänningslagen som innebär att uppehållstillstånd inte krävs av utländska

medborgare för vistelse i Sverige under de tre första månaderna.

Med arbetssökande EU-medborgare menas en person som beger sig till ett annat EU-land och aktivt söker arbete. Arbetssökande personer omfattas generellt sett av den grundläggande rätten till fri rörlighet och rätten att vistas i Sverige under tre månader utan uppehållsrätt. Så länge de kan styrka att de fortfarande söker arbete och har en verklig möjlighet att få en anställning har de också rätt att vistas i Sverige högst 6 månader. Om dessa förutsättningar är uppfyllda kan personen ha rätt till bistånd under dessa 6 månader.

Tillfällig vistelse för tredjelandsmedborgare

Enligt 2 kap. 5 § utlänningslagen får en utländsk medborgare tillfälligt vistas i Sverige i högst tre månader utan uppehållstillstånd. I de flesta fall krävs dock ett visum för inresa i Sverige. Utländska medborgare som tillfälligt vistas i Sverige, till exempel turister, affärsresande och säsongsarbetare ska vid ekonomiska problem i första hand hänvisas till det egna landets ambassad eller konsulat. Vid risk att den enskilde lider nöd har denne rätt att ansöka om nödprövning. Akut bistånd kan till exempel omfatta bistånd till matpengar, biljett hem och eventuellt boende i avvaktan på hemresa. Barnperspektivet ska alltid beaktas och dokumenteras när det finns barn i familjen.

Observera att det inte finns någon underrättelseskyldighet för socialtjänsten gentemot Migrationsverket gällande utländsk medborgare som uppehåller sig i Sverige längre än tre månader utan uppehållstillstånd. Om socialtjänsten behöver ta kontakt med Migrationsverket under sin utredning ska samtycke från den enskilde inhämtas.

Personer som inte har tillstånd att vistas i Sverige

Denna grupp benämns ofta som papperslösa. Det avser personer som vistas i landet utan tillstånd. Några exempel på orsaker till varför en person saknar uppehållstillstånd kan vara att personen har fått avslag på en ansökan om uppehållstillstånd och fått ett utvisningsbeslut, uppehållstillstånd har löpt ut och förnyad ansökan har ej skett eller man har aldrig sökt uppehållstillstånd. Utan tillstånd att vistas i Sverige har den enskilde ingen rätt till ekonomiskt bistånd enligt Socialtjänstlagen.

Personer med uppehållstillstånd

Utländska medborgare med uppehålls- och arbetstillstånd i Sverige och som vistas här har samma rätt till bistånd som svenska medborgare. Utländska medborgare som söker ekonomiskt bistånd ska alltid kunna uppvisa gällande beslut om uppehålls- och arbetstillstånd från Migrationsverket. En ungdom som har uppehållstillstånd enligt gymnasielagen (Lagen (2018:755) om ändring i lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå) kan ha rätt till bistånd.

Personer som omfattas av Etableringslagen och som ansöker om ekonomiskt bistånd

Arbetsförmedlingen ansvarar för samordning av insatser för nyanlända flyktingar enligt lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. En person har rätt till en tvåårig etableringsperiod och har då rätt till etableringsersättning samt i vissa fall etableringstillägg av olika slag.

Nordiska medborgare

Danmark, Finland, Norge och Island är tillsammans med Sverige en del av Norden. Dessa länder har en överenskommelse om att de nordiska medborgarna har rätt att bo i vilket nordiskt land som helst utan att de behöver ansöka om uppehållstillstånd. Nordiska medborgare likställs med svenska medborgare så länge de befinner sig i Sverige enligt lag (1995:479) om nordisk konvention om socialt bistånd och sociala tjänster.

RIKTLINJER FÖR FÖRSÖRJNINGSSTÖD OCH EKONOMISKT BISTÅND

Innehållsförteckning

Innehåll

Innehållsförteckning	2
1. Allmänt om uppdraget	5
Inledning	5
Riktlinjernas innehåll och syfte	5
Lagstiftning	5
2. Socialtjänstlagen	7
Mål och principer	7
Skyldighet att rapportera missförhållanden - Lex Sarah	8
Anmälningsskyldighet	8
Rätten till bistånd - 4 kap. 1 § socialtjänstlagen	8
Offentlighets- och sekretesslagen (OSL)	8
3. Viktiga principer och perspektiv	8
Vetenskap och beprövad erfarenhet	8
Tillgänglighet och bemötande	8
Minoritetsspråk	9
Barnrättsperspektiv vid ekonomiskt bistånd	9
Föräldrastöd	9
Våld i nära relationer	9
Felaktiga utbetalningar (FUT)	10
4. Försörjningsstöd	10
Riksnorm/uppehälle	10
Fickpengar	10
Försörjningsstöd till övriga kostnader	10
Arbetsresor, resekostnad för anställningsintervjuer och arbetsmarknadsåtgärd	10
Avgift till fackförening och arbetslöshetskassa	11
Hemförsäkring	11
Hushållsel	11
Umgängeskostnad	11
5. Boende och boendekostnader	11
Generellt	11

Hembesök	12
Deposition/förskottshyra.....	12
Bostadsrätt, fastighet eller tomt	12
Hyreskostnad hemmaboende barn	12
6. Bistånd till livsföring i övrigt.....	12
Avgift vid sjukhusvård.....	13
Begravningskostnader	13
Flyttkostnader	13
Skulder	13
7. Handläggningsprocessen	13
Ansökan	14
Att inleda en utredning.....	14
Genomförandeplaner.....	14
Beslut	15
Nödprövning och akut bistånd	15
Överklagande	15
Avsluta ett ärende	15
8. Återkrav och begäran om utbetalning av retroaktivt beviljad ersättning	15
Begäran om utbetalning av retroaktivt beviljad ersättning	16
Återkrav enligt socialtjänstlagen.....	16
Återkrav vid bistånd enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen	16
Återkrav vid bistånd enligt 4 kap. 2 § socialtjänstlagen	16
Återkrav vid bistånd enligt 9 kap. 1 § socialtjänstlagen	16
Ersättningstalan enligt 9 kap. 3 § socialtjänstlagen	16
9. Om innehållet i utredningen.....	17
Information	17
Skyddade personuppgifter	17
Vistelse utanför Eslövs kommun	18
Tillgångar	18
10. Hushållstyper.....	18
Sammanboende med hushållsgemenskap	18
Övriga sammanboende med hushållsgemenskap.....	18
11. Olika grupperns förutsättningar för rätt till ekonomiskt bistånd.....	19
Arbetslösa	19

Personer som har sagt upp sig.....	19
Företagare	19
Personer med sociala och medicinska problem	20
Personer med äldreförsörjningsstöd eller pension	20
Hushåll där ena parten studerar.....	20
Gymnasiestuderande i åldern 18-21 år	21
Gymnasiestuderande som ingår i föräldrars hushåll	21
Gymnasiestuderande som saknar vårdnadshavare med försörjningsansvar	21
12. Utländska medborgare	21
EU-medborgare.....	21
Personer som inte har tillstånd att vistas i Sverige	22
Personer som omfattas av lagen om etableringsinsatser och som ansöker om ekonomiskt bistånd	22

1. Allmänt om uppdraget

Inledning

Socialtjänsten ska på demokratins och solidaritetens grund främja människors ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet. Socialtjänstens arbete ska inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupperns egna resurser, under hänsynstagande till människors ansvar för sin och andras sociala situation.

Ekonomiskt bistånd ska i första hand fungera som ett yttersta skyddsnät för människor som har tillfälliga försörjningssvårigheter. Endast den som inte själv kan tillgodose sina behov, eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt, kan ha rätt till bistånd för sin försörjning och för sin livsföring i övrigt. Socialtjänstens arbete ska bygga på respekt för människors rätt till självbestämmande och integritet, men det innebär inte att det ska vara kravlöst. Den enskilde har i första hand ett ansvar för sitt liv och ska göra vad han eller hon kan för att bidra till sin egen försörjning. Det ingår även att ta ansvar för sin ekonomiska situation och planera för att undvika försörjningsproblem.

I Eslövs kommun är socialtjänstens funktioner uppdelade på två olika förvaltningar varav Vård och omsorg där Enheten för ekonomiskt bistånd ingår är en. Socialtjänstens huvudsakliga uppgift inom ekonomiskt bistånd är att bidra till att hitta lösningar på människors försörjningsproblem med fokus på att den enskilde långsiktigt ska kunna försörja sig själv och leva ett självständigt liv. Under tiden provas rätten till ekonomiskt bistånd. I utredningsarbetet ingår en utredning om ekonomin och hela livssituationen. Den enskilde ska som huvudregel stå till arbetsmarknadens förfogande genom att vara aktivt arbetssökande samt följa uppgjord arbetsmarknadsplanering med till exempel Arbetsförmedlingen.

Riktlinjernas innehåll och syfte

Riktlinjernas syfte är att säkerställa rättssäkerhet och en så hög grad av likabehandling som möjligt. Riktlinjerna ska ge stöd i det praktiska arbetet med utredningar, bedömningar och beslut. De ska ge stöd i att tolka lagstiftningen genom de individuella behovsbedömningar som alltid ska göras. Utifrån socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd ger riktlinjerna vägledning för handläggningen av ekonomiskt bistånd i Eslövs kommun. Riktlinjerna anger vad som anses som skälig levnadsnivå i normalfallet men ska inte tolkas som absoluta regler. En individuell behovsprövning ska alltid göras och i de fall det bedöms finnas särskilda skäl kan bistånd beviljas utöver det som framgår i riktlinjerna. Utgångspunkten vid den individuella behovsprövningen är vad som skiljer den enskilde från andra i samma situation – både i jämförelse med andra biståndssökande men också utifrån en kommuninvånare i allmänhet. Även de krav som ställs på den biståndssökande ska anpassas efter dennes individuella förmåga och förutsättningar. Det är inte möjligt att i dessa riktlinjer beskriva alla olika sorters situationer och behov utan riktlinjerna beskriver vanligt förekommande situationer och behov. Kommunens riktlinjer utgör ett komplement till lagstiftning, prejudicerande domar, förordningar, föreskrifter och socialstyrelsens allmänna råd. Lagen är överordnad riktlinjer.

Lagstiftning

Socialtjänstens arbete med ekonomiskt bistånd regleras i huvudsak genom socialtjänstlagen (2001:453) SoL, förvaltningslagen (2017:900), offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och kommunallagen (2017:725). Det dagliga arbetet regleras också genom en mängd ytterligare lagar, exempelvis äktenskapsbalken (1987:230), sambolagen (2003:376), föräldrabalken (1949:381), lagen om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA), lagen om etableringsinsatser för

vissa nyanlända invandrare (2010:197), utlänningslagen (2005:716) samt socialförsäkringsbalken (2010:110).

Ytterligare anvisningar kan hämtas från förarbetena till respektive lag. Vägledning kan ges från prejudicerande domar. Riktlinjerna kompletteras efter hand utifrån ny lagstiftning och prejudicerande domar. Detta sker dock inte omgående efter att ny lagstiftning eller prejudicerande dom kommit varför det är viktigt att förvaltningens tjänstemän hela tiden bevakar området.

GDPR (allmänna dataskyddsförordningen) är en EU-förordning som reglerar hur personuppgifter får behandlas. Den trädde i kraft den 25 maj 2018 och ersatte då tidigare EU-direktiv och den svenska personuppgiftslagen. Ett syfte med GDPR är att ge ett skydd för den personliga integriteten. I socialtjänsten finns förutom GDPR och dataskyddslagen också en sektorsspecifik lagstiftning, lagen om personuppgiftsbehandling inom socialtjänsten (SoLPuL). GDPR och de kompletterande lagarna måste följas när organisationer behandlar personuppgifter¹. Begreppet personuppgift definieras som ”varje upplysning som avser en identifierad eller identifierbar fysisk person”. Med begreppet menar man alltså all information som direkt eller indirekt (med hjälp av annan information eller hjälpmedel) kan identifiera en fysisk person. Precis som i tidigare lagstiftning omfattas inte avlidna människor av begreppet. Med behandling menar man i princip alla typer av åtgärder med personuppgifter. Det kan vara insamling, korrigering, att skicka uppgifter till annan, radering, lagring, läsning med mera.

Känsliga personuppgifter är ett samlingsbegrepp för några kategorier av personuppgifter som är extra skyddsvärda. De kategorier som omfattas är:

- etniskt ursprung
- religiös eller filosofisk övertygelse
- politiska åsikter
- medlemskap i fackförening
- hälsa
- sexualliv eller sexuell läggning
- genetiska och biometriska uppgifter

Sådana uppgifter får som huvudregel inte behandlas enligt GDPR. För socialtjänsten finns det dock undantag i den svenska dataskyddslagen² som säger att man i vissa fall får behandla känsliga uppgifter.

För att få behandla personuppgifter måste det alltid finnas en laglig grund till behandlingen. Inom socialtjänsten är främst tre lagliga grunder aktuella: *avtal*, *rättslig förpliktelse* och *myndighetsutövning eller allmänt intresse*.

Avtal används som grund för majoriteten av personuppgifterna om anställda. Allt som behöver behandlas för att kunna uppfylla anställningsavtalet faller under denna grund. Hit hör även behandlingar som sker för att kunna genomföra avtal med leverantörer.

¹ I kommunens policy för systematiskt dataskyddsarbete listas GDPR:s grundläggande principer. För att behandling av personuppgifter ska vara laglig måste principerna efterlevas.

² Lag (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning 3 kap

Rättslig förpliktelse är en tillämplig laglig grund inom socialtjänsten eftersom flera personuppgiftsbehandlingar som utförs inom verksamheten framgår direkt av lag. Dokumentationskrav är ett exempel.

Allmänt intresse eller myndighetsutövning utgör laglig grund för majoriteten av personuppgiftsbehandlingarna inom socialtjänsten. Med allmänt intresse avses den verksamhet som en statlig eller kommunal myndighet bedriver inom ramen för sin befogenhet. Det gäller såväl obligationsrättsliga skyldigheter som frivilliga befogenheter.

Samtycke är också en möjlig grund för behandling, men kraven på ett samtycke har höjts genom GDPR och ska användas med försiktighet av offentliga myndigheter. För att ett samtycke ska vara giltigt krävs det att samtycket är frivilligt, specifikt, att den enskilde är informerad och att det lämnas genom en aktiv handling. För att ett samtycke ska vara giltigt krävs att den enskilde i praktiken kan säga nej till personuppgiftsbehandlingen.

Oavsett vilken laglig grund som personuppgifterna behandlas på finns det en informationsskyldighet gentemot de personer vars uppgifter behandlas som ska uppfyllas (artikel 13 och 14 i GDPR).

2. Socialtjänstlagen

Socialtjänstlagen är en ramlag vilket innebär att tillämpningen av lagen förändras när samhällsförhållanden som berör de människor socialtjänsten har kontakt med ändras. Det kan till exempel handla om situationen på arbets- och bostadsmarknaden.

Mål och principer

Socialtjänstens mål och lagens syfte regleras i portalparagrafen (1 kap. 1 § socialtjänstlagen). Målet är att den enskilde ska kunna leva ett självständigt liv. Syftet med socialtjänstens arbete ska vara att frigöra och utveckla individens egna resurser. Varje människa har själv ansvar för sitt liv och socialtjänstlagen ska inte ta över den enskildes ansvar. *Frivillighet och självbestämmande* ska vara vägledande i kontakten med den enskilde. Socialtjänstens verksamhet ska präglas av *helhetssyn och kontinuitet*. Det innebär bland annat att den enskildes sociala situation och de problem som personen upplever ska ses i förhållande till hela den sociala miljön. Hänsyn ska inte bara tas till familjen utan även den enskildes situation när det gäller arbete, bostad och fritidsaktiviteter. Socialtjänsten ska sträva efter att finna en samlad lösning på de sociala svårigheterna i den enskildes situation.

Socialtjänstens insatser ska vara av god kvalitet (3 kap. 3 § socialtjänstlagen). Kvalitet innebär att en verksamhet uppfyller de krav och mål som gäller för verksamheten i enlighet med de lagar och andra föreskrifter som styr verksamheten. Socialstyrelsen ger dessa exempel på vad som menas med god kvalitet:

- Att den enskilde anser sig bli bemött med respekt
- Att den enskilde får tillräckligt med information så att denne kan ta vara på sina rättigheter och att verksamheten bedrivs så att den enskildes rättssäkerhet garanteras
- Att insatserna utformas efter den enskildes behov och så långt det är möjligt i samråd med den enskilde
- Att insatserna utformas så att de inriktas på att frigöra och utveckla den enskildes resurser
- Att barnperspektivet särskilt beaktas i verksamheten

Skyldighet att rapportera missförhållanden - Lex Sarah

Lex Sarah är en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Syftet med Lex Sarah är att verksamheten ska utvecklas och missförhållanden förebyggas, samt om de ändå uppstår, rättas till. All personal inom socialtjänsten ska medverka till att insatser genomförs med god kvalitet för att undvika missförhållanden. Enligt bestämmelserna om Lex Sarah ska anställda genast rapportera missförhållanden eller påtaglig risk för missförhållanden till den som bedriver verksamheten.

Anmälningsskyldighet

Personal inom bland annat socialtjänsten har en skyldighet att anmäla kännedom eller misstanke om att ett barn far illa enligt socialtjänstlagen 14 kap. 1 § första stycket.

Rätten till bistånd - 4 kap. 1 § socialtjänstlagen

Ekonomiskt bistånd är samhällets yttersta skyddsnät för människor som inte själva kan tillgodose sina behov och är tänkt som en tillfällig lösning. Den enskilde har själv ett eget ansvar för sitt liv. Detta innebär att alla möjligheter som finns till egen försörjning ska nyttjas innan man har rätt till bistånd. Biståndets syfte är att ge den enskilde en skälig levnadsnivå. Den enskilde ska få rätt insats som bidrar till att hen blir självförsörjande.

Offentlighets- och sekretesslagen (OSL)

Bestämmelser om sekretess inom socialtjänsten finns i offentlighets- och sekretesslagen. Sekretess råder inom socialtjänsten för uppgift om enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men (1 kap. 26 § OSL). Socialtjänsten får endast prata med andra personer och myndigheter om samtycke finns från den enskilde eller om det finns reglerat i lag. Inför utlämnande av sekretessbelagda uppgifter ska en sekretessprövning alltid göras. Sekretess råder mellan de två nämnder som ansvarar för socialtjänsten i Eslövs kommun – det vill säga vård- och omsorgsnämnden och barn- och familjenämnden. Sekretess kan även råda mellan enheter inom samma nämnd och mellan personal inom samma enhet.

3. Viktiga principer och perspektiv

Vetenskap och beprövad erfarenhet

De som behöver samhällets insatser ska erbjudas hjälp som bygger på bästa tillgängliga kunskap. Målet är att de insatser som ges ska vara till nytta och aldrig till skada för den enskilde. Insatsen ska väljas utifrån vad som anses bäst förenat med den enskildes behov och önskemål. Den enskildes inflytande är viktigt att ta i beaktande.

Tillgänglighet och bemötande

Personer som har kontakt med socialtjänsten ska ges ett gott bemötande under tillgängliga former som anpassas efter personens faktiska förutsättningar. Det kan exempelvis vara att boka tolk/teckentolk eller anpassa besöket utifrån den sökandes funktionsnedsättning. Varje socialsekreterare ansvarar för att informera om hur denne kan kontaktas. Tillgängligheten kan ha betydelse för den sökandes möjlighet att komma till tals och uttrycka önskemål om planering. Den 1 januari 2015 infördes bristande tillgänglighet som en ny form av diskriminering i diskrimineringslagen. Bristande tillgänglighet kan vara att nämnden inte vidtagit tillräckliga åtgärder för en person med funktionsnedsättning som gör att hen inte kommer i en jämförbar situation med en person utan funktionsnedsättning.

Minoritetsspråk

Lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk innebär utökade rättigheter för vissa minoriteter att använda det egna språket exempelvis i kontakt med myndigheter.

Barnrättsperspektiv vid ekonomiskt bistånd

I hushåll där det finns barn och ungdomar ska deras situation alltid uppmärksammas. I ärenden där det finns barn i familjen ska konsekvenserna för barnet alltid övervägas innan beslut fattas oavsett om beslutet rör de vuxna eller barnet/barnen. Detta ska dokumenteras skriftligt både enligt socialtjänstlagen och enligt Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter.

I socialtjänstlagen står det att ”barnens situation ska beaktas, utredas och redovisas när en ansökan om ekonomiskt bistånd kommer till socialtjänsten”. Barnets roll är stark eftersom Sverige sedan 1990 har förbundit sig att följa FN:s barnkonvention. Sedan 2020-01-01 är barnkonventionen svensk lag (Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter). Konventionen har fyra grundläggande principer:

- alla barn har lika värde och är lika mycket värda som vuxna
- barns bästa ska komma i främsta rummet i alla åtgärder som rör dem
- varje barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling
- barn har rätt att uttrycka sina åsikter i alla frågor som berör dem utifrån ålder och mognad

Två av barnkonventionens huvudprinciper finns införda i socialtjänstlagen:

- När åtgärder rör barn skall det särskilt beaktas vad hänsyn till barnets bästa kräver (1 kap. 2 § SoL)
- Barnets åsikter och inställning ska tillmätas betydelse i förhållande till hans eller hennes ålder och mognad (11 kap. 10 § SoL).

I förarbetet till socialtjänstlagen (prop.1996/97:124) förtydligas att detta även gäller då barn ingår i hushåll när vuxna ansöker om ekonomiskt bistånd. Barnets bästa ska alltid beaktas, utredas och dokumenteras även om det inte alltid är avgörande för vilket beslut som fattas.

Föräldrastöd

Att ha ett barnperspektiv innebär också att socialtjänsten möjliggör och underlättar för personer med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning och/eller missbruksproblematik att vara vårdnadshavare. Detsamma gäller för personer som har blivit utsatta för våld i nära relation. Socialtjänstens olika verksamheter ska samverka och ha ett helhetsperspektiv i ärenden som rör barnfamiljer och/eller vårdnadshavare med barn.

Våld i nära relationer

Personer som är utsatta för våld i nära relationer finns inom alla socialtjänstens områden. Begreppet ”närstående” är enligt Socialstyrelsens definition könsneutralt och syftar på varje person som den våldsutsatta bedöms ha en nära och förtroendefull relation till. Det kan handla om såväl makar, sambor, pojk- eller flickvänner, som vårdnadshavare, syskon, barn eller andra släktingar. Det kan även gälla andra personer som den våldsutsatta har eller har haft en nära och förtroendefull relation till. Det är viktigt att beakta att våld kan förekomma i både heterosexuella och samkönade relationer samt att såväl män som kvinnor kan vara antingen utsatta eller förövare. Våldet kan ta sig många uttryck: fysiskt, psykiskt, sexuellt, ekonomiskt, materiellt eller i form av försummelse (det sistnämnda gäller särskilt äldre personer samt personer med funktionsnedsättning). Socialnämndens ansvar för våldsutsatta personer stadgas

i framförallt 5 kap. 11 § socialtjänstlagen. Eslövs kommun samråder i alla våldsärende. För vidare information var god se:

- Eslövs kommuns handlingsplan mot våld i nära relation
- Riktlinjer för arbetet mot våld i nära relation.

Felaktiga utbetalningar (FUT)

Socialtjänsten ska genom kontakt med den enskilde, individuella bedömningar och noggrannhet i handläggningen verka för att ekonomiskt bistånd så långt som möjligt utbetalas på rättssäkra och korrekta grunder. Om fel ändå uppstår är ambitionen att felaktigt beviljat bistånd ska återbetalas till kommunen och att förhindra att bistånd fortsätter utbetalas på felaktiga grunder. Alla socialsekreterare har en skyldighet att uppmärksamma felaktigheter i alla ärenden och indikera att en utredning gällande felaktiga utbetalningar ska inledas.

4. Försörjningsstöd

Försörjningsstödet definieras i 4 kap. 3 § socialtjänstlagen. Det består av två delar, riksnorm och övrigt försörjningsstöd för ett antal regelbundet återkommande behovsposter. Genom biståndet ska den enskilde tillförsäkras en skälig levnadsnivå.

Riksnorm/uppehälle

Den del av försörjningsstödet som utgör riksnormen för uppehälle omfattar sex budgetposter för vuxna och sju för barn och ungdomar. Kostnaderna för de olika posterna bygger på Konsumentverkets beräkningar av kostnaderna som respektive post är menad att täcka. Följande poster ingår i riksnormen: livsmedel, kläder och skor, lek och fritid, barn- och ungdomsförsäkring, hälsa och hygien, förbrukningsvaror, dagstidning och telefon. Socialstyrelsen redovisar numera riksnormen som en totalsumma utan uppdelning mellan de olika posterna. Vård- och omsorgsnämnden fattar årligen beslut om hur riksnormen kan fördelas mellan de olika posterna i dokumentet *"Fördelning av behovsposter i riksnormen"*.

Fickpengar

Reducerat försörjningsstöd kan tillämpas när personer befinner sig i någon form av boende där vissa utgifter ingår i boendet. Fickpengar är ett exempel på detta och består av utgifter för lek och fritid, hygien samt halva summan för gemensamma hushållskostnader för en person.

Fickpeng och livsföring i övrigt efter behovsprövning kan beviljas vid vistelse på institution eller i familjehem om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. Även bistånd till personens bostadskostnader till exempel hyra, hemförsäkring, el i ordinarie boende kan beviljas om vistelsen är under 6 månader.

Försörjningsstöd till övriga kostnader

Vid behov ska skälig kostnad för nedanstående utgifter godkännas om den enskilde har rätt till bistånd i övrigt. Vad som avses som en skälig kostnad måste avgöras utifrån en individuell bedömning av vad som är skäligt för just den personen eller det hushållet.

Arbetsresor, resekostnad för anställningsintervjuer och arbetsmarknadsåtgärd

En skälig kostnad för dessa slags resor kan beviljas om Arbetsförmedlingen eller arbetsgivare inte står för hela eller delar av kostnaden. För resekostnader inom tätort krävs särskilda skäl.

Avgift till fackförening och arbetslöshetskassa

Skälig kostnad för ovanstående kan beviljas.

Hemförsäkring

Skälig kostnad för hemförsäkring på basnivå utan tilläggsförsäkringar kan beviljas.

Hushållsel

Skälig kostnad för hushållsel kan beviljas. Vid behov kan vägledning för billigare elkostnad erbjudas den enskilde av kommunens energirådgivare.

Umgängeskostnad

Kostnaden avser barn som i samband med umgänge med vårdnadshavare tillfälligt är medlemmar i hushållet. Tillägget beräknas utifrån det antal dagar i månaden barnet eller ungdomen vistas hos vårdnadshavaren. Tillägget omfattar normposterna livsmedel, lek och fritid, hälsa och hygien samt förbrukningsvaror delat på antal hushållsmedlemmar. Rätten till umgänge ska kontrolleras och omfattningen framgå av beslut, avtal eller intyg från den vårdnadshavare där barnet bor.

Vid umgänge i större utsträckning än 6 dygn per månad ska umgängesföräldern hänvisas till Försäkringskassan för eventuell korrigering av underhållsstöd samt barnbidrag, då det för längre sammanhängande vistelse finns möjlighet att få nedsättning av underhållsskyldigheten. På sommaren och vid större helger får antalet dagar anpassas till överenskommelse mellan föräldrarna om den är skälig. Bistånd till umgängeskostnader för perioder som överstiger totalt 6 dygn under månaden förutsätter att Försäkringskassan meddelas. Sådan längre vistelse hos den underhållsskyldige ska påverka underhållsstödet som vårdnadshavaren får. Vid gemensam vårdnad när barnet bor växelvis hos båda föräldrarna ska normalt inkomster och utgifter som rör barnet delas lika mellan föräldrarna och halv månadsnorm räknas in i den biståndssökande förälderns beräkning. I vissa fall kan det också finnas skäl att bistånd utgår till resekostnader för att hämta eller lämna barn boende på annan ort. Resekostnader ersätts för faktiska kostnader med allmänna färdmedel utifrån det billigaste alternativet. Observera att båda föräldrarna är skyldiga att efter förmåga bidra till resekostnaderna.

5. Boende och boendekostnader

Generellt

Den enskilde förväntas att vara folkbokförd på adressen där personen bor eftersom man enligt folkbokföringslagen (1991:481) ska vara skriven där man bor och vistas.

Utgångspunkten för bedömning av skälig kostnad för boende och boendestandard ska vara vad en låginkomsttagare på orten normalt har möjlighet att kosta på sig. Behovsprövningen ska omfatta både den enskildes faktiska kostnad, behov av boende och bostadsstorlek. Om bedömning görs att boendekostnaden inte är skälig, kan boendekostnaden godkännas under en övergångstid, så kallat rådrum, så att den enskilde ges skälig tid att förändra sin boendekostnad. Efter det får en individuell bedömning alltid göras av vilken boendekostnad som kan godkännas. Vård- och omsorgsnämnden fastslår årligen högsta godtagbara boendekostnader som styr bedömning av boendekostnader.

Hembesök

I samband med ansökan om ekonomiskt bistånd kan hembesök behövas för att utredningen ska kunna fullföljas.

Deposition/förskottshyra

Huvudregeln är att deposition/förskottshyra inte beviljas men en individuell bedömning skall alltid göras. Vid särskilda skäl kan bistånd till depositionshyra beviljas till exempel på grund av bostadslöshet och/eller skulder. Tidsbestämt avtal om återbetalning kan tecknas med hyresvärden vilket innebär att hyresvärden betalar tillbaka depositionsavgiften enligt överenskommelse med nämnden.

Andrahandsboende

För andrahandskontrakt gäller samma regler beträffande skälig standard och kostnad samt krav på att minska boendekostnaden, om den inte anses skälig, som vid förstahandskontrakt. Underlag som visar att fastighetsägaren har godkänt andrahandsuthyrningen samt ett andrahandskontrakt ska uppvisas. Om detta inte uppvisas görs en bedömning om kostnaden är skälig eller inte. Då behövs bland annat uppgifter om boendets månadskostnad samt hur många som bor i bostaden inkomma.

Bostadsrätt, fastighet eller tomt

Vad gäller skälig boendekostnad för bostadsrätt eller annan fastighet gäller samma summor som för hyresrätt. Om bedömning görs att biståndsbehovet kommer att bli långvarigt (mer än 3 månader) bör ett så kallat rådsumbeslut fattas, så att den enskilde ges skälig tid att förändra sin boendekostnad. Försäljning kan krävas då bostadsrätt, fastighet och tomt är exempel på lätt realiserbara tillgångar.

Hyreskostnad hemmaboende barn

Vårdnadshavare är försörjningsskyldiga till dess att barnet fyller 18 år eller längst till dess barnet fyller 21 år om ungdomen efter 18-årsdagen fortfarande studerar på grundskole- eller gymnasienivå så länge studierna pågår. Huvudprincipen är att unga vuxna inte ska flytta från föräldrahemmet förrän de har egna inkomster som täcker en hyreskostnad. Hyreskostnad till hemmaboende ungdom som får ekonomiskt bistånd beviljas som huvudregel endast om vårdnadshavarna på grund av att ungdomen bor kvar hemma har en högre boendekostnad än de annars skulle ha haft, antingen genom att tvingas behålla en stor bostad eller genom att helt eller delvis har mist rätten till bostadsbidrag. En förutsättning för att ungdomen kan ha rätt till bistånd till hyresdel utöver detta är att ungdomen innan behovet av bistånd uppstod regelbundet har betalat en hyreskostnad. Bistånd kan även utgå för ungdomens del av andra rörliga boendekostnader så som el- och vattenförbrukning.

6. Bistånd till livsföring i övrigt

Ekonomiskt bistånd till livsföringen i övrigt ska tillgodose kostnader för behov som kan ingå i en skälig levnadsnivå och som uppstår då och då. En individuell bedömning måste göras av vad som är skäligt för den som söker. Utgångspunkten för bedömningen är vad en låginkomsttagare i allmänhet kan kosta på sig. Några exempel på kostnader för livsföring i övrigt kan vara: äktenskapsskillnad, hemtjänst, hemsjukvård, bostadsköer, bankkort, färdtjänst, glasögon enligt godkänt kostnadsförslag, tandvård - akut eller enligt godkänt kostnadsförslag, hemutrustning, ID-kort, hälso- och sjukvård inom högkostnadsskydd, receptbelagd medicin inom högkostnadsskyddet eller annan livsnödvändig medicin, spädbarnsutrustning.

Avgift vid sjukhusvård

Den egenavgift som en patient betalar i samband med sjukhusvistelse utgör avgift för kost och logi, vilket ryms delvis inom normposten för livsmedel. Mellanskillnaden, patientavgiften reducerad med matpengar för samma antal dagar, kan beviljas. Möjlighet till nedsättning av avgift efter fem dygns sjukhusvistelse ska undersökas.

Begravningskostnader

Begravningskostnader ska i första hand täckas av tillgångar i dödsboet eller genom försörjningsskyldigas (vårdnadshavare, efterlevande make/maka/partners) inkomster eller tillgångar. Observera att sammanboende enligt Sambolag 2003:376 inte omfattas av denna skyldighet. Vid bedömning av försörjningsskyldigas betalningsförmåga prövas detta gentemot riksnormen.

Flyttkostnader

Utgångspunkten är att den enskilde själv genomför sin flytt med hjälp av anhöriga. Bistånd kan då utgå till kostnad för hyra av släp och eventuell bensinkostnad. Flyttkostnad kan beviljas om flytten är nödvändig för att den enskilde ska uppnå en skälig levnadsnivå och den egna förmågan att ordna flytten med hjälp av anhöriga bedöms som låg. Det kan handla om att undvika våld eller hot om våld, familjeskäl, flytt i samband med avslutad behandling, arbetsmarknadsskäl, hälsa eller ekonomiska omständigheter.

Skulder

Bistånd till skulder som avbetalning på studie- eller banklån, kontokortsskulder, privata skulder underhållsstöd, böter med mera beviljas inte. Undantag kan endast göras om lån tagits för att undanröja en akut situation och där den enskilde annars skulle ha beviljats bistånd. Om den enskilde på grund av skulder har dålig kontroll över sin ekonomi ska hen erbjudas hjälp av budget- och skuldrådgivare.

Undantag kan göras för hyresskuld i följande fall:

- Skuld som uppstått under tid då den enskilde av godtagbara skäl saknat tillräckliga inkomster för att betala hyra. Om ansökan hade gjorts när hyresskulden uppkom hade hen beviljats bistånd.
- Barnperspektivet ska alltid beaktas och dokumenteras när det finns barn i familjen och i de fall konsekvenserna för barnen blir för stora vid en eventuell avhysning kan bistånd beviljas.
- För gamla och sjuka där alternativt boende inte går att ordna.
- Om eventuell avhysning riskerar medföra social utslagning och/eller försämrad möjlighet till egen försörjning.

Undantag kan också göras för bistånd till skuld för hushållsel i de fall där avstängning medför alltför stora sociala konsekvenser för hushållet. Även i detta sammanhang ska barnperspektivet särskilt uppmärksammas och dokumenteras.

7. Handläggningsprocessen

Arbetet med ekonomiskt bistånd är ett tvådelat uppdrag:

- Stödja människor i att finna vägar till självförsörjning
- Pröva rätten till ekonomiskt bistånd under tiden.

I detta avsnitt beskrivs handlägningsprocessen. I utredningen ingår även att verifiera och kontrollera inkomna uppgifter.

Ansökan

Ansökan görs skriftligt via pappersansökan, digitalt eller i undantagsfall muntligt. Det finns en ansökningsblankett för nybesök och två för månadsansökningar, en pappersansökan och en digital ansökan.

Att inleda en utredning

När en ansökan om ekonomiskt bistånd inkommer ska nämnden alltid utan dröjsmål inleda en utredning enligt 11 kap. 1 § socialtjänstlagen. Nämnden kan inte neka att ta emot en ansökan.

Utredning och bedömningsinstrument

Grunden för en utredning är att ta reda på varför den enskilde inte kan försörja sig själv. I samband med första ansökan om bistånd ska därför en grundlig utredning göras som syftar till att kartlägga vilka behov som finns och vilka möjligheter och resurser den enskilde själv har att tillgodose dessa. För varje ansökan görs en ny bedömning om rätten till bistånd vilket grundar sig på den aktuella situationen. Ny ansökan krävs vid varje tillfälle. I det fall biståndsbehovet blir långvarigt och personens situation i stort har förändrats ska en ny grundlig utredning göras.

Vägar till självförsörjning

De allra flesta som har behov av ekonomiskt bistånd saknar ett arbete. Vissa personer är arbetsföra och oförhindrade att börja arbeta direkt. Den enskilde har i första hand ett ansvar för sitt liv och ska göra vad han eller hon kan för att bidra till sig egen försörjning. Den enskilde ska stå till arbetsmarknadens förfogande genom att följa uppgjord planering och vara aktivt arbetssökande.

Andra personer har sociala eller hälsorelaterade problem, för dessa personer krävs mer omfattande insatser för att de ska kunna komma ut i självförsörjning. Utgångspunkten för det stöd som ges ska vara att fokusera på individens förmågor snarare än oförmågor. Socialtjänsten ska präglas av en tro på att människor både vill och kan ta ansvar för sin egen försörjning. Därför blir verksamhetens främsta uppgift att genom aktiva, individuellt anpassade insatser och genom motivations- och förändringsarbete skapa möjligheter för den enskilde att ta detta ansvar.

Genomförandeplaner

Socialtjänsten ska arbeta på ett strukturerat sätt och de insatser som ges ska ha tydliga mål. Vilka insatser som den enskilde ska erbjudas och vilka krav socialtjänsten ställer för att ekonomiskt bistånd ska kunna beviljas ska framgå i en genomförandeplan. Syftet med en genomförandeplan är att den enskilde ska ha en tydlig planering kring vilket stöd som behövs på vägen till självförsörjning. Utgångspunkten är att ingen kommuninvånare ska behöva ha ekonomiskt bistånd längre än nödvändigt.

Genomförandeplanen ska omfatta samtliga förändringar som behöver ske för att den enskilde ska kunna bli självförsörjande. Förutom arbete kan detta även innebära att söka billigare boende, ansöka om möjliga inkomster med mera. Genomförandeplanen ska tas fram under ett personligt möte med den enskilde. Både den enskilde och socialsekreteraren ska underteckna planen. Om den enskilde har en avvikande mening om något som tas upp i planen ska detta

dokumenteras. Genomförandeplanen ska regelbundet följas upp och när detta senast ska ske ska skrivas i planen. Även barnperspektivet ska följas upp och dokumenteras. En genomförandeplan bör upprättas snarast om biståndsbehovet bedöms vara långvarigt, dock senast 3 månader efter första ansökan.

Beslut

Om den enskilde inte bedöms uppfylla förutsättningarna för rätt till ekonomiskt bistånd kan nämnden avslå ansökan. Ansökan kan avslås i sin helhet eller delvis. Skälen till att ansökan avslås ska vara sakliga och det ska framgå av motiveringen till beslutet. Det finns sex avslagsgrunder som de allra flesta avslagsbeslut kan motiveras utifrån:

- Bidrar inte till sin egen försörjning
- Ingår inte i begreppet skälig levnadsnivå
- Behovet är tillgodosett eller har kunnat tillgodoses på annat sätt
- Bidrar ej till utredning/underlag som styrker behovet saknas
- Ansvaret åvilar annan huvudman, samt
- Att den enskilde inte är bosatt/vistas i kommunen.

Nödprövning och akut bistånd

Vid risk att den enskilde lider nöd har denne rätt att ansöka om bistånd till nöd. Att lida nöd innebär att man saknar mat eller nödvändig medicin. Barnperspektivet ska alltid beaktas och dokumenteras när det finns barn i familjen. Det är bra att i dessa situationer samtala med vårdnadshavare om det ekonomiska ansvar föräldraskapet innebär. Utgångspunkten är att vårdnadshavare inom ramen för sin förmåga och ekonomiska resurser har huvudansvaret för att säkerställa nödvändiga levnadsvillkor för barnet. Om behovet av akut bistånd är upprepat och det finns barn i hushållet kan detta vara skäl till att orosanmälan görs till socialtjänstens utredningsenhet för barn och unga i ansvarig kommun.

Överklagande

När ett överklagande inkommer ska socialtjänsten först ta ställning till om den inkommit i rätt tid, vilket är inom tre veckor från att den enskilde tog del av beslutet. Oavsett om överklagandet omprövas helt eller delvis eller inte omprövas alls, ska socialtjänsten överlämna överklagandet samt yttrande till Förvaltningsrätten skyndsamt. Om överklagandet inkommit för sent ska det avvisas. Ett avvisningsbeslut ska fattas och delges den enskilde som kan överklaga beslutet.

Avsluta ett ärende

När en person inte längre ansöker om ekonomiskt bistånd ska ärendet avslutas. Rutinen är att ett fortlöpande ärende avslutas när personen inte sökt bistånd på ca två månader. Vad gäller en nyansökan om ekonomiskt bistånd som avslås i sin helhet så kan ärendet avslutas efter det att överklagningstiden har passerat. Om en person kontaktar socialtjänsten och inte längre vill ansöka kan socialtjänsten besluta att avsluta ärendet även om två månader inte har passerat.

8. Återkrav och begäran om utbetalning av retroaktivt beviljad ersättning

Huvudprincipen är att bistånd enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen beviljas utan krav på återbetalning. Två specifika undantag finns – dels i 107 kap. 5 § socialförsäkringsbalken vad

gäller begäran om utbetalning av retroaktivt beviljad ersättning, dels i 9 kap. 1 och 2 §§ socialtjänstlagen vad gäller återkrav.

Begäran om utbetalning av retroaktivt beviljad ersättning

Kommunen kan begära utbetalning av bistånd som den enskilde beviljats under den tid Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten prövar en ansökan om till exempel ersättning eller bidrag som kan komma att utbetalas retroaktivt. Detta regleras i 107 kap. 5 § socialförsäkringsbalken.

Återkrav enligt socialtjänstlagen

Reglerna kring återkrav regleras i 9 kap. socialtjänstlagen. Det finns tre sätt för kommunen att få tillbaka utbetalt bistånd.

Återkrav vid bistånd enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen

Återkrav av ekonomiskt bistånd enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen kan ske på tre grunder enligt 9 kap. 2 § st 1 socialtjänstlagen:

- Bistånd som förskott på förmån eller ersättning
- Bistånd till enskild som är indragen i arbetskonflikt
- Bistånd till enskild som på grund av förhållanden som han/hon inte kunnat råda över hindrats från att förfoga över sina inkomster eller tillgångar.

Den väntade inkomsten måste antas ge ett överskott efter avdrag för den enskildes löpande levnadsomkostnader om ett återkrav ska vara meningsfullt. Kan det inte bli ett sådant överskott eller finns inte återbetalningsförmåga inom överskådlig tid ska det inte beslutas om återkrav. Möjligheten att återkräva måste undersökas och bedöms i varje enskild ärende. Återkrav av förmån eller ersättning görs enligt överenskommelse mellan socialtjänsten och den enskilde. Det ska preciseras i överenskommelsen mot vilken utbetalning som återkrav gäller.

Återkrav vid bistånd enligt 4 kap. 2 § socialtjänstlagen

Återkrav enligt 9 kap. 2 § st 2 vid bistånd enligt 4 kap. 2 § socialtjänstlagen är endast tillämpliga för hushåll som har egna inkomster eller tillgångar och som därför inte är berättigade till bistånd enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen, eller om bistånd beviljas till något som är utöver skälig levnadsnivå. När biståndet prövas enligt 4 kap. 2 § socialtjänstlagen måste även prövning med avslag ha gjorts enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen.

Bistånd enligt 4 kap. 2 § socialtjänstlagen kan villkoras med återbetalning men får bara återkrävas om det beviljats med sådant villkor. Följande hushåll kan bli aktuella:

- Hushåll med realiserbara tillgångar
- Hushåll med egen försörjning/inkomst över norm.

Återkrav vid bistånd enligt 9 kap. 1 § socialtjänstlagen

Återkrav av bistånd som hushållet/personen fått för mycket eller på oriktiga grunder (9 kap. 1 § socialtjänstlagen). Återkrav enligt 9 kap. 1 § socialtjänstlagen görs vanligen inom ramen för en utredning avseende felaktig utbetalning (FUT).

Ersättningstalan enligt 9 kap. 3 § socialtjänstlagen

I de fall den enskilde inte återbetalar återkrav enligt 9 kap. 1 eller 2 § socialtjänstlagen kan socialtjänsten med stöd av 9 kap. 3 § socialtjänstlagen väcka talan om ersättning hos

förvaltningsrätten. Talan ska väckas så snart det står klart att den enskilde inte betalar och senast inom tre år från det att biståndet utbetalades. Om socialtjänsten inte har väckt talan inom tre år från det att biståndet utbetalades och personen inte återbetalar skulden saknas möjlighet för socialtjänsten att få skulden betald.

Talan får inte bifallas av förvaltningsrätten om den ersättningsskyldige genom att återbetala kostnaden eller del av den antas bli ur stånd att klara sin egen försörjning eller livsföring i övrigt. Det är socialtjänsten som utreder personens förmåga att återbetala.

Beslut om att ersättningstalan ska väckas av nämnden.

Kraveftergift

Om det är uppenbart att förhållandena ändrats så att den enskilde inte inom tre år från det biståndet utbetalades kommer att kunna återbetala får kommunen enligt 9 kap. 4 § socialtjänstlagen helt eller delvis efterge återkrav. Detta beslut går inte att överklaga.

9. Om innehållet i utredningen

Information

Enheten för ekonomiskt bistånd har en informationsskyldighet, som gäller om syftet med kontakten är att ansöka om ekonomiskt bistånd eller socialt kontrakt.

Informationsskyldigheten innebär att den enskilde har rätt att få fullständig information om bland annat sekretess, GDPR och rätt till insikt i akten. Informationsskyldigheten regleras i Dataskyddsförordningen GDPR.

Dokumentation

Socialtjänsten har en dokumentationsskyldighet vid handläggning och genomförande, vilket är särskilt viktigt i samband med myndighetsutövning.

Allmänt om kontroller

I samband med ansökan om ekonomiskt bistånd är det som huvudregel den enskildes sak att visa att hen har rätt till det bistånd som söks. Socialtjänsten ska även ge stöd och hjälp i de fall en person har svårt att inhämta uppgifterna på egen hand. Socialtjänsten har med stöd av 11 kap. 11 § och 11 a och b § socialtjänstlagen rätt att utan den enskildes samtycke inhämta vissa uppgifter. Detta gäller uppgifter om förmån, ersättning eller annat stöd från CSN, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, arbetslöshetskassorna, Arbetsförmedlingen, Migrationsverket och Skatteverket.

När den enskilde ansöker via e-tjänst görs inte någon rutinmässig begäran av underlag. Istället görs stickprovskontroller varje månad som slumpas fram av verksamhetssystemet Lifecare. Vid behov görs även riktade kontroller i ärenden när socialsekreterare gör bedömning att mer information behövs för att kunna utreda rätten till bistånd.

Skyddade personuppgifter

Personer som är förföljda och utsatta för hot eller våld kan få sina adress- och personuppgifter skyddade genom olika bestämmelser i lagstiftningen. Den som har skyddade personuppgifter kan inte sökas på databaser och myndigheterna får inte heller lämna uppgifter om personen. Det innebär inte att uppgifter som personer med skyddade personuppgifter lämnar inte ska kontrolleras och utredas.

Vistelse utanför Eslövs kommun

Utgångspunkten är att en person som vistas utanför Eslövs kommun inte har rätt till bistånd om det kan anses att personen är bosatt i en annan kommun. Vid misstanke om att den enskilde vistas utanför kommunen eller har vistats utomlands under tid som bistånd beviljats ska denna misstanke kommuniceras den enskilde – antingen skriftligt eller vid personligt möte.

Socialtjänstens vistelsebegrepp ska inte tolkas så att den som får ekonomiskt bistånd har reseförbud. En kortvarig resa som varken påverkar försörjningen eller försämrar möjligheterna till framtida försörjning påverkar alltså inte rätten till ekonomiskt bistånd så länge personen uppfyller de krav som ställts för rätt till bistånd. Det kan undantagsvis också finnas rätt till bistånd under tillfällig vistelse utomlands om det exempelvis är nödvändigt i samband med sjukdom eller begravning. En resa ska ske i samråd med socialtjänsten. En bedömning görs i varje enskilt ärende. Vid bedömningen ska beaktas resans påverkan för den enskilde att bli självförsörjande och hur det påverkar fortsatt behov av bistånd.

Tillgångar

Alla säljbara tillgångar ska användas för den enskildes försörjning innan hen har rätt till bistånd. Det kan exempelvis vara bankmedel, aktier eller andra värdepapper, fordon, fastighet, smycken, dyrbara konst- eller samlarföremål som är registrerade på samtliga familjemedlemmar, även barn. Alla former av bosparande räknas som huvudregel också som tillgång. Även utländska tillgångar påverkar rätten till bistånd.

10. Hushållstyper

Sammanboende med hushållsgemenskap

Det finns två typer av sammanboende med hushållsgemenskap. Den ena typen är vuxna som oavsett kön lever under äktenskapsliknande förhållanden. Makar, registrerade partners och sambor har försörjningsskyldighet gentemot varandra vilket innebär att mellan dessa gäller hushållsgemenskap som innebär ömsesidigt ansvar för alla kostnader i hushållet. Försörjningsplikten gäller även om makarna inte bor tillsammans och även om en part exempelvis vistas utomlands eller sitter i fängelse. Vid äktenskapsskillnad gäller försörjningsplikten fram till dess att Tingsrätten har beslutat att äktenskapsskillnaden är slutgiltig och ansökan om ekonomiskt bistånd ska prövas tillsammans under denna tid. Om den ena parten inte bidrar till försörjningen kan en ansökan om stämning lämnas av den enskilde till domstolen.

Sammanboende med hushållsgemenskap ska ansöka om ekonomiskt bistånd tillsammans och bådas sammanräknade inkomster och utgifter ska ligga till grund för biståndsbehovet. Det innebär att om den ena parten inte har rätt till bistånd påverkar det hela hushållet. Endast om det är uppenbart olämpligt att makar/sambor har gemensam ekonomi, exempelvis om våld i nära relation förekommer, ska principen om gemensam försörjningsplikt frångås och makar kan handläggas var för sig. Undantag kan också göras vid vissa akuta nödsituationer.

Övriga sammanboende med hushållsgemenskap

Den andra typen av hushållsgemenskap är mer begränsad. Det gäller personer som bor ihop och delar vissa kostnader men som inte har ekonomiskt ansvar för varandra, till exempel vuxna barn som bor kvar hemma eller vänner eller nära släktingar som delar lägenhet.

Barn i hushållet

Vårdnadshavare har försörjningsskyldighet för ungdomar upp till 21 år så länge de studerar i grundskola eller gymnasieskola oavsett var barnet/ungdomen bor.

Om barnet/ungdomen bor ungefär lika mycket hos båda vårdnadshavare förväntas vårdnadshavare dela lika på utgifter som är relaterade till barnet/ungdomen. Det gäller även inkomster som avser barnet/ungdomen.

Underårig som bildat familj

Vårdnadshavare har kvar sitt försörjningsansvar för minderårigt barn även om den minderårige själv blir vårdnadshavare. Däremot har de inget försörjningsansvar för barnbarnet. Vid giftermål övertar maka/make försörjningsplikten för ungdomar från 18 år upp till 21 år om de studerar i grundskola eller gymnasium. Om makan/maken inte kan fullgöra sin försörjningsplikt, primär försörjningsplikt, har den underåriges vårdnadshavare försörjningsplikt, sekundär försörjningsplikt.

11. Olika grupper förutsättningar för rätt till ekonomiskt bistånd

Arbetslösa

Den som inte kan försörja sig men som kan arbeta kan ha rätt till ekonomiskt bistånd om hen står till arbetsmarknadens förfogande. Den som är arbetslös och söker ekonomiskt bistånd kan erbjudas stöd i sitt arbetssökande genom strukturerade insatser för att öka sina möjligheter till att få en anställning. De insatser som ges ska alltid föregås av en individuell bedömning av personens behov och förmåga.

Personer som har sagt upp sig

Om den enskilde har blivit arbetslös på grund av att denne sagt upp sig på egen begäran är huvudprincipen att ekonomiskt bistånd inte ska kompensera för inkomstbortfall.

Företagare

Ekonomiskt bistånd beviljas som huvudregel inte till den som är egen företagare eller har uppdrag i företag.

Inskrivna för kriminalvård eller rättspsykiatrisk vård

Personer som är dömda till fängelsestraff kan i vissa fall beviljas bistånd till hyra under verkställighetstiden i högst 6 månader. Vid bedömningen ska den enskildes hyresförhållanden, straffets längd, egen förmåga att betala hela eller del av hyran, rehabiliteringsaspekt samt om personen tidigare dömts vägas in.

Den som vårdas enligt lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård eller är omhändertagen enligt smittskyddslagen (2004:168) kan ha rätt till ekonomiskt bistånd på samma villkor som personer inskriva för vård eller behandling enligt Socialtjänstlagen.

Personer som har nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom

Om arbetsförmågan är nedsatt helt eller delvis ska detta styrkas med läkarintyg där

omfattningen av nedsättningen och period för nedsättning framgår.

Personer med sociala och medicinska problem

Personer som har svårigheter såsom missbruk eller psykisk ohälsa har ofta behov av insatser från andra enheter inom socialtjänsten eller från regionen. För att ha rätt till ekonomiskt bistånd ska den enskilde medverka i planering i syfte att bli arbetsför eller medverka till att få annan ersättning ur det generella socialförsäkringssystemet.

Personer som tillfälligt vistas i kommunen

En person som tillfälligt vistas i kommunen kan beviljas bistånd för att förhindra en nödsituation. Biståndet kan till exempel vara en biljett till hemorten, matpengar och eventuellt tillfälligt boende om resan kan påbörjas först nästa dag. Om det finns barn i familjen ska deras behov särskilt beaktas. Vid nödprovning och akut bistånd är det särskilt viktigt att utreda samt dokumentera och ta hänsyn till barns situation.

Personer med äldre försörjningsstöd eller pension

Personer som är 65 år och äldre och som har låg eller ingen pension ska hänvisas till Pensionsmyndigheten för ansökan om äldre försörjningsstöd.

Studerande

Studerande vars studier kan finansieras med studiemedel ska som huvudregel inte beviljas ekonomiskt bistånd. Vuxenutbildning ska i första hand finansieras genom det statliga studiemedelssystemet eller med aktivitetsstöd via Arbetsförmedlingen. Utgångspunkten är att vuxenstuderande inte står till arbetsmarknadens förfogande och därmed inte är berättigade till bistånd.

Om en person har studerat men avslutar sina studier och söker ekonomiskt bistånd är utgångspunkten att de ska ha planerat för sin ekonomi efter avslutade studier till exempel genom att i god tid börja söka arbete.

Studerande under studieuppehåll ska kunna erbjudas kompetenshöjande verksamhet. Den studerande ska kunna visa att denne i god tid sökt feriearbete då inkomstbortfallet är en förutsägbar situation som hen kunnat planera inför. Om den enskilde har fått arbete och ansöker om ekonomiskt bistånd i avvaktan på första lön eller arbetslöshetsersättning kan ekonomiskt bistånd i vissa fall beviljas mot återbetalning enligt 9 kap. 2 § socialtjänstlagen.

Hushåll där ena parten studerar

Om den ena parten i ett hushåll studerar och studierna är en förutsättning för den framtida försörjningen, bör socialnämnden inte ställa som villkor för ekonomiskt bistånd att han eller hon avbryter studierna för att stå till arbetsmarknadens förfogande. Om den studerande däremot har faktiska möjligheter att utan studierna få arbete som medför stadigvarande försörjning, kan det vara rimligt att han eller hon söker arbete för att kunna bidra till familjens försörjning. Den studerande bör dock få fullfölja påbörjad termin eller kurs.

Som huvudregel vid beräkning av försörjningsstöd när den ena parten i ett hushåll studerar så ska denna inte tas med i beräkningen. Personen ska fortfarande ingå i hushållet. Vid beräkningen så tas i beaktan hur mycket den studerande parten ska bidra med i förhållande till hushållets gemensamma utgifter och inkomster. Utgifter som endast avser den studerande parten medräknas ej vid beräkning av försörjningsstödet eftersom behovet anses kunna tillgodoses genom studiemedel.

Gymnasiestuderande i åldern 18-21 år

Innan höstterminen det året den gymnasiestuderande fyller 20 år så har den studerande rätt till studiehjälp och kan även ansöka om extra tillägg från Centrala studiestödsnämnden (CSN).

Gymnasiestuderande som ingår i föräldrars hushåll

Inför höstterminen det år som den gymnasiestuderande fyller 20 år ska den studerande ansöka om studiemedel (bidragsdelen) från CSN. Det är fortfarande föräldrar som är försörjningsskyldiga för den gymnasiestuderande fram till dess att ungdomen fyller 21 år. Ungdomar som kommit till Sverige först i skolåldern kan ofta ha fått sina studier försenade. Det är då rimligt att de får fullfölja sina gymnasiestudier efter 20 års ålder utan att behöva ta lån, dock som längst till och med den dag den unge fyller 21 år. Samma bedömning kan göras beträffande andra ungdomar som fått sina studier försenade på grund av sociala skäl.

Gymnasiestuderande som saknar vårdnadshavare med försörjningsansvar

Den enskilde som fyllt 18 år och som saknar vårdnadshavare med försörjningsansvar kan ha rätt till bistånd. Inför höstterminen det år som den gymnasiestuderande fyller 20 år ska den studerande ansöka om studiemedel (bidragsdelen) från CSN. Ungdomar som kommit till Sverige först i skolåldern kan ofta ha fått sina studier försenade. Det är då rimligt att de får fullfölja sina gymnasiestudier efter 20 års ålder utan att behöva ta lån, dock som längst till och med den dag den unge fyller 21 år. Samma bedömning kan göras beträffande andra ungdomar som fått sina studier försenade på grund av sociala skäl. Även i dessa fall ska föräldrars underhållsskyldighet beaktas.

12. Utländska medborgare

EU-medborgare

För EU-medborgare gäller det så kallade rörlighetsdirektivet som reglerar unionsmedborgarnas rätt till fri rörlighet inom EU. Reglerna om uppehållsrätt omfattar även medborgare från EES-länderna Island, Liechtenstein, Norge och Schweiz. Dessa medborgare omfattas av bestämmelsen i 2 kap. 5 § utlänningslagen som innebär att uppehållstillstånd inte krävs av utländska medborgare för vistelse i Sverige under de tre första månaderna.

Med arbetssökande EU-medborgare menas en person som beger sig till ett annat EU-land och aktivt söker arbete. Arbetssökande personer omfattas generellt sett av den grundläggande rätten till fri rörlighet och rätten att vistas i Sverige under tre månader utan uppehållsrätt. Så länge de kan styrka att de fortfarande söker arbete och har en verklig möjlighet att få en anställning har de också rätt att vistas i Sverige högst 6 månader. Om dessa förutsättningar är uppfyllda kan personen ha rätt till bistånd under dessa 6 månader.

Tillfällig vistelse för tredjelandsmedborgare

Enligt 2 kap. 5 § utlänningslagen får en utländsk medborgare tillfälligt vistas i Sverige i högst tre månader utan uppehållstillstånd. I de flesta fall krävs dock ett visum för inresa i Sverige. Utländska medborgare som tillfälligt vistas i Sverige, till exempel turister, affärsresande och säsongsarbetare ska vid ekonomiska problem i första hand hänvisas till det egna landets ambassad eller konsulat.

Vid risk att den enskilde lider nöd har denne rätt att ansöka om nödprövning. Akut bistånd kan till exempel omfatta bistånd till matpengar, biljett hem och eventuellt boende i avvaktan

på hemresa. Barnperspektivet ska alltid beaktas och dokumenteras när det finns barn i familjen.

Observera att det inte finns någon underrättelseskyldighet för socialtjänsten gentemot Migrationsverket gällande utländsk medborgare som uppehåller sig i Sverige längre än tre månader utan uppehållstillstånd. Om socialtjänsten behöver ta kontakt med Migrationsverket under sin utredning ska samtycke från den enskilde inhämtas.

Personer som inte har tillstånd att vistas i Sverige

Denna grupp benämns ofta som papperslösa. Det avser personer som vistas i landet utan tillstånd. Några exempel på orsaker till varför en person saknar uppehållstillstånd kan vara att personen har fått avslag på en ansökan om uppehållstillstånd och fått ett utvisningsbeslut, uppehållstillstånd har löpt ut och förnyad ansökan har ej skett eller man har aldrig sökt uppehållstillstånd. Utan tillstånd att vistas i Sverige har den enskilde ingen rätt till ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen.

Personer med uppehållstillstånd

Utländska medborgare med uppehålls- och arbetstillstånd i Sverige och som vistas här har samma rätt till bistånd som svenska medborgare. Utländska medborgare som söker ekonomiskt bistånd ska alltid kunna uppvisa gällande beslut om uppehålls- och arbetstillstånd från Migrationsverket. En ungdom som har uppehållstillstånd enligt gymnasielagen (Lagen (2018:755) om ändring i lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå) kan ha rätt till bistånd.

Personer som omfattas av lagen om etableringsinsatser och som ansöker om ekonomiskt bistånd

Arbetsförmedlingen ansvarar för samordning av insatser för nyanlända flyktingar enligt lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. En person har rätt till en tvåårig etableringsperiod och har då rätt till etableringsersättning samt i vissa fall etableringstillägg av olika slag.

Nordiska medborgare

Danmark, Finland, Norge och Island är tillsammans med Sverige en del av Norden. Dessa länder har en överenskommelse om att de nordiska medborgarna har rätt att bo i vilket nordiskt land som helst utan att de behöver ansöka om uppehållstillstånd. Nordiska medborgare likställs med svenska medborgare så länge de befinner sig i Sverige enligt lag (1995:479) om nordisk konvention om socialt bistånd och sociala tjänster.

**Granskning av detaljplan för Ölycke 1:228 med
flera i Löberöd, Eslövs kommun**

12

VoO.2022.0560

2023-01-11

Otto Graudums

+4641362155

otto.graudums@eslov.se

Vård- och omsorgsnämnden

Granskningsyttrande; Detaljplan för Ölycke 1:228 med flera i Löberöd

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen arbetsutskott har beslutat att hålla granskningshandlingar avseende detaljplan för Ölycke 1:228 med flera tillgängliga för granskning till och med den 31 januari 2023.

Beslutsunderlag

Underrättelse om granskning

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 160, 2022

Plankarta, granskningshandling

Planbeskrivning, granskningshandling

Samrådsredogörelse, granskningshandling

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 99, 2022

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 42, 2022

Markteknisk undersökningsrapport

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 46, 2021

Vård- och omsorgsnämndens protokoll, 2022 § 55

Beredning

Syftet med den aktuella detaljplanen är att möjliggöra för en utökning av handelsverksamheten för ICA Nära i centrala Löberöd. Detaljplanen ska också skapa förutsättningar för att den södra delen även fortsättningsvis ska kunna användas för bostadsändamål. Planen ska även säkerställa hantering av dagvatten, en god trafiksituation kring butiken, att nya byggnader anpassas till befintliga volymer och att den rumsliga avgränsningen mot Gamla torget bibehålls.

Ansvarig handläggare noterar följande. Vård- och omsorgsnämnden lämnade, genom samrådsyttrande den 18 maj 2022, planförslaget utan erinran (Vård- och omsorgsnämndens protokoll, 2022 § 55).

Inför den nu aktuella granskningen har detaljplaneförslaget utökats på så sätt att det omfattar fastigheten Ölycke 1:228, Ölycke 1:165 samt del av Ölycke 1:140 som tillsammans upptar 2526 kvadratmeter. Det tidigare planförslaget omfattade en yta om cirka 2100 kvadratmeter.

Efter genomgång av granskningshandlingarna gör ansvarig handläggare följande bedömning. Utökningen av planområdet (om cirka 400 kvadratmeter) föranleder inte någon annan bedömning än den som har redovisats i samband med samrådsförfarandet. Förslaget bör därför lämnas utan erinran.

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden lämnar förslag till detaljplan för Ölycke 1:228 med flera i Löberöd utan erinran.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Josef Johansson
Förvaltningschef

Otto Graudums
Utredningssekreterare

2022-12-20
Sofia Svensson
0413-623 67
Sofia.Svensson@eslov.se

Underrättelse om granskning för detaljplan för Ölycke 1:228 med flera i Löberöd, Eslövs kommun

Kommunstyrelsens arbetsutskott har beslutat den 6 december 2022 § 160 att skicka ut detaljplan för Ölycke 1:228 med flera i Löberöd, Eslövs kommun på granskning.

Syftet med detaljplanen är att pröva utökad handelsverksamhet i centrala Löberöd genom att möjliggöra för en tillbyggnad av ICA Nära. Planen ska även säkerställa hantering av dagvatten samt en god trafiksituation kring butiken.

Underlag:

(handlingarna finns att hämta på www.eslov.se/olycke1228, under rubriken Status och handlingar, Detaljplan granskning))

- Plankarta, granskningshandling för detaljplan för fastigheten Ölycke 1:228 med flera
- Planbeskrivning, granskningshandling för detaljplan för fastigheten Ölycke 1:228 med flera
- Samrådsredogörelse, granskningshandling för detaljplan för fastigheten Ölycke 1:228 med flera
- Markteknisk undersökningsrapport (MUR) och PM, Geoteknik och Markmiljö,
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 46, 2021 Planbesked för fastigheten Ölycke 1:228, Eslövs kommun
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 42, 2022 Samråd för detaljplan för Ölycke 1:228 i Löberöd, Eslövs kommun
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 99, 2022 Planområdet för detaljplan för Ölycke 1:228 utökas med fastigheten Ölycke 1:165
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 160, 2022 Granskning för detaljplan för fastigheten Ölycke 1:228 med flera i Löberöd, Eslöv

Processen sker med standardförfarande. Det innebär att detaljplanen först skickas ut på samråd, därefter granskning innan detaljplanen antas.

Samrådet syftar till ett utbyte av information och synpunkter för att utveckla detaljplaneförslaget

GRANSKNINGSTID 20 december 2022 – 31 januari 2023

HANDLINGARNA
FINNS HÄR Eslövs stadshus, Gröna Torg 2 i Eslöv, måndag-fredag kl.08.00-16.30. Eslövs stadsbiblioteks foajé, Norregatan 9 i Eslöv, måndag-torsdag kl. 10.00-19.00, fredag kl. 10.00-18.00 och lördag kl. 10.00-14.00.
Eslövs kommuns hemsida,
www.eslov.se/olycke1228

SYNPUNKTER Synpunkter på förslaget ska framföras skriftligen till Eslövs kommun senast 31 januari 2022. Den som ingår i den upprättade samrådsgruppen och inte framfört skriftliga synpunkter senast under granskningsförfarandet kan förlora rätten att senare överklaga kommunens beslut att anta detaljplanen.

Synpunkter lämnar du enklast genom kommunens e-tjänst som hittas på kommunens hemsida www.eslov.se/olycke1228. Här finns även alla handlingar.

Synpunkter kan även lämnas via brev eller e-post
Kommunledningskontoret
Eslövs kommun
241 80 Eslöv
e-post: kommunledningskontoret@eslov.se

FÖR MER
INFORMATION Sofia Svensson, 0413-623 67
sofia.svensson@eslov.se

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 160

KS.2021.0030

Granskning för detaljplan för fastigheten Ölycke 1:228 med flera i Löberöd, Eslöv**Ärendebeskrivning**

Industritekniska gruppen AB skickade den 5 januari 2021 in en begäran om planbesked för fastigheten Ölycke 1:228 för Torget i Löberöd AB:s räkning. Sökanden önskar pröva om det är lämpligt att utöka handelsverksamheten inom fastigheten. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 13 april 2021 § 46 att lämna positivt planbesked för detaljplan Ölycke 1:228 i Löberöd. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 29 mars 2022 § 42 att hålla detaljplanen tillgänglig för samråd och att sista dag för samråd skulle vara 8 juni 2022. Detaljplanen har varit på samråd från och med den 2 maj 2022 till och med den 8 juni 2022. Inkomna synpunkter under samrådet och kommunens kommentarer till dem redovisas i samrådsredogörelsen.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 21 juni 2022 § 99 att utöka planområdet för detaljplanen till att även omfatta fastigheten Ölycke 1:165.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Granskning för detaljplan för fastigheten Ölycke 1:228 med flera i Löberöd, Eslövs kommun
- Plankarta, granskningshandling för detaljplan för fastigheten Ölycke 1:228 med flera
- Planbeskrivning, granskningshandling för detaljplan för fastigheten Ölycke 1:228 med flera
- Samrådsredogörelse, granskningshandling för detaljplan för fastigheten Ölycke 1:228 med flera
- Markteknisk undersökningsrapport (MUR) och PM, Geoteknik och Markmiljö,
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 46, 2021 Planbesked för fastigheten Ölycke 1:228, Eslövs kommun
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 42, 2022 Samråd för detaljplan för Ölycke 1:228 i Löberöd, Eslövs kommun
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 99, 2022 Planområdet för detaljplan för Ölycke 1:228 utökas med fastigheten Ölycke 1:165

Beredning

Kommunledningskontoret har efter samrådet tagit fram förslag till granskningshandlingar för Detaljplan för fastigheten Ölycke 1:228 med flera i Löberöd, Eslövs kommun.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för en utökning av handelsverksamheten för ICA Nära i centrala Löberöd. Detaljplanen ska också skapa förutsättningar för att den södra delen även fortsättningsvis ska kunna användas för bostadsändamål. Planen ska även säkerställa hantering av dagvatten, en god trafiksituation kring butiken, att nya byggnader anpassas till befintliga volymer och att den rumsliga avgränsningen mot Gamla torget bibehålls.

Planförslaget är i enlighet med Eslövs översiktsplan 2035, som antogs av kommunfullmäktige den 28 maj 2018 § 50. Markanvändningen för området är i översiktsplanen stadsbygd och i översiktsplanen står det även för Löberöd att ”Kommunen verkar för att bibehålla och utveckla servicen, eftersom den är av stor vikt för Löberöd och för omkringliggande landsbygd och mindre byar”.

Detaljplanen reglerar användning för centrumändamål, vilket enligt Boverket ska tillämpas för områden för kombinationer av handel, service, tillfällig vistelse, samlingslokaler, kontor och annan jämförlig verksamhet som ligger centralt eller på annat sätt ska vara lätta att nå. I dagsläget utgör ICA Nära den enda verksamheten inom fastigheten. Kommunledningskontoret bedömer att det är lämpligt att planlägga för centrumändamål för att skapa en flexibel användning av fastigheten. Det centrala läget i Löberöd gör att fastigheten skulle kunna lämna sig för att innehålla den typen av funktioner som Boverket anger utöver handel.

Inför granskningen har Kommunledningskontoret utökat planområdet för detaljplanen i enlighet med kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut den 21 juni 2022 § 99. Detaljplanen reglerar användning för centrum- och bostadsändamål för den utökade delen av planområdet. Användningarna säkerställer att ICA Nära i Löberöd får möjlighet att utveckla verksamhet kopplad till butiken i framtiden samtidigt som gällande användning för bostad fortsatt kan tillåtas.

Yrkanden

Catharina Malmborg (M) och Agneta Nilsson (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslut

- Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att Detaljplan för fastigheten Ölycke 1:228, i Löberöd, Eslövs kommun ska hållas tillgänglig för granskning.
- Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att sista dag för granskning är den 31 januari 2023.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutet skickas till

Sökande

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

2022-12-06

Sofia Svensson
0413-623 67
Sofia.svensson@eslov.se

Samrådsredogörelse - Detaljplan för fastigheten Ölycke 1:228 m.fl., i Löberöd, Eslövs kommun

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Enligt beslut av Kommunstyrelsens arbetsutskott 2022-03-29, § 42, har förslag till rubricerad detaljplan varit utställd för samråd under tiden 2022-05-02– 2022-06-08. Totalt 21 yttranden har inkommit, varav 10 är med erinran. Sakägare och andra som har ett intresse har beretts tillfälle till att yttra sig angående samrådshandlingen genom utsända handlingar.

Sammanfattning

Inkomna yttranden berör framför allt påverkan på trafiksäkerheten utanför ICAs entré och på Lilla Tvärgatan. Många av synpunkterna gäller frågor som inte berör planområdet, men kommunen har uppmärksammat problematiken kring trafiköverträdelser och risker för oskyddade trafikanter.

Efter samrådet har planområdet utökats till att innefatta del av kommunens gatumark som butiksentrén är förlagd på. Planområdet har också utökats till att innehålla fastigheten Ölycke 1:165 som ICA har förvärvat under samrådstiden.

Kommunledningskontoret menar att framförda synpunkter som berör planområdet till stor del har beaktats genom de bearbetningar av planförslaget som har gjorts.

Bearbetningarna av planförslaget och planhandlingarna baseras på synpunkter från samrådet.

YTTRANDEN

Dessa skrivelser med erinran (m.e.) redovisas till fullo nedan. Skrivelser med ingen erinran (i.e.) redovisas enbart i tabellen.

1.	Statliga och regionala myndigheter och instanser	
1.1	Länsstyrelsen	m.e
1.2	Lantmäteriet	i.e
1.3	Trafikverket	i.e
1.4	Region Skåne	i.e
2.	Kommunala förvaltningar, bolag och nämnder	
2.1	Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	i.e
2.2	Kultur- och fritidsnämnden	i.e
2.3	Servicenämnden	i.e
2.4	Vård- och omsorgsnämnden	i.e
2.5	VA SYD	m.e
2.6	Räddningstjänsten Syd	i.e
2.7	MERAB	i.e
3.	Övriga	
3.1	Skanova	i.e
3.2	Post Nord	i.e
3.3	Boenden	m.e

1. Statliga myndigheter

1.1 Länsstyrelsen Skåne m.e

Yttrande över samråd om detaljplan för Ölycke 1:228 i Löberöd, Eslövs kommun KS 2021.0030

Redogörelse för ärendet

Detaljplanens syfte är att pröva utökad handelsverksamhet i centrala Löberöd. Planen ska möjliggöra för en tillbyggnad av ICA Nära samt säkerställa hantering av dagvatten och en god trafiksituation. Planförslaget medger centrumverksamhet. Nuvarande markanvändning är ICA med tillhörande parkering och en grönyta som föreslås bebyggas. Området är detaljplanlagt sedan tidigare för bostadsändamål med möjlighet till handel. För området gäller översiktsplan 2035 för Eslövs kommun (antagen 2018) som pekar ut planområdet som *stadsbygd*. Kommunen gör bedömningen att planförslaget är förenligt med översiktsplanen och inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan i den mening som avses i 6 kap. MB. Kommunen tar fram planförslaget med standardförfarande.

Länsstyrelsens formella synpunkter

Följande synpunkter har koppling till Länsstyrelsens prövningsgrunder enligt 11 kap. plan- och bygglagen.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Av planhandlingarna framgår att en dagvattenanläggning (b1) föreslås på kvartersmark för att fördröja dagvatten. Länsstyrelsen vill i sammanhanget uppmärksamma kommunen om att planområdet ligger inom verksamhetsområde för dagvatten vilket gör att det är VA-huvudmannens ansvar att hantera dagvattnet. Hantering av dagvatten ska i första hand ske inom allmän platsmark och planförslaget får inte förhindra eventuella åtgärder som kan krävas. Föreslagen bestämmelse anger enbart att en dagvattenanläggning får lov att finnas, inte att den ska komma till stånd. Kravet som ställs kan inte säkerställas inom kvartersmark. Länsstyrelsen ser inte att föreslagen bestämmelse (b1) är lämplig eftersom dagvattenfrågan inom verksamhetsområde för dagvatten regleras i Lag om allmänna vattentjänster (LAV). Lokalt omhändertagande av dagvatten inom verksamhetsområde bör istället ske frivilligt. Om fördröjning är en förutsättning för att innehålla miljö kvalitetsnormer för vatten behöver planförslaget och regleringen på plankartan ses över inför granskningsskedet.

Länsstyrelsen vill påminna om möjligheten att införa bestämmelse om utförande på plankartan, som anger andelen mark som får hårdgöras, och som kompletterar bestämmelsen om marklov enligt 9 kap. 12 § punkt 3 PBL.

Länsstyrelsens rådgivning

Följande synpunkter har koppling till Länsstyrelsens rådgivningsuppdrag enligt 5 kap. plan- och bygglagen.

Undersökning av betydande miljö påverkan

Utifrån aktuellt underlag delar Länsstyrelsen kommunens bedömning att ett genomförande av planförslaget inte kan antas medföra betydande miljö påverkan i den mening som avses i 6 kap. miljöbalken.

Länsstyrelsens bedömning

Förutsatt att planhandlingarna kompletteras gällande *miljö kvalitetsnormer för vatten* enligt ovan har inte Länsstyrelsen några synpunkter utifrån 11 kap. 10 - 11 §§ PBL.

Beslutande

Detta yttrande har beslutats av enhetschef Hanne Romanus, enheten för samhällsplanering. Planhandläggare Linnea Björk har varit föredragande. *Detta beslut har bekräftats digitalt och har därför ingen namnunderskrift. Du hittar information om hur länsstyrelsen behandlar personuppgifter på www.lansstyrelsen.se/dataskydd*

Kommunledningskontorets kommentarer:

Exploatören har utvecklat förslaget av dagvattenhantering i dialog med VA-huvudmannen och fördröjning på kvartersmark sker enligt överenskommelse mellan kommunen och exploatören.

Bestämmelsen E1 i plankartan anger användning för fördröjningsmagasin för dagvatten. Anläggandet av fördröjningsmagasinet regleras i exploateringsavtalet som ska tecknas i samband med antagandet av detaljplanen.

Dagvattenvolymen som hanteras i underjordiskt magasin inom kvartersmark är likvärdig med volymen som grönytan hanterar idag. För att samma mängd dagvatten ska släppas från planområdet efter planens genomförande regleras dagvattenmagasinets volym i exploateringsavtalet.

MKN för vatten förblir oförändrad genom det föreslagna fördröjningsmagasinet på fastigheten.

1.2 Lantmäteriet m.e

Lantmäteriet har inga synpunkter på planförslagets handlingar (daterade 2022-03-08). Under rubriken *Fastighetsbildningsåtgärder* kan tilläggas att ytterligare gränser berörande Ölycke 1:228 har bestämts år 2022, se akt 1285-2021/64.

Kommunledningskontorets kommentarer:

Planbeskrivningen har justerats i enlighet med Lantmäteriets yttrande.

1.3 Trafikverket i.e

Utifrån kommunens redovisning av planens omgivningspåverkan bedömer Trafikverket att ingen nämnvärd negativ påverkan kommer ske på Trafikverkets infrastruktur och Trafikverket har därmed inga synpunkter på planförslaget.

Kommunledningskontorets kommentarer:

Noteras.

1.4 Region Skåne i.e

Region Skåne avstår från att yttra sig över aktuell detaljplan.

Kommunledningskontorets kommentarer:

Noteras.

2. Kommunala förvaltningar, bolag och nämnder

2.1 Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i.e

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har inget att erinra i ärendet.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Noteras.

2.2 Kultur- och fritidsnämnden i.e

Tjänstepersoner på Kultur- och fritidsförvaltningen har läst igenom handlingarna och har inga synpunkter att lämna på detaljplanen. Kultur- och fritidsnämnden tar förvaltningens yttrande som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Noteras.

2.3 Servicenämnden i.e

Serviceförvaltningen har tagit del av berörda handlingar och har inget att invända mot förslaget.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Noteras.

2.4 Vård- och omsorgsnämnden i.e

Vård- och omsorgsnämnden beslutar att lämna förslag till detaljplan för fastigheten Ölycke 1:228 i Löberöd utan erinran.

Kommunledningskontorets kommentarer:
Noteras.

2.5 VA SYD m.e

VA SYD har tagit del av samrådshandlingarna och har följande att erinra. Under rubriken VA-ledningar på sidan 14: Texten ”Ledningar för dagvatten, spillvatten och vatten finns i Hörbyvägen. I gamla torget...osv” bör ändras till ”Ledningar för dagvatten, spillvatten och avlopp finns i Hörbyvägen och Lilla Tvärgatan. I Lilla Tvärgatan finns även en kombinerad ledning, som fastighetens spill och dagvattenservis ansluter till. VA SYD kommer att ge fastigheten en dagvattenservis. Därmed kan fastigheten slutföra separeringen av sitt dagvatten”.

Texten om att fastigheten Ölycke 1:228 och Ölycke 1:165 har gemensam servis ska stå kvar.

Under rubriken dagvatten på sidan 18: En klimatfaktor på 1,3 ska användas när magasinsvolymen beräknas.

VA SYD har i förarbetet med planen inte uppmärksammat att det är en grönyta som ska hårdgöras i och med planen. Vi har förutsatt att dagvattenförhållandena inte ändras nämnvärt i och med planen och därmed har behovet av kapacitetsberäkning av dagvattensystemet inte uppmärksammat. VA SYD har i dagsläget ingen dagvattenmodell över Löberöd och har därmed ingen möjlighet att utreda hur stort behov av fördröjning av dagvatten som behövs. Men vi vet att Löberöd har bekymmer med översvämningar och instängda områden. Lokalt omhändertagande av dagvatten är därför mycket välkommet.

*Kommunledningskontorets kommentarer:
Texterna på sidan 14 och 18 (sidan 21 i granskningshandlingen) har reviderats.*

Dagvattenmagasinets volym motsvarar mängden dagvatten som gräsyntan antas hantera. Kantstenar avgränsar idag grönytan så att den enbart tar emot regnvatten som landar rakt på gräset.

Dagvattenmagasinet har dimensionerats till en sådan volym att kapaciteten i ledningsnätet antas bli opåverkad.

3. Övriga

3.1 Boenden m.e

3.1.1 Boende 1

Allt ser mycket bra ut men gatan utanför entrén måste säkras upp dels bör en hinder med att en klack upprättas så att det inte går att parkera direkt utanför ICA:s entré då flera intermezzo har hänt då barn även vuxna sprungit ut då bilar kommit förbi.

Sedan bör man fundera på att göra Lilla Tvärgatan som återvändsgata mot Hörbyvägen och i stället utfart mot Storgatan på så vis behöver inte varubilar köra mot trafiken som görs idag.

Sedan bör man med omedelbar verkan se till att ändra skyltarna med motorfordonsskylten från Storgatan ändras så att skyltarna blir synliga så att inte bilar kör in från Storgatan mot ICA

Samtliga synpunkter är av ren säkerhet

*Kommunledningskontorets kommentarer:
Detaljplanen revideras till granskningsskedet så att ICA ges möjlighet att genomföra säkerhetshöjande åtgärder utanför butikens entré.*

Varutransporterna ska enligt kommunens lokala trafikföreskrifter köra ut från ICA via Gamla torget mot Storgatan. Kommunen kommer att se över trafiksituationen kring ICA.

3.1.2 Boende 2

Hej tack för en trevlig diskussioner ang trafikflödet till och från ICA,s parkering i Löberöd.

Det jag vill är att lämna synpunkter på trafikflödet längst Lilla Tvärgata.

Dels från ICA,s parkering via Lilla Tvärgatan mot Hörbyvägen. När bilarna lämnar parkeringen och svänger vänster runt häcken vid björkarna är sikten så pass skymd att gående inte syns. Bilar som kommer från Storgatan via Lilla Tvärgatan och ska svänga vänster in till parkeringen där är också sikten skymd. Båda svängarna är riskfaktorer.

Vidare vill jag belysa hastigheterna på Lilla Tvärgatan. Denna smala gata där fastigheter har sina entréer direkt ut mot gatan i kombination med höga hastigheterna (uppskattningsvis mellan 30-50km/h) gör att Lilla Tvärgatan är en trafikfarlig gata för gående och cyklister.

Även föräldra med barn och barnvagnar går ofta på Lilla Tvärgatan för att komma ner till fotbolls planerna/lekplatserna. En hel del skolbarn går till och från skolan på Lilla Tvärgata.

Många bilisterna tvärrar genom Lilla Tvärgata för att köra sina barn till dagis och skola eller bara genar igenom. En hel del kunder kör oxå där när dom har handlat på ICA.

Många bilister visar ingen hänsyn till varken barn fotgängare eller boende som går längst Lilla Tvärgatan.

Barn eller andra gångtrafikanter eller cyklister har skyndsamt fått flyttas på sig så lång ut åt sidorna som möjligt för att inte bli påkörda.

Under våra 30 år som vi har bott längst Lilla Tvärgatan har jag X antal gånger fått en backspegl i sidan när jag har gått längst Lilla Tvärgatan.

Nu när ICA ska byggas ut tycker vi som bor längst med Lilla Tvärgatan att det är dax att se över och göra något åt trafikflödet (som har ökat markant de senaste 15 åren) och hastigheten på Lilla Tvärgatan. Vad eller hur ni tänker göra är oväsentligt bara ni gör något som håller nere hastigheterna året runt.

Kommunledningskontorets kommentarer:

Under sommaren gjordes hastighetsmätningar på Lilla Tvärgatan som visade att reglerad hastighet innehölls av bilister. Kommunens tekniska förvaltning kommer att se över trafiken kring ICA.

3.1.3 Boende 3

Mycket positivt att ICA får möjlighet att bygga ut!

Kommunledningskontorets kommentarer:

Noteras.

3.1.4 Boende 4 och 5

Sophanteringen (plats, nattliga aktiviteter / dumpster diving)

Ökat buller vid fastighet ■■■ och ■■■ då leveranserna kommer komma betydligt mycket närmre än vad det är idag (vaknar redan av leveranserna nattetid och skyltbytena) Bättre lösning av leveranser kvälls/ nattetid

Trafiksituationen, ser gärna att det blir fixat ett permanent hinder på lilla Tvärgatan så lastbilarna inte kan köra ut det hållet (vilket dom inte får men gör ändå) och likaväl att hastigheten kan hållas av alla som handlar då det går väldigt fort i dagsläget!

Se över utseende på byggnaden då det ska byggas vid en av byns äldsta gata!

Hur kan det vara godkänt att Ica ska få lov att bygga ut 1.5 m från tomtgräns och 7.6 m högt? Granntomterna på norrsidan kommer bli väldigt hårt drabbade av skugga!

Kommunledningskontorets kommentarer:

Sophanteringen kommer att ske inomhus efter ombyggnaden vilket leder till minskat buller.

Varuleveranser sker endast under dagtid. Se även kommentar till yttrande "3.1.6 Boende 7".

Kommunen kommer att se över trafiksäkerheten kring ICA.

ICA har angett att butikens exteriör kommer att bli putsad, vilket skulle ge butiken ett enhetligt uttryck. Detta är dock inget som regleras i detaljplanen.

Löberöds gamla centrumkärna är i stora delar tät och sammanbyggd vilket leder till att bebyggelse i vissa lägen kan ge skuggverkan över andra fastigheter. Inför granskningen har den nya tillbyggnadens skuggpåverkan studerats, se planbeskrivningen sidan 25 och 26. Den tillbyggnad som medges i detaljplanen kommer att medverka till att viss skuggverkan sker på

de angränsande fastigheterna. Detta är dock något som kommer ske endast vintertid och endast för en begränsad del av angränsande trädgårdar.

3.1.5 Boende 6

Vår fina Ica butik med sitt centrala läge blir jättefint med utbyggnaden.

Men det bör vara ett räcke ut mot torggatan vid utgången, finns nu en kon där det går att komma emellan direkt ut på gatan.

Bättre skyltning från parkeringen att utfart gäller mot Storgatan och inte Hörbyvägen.

Kommunledningskontorets kommentarer:

ICA har placerat ett staket vid entrén för att förhindra att butikens besökare går ut i gatan. Kommunens tekniska förvaltning kommer att se över trafiksäkerheten och skyltningen kring ICA.

3.1.6 Boende 7

1. Trafiksituationen måste undersökas och förbättras om en utbyggnad skall ske

I detaljplanens förutsättningar beskrivs att utbyggnaden inte skulle leda till mer trafik. Om butiken skall ha ett större lager, vilket uppges vara en av anledningarna, ser jag det som troligt att det antingen blir fler leveranser eller leveranser med större lastbilar. Både fler leveranser och större lastbilar skulle påverka trafiksituationen på Lilla tvärgatan mycket negativt.

I dagsläget när lastbilarna försöker ta sig ut från baksidan av butiken till Lilla tvärgatan tycks det vara svårt att manövrera utan risk för kollision med omkringliggande fastigheter. Jag har vid ett tillfälle sett en lastbil köra in i en av byggnaderna på Lilla tvärgatan och vid ett annat tillfälle sett en lastbil köra in i skylten som visar körriktning.

Vi är flera barnfamiljer på Lilla tvärgatan som upplever nuvarande trafiksituation som riskabel med tanke på våra barns säkerhet.

Ökad trafik eller trafik med större fordon innebär en avsevärt ökad risk för våra barn och det är oacceptabelt.

Min åsikt är att detaljplanen inte tar höjd för denna aspekt och att det måste göras.

2. Det behövs en lösning på hur bullret skall minskas för fastigheter på Lilla tvärgatan

Enligt materialet kommer varuleveranser flyttas betydligt närmare fastigheter på Lilla tvärgatan vilket kommer leda till mer buller och störning. I dagsläget är det redan oacceptabel störning som sker tidigt

på morgon/sent på natten i form av t.ex. brödleveranser. Flyttas detta närmare fastigheter kommer det så klart att bli ännu värre. I materialet står det att man antar att buller till följd av trafik kommer vara oförändrat. Om så är fallet, vilket jag ser som tveksamt, gäller det endast ur ett globalt perspektiv. Om källorna till buller flyttas närmare fastigheter kommer ljudbilden för dessa fastigheter självklart att förändras. Detaljplanen måste ta höjd för detta.

3. Den föreslagna utbyggnadens estetik är inte förenlig med områdets "äldre bymiljö"

I avsnittet om förutsättningar för detaljplanen står det "Planområdet präglas av en äldre bymiljö". Området är ett av de äldsta områdena i Löberöd och utgör en central del av byn. Den föreslagna utbyggnadens stil är långt ifrån kompatibel med omkringliggande fastigheters estetik. Om så väl grönområdet tas bort som en utbyggnad i industristil uppförs anser jag det avsevärt förändra känslan och stilen i Löberöds centrum till det sämre. Utbyggnaden i sitt nuvarande utförande passar i ett industriområde, inte i en "äldre bymiljö".

4. Detaljplanen har tagits fram med felaktigheter i beskrivna förutsättningar

I KS 2021.0030 "Detaljplan för fastigheten Ölycke 1:228, i Löberöd, Eslövs kommun" finns två punkter som bygger på felaktig information.

Trafik - Varuleveranser

I dokumentet beskrivs varuleveranser till butiken på följande sätt:

"Varuleveranser till butiken sker från Storgatan via Lilla Tvärgatan, lastbilarna lämnar butiken via gatan vid Gamla Torget och ut till Storgatan. "

Det finns fler varianter på hur leveranser sker. Den beskrivna varianten används sällan av stora lastbilar, vilket mycket av leveranserna sker med hjälp av. Följande tillvägagångssätt för leveranser är vanliga

Variant 1 - Beskriven variant

1. Storgatan till Lilla tvärgatan
2. Lilla tvärgatan till baksida butik
3. Baksida butik till Gamla torget
4. Gamla torget till Storgatan

Variant 2

1. Storgatan till Gamla torget
2. Gamla torget till baksida butik
3. Baksida butik till Lilla tvärgatan
4. Lilla tvärgatan till Hörbyvägen

Variant 3

1. Storgatan till Lilla tvärgatan
2. Lilla tvärgatan till baksida butik
3. Backandes från baksida butik till Lilla tvärgatan
4. Lilla tvärgatan till Hörbyvägen

Variant 4

1. Storgatan till Gamla torget
2. Gamla torget till baksida butik
3. Baksida butik till Lilla tvärgatan
4. Lilla tvärgatan till Storgatan (mot enkelriktat)

Lilla tvärgatan påverkas i hög utsträckning av lastbilstrafik från butiken och det är därför viktigt att detaljplanen tas fram med korrekt information om rådande trafiksituation.

Solförhållanden

I dokumentet beskrivs solförhållandena på följande sätt:

"Även om tillbyggnaden kommer att vara placerad närmare befintlig bebyggelse i norr så är det faktum att tillkommande bebyggelse är i samma byggnadshöjd som befintlig butik och kommer vara placerad bakom den befintliga uppväxta häcken faktorer som gör att den

föreslagna bebyggelsens skuggning inte bedöms innebära negativa konsekvenser för omgivningen"

Det är möjligt att detta stämmer för kvällssol men en snabb skugganalys med ungefärlig modell av utbyggnaden visar att solförhållandena kan komma att påverkas avsevärt mitt på dagen i främst november, december och januari. Följande skugganalys har gjorts med föreslagennockhöjd på utbyggnadens två tak. Om en byggnad med den nya detaljplanens högsta tillåtna höjd på 7,6 m byggs skulle skuggningen öka.

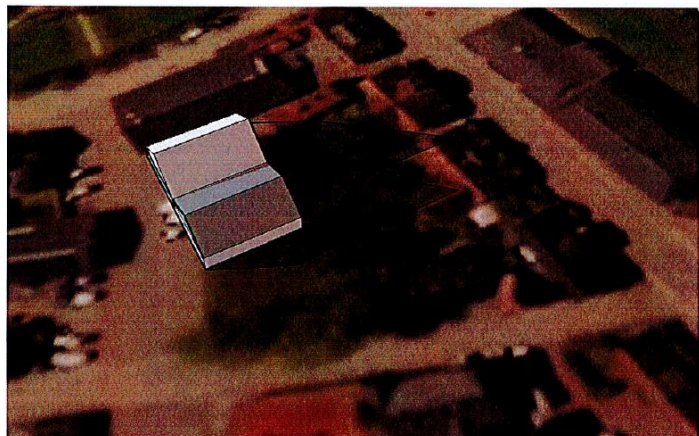
Dag i november ca kl 12

Dag i december ca kl 12

Dag i januari ca kl 12

Resultatet av skugganalysen, som är ungefärlig, visar att den föreslagna detaljplanen mycket väl kan leda till negativa konsekvenser för omgivningen när det gäller solförhållanden. Jag anser det därför

vara viktigt att göra och presentera en skugganalys med korrekt modell av utbyggnaden som belyser eventuella negativa konsekvenser under årets alla månader och relevanta tidpunkter på dagen.

Kommunledningskontorets kommentarer:

Butiksutbyggnaden innebär att ICA kan utöka sin lagerkapacitet och ta emot fler varor vid varje enskild leverans. Lastbilarna som levererar till ICA är idag inte fyllda på grund av den bristande lagerkapaciteten. ICA bedömer därför inte att antalet leveranser kommer att öka.

Inga leveranser sker eller kommer att ske under nattetid.

I dagsläget får ICA leveranser av frukostbröd vid klockan 05:45, dessa leveranser kommer inte att ske efter ombyggnaden då butiken kommer att ha ett större lager som innebär att butiken inte behöver ta emot de tidiga leveranserna. Efter ombyggnaden planeras leveranser mellan klockan 07:15-12:00 på vardagar och klockan 08:15-11:30 på helger.

Ombyggnationen av lastkajen ska innebära att leveranser kan ske smidigare och förhoppningsvis bullra mindre.

ICA har angett att butikens exteriör kommer att bli putsad, vilket skulle ge butiken ett enhetligt uttryck. Detta är dock inget som regleras i detaljplanen.

Beskrivningen i planbeskrivningen om hur varuleveranserna ska köra till och från butiken utgår från instruktionerna som åkarna har fått av ICA. Kommunen är medveten om att trafikföreskrifterna inte efterlevs och kommer att se över hur skyltningen för tung trafik kan förbättras.

Löberöds gamla centrumkärna är i stora delar tät och sammanbyggd vilket leder till att bebyggelse i vissa lägen kan ge skuggverkan över andra fastigheter. Inför granskningen har den nya tillbyggnadens skuggpåverkan studerats, se planbeskrivningen sidan 25 och 26. Den tillbyggnad som medges i detaljplanen kommer att medverka till att viss skuggverkan sker på de angränsande fastigheterna. Detta är dock något som kommer ske endast vintertid och endast för en begränsad del av angränsande trädgårdar.

3.1.7 Boende 8

1. Det står i förslaget att "Varutransporter kommer även efter förslagets genomförande att anlända från Storgatan via Lilla Tvärgatan, och lämna butiken via gatan vid Gamla Torget och ut till Storgatan." Så är inte fallet i dagsläget då uppskattningsvis 90% av transporterna lämnar butiken via Lilla Tvärgatan istället. Husen på Lilla Tvärgatan ligger nära vägen och bebos av småbarnsfamiljer och det vore ytterst önskvärt ifall lastbilarna kunde lämna butiken så som det står dvs via gatan vid Gamla Torget och ut till Storgatan.
2. Det står i förslaget att Björkallén längs med Lilla Tvärgatan är biotopskyddad, vilket är jättebra. Däremot står det inget om den formklippta häcken förutom att den är ett naturligt habitat för småfåglar. Jag önskar att denna häck tillåts vara kvar då jag kan intyga

att småfåglar ofta sitter i den och jag önskar dessutom att den tillåts växa högre, särskilt där den är som lägst så att utsikten från [REDACTED] förblir en utsikt av natur istället för en utsikt av byggnader, lastbilar, containrar och parkerade bilar. Dessutom kan en högre häck bidra till en bättre ljudbild för oss när lastning, ljud från fläktar, sophämtning mm kommer så pass mycket närmare [REDACTED].

Kommunledningskontorets kommentarer:

Beskrivningen av hur varuleveranserna ska köra till och från butiken utgår från instruktionerna som åkarna har fått av ICA samt de lokala trafikföreskrifterna. Kommunens tekniska förvaltning kommer att se över trafiksäkerheten och skyltningen kring ICA.

Detaljplanen reglerar inte häcken men ICA har i dagsläget ingen avsikt att avlägsna den.

Ändringar efter samråd

De huvudsakliga ändringarna efter samrådet är:

- Tillägg av mark utanför entrén.
- Fastigheten Ölycke 1:165 har lagts till i detaljplanen.

Utöver detta har förtydliganden i planbeskrivningen, mindre bearbetningar av planförslaget samt redaktionella justeringar av planhandlingar i enlighet med inkomna yttranden gjorts.

Mikael Vallberg
Planchef

Sofia Svensson
Planarkitekt

Malin Nilsson
Planarkitekt

Emelie Edström
Planarkitekt

Detaljplan för fastigheten Ölycke 1:228 m.fl., i Löberöd, Eslövs kommun

Granskningshandling

Diarienummer : KS 2021.0030

Upprättad : 2022-12-06

Handlingar som tillhör detaljplanen:

- Plankarta
- Planbeskrivning
- Fastighetsförteckning
- Samrådsredogörelse
- Markteknisk undersökningsrapport (MUR) och PM, Geoteknik och Markmiljö (PQ Geoteknik och Miljö AB 2021-11-14)

Standardförfarande:

VAD ÄR EN DETALJPLAN?

En detaljplan styr hur marken får användas för ett område inom kommunen exempelvis för bostäder, kontor, handel och industri. Detaljplanen får även reglera placering, utformning och utförande. En detaljplan består av en plankarta som är juridiskt bindande och en planbeskrivning som beskriver plankartan.

Planbeskrivningen, som inte är juridisk bindande, ska underlätta förståelsen för plankartans innebörd.

PLANPROCESSEN

Detaljplaneprocessen regleras i plan- och bygglagen och syftar till att pröva om ett förslag till markanvändning är lämpligt. I processen ska allmänna och enskilda intressen vägas mot varandra. Under samråd och granskning ges möjlighet för sakägare, myndigheter och andra berörda att inkomma med synpunkter.

Denna detaljplan tas fram genom standardförfarande enligt plan- och bygglagen 2010:900.

INLEDNING

SAMMANFATTNING

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för en utökning av handelsverksamheten för ICA Nära i centrala Löberöd. Detaljplanen ska också skapa förutsättningar för att den södra delen även fortsättningsvis ska kunna användas för bostadsändamål. Planen ska även säkerställa hantering av dagvatten, en god trafiksituation kring butiken, att nya byggnader anpassas till befintliga volymer och att den rumsliga avgränsningen mot Gamla torget bibehålls.

Planområdet har utökats efter samrådet och omfattar fastigheten Ölycke 1:228, Ölycke 1:165 samt del av Ölycke 1:140 som tillsammans upptar 2526 kvadratmeter. Nuvarande ICA-butik upptar cirka 600 kvadratmeter av ytan och är fördelad på två byggnadskroppar.

Utbyggnaden av butiken är av vikt dels för personalens arbetsmiljö, men även för att stärka möjligheten för boende att handla dagligvaror lokalt.

Planförslaget innebär att matbutiken kan byggas ut på grönytan som finns inom fastigheten. Trädraden med björkar i den östra plangränsen kommer att bevaras. Byggnaden kommer att ha en maximal höjd på 7,6 meter. Detaljplanen omfattar även till butiken angränsande fastighet Ölycke 1:165 som kan komma att nyttjas för butikens behov såsom returhantering, parkering med mera i framtiden. För fastigheten medger planen en högsta nockhöjd om 9,7 meter och lägsta takvinkel om 30 grader samt anger att det ska finnas en 1,8-2,2 meter hög avgränsning mellan kvarter och gata. Detta är i syfte att bibehålla den definierade och sammanbyggda kanten mot Gamla torget.

Figur 1 Ortofoto som visar planområdets placering i Eslöv tätort.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRUTSÄTTNINGAR.....	6
PLANDATA.....	6
BEFINTLIG STADSBILD OCH MARKANVÄNDNING	6
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN.....	7
KULTURMILJÖ.....	10
SERVICE.....	11
TRAFIK.....	11
NATUR.....	12
TEKNISK FÖRSÖRJNING	14
PLANFÖRSLAG.....	15
PLANSÖKANDE.....	15
PLANENS SYFTE	15
MARKANVÄNDNING OCH STADSBILD	15
TRAFIK.....	17
BULLER OCH STÖRNINGSSKYDD	17
EKOSYSTEMTJÄNSTER.....	19
TEKNISK FÖRSÖRJNING	21
SÄKERHET OCH HÄLSA.....	21
SOCIALA ASPEKTER.....	21
PLANBESTÄMMELSER.....	22
KONSEKVENSER.....	23
MILJÖKONSEKVENSER.....	23
MILJÖKVALITETSNORMER (MKN).....	23
DAGVATTEN.....	23
ÖVERSVÄMNING OCH SKYFALL.....	23
NATURMILJÖ OCH BIOLOGISK MÅNGFALD	24
BIOTOPSKYDDSSOMRÅDE.....	24
MARK OCH GRUNDLÄGGNING.....	24
MARKRADON	24
MARKFÖRORENINGAR	24
HUSHÅLLNING MED NATURRESURSER.....	24
STADSBILD/LANDSKAPSBILD.....	24
ARKEOLOGI	25
SOLFÖRHÅLLANDEN.....	25
TRAFIK.....	26
BEFINTLIG TEKNISK FÖRSÖRJNING.....	26
HÄLSA OCH SÄKERHET.....	26

SOCIALA KONSEKVENSER.....	27
GENOMFÖRANDE.....	28
ORGANISATORISKA FRÅGOR	28
FASTIGHETSRÄTTSLIGA FRÅGOR OCH KONSEKVENSER	28
MEDVERKANDE TJÄNSTEPERSONER	29

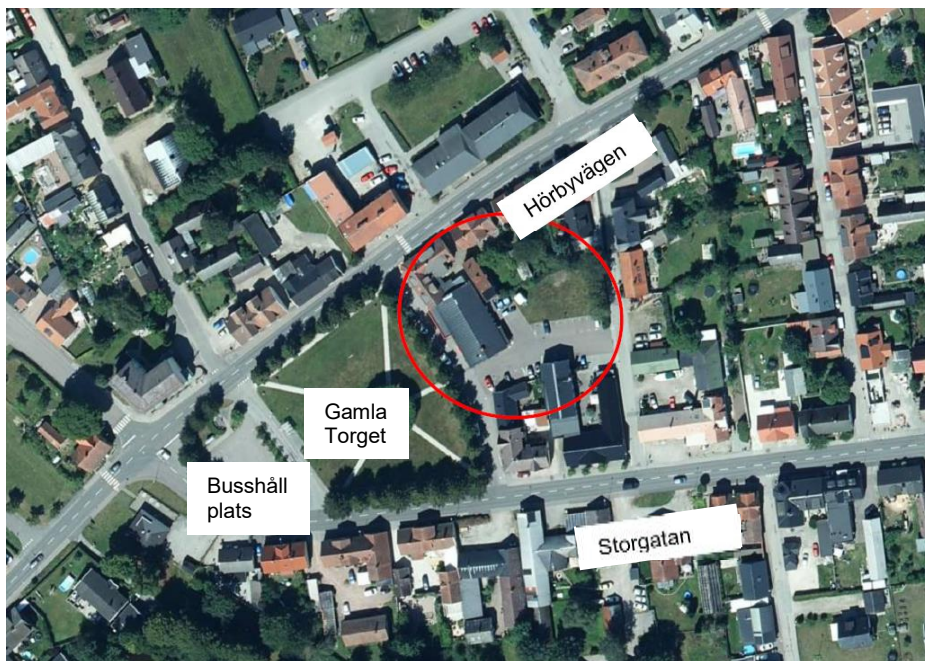
FÖRUTSÄTTNINGAR

PLANDATA

Areal och Markägförhållanden

Planområdet ligger i Löberöds centrum på den östra sidan om Gamla torget och omfattar fastigheten Ölycke 1:228, Ölycke 1:165 samt del av Ölycke 1:140 som tillsammans upptar 2526 kvadratmeter. Fastigheterna Ölycke 1:228 och Ölycke 1:165 är i privat ägo och ägs av Torget i Löberöd AB. Ölycke 1:140 är i kommunal ägo men den del som är utanför ICAs entré kommer att förvärvas av ICA efter detaljplanen har fått laga kraft. Nuvarande ICA-butik upptar cirka 600 kvadratmeter av ytan och är fördelad på två byggnadskroppar.

Angränsande fastigheter är Ölycke 1:75, 1:76, 1:62 samt kommunens fastighet Ölycke 1:140.

Figur 2 ICA-butikens läge i centrum.

BEFINTLIG STADSBILD OCH MARKANVÄNDNING

Planområdet ligger i centrala Löberöd som präglas av en äldre bymiljö i odlingslandskapet. I Löberöd finns en hög servicegrad med både offentlig och kommersiell service vilket ICA-butiken är en del av. ICA-butiken utgör tillsammans med Gamla Torget ortens mest centrala delar och är en mötespunkt för Löberödsborna.

Fastigheten Ölycke 1:228 inrymmer den gamla butiksbyggnaden mot Hörbyvägen med den gamla entrétrappan i korsningen. Fastigheten Ölycke 1:165 innehåller ett bostadshus i 1,5 plan.

Figur 3 Den ursprungliga butikslokalen

Figur 4 ICA-butiken sedd från Gamla Torget

Historik

Byggnaden i korsningen Hörbyvägen/Gamla torget är den äldsta bebyggelsen på fastigheten Ölycke 1:228. Troligtvis uppkom den i samband med att Löberöd växte fram efter att Ystad-Eslövs järnväg anlades 1866 och stationen i Löberöd byggts. Den har dock blivit tillbyggd i tre omgångar fram tills att den senaste tillbyggnaden i gult tegel uppfördes. Där den senaste tillbyggnaden uppfördes låg tidigare Löberöds hotell. Hotellet byggdes 1885 och revs sedan 1978 och på platsen byggdes den nya delen av ICA-butiken.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Riksintressen

Totalförsvaret

Ett område som sträcker sig från Harlösa till Löberöd, söder om Hörbyvägen ingår i totalförsvarets riksintresseområde med särskilt behov av hinderfrihet.

Översiktsplan Eslöv 2035

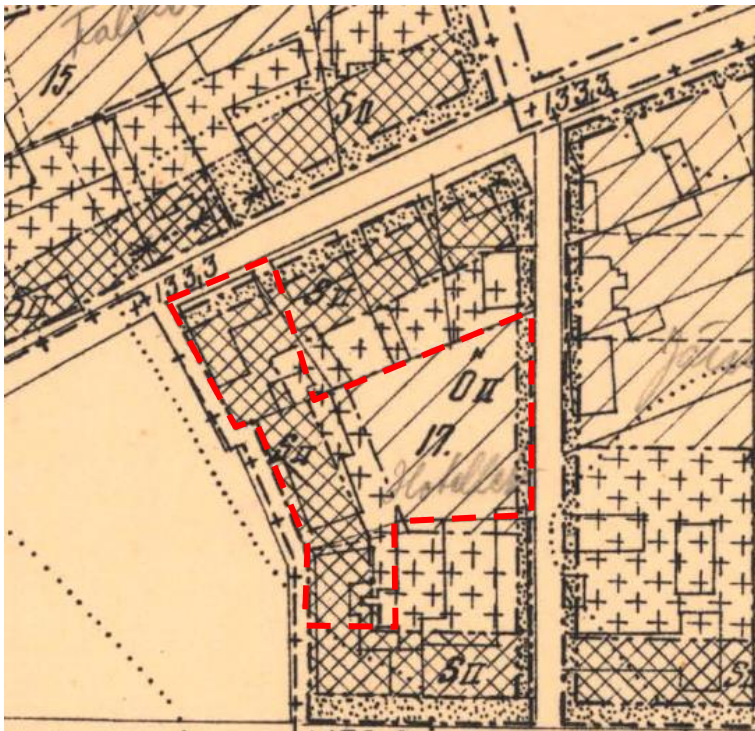
Planförslaget är i enlighet med Eslövs översiktsplan 2035, som antogs av kommunfullmäktige 28 maj 2018. Markanvändningen för området i översiktsplanen är stadsbygd.

Gällande detaljplan

För planområdet gäller detaljplan Förslag till stadsplaneändring för kv. 15, 17, 18, 19, 35 o 37 i Löberöds municipalsamhälle som antogs 16 mars 1939. Detaljplanen anger bostadsändamål för fastigheten där byggnader får uppföras högst med två våningar till en största höjd av 7,60 meter. Byggnadsnämnden kan även medge inredning av samlingssalar och garage, samt lokaler för handel och hantverk. Taklutningen på byggnader får vara högst 30 grader om vinden inte är inredd.

Området mot Gamla torget är betecknat med S, vilket innebär att det endast får bebyggas med hus som är sammanbyggda, men byggnadsnämnden kan medge vissa undantag. Husen inom S betecknat område ska uppföras i tegel eller annat, ur brandsäkerhetssynpunkt, likvärdigt material. För området som är betecknat med Ö får endast bebyggas med fristående hus eller med hus som är sammanbyggt med hus i gemensam tomtgräns. Området betecknat med Ö får högst bebyggas till 1/3 av tomten.

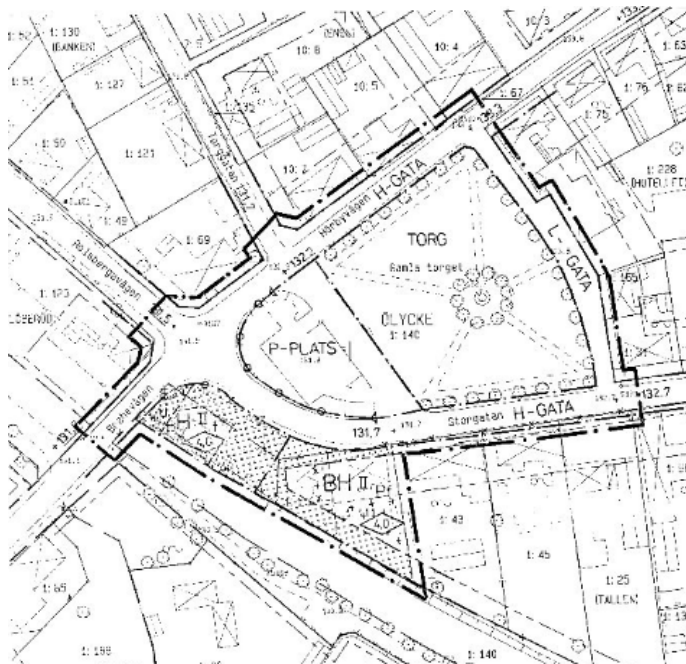
De punktprickiga områdena i öst och norr innebär att marken inte får bebyggas. Område med korsprickad mark får bebyggas endast med uthus, garage och liknande mindre gårdsbyggnader.

Figur 5 Utdrag ur Förslag till stadsplaneändring för kv. 15, 17, 18, 19, 35 o 37 i Löberöds municipalsamhälle.

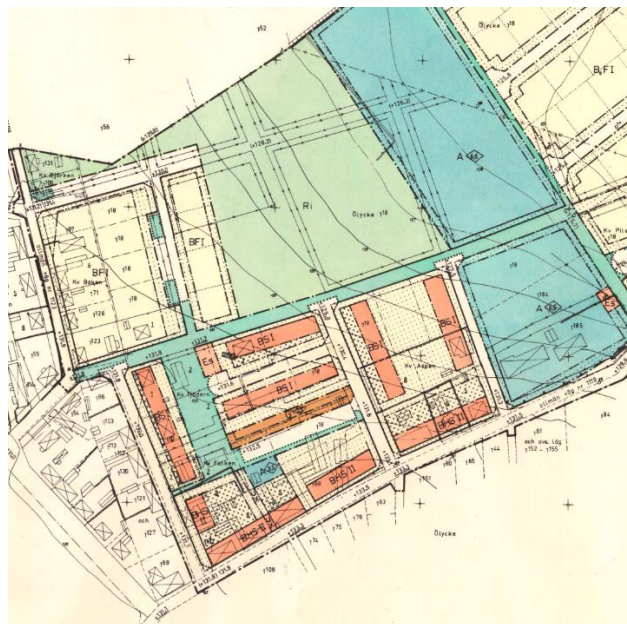
Angränsande detaljplan

Detaljplan för Ölycke 1:140 m.fl. från 1994 omfattar torgytan väster om planområdet. Detaljplanen reglerar ytor för gator, torg, parkering och bostadsbebyggelse.

Figur 6 Detaljplan för Ölycke 1:140 m.fl.

Detaljplan för fastigheterna Ölycke 1:18, 1:19 m.fl. omfattar ett större område norr om ICA-tomten. Detaljplanen innehåller både sammanbyggda och fristående bostäder, yta för allmänt ändamål som utgörs av Ölyckeskolan samt ett område för idrottsändamål.

Figur 7 Detaljplan för fastigheterna Ölycke 1:18, 1:19 m.fl.

Planuppdrag

Kommunstyrelsen arbetsutskott beslutade att ge ett positivt planbesked 2021-04-13 § 43.

Kommunfullmäktige beslutade att utöka planområdet med grannfastigheten Ölycke 1:165 2022-06-21 § 99.

Bakgrunden till utökningen handlade om att fastigheten Ölycke 1:165 låg ute till försäljning och att fastighetsägaren till Ölycke 1:228 avsåg att köpa den aktuella fastigheten. Kommunledningskontoret bedömde att det var lämpligt att utöka planområdet för pågående detaljplan för att reglera användningen av fastigheterna i ett sammanhang.

KULTURMILJÖ**Kulturhistoriska byggnader och miljöer**

Det finns inga utpekade kulturhistoriska värden inom planområdet.

Löberöd har en stadsmässig bykärna med rik kulturmiljö. Orten växte fram i samband med att järnvägen etablerades vilket det fortfarande syns spår av trots att järnvägen inte längre finns kvar. Byn karaktäriseras av strukturen med fyra vägar som möts i ett torg, där byns centrum finns. Husen ligger generellt sett nära gatan, vilket skapar ett intimt gaturum och en känsla av småskalighet som tilltalar många.

Den ursprungliga butiksbyggnaden uppfördes i slutet av 1800-talet och utgör en del av de byggnader som karaktäriserar Löberöds centrum med en tät placering mot Hörbyvägen/ Gamla torget. Byggnaden har en utmärkande bågformad fris under takfoten som även återfinns på grannhuset.

Figur 8 ICA-butiken är en av de äldsta byggnaderna i Löberöd.

Arkeologi/Fornlämningar

Inga kända fornlämningar finns inom området. I det fall fornlämningar påträffas i

samband med markarbeten ska dessa, i enlighet med 2 kap 10§ kulturmiljölagen, omedelbart avbrytas och Länsstyrelsen underrättas.

SERVICE

I Löberöd finns butiker, apotek, vårdcentral, djurklinik och tandläkare som tillsammans med service som förskola, skola och äldreboende gör byn attraktiv och livskraftig.

TRAFIK

Gång- och cykelvägar

Planområdet är väl kopplat till det befintliga gång- och cykelnätet. Längs med Hörbyvägen och Storgatan finns gångvägar delvis på ömse sidor om vägen. Cyklister rör sig i blandtrafik längs Storgatan och Hörbyvägen. På Lilla Tvärgatan som är lågtrafikerad sker cykling och gång i blandtrafik.

Kollektivtrafik

Busshållplats finns cirka 70 meter från planområdet. Regionbuss 436 trafikerar sträckan Eslöv C och Löberöd Torg.

Biltrafik

Eslövs kommun är väghållare för Gamla torg och Lilla Tvärgatan. Vid en mätning på Lilla Tvärgatan i juni 2022 uppmättes dygnstrafiken till i snitt 200 fordon per dygn. Det finns ingen trafikmätning med antal fordon per dygn på Gamla torget. Trafikverket är väghållare för Hörbyvägen och Storgatan. Hörbyvägen trafikerar av 500-1000 fordon/dag och Storgatan trafikerar av 2000-4000 fordon/dag enligt Trafikverkets senaste statistik (NVDB). Varuleveranser till butiken sker från Storgatan via Lilla Tvärgatan, lastbilarna lämnar butiken via gatan vid Gamla Torget och ut till Storgatan.

Parkering

På fastigheten finns idag en parkeringsyta för cirka 20 parkeringsplatser. Besökare till butiken parkerar även längs med Gamla torget.

Den 6 april 2021 antog kommunstyrelsen i Eslövs kommun en ny parkeringsnorm (Parkeringsnorm 2020) för kommunen.

Tabell Parkering cykel/ 1000 m ² BTA				
	Centrala zonen		Övriga staden och kommunen	
	Cykel	Lastcykel	Cykel	Lastcykel
Flerbostadshus	20	2	20	2
Småhus	På egen fastighet			
Verksamheter	20	4	20	4

Tabell Parkering bil/ 1000 m ² BTA		
	Centrala zonen	Övriga staden och kommunen
Flerbostadshus	6	8
Småhus	På egen fastighet	
Verksamheter	6	8

NATUR

Natur, park och rekreation

Inom planområdet finns inget identifierat värdefullt naturområde. Fastigheten omges av en formklippt häck som är ett värdefullt habitat för småfåglar. Längs med Lilla Tvärgatan finns en trädallé med björkar som omfattas av det generella biotopskyddet för alléer.

Figur 9 Björkallén i planområdets östra gräns

Väster om planområdet ligger Gamla Torget som är en mindre parkyta med busk- och trädplanteringar, bänkar, klippt gräs och en centralt placerad fontän.

I Löberöds västra utkant ligger Braheskogen som är en värdefull resurs för boende i byn. Skogen, som är en ädellövskog, innehåller en motionsslinga på 1,5 kilometer.

Biotopskyddad mark

Området berörs av biotopskydd avseende allé längs Lilla Tvärgatan.

Topografi

Planområdet är relativt flackt och ligger på cirka +134 meter över nollplanet.

Geotekniska förhållanden

En geoteknisk undersökning har genomförts (PQ Geoteknik och Miljö AB 2021-11-14). Undersökningen visar att marken generellt utgörs av ett övre lager mulljord, cirka 0,3-0,4 meter tjockt men kan lokalt vara uppemot 1 meter. Därefter följer vanligtvis naturligt lagrad sand med innehåll av silt och grus ner till cirka 1-2 meter djup, vilande på sandmorän ner till undersökt djup, cirka 3-4 meter. Undantaget är borrhål 5 (se bilaga), där ytlagren utgörs av cirka 0,05 meter asfalt och fyllning av grus och mullhaltig grusig sand till cirka 1 meter djup.

Undersökta jordlager är vanligtvis medelfasta eller fasta men lokalt runt borrhål 2 är jorden lös eller mycket lös kring grundvattenytan vid djup cirka 2,5 meter.

Berg finns enligt kartmaterial i SGUs brunnarkiv på djup cirka 20 meter, eller nivå cirka +114.

Markföroreningar

En markmiljöundersökning har genomförts med hänseende till markföroreningar (PQ Geoteknik och Miljö AB 2021-11-14).

Resultaten är jämförda med och klassificerade enligt NVs generella riktvärden. Erhållna resultat visar halter av PAH-H och PAH-M strax över riktvärdet för känslig markanvändning (KM) i ett prov, och återfinns i mulljord mellan 0-0,4 meter under markyta. Halten är dock tydligt under riktvärdet för mindre känslig markanvändning (MKM).

I övriga prover, både i fyllning, mull och underliggande naturlig mineraljord påvisas inga halter över KM. Samtliga halter är därmed under aktuell markanvändning, mindre känslig markanvändning.

I princip alla prover uppvisar dock halter över mindre än ringa risk för anläggningsändamål (MRR). Jämförelse med MRR är relevant om massor skall borttransporteras från fastigheten.

Markradon

Markradonhalten har undersökts i två punkter inom området.

Markradonhalter mellan 15,6 och 19,1 kilobecquerel per kubikmeter har uppmätts, vilket ligger inom normalriskmarkintervallet.

Luftföroreningar

Miljökvalitetsnormerna för utomhusluft enligt 5 kapitlet i miljöbalken gäller för svaveldioxid, bly, kvävedioxid, kolmonoxid och partiklar (PM 10).

Luften i Löberöd bedöms generellt vara god. Eslöv ligger dock över genomsnittet i länet vad gäller kväveoxider och partiklar. Kväveoxiderna kommer främst från väg- och tågtrafik samt från jordbruket och partiklarna kommer främst från jordbruket.

Enligt miljöförvaltningens uppgifter överskrids inte miljökvalitetsnormerna inom Eslövs kommun. Luftföroreningarna ligger inom godtagbara nivåer inom planområdet.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

VA-ledningar

Planområdet ingår i kommunens verksamhetsområde för VA.

Fastigheterna Ölycke 1:228 och Ölycke 1:165 är båda anslutna till dricksvattenledningen som finns i gatan mot Gamla torget. Vad gäller spillvatten ansluter Ölycke 1:228 till spillvattenledningen i Hörbyvägen. För dagvatten från Ölycke 1:228 samt spill- och dagvatten från Ölycke 1:165 finns en gemensam servis vid Lilla Tvärgatan. Det innebär att fastigheten Ölycke 1:165 har sin privata servisledning för dagvatten och avlopp över fastigheten Ölycke 1:228.

Dagvatten

Befintlig grönyta inom fastigheten infiltrerar och renar dagvatten. Det rinner dock inget regnvatten till ytan från fastighetens övriga ytor eftersom den avgränsas med kantsten.

Renhållning

Sophantering sker på egen fastighet. Närmaste återvinningstation ligger på Löparegatan, cirka 500 meter från planområdet.

Övriga ledningar

Ledning för fiber finns i Hörbyvägen. Ledning för el finns i Hörbyvägen, Gamla Torget och Lilla Tvärgatan.

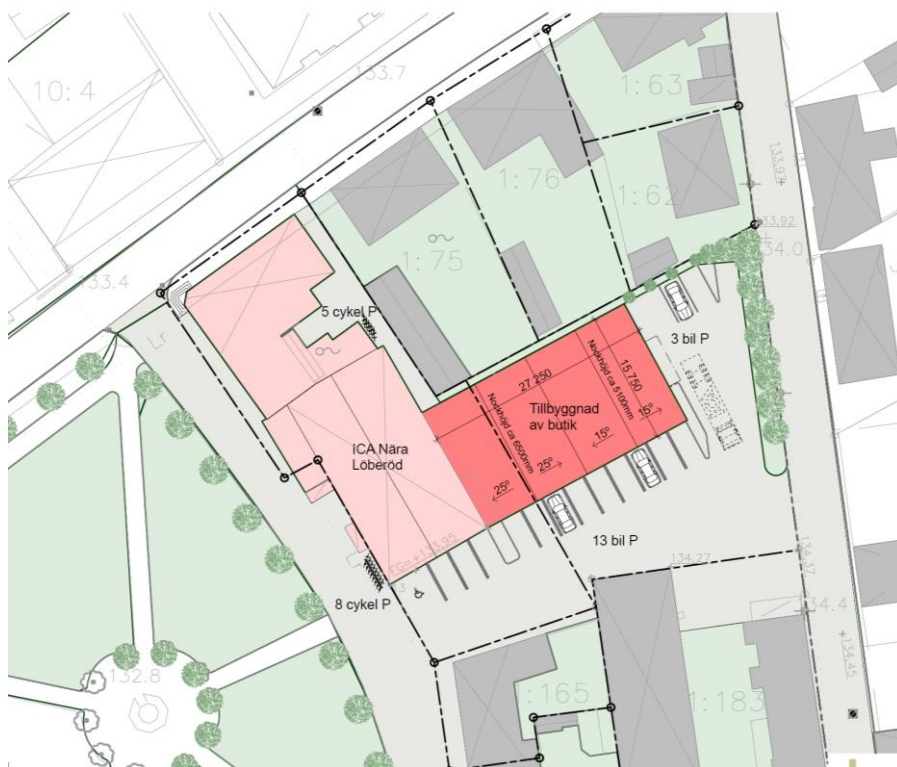
PLANFÖRSLAG

PLANSÖKANDE

Plansökande är butiksägarna för ICA Nära i Löberöd, tillika fastighetsägare av Ölycke 1:228 och Ölycke 1:165. Planarbetet har initierats av Torget i Löberöd AB genom Industritekniska gruppen AB. Bebyggelseförslaget har tagits fram av ICA.

PLANENS SYFTE

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för en utökning av handelsverksamheten för ICA Nära i centrala Löberöd. Detaljplanen ska också skapa förutsättningar för att den södra delen även fortsättningsvis ska kunna användas för bostadsändamål. Planen ska även säkerställa hantering av dagvatten, en god trafiksituation kring butiken, att nya byggnader anpassas till befintliga volymer och att den rumsliga avgränsningen mot Gamla torget bibehålls.

Figur 10 Illustration som visar planerad tillbyggnad.

MARKANVÄNDNING OCH STADSILD

Markanvändningen föreslås till C- centrum för Ölycke 1:228. Användningen Centrum medger centralt lokaliserad handel, och tillåter även service, tillfällig vistelse, samlingslokaler, kontor och annan jämförlig verksamhet som ligger centralt eller på annat sätt ska vara lätta att nå. Även komplement till verksamheten centrum ingår i användningen. Parkering ingår i användningen och säkerställs i plankartan genom prickmark. Prickmarken, som omfattar totalt 886 kvadratmeter, säkerställer 1,5 meter byggnadsfritt område mot fastigheterna Ölycke 1:75 och Ölycke 1:76 samt att kvarterets gräns mot gata är byggnadsfritt område eftersom Gamla torget är en smal gata där det är olämpligt att tillföra mer bebyggelse.

Utöver största tillåtna byggnadsarea på 1100 kvadratmeter finns 300 kvadratmeter som inte omfattas av byggnadsfritt område inom Ölycke 1:228.

Nya byggnader ska utformas med en likvärdig nockhöjd som de två befintliga byggnadsdelarna, maximalt 7,6 meter. Taklutningen medges mellan 15 och 30 %.

Planförslaget innebär utökad handelsverksamhet med tillhörande parkering. Den tillkommande byggnadskroppen är indelad i två sektioner för att ge ett intryck av mindre enheter. Utbyggnaden från 1970-talet kommer att vitputsas och tillkommande byggnadskroppar putsas i rött. Den äldsta byggnaden som är belägen i korsningen Hörbyvägen/ Gamla Torget lämnas oförändrad.

Figur 11 Vy från Gamla Torget

Figur 12 Vy från Lilla Tvärgatan

Detaljplanen föreslår användning C-centrum och B-Bostad för Ölycke 1:165. Användningarna säkerställer att ICA får möjlighet att utveckla verksamhet kopplad till butiken i framtiden samtidigt som gällande användning Bostad fortsatt kan tillåtas. Byggnaden på fastigheten Ölycke 1:165 är i dåligt skick och kan komma

att rivas. Detaljplanen säkerställer att rumsligheten mellan bebyggelsen och Gamla torget behålls genom planbestämmelse p₁ som anger att byggnad och/eller plank ska placeras i egenskapsgräns mot gata. Plankets uppförande villkoras i plankartan genom bestämmelse a₁ som anger att: Startbesked får inte ges för parkering förrän plank och/eller byggnad mot gata har uppförts. Bestämmelserna h₃ och h₄ anger att plankets höjd ska vara mellan 1,8- 2,2 meter högt samt minst 10 meter långt (f₂). Planket ska utformas i trä med stående lockläktspanel (f₃).

På fastigheten får byggnad med högsta nockhöjd om 9,7 meter finnas. Syftet med planbestämmelsen är att befintlig byggnad inte ska bli planstridig. ICA kan samtidigt uppföra kompletterande verksamheter för butiken, såsom paketboxar, återvinning eller utökad parkeringsyta.

ICAs entré ligger på kommunens fastighet Ölycke 1:140 som är allmän plats- gata. Detaljplanen reglerar en del av kommunens fastighet utanför ICAs entré till kvartersmark för att ICA ska ha möjlighet att förvärva ytan efter att detaljplanen har fått laga kraft.

TRAFIK

Besöks-trafiken förväntas bli oförändrad och parkering kan ske på samma yta som tidigare. Befintlig parkering uppfyller parkeringsnormen för verksamheter även efter den planerade tillbyggnaden. De tre p-platserna vid varuintaget är avsedda för personal. Eventuellt ytterligare behov av bil- och cykelparkering kan i framtiden även lösas på angränsande fastighet Ölycke 1:165.

Leveranser till butiken antas bli antingen oförändrade i antal eller färre eftersom butiken kommer att kunna hålla ett större lager i och med utbyggnaden. varuleveranserna ska även i fortsättningen anlända från Storgatan i söder.

Trafiksäkerhet

Kunder har upplevt att de befinner sig mitt i trafiken när de kommer ut från ICAs entré. Detaljplanen medger att en mindre del av kommunens fastighet kan regleras till ICAs fastighet så att ICA själva kan vidta nödvändiga säkerhetshöjande åtgärder utanför entrén.

BULLER OCH STÖRNINGSSKYDD

Bedömningsgrunder och riktvärden

Enligt 3 § Förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader lydelse före-/efter den 1 juli 2017, gäller riktvärdena nedan för trafikbuller vid bedömningar enligt både plan- och bygglagen och miljöbalken.

Förordningen syftar till att underlätta för bostadsbyggande i bullriga miljöer och innehåller därmed vissa lättnader. Dock endast för utomhusmiljöer då inomhusmiljön regleras av Boverkets byggregler (BBR). Nedan listas de riktvärden som ska gälla vid detaljplanering.

- 30 dBA ekvivalentnivå inomhus (BBR)
- 45 dBA maxnivå inomhus nattetid (BBR)
- 60 dBA ekvivalent ljudnivå utomhus vid fasad. Om 60 dBA överskrids

bör:

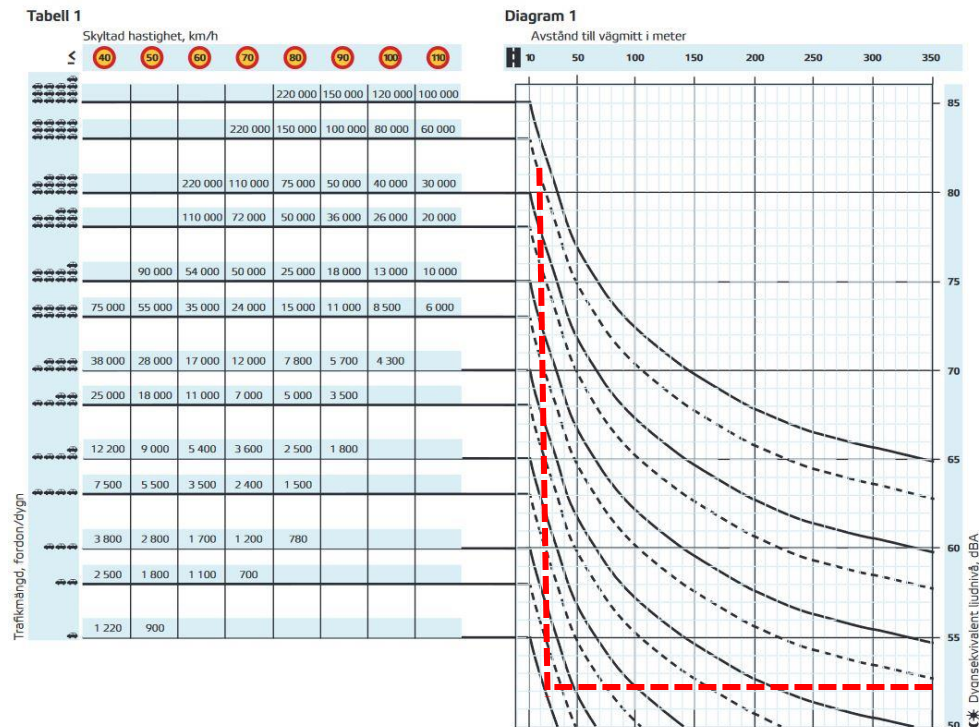
1. Minst hälften av bostadsrummen i en bostad vara vända mot en sida där 55 dBA ej överskrids vid fasad, och
 2. Minst hälften av bostadsrummen vara vända mot en sida där 70 dBA maximal ljudnivå ej överskrids mellan kl. 22.00 och 06.00 vid fasad.
- 50 dBA ekvivalent ljudnivå samt 70 dBA maximal ljudnivå vid en uteplats om en sådan ska anordnas i anslutning till byggnaden. Om maximal ljudnivå 70 dBA ändå överskrids bör nivån ej överskridas mer än med 10 dB fem gånger per timme mellan 06.00 och 22.00
- För en bostad om högst 35 kvadratmeter gäller att bullret inte bör överskrida 65 dBA ekvivalent ljudnivå vid bostadsbyggnadens fasad. Den primära uteplatsen ska klara gällande riktlinjer för buller, denna uteplats kan vara en balkong eller en gemensam uteplats som är tillgänglig för alla lägenhetsinnehavare. Om varje lägenhet har tillgång till en primär uteplats som innehåller riktvärden för buller tillåts sekundära uteplatser där riktvärden överskrids.

Detaljplanen medger efter tillägg inför granskningsskedet att bostad får finnas inom fastigheten Ölycke 1:165. Fastigheten innehåller en bostad idag och bullerkraven för bostad behöver därför beaktas. Det är möjligt att göra en översiktlig bedömning av trafikbullret genom att använda en metod framtagen av Boverket och Sveriges kommuner och landsting som utgår ifrån följande faktorer:

- trafikmängd (antal fordon per dygn)
- skyltad hastighet (km/h)
- avstånd mellan väg och mottagare (meter)

Avstånd mellan bostadshus (Gamla torget 5) och Storgatan är cirka 20 meter. Vid 3800 fordon per dygn och skyltad hastighet 40 km/h beräknar kommunledningskontoret dygnsekvivalent ljudnivå till 57 dBA.

Antalet leveranser till butiken antas vara oförändrade genom föreslagen utbyggnad, och buller till följd av trafik antas vara oförändrat. Kommunledningskontoret bedömer att en trafikbullerutredning inte krävs eftersom gränsvärdet vid fasad underskrids. Någon bullerutredning har därför inte utförts i samband med detaljplanen.

Tabell 1 Tabell från skriften "Hur mycket bullrar vägtrafiken?" publicerad av Boverket och Sveriges kommuner och landsting som visar översiktlig beräkningsmodell över trafikbuller. Röd streckad linje visar uppskattad bullernivå vid fasad för fastigheten Ölycke 1:165.

Buller från teknisk utrustning som exempelvis fläktar, kompressorer och värmepumpar omfattas av Naturvårdsverkets vägledning för industri- och annat verksamhetsbuller. Utgångsvärdet för närliggande bostäders uteplats är 50 decibel under dagtid, 45 decibel under kvällstid och 40 decibel nattetid. Befintlig gaskylare avger 37dBA.

Efter ombyggnaden kommer fläktar, kompressorer och värmepumpar samt sorteringskärl placeras invändigt och störningar från dem antas därmed minska.

NATUR

Björkallén skyddas i detaljplanen genom planbestämmelsen "n₁". Marklov krävs även för fällning av träd (a₂). Rotsystemet får inte ta skada vid anläggning av parkeringsytan och yta för leveransmottagning. Skriften "Standard för skyddande av träd" ska följas vid markarbeten nära björkallén.

EKOSYSTEMTJÄNSTER

Ekosystemtjänster är tjänster som naturen tillhandahåller som bidrar till människors välbefinnande och välmående. Ekosystemtjänster delas oftast upp i fyra grupper (Källa: Naturvårdsverket):

- Stödjande ekosystemtjänster
 - Förutsättningen för att övriga tjänster ska fungera, exempelvis fotosyntes och jordmånsbildning

- Försörjande ekosystemtjänster
 - Tillhandahållande av råvaror för produktion av exempelvis mat, dricksvatten, fiberråvara och bioenergi.
- Reglerande ekosystemtjänster
 - Exempelvis luft- och vattenrening, vattenreglering, kolbindning och pollinering.
- Kulturella ekosystemtjänster
 - Tillhandahållande av naturmiljöer lämpliga för till exempel friluftsliv, rekreation och pedagogik.

Planförslaget har analyserats med verktyget Ester. Ester är framtaget av Boverket och kartlägger och värderar vilka ekosystemtjänster som finns på en plats samt analyserar hur befintliga ekosystemtjänster kan komma att påverkas, positivt och negativt, av en planerad åtgärd.

Planförslaget innebär ingen större förändring av markanvändningen utöver butikens utbyggnad på gräsytan, men rörande stödjande ekosystemtjänster så kommer ett genomförande av planförslaget innebära att marken inom planområdet kommer att bebyggas och hårdgöras. Detta innebär att dagvatten som infiltreras i gräsytan i stället kommer att hanteras i ett underjordiskt magasin.

Ekosystemtjänsten i sig påverkas i helhet inte påtagligt negativt då det underjordiska magasinet kommer att fördröja dagvatten som sedan leds till det allmänna ledningsnätet i samma mängd som idag. Kring planområdet finns grönytor i form av parkmark och trädgårdar där denna tjänst kan fortgå. Ekosystemtjänsten går därmed inte helt förlorad genom byggnation av området.

Trädallén som bevaras tillhandahåller skugga och kolbindning vilket är reglerande ekosystemtjänster.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

Dagvatten

Dagvattenhantering regleras i plankartan genom planbestämmelsen E₁.
Fördröjningsmagasin dimensioneras för 20-års regn med 10 minuters varaktighet. En klimatfaktor på 1,3 ska användas när magasinvolymen beräknas, vilket ger en regnintensitet på cirka 0,0377 liter per sekund och kvadratmeter. Yta som avses är cirka 1450 kvadratmeter. Detta ger en våtvolymer motsvarande cirka 33 kubikmeter. Fördröjningsmagasinet placeras i mark på varumottagningsytan. Magasinet uppbyggs med typ Wavin Aquacell dagvattenkassetter. Enlig utförd markundersökning består jordlagren av siltig sand som har god infiltrationsförmåga. Fördröjningsmagasinet ansluts till kommunens dagvattenledning som bräddavlopp, på av kommunen angivet tillåtet flöde. Fördröjningsmagasinets volym regleras i exploateringsavtalet.

Spillvatten

Dagvattenledning och spillvattenledning separeras i samband med detaljplanens genomförande, vilket förutsätter att fastigheten Ölycke 1:228 får en dagvattenservis.

Dricksvatten

Dricksvatten kommer fortsatt att tillhandahållas av VA SYD.

Renhållning

Sophantering sker fortsatt inom den egna fastigheten och hämtning av avfall utförs av MERAB.

Energiförsörjning

Energiförsörjningen sker genom återvunnen värme från livsmedelskylan via ventilationen.

SÄKERHET OCH HÄLSA

Kommunen bedömer att bullerskydds- eller riskåtgärder inte behöver utföras.

SOCIALA ASPEKTER

Trygghet, jämställdhet och mångfald

Butikens närvaro på orten är en viktig del av boendemiljön för personer som är i behov av att kunna ha tillgång till dagligvaror på gångavstånd. I närheten av planområdet finns säkra gång- och cykelvägar som underlättar kopplingen mellan olika målpunkter inom närområdet.

Barnkonventionen

Inom planområdet finns inga ytor eller aktiviteter som riktar sig till barn. Inom närområdet finns tillgång till förskolor, skolor och rekreationsområden med säkra och trygga gång- och cykelförbindelser.

PLANBESTÄMMELSER

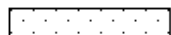
ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Kvartersmark

B	Bostäder.
C	Centrum.
E ₁	Fördröjningsmagasin för dagvatten.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Begränsning av markens utnyttjande

	Marken får inte förses med byggnad
---	------------------------------------

Höjd på byggnadsverk

h_1	Högsta nockhöjd är 7.6 meter
h_2	Högsta nockhöjd är 9.7 meter
h_3	Lägsta totalhöjd på plank är 1.8 meter
h_4	Högsta totalhöjd på plank är 2.2 meter

Markens anordnande och vegetation

n_1	Träd får endast fällas om de är sjuka eller om de utgör säkerhetsrisk
-------	---

Placering

p_1	Byggnad och/eller plank ska placeras i egenskapsgräns mot gata
-------	--

Stängsel, utfart och annan utgång

   	Utfartsförbud
---	---------------

Takvinkel

α_1	Största takvinkel är 30 grader
α_2	Minsta takvinkel är 15 grader
α_3	Minsta takvinkel är 30 grader

Utformning

f_1	Sockelhöjd på byggnad mot gata ska vara 0,3-1,2 meter
f_2	Byggnad och/eller plank ska uppföras till en minsta längd om 10 meter vid gatan.
f_3	Plank ska utformas i trä med stående lockläktspanel.

Utnyttjandegrad

e_1	Största byggnadsarea är 1100 m ² inom användningsområdet
e_2	Största byggnadsarea är 116 m ² inom användningsområdet

Villkor för startbesked

a_1	Startbesked får inte ges för parkering förrän plank och/eller byggnad mot gata har uppförts.
-------	--

Ändrad lovplikt

a_2	Marklov krävs även för fällning av träd.
-------	--

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år

KONSEKVENSER

MILJÖKONSEKVENSER

Strategisk miljöbedömning enligt miljöbalken

Tillväxtavdelningen bedömer med vägledning av förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar att planförslaget inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan i den mening som avses i 6 kap 11–18 §§ miljöbalken och i 4 kap 34 § PBL. Behovet av miljöhänsyn vid genomförandet av detaljplanen belyses därför inte i en miljöbedömning enligt 6 kap miljöbalken.

Påverkan på riksintresse

Planområdet berörs av totalförsvarets riksintresseområde med särskilt behov av hinderfrihet. Detaljplanen medger inte högre byggnadshöjder eller andra förslag som kan antas hindra totalförsvarets verksamhet. Kommunledningskontoret bedömer att detaljplanens genomförande inte påverkar riksintesseområdet negativt.

MILJÖKVALITETSNORMER (MKN)

Luftkvalitet

Vid detaljplanering ska gällande miljökvalitetsnormer för utomhusluft iakttas. Detaljplanen bedöms inte påverka möjligheten att uppnå miljökvalitetsnormer för utomhusluft. I och omkring planområdet finns inga områden där miljökvalitetsnormer för utomhusluft överskrids och planen innebär ingen betydande ökning av trafik.

Vattenkvalitet

Vid detaljplanering ska gällande miljökvalitetsnormer för vatten iakttas. Detaljplanen bedöms inte påverka möjligheterna att uppnå miljökvalitetsnormer för vatten. Planområdet ligger inte inom vattenskyddsområde. Planområdet har avrinning mot Kävlingeån och ingår i delavrinningsområde för Bråån. Bråån är klassad med måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status. Nödvändiga dagvattenåtgärder ska anläggas för att dagvattnet inte ska ge en negativ påverkan på ytvattenförekomstens kemiska och ekologiska status.

DAGVATTEN

Fastighetsägaren avser att anlägga ett underjordiskt dagvattenmagasin med en volym som motsvarar den mängd dagvatten som gräsytan infiltrerar. Flödet till VA SYDs ledningar kommer inte att öka jämfört med läget innan detaljplanens genomförande och Kommunledningskontoret bedömer att förslaget inte bidrar till negativa konsekvenser för den allmänna dagvattenhanteringen. Exploatören har utvecklat förslaget av dagvattenhantering i dialog med VA-huvudmannen.

ÖVERSVÄMNING OCH SKYFALL

Enligt skyfallskarteringen för Löberöd är fastigheten inte drabbad av skyfall i någon större utsträckning. Däremot finns det områden längre västerut i Löberöd som är hårt drabbade vid skyfall. Inom planområdet ökar andelen hårdgjorda ytor i

samband med tillkommande bebyggelse och därmed sker också en ökad avrinning. Kommunledningskontoret bedömer att planförslagets effekter på skyfall är ringa.

NATURMILJÖ OCH BIOLOGISK MÅNGFALD

Den mark som tas i anspråk för butiksändamål är en gräsyta med troligen låga biologiska värden. Kommunen menar därför att naturvärden ej kommer till skada. Uppvuxen vegetation bevaras i så hög grad som möjligt. Befintliga biotoper inom planområdet föreslås fortsatt ingå i kvartersmark och avses bevaras.

BIOTOPSKYDDSOMRÅDE

Biotopskyddad allé bevaras.

MARK OCH GRUNDLÄGGNING

I utförd geoteknisk undersökning (PQ Geoteknik och Miljö AB, 2021-11-14) anges följande rekommendationer för grundläggning inom planområdet:

Normalt skall all fyllning, mullhaltig och övrig lös eller på annat sätt otjänlig yttjord bortschaktas under grundläggning, cirka 0,3-0,4 meter i borrhypunkt 1-4 men cirka 1 meter i borrhypunkt 5.

Grundläggning kan utföras som planerat, med konventionellt betonggolv på mark med förstövningar eller separata grundplattor under bärande konstruktioner. All grundläggning och ny fyllning skall utföras från torra, fasta och ostörda schaktbottenar.

Beakta för ouppvärmade konstruktioner att befintlig jord delvis är tjälbar.

MARKRADON

Vid normalriskmark ska byggnader utföras med radonskyddad grundläggning.

MARKFÖRORENINGAR

Planområdet har inga kända markföroreningar.

HUSHÅLLNING MED NATURRESURSER

Planområdet ligger centralt i Löberöd, nära annan service och kollektivtrafik. Kommunledningskontoret bedömer att planförslaget innebär god hushållning med naturresurser eftersom förslaget innebär en utveckling av handelsverksamheten på orten utan att oexploaterad mark tas i anspråk. Utbyggnaden sker inom den egna tomten på en annars outnyttjad yta bakom butiken.

STADSBILD/LANDSKAPSBILD

Den nya tillbyggnaden kommer att uppföras på baksidan av den befintliga butiken med en nockhöjd som inte överstiger den som gällande detaljplan anger på 7,6 meter. Tillbyggnaden kommer till stor del vara skymd av intilliggande byggnader och stadsbilden blir därmed inte märkbart påverkad.

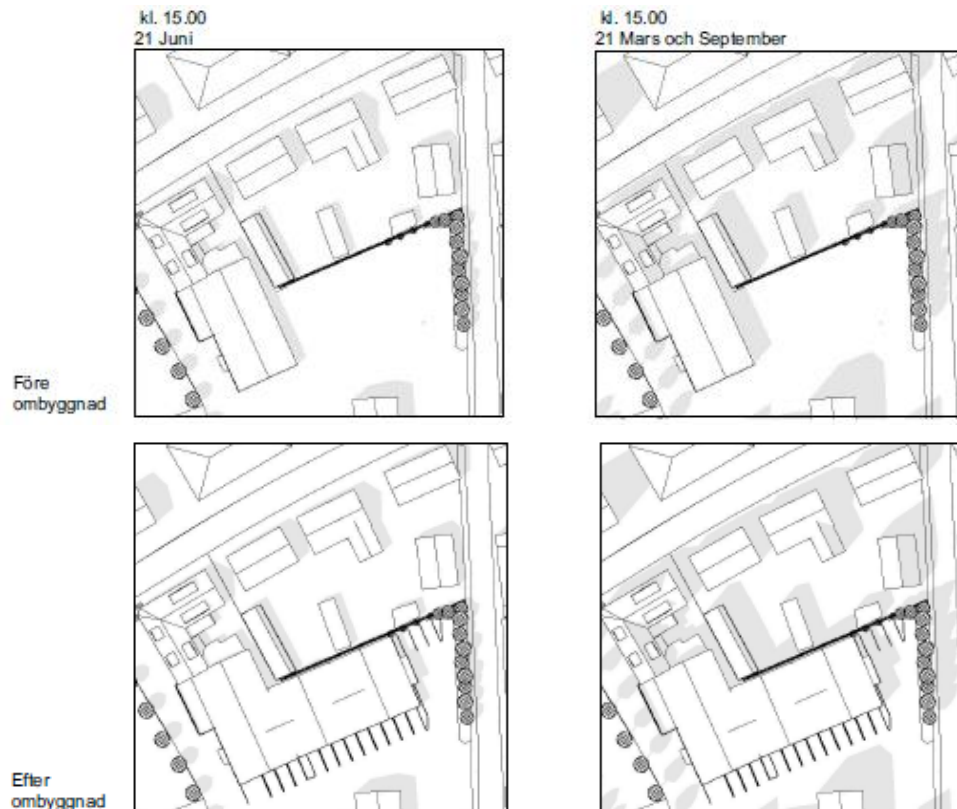
ARKEOLOGI

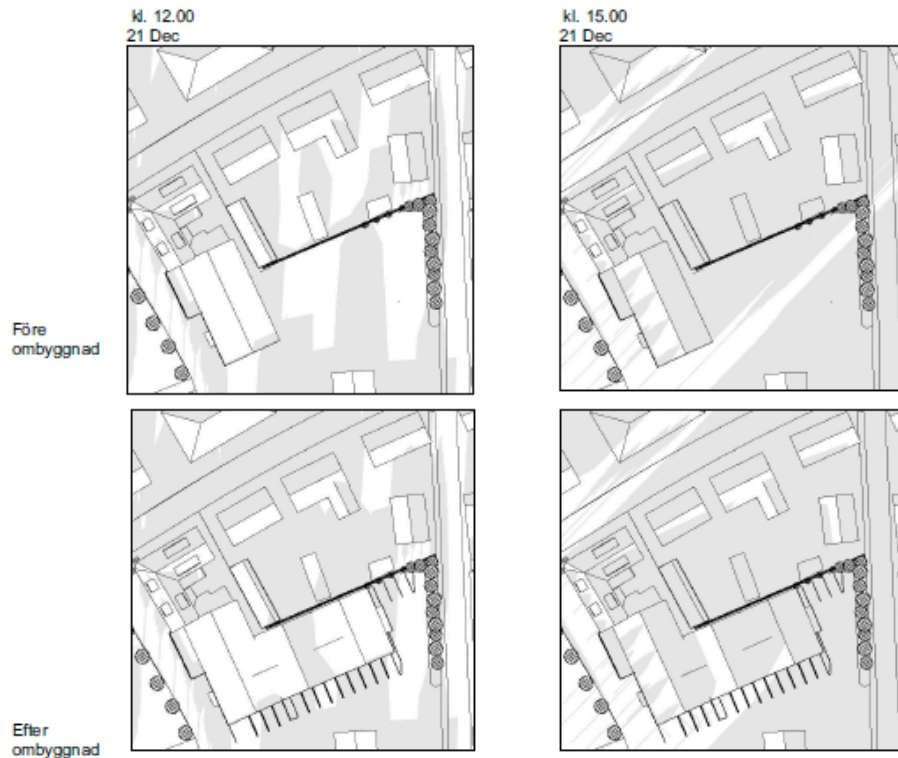
Inga kända fornlämningar finns inom området. I det fall fornlämningar påträffas i samband med markarbeten ska dessa, i enlighet med 2 kap 10§ kulturmiljölagen, omedelbart avbrytas och Länsstyrelsen underrättas.

SOLFÖRHÅLLANDEN

Även om tillbyggnaden kommer att vara placerad närmare befintlig bebyggelse i norr så är det faktum att tillkommande bebyggelse är i samma byggnadshöjd som befintlig butik och kommer vara placerad bakom den befintliga uppväxta häcken faktorer som gör att den föreslagna bebyggelsens skuggning inte bedöms innebära negativa konsekvenser för omgivningen.

Planerad tillbyggnad föreslås i ett läge som angränsar till befintlig bebyggelse i norr. Visuellt kommer tillbyggnaden till stor del skymmas av och hamna bakom den befintliga uppväxta häcken, men genom den närmre placeringen kommer en viss skuggverkan ske på de angränsande fastigheterna. Detta är dock något som kommer ske endast vintertid och endast för en begränsad del av angränsande trädgårdar.

TRAFIK

ICA bedömer att antalet kunder fortsatt kommer vara likvärdigt efter utbyggnaden. Antalet parkeringsplatser kommer inte att öka i och med utbyggnaden och trafikflödena kommer därmed med stor sannolikhet inte att öka till följd av detaljplanens genomförande.

Genom fastighetsreglering på Gamla torget skapar detaljplanen möjlighet för ICA att genomföra trafiksäkerhetsåtgärder utanför butikens entré. Exploateringsavtalet reglerar hur trafiksäkerhetsåtgärden ska utföras.

Varutransporter ska även efter förslaget genomförande anlända från Storgatan via Lilla Tvärgatan, och lämna butiken via gatan vid Gamla Torget och ut till Storgatan.

BEFINTLIG TEKNISK FÖRSÖRJNING

Befintlig teknisk infrastruktur förblir oförändrad.

HÄLSA OCH SÄKERHET

Trafikbuller

Ljudnivåer påverkas av två vägar, Hörbyvägen och Södergatan. Inga andra bullerkällor bedöms påverka planområdet. Ingen trafikbullerutredning har genomförts eftersom förslaget inte bedöms bidra till ökning av trafik och trafikbuller som kan påverka boende i en större grad än det gör idag.

Verksamhetsbuller

Tillbyggnaden kommer troligen att få frånluftfläkt från inkåpan i blivande delikatessavdelning. Buller från teknisk utrustning som exempelvis fläktar,

kompressorer och värmepumpar får inte överskrida riktvärden enligt Naturvårdsverkets vägledning för industri- och annat verksamhetsbuller.

Magnetfält och säkerhetsavstånd

Det finns inga luftburna ledningar eller anordningar som kräver skyddsavstånd i närheten av butiken.

SOCIALA KONSEKVENSER

God bebyggd miljö

ICA Nära utgör en central mötesplats och utgör den enda matvarubutiken på orten. Butiken möjliggör för ortsborna att tillgodose sitt behov av dagligvaror utan att behöva transportera sig till en större ort. För personer med begränsad möjlighet att förflytta sig längre sträckor så som ungdomar och äldre är det värdefullt att det finns en närbutik. Det bidrar bland annat till att äldre kan bo kvar en längre tid.

En ytterligare positiv aspekt med planförslaget är att en utbyggnad av butikens lokaler möjliggör till en förbättrad arbetsmiljö för de anställda på ICA. Idag upplevs butiken som trång och svårframkomlig, framför allt vid varupåfyllning i hyllorna.

Tillgång till rekreativ miljö

Planförslaget är närbeläget Braheskogen som erbjuder en rekreativ närmiljö.

Befolkning och service

Planens syfte medger utveckling av en servicefunktion som bidrar till att Löberöd är en livskraftig by. Detta kan få till följd att fler människor på sikt söker sig till Löberöd för boende.

Barnkonventionen

Eftersom planförslaget inte syftar till att barn ska vistas på platsen i annat än i vuxens närvaro bedömer Kommunledningskontoret att en barnkonsekvensanalys inte behöver genomföras i ärendet. Barnens livsmiljö bedöms inte heller förändras eller försämrats av ett utförande av planen. Planförslaget är av begränsad omfattning och förenligt med Översiktsplan Eslöv 2035.

Tillgänglighet

Vid utarbetande av planförslaget har kravet på god tillgänglighet och användbarhet för funktionshindrade beaktats. Hur kraven på tillgänglighet i 8 kap 4§ (byggnader) och 8 kap 9 § PBL (tomter) i detalj kommer att tillgodoses avgörs i samband med byggnadsprojekteringen och därmed vid kommande bygglovprövning. Planförslaget innebär att tillgänglighetskraven enligt ovan kan uppfyllas.

Säkerhet och trygghet

Butiken bidrar till liv och rörelse under dess öppettider vilket kan bidra till en ökad upplevd trygghet i närområdet.

GENOMFÖRANDE

ORGANISATORISKA FRÅGOR

Planen handläggs med standardförfarande. När detaljplanen för fastigheten Ölycke 1:228 med flera får laga kraft upphävs idag gällande plan för det område som detaljplanen avser.

Genomförandetid

Planen har en genomförandetid på 5 år från det datum den får laga kraft. Före genomförandetidens utgång får mot berörda fastighetsägares bestridande detaljplanen ändras eller upphävas endast om det är nödvändigt på grund av nya förhållanden av stor allmän vikt, vilka inte kunnat förutses vid planläggningen.

Efter genomförandetidens utgång får planen ändras eller upphävas utan att rättigheter som uppkommit genom planen beaktas. (4 kap 40 § PBL).

Tidplan

Detaljplanen förväntas kunna antas första kvartalet 2023.

FASTIGHETSRÄTTSLIGA FRÅGOR OCH KONSEKVENSER

Planekonomi

Planavtal har upprättats mellan kommunen och exploatören. I avtalet regleras ansvars- och kostnadsfördelning gällande detaljplanearbetet. Fastighetsägaren bekostar undersökningar och utredningar som erfordras för detaljplanens framtagande och genomförande. Berörda fastighetsägare ombesörjer och bekostar eventuella ledningsomläggningar. Anslutning till kommunens allmänna vatten- och avloppsledningar skall ske enligt antagen taxa.

Exploateringsavtal

Exploateringsavtal kommer att tecknas i samband med denna detaljplan. De huvudsakliga punkterna som exploateringsavtalet kommer att reglera är förlängt säkerhetsstaket vid butikens entré och dagvattenmagasinets volym. Detaljplanens genomförande föranleder inga kostnader för kommunen.

Fastighetsbildningsåtgärder

Många fastighetsgränser är osäkra i centrala Löberöd och en fastighetsbestämning har genomförts för att fastställa den västra gränsen mellan fastigheterna Ölycke 1:228 och Ölycke 1:140, se akt 1285-2018/8. Ytterligare gränser berörande Ölycke 1:228 har bestämts år 2022, se akt 1285-2021/64.

Efter planens antagande kommer del av fastigheten Ölycke 1:140 kunna införlivas i Ölycke 1:228.

Gemensamhetsanläggningar

Detaljplanen föreslår inga gemensamhetsanläggningar. Om gemensamma behov uppstår inom kvarteret kan gemensamhetsanläggning eventuellt inrättas. Detta prövas i lantmäteriförrättning enligt anläggningslagen (1973:1149).

Konsekvenser för angränsande fastigheter

Detaljplanen innebär en utökad byggrätt på fastigheten Ölycke 1:228. Byggrätten är placerad 1,5 meter från fastighetsgräns mot fastigheterna Ölycke 1:75 och Ölycke 1:76.

Detaljplanen innebär även att fastigheten Ölycke 1:165 blir kvartersmark med centrum- och bostadsändamål som medgiven användning. Fastigheten blir genom detaljplanen möjlig för ICA att använda för kommande behov i framtiden, såsom parkering eller kompletterande mindre bebyggelse för exempelvis återvinning.

Ledningsåtgärder

VA SYD kommer att ansluta fastighetens dagvatten till en renodlad dagvattenledning i samband med ombyggnationen.

Det åligger fastighetsägaren att göra en serviceanmälan till VA SYD i samband med bygglov.

Servitut

Det finns inga servitut knutna till fastigheten. Eftersom fastigheterna Ölycke 1:228 och Ölycke 1:165 har samma ägare behöver inte ett servitut upprättas för servisledning tillhörande Ölycke 1:165.

Planhandlingar upprättade av:

Malin Nilsson och Emelie Edström, Planeringsarkitekter Radar Arkitektur och planering AB

MEDVERKANDE TJÄNSTEPERSONER

**Kommunledningskontoret,
Tillväxtavdelningen**

Katarina Borgstrand

Sofia Svensson

Malin Nilsson &
Emelie Edström

Avdelningschef
Tillväxtavdelningen

Planarkitekt
Tillväxtavdelningen

Planarkitekt
Radar arkitektur AB

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Kvartersmark

- B Bostäder.
- C Centrum.
- E_i Fördröjningsmagasin för dagvatten.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Begränsning av markens utnyttjande

- Marken får inte förses med byggnad

Höjd på byggnadsverk

- h₁ Högsta nockhöjd är 7.6 meter
- h₂ Högsta nockhöjd är 9.7 meter
- h₃ Lägsta totalhöjd på plank är 1.8 meter
- h₄ Högsta totalhöjd på plank är 2.2 meter

Markens anordnande och vegetation

- n₁ Träd får endast fällas om de är sjuka eller om de utgör säkerhetsrisk

Placering

- p₁ Byggnad och/eller plank ska placeras i egenskapsgräns mot gata

Stängsel, utfart och annan utgång

- Utfartsförbud

Takvinkel

- o₁ Största takvinkel är 30 grader
- o₂ Minsta takvinkel är 15 grader
- o₃ Minsta takvinkel är 30 grader

Utformning

- f₁ Sockelhöjd på byggnad mot gata ska vara 0,3-1,2 meter
- f₂ Byggnad och/eller plank ska uppföras till en minsta längd om 10 meter vid gatan.
- f₃ Plank ska utformas i trä med stående lockläktspanel.

Utnyttjandegrad

- e₁ Största byggnadsarea är 1100 m² inom användningsområdet
- e₂ Största byggnadsarea är 116 m² inom användningsområdet

Villkor för startbesked

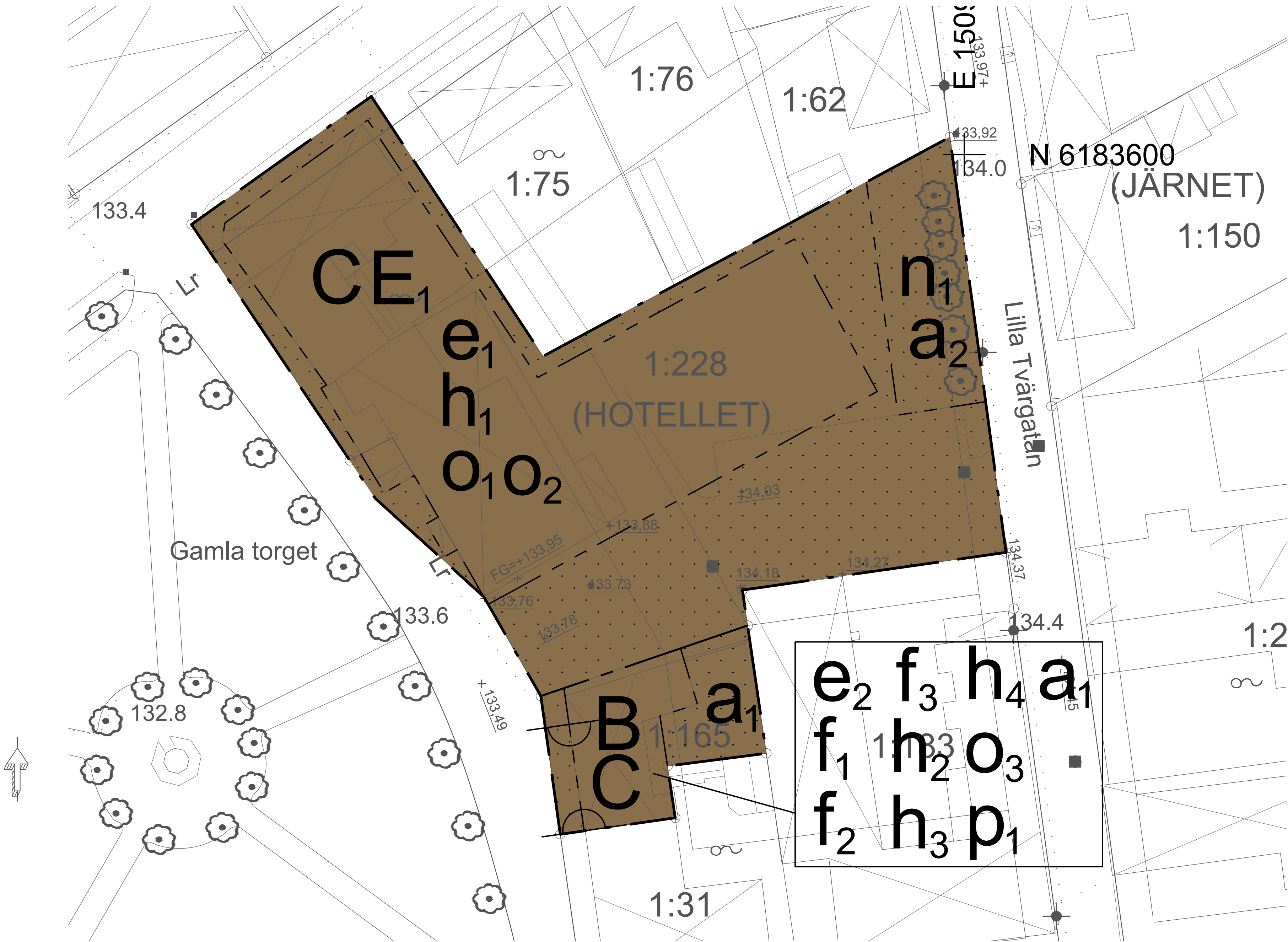
- a₁ Startbesked får inte ges för parkering förrän plank och/eller byggnad mot gata har uppförts.

Ändrad lovplikt

- a₂ Marklov krävs även för fällning av träd.

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år

Plankarta Skala: 1:250 i A1, Skala 1:500 i A3

Teckenförklaring

- Gränspunkt
- Användnings- eller kvartersgräns
- Föreslagen fastighetsgräns
- Fastighetsgräns
- Kommungräns
- Egenskapsgräns
- Hänvisningslinje
- Sammanfallande användnings- och traktgräns
- Traktgräns
- Höjdkurva 1 m
- Belysningsstolpe
- Belysningspunkt
- Elledning, Skåp
- Elledning, Högspänning
- Barr- och blandskog
- Begravningsplats
- Källa
- Kärr
- Lövskog
- Strömpil, stor
- Vattenyta
- Äng
- Aker
- Barrträd
- Buske, Barr
- Buske, Löv
- Lövträd
- Alléträd
- Strandlinje
- Ägostagsgräns
- Bassäng
- Dikeskant
- Dikesmitt
- Gång- och cykelbana
- Körbana
- Kantsten
- Stig
- Sämere bilväg
- Beläggning
- Övrigt
- Räl
- Servitutsgräns
- Ledningsrättsgräns
- Gemensamhetsanläggning
- Rättighetsgräns
- Fiskegräns
- Offentlig byggnad, industri, verksamhet eller ekonomibyggnad, fasad respektive takfot
- Bostad, fasad respektive takfot
- Garage eller uthus, fasad respektive takfot
- Skärrtak eller carport
- Transformatorbyggnad
- Slätt

Grundkartan är aktualitetsförklarad 2022-09-20.
Fastighetsredovisningen avser förhållandena i oktober 2022.

Referenssystem SWEREF 99 13 30
Höjdsystem RH 2000

Mattias Hyvönen
Mättningsingenjör
Miljö och Samhällsbyggnad

	Till planen hör: - Plankarta - Planbeskrivning - Fastighetsförteckning - Samrådsredogörelse	
	Detaljplan för fastigheten Ölycke 1:228 m.fl.	Samrådshandling Granskningshandling Antagandehandling
Upprättad 2022-12-06KS.2021.0030		PLANFÖRFARANDE
Katarina Borgstrand Avdelningschef Kommunledningskontoret	Mikael Vallberg Planchef Tillväxtavdelningen	Sofia Svensson Planarkitekt Tillväxtavdelningen
Antagen av Beslutande instans Antagandedatum		Laga kraft Enkelt förfarande Plan nr

2021-11-14

E193

Eslöv, Löberöd, Ölycke 1:228, ICA Nära
Geo- och markmiljöundersökning

Markteknisk undersökningsrapport (MUR) och PM, Geoteknik och Markmiljö

Beställare: Torget i Löberöd AB/IT Gruppen AB

Lomma 2021-11-14

PQ Geoteknik & Miljö AB

Upprättad av

Noor Zaki

Upprättad av

Carl-Johan Bergman

Handlagd och granskad av

Erik Palmquist

PQ Geoteknik & Miljö AB

Adress
Järngatan 33
234 35 Lomma
www.pqab.se

Telefon
040-41 64 90
E-post
pqab@pqab.se

Org.nr
556628-1068
Bankgiro
5436-2249

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
REDOVISNING – bilagor och ritningar	2
1. Orientering	3
2. Ändamål.....	4
3. Underlag och arkivmaterial för undersökningen	4
4. Styrande dokument.....	4
5. Planerade byggnationer, geoteknisk kategori och markanvändning.....	5
6. Geo- och miljötekniska fältundersökningar	5
7. Geo- och miljötekniska laboratorieundersökningar.....	6
8. Befintliga förhållanden	6
9. Undersökningsresultat - föroreningar	7
10. Härledda värden och dimensionering.....	8
11. Rekommendationer-grundläggning	9
12. Rekommendationer-föroreningar samt förenklad riskbedömning.....	11
13. Värdering och riskanalys	12

REDOVISNING – bilagor och ritningar

Arbetet redovisas i följande dokument:

• Plan, undersökningspunkter	<u>ritn. PQ-E193/101</u>
• Borrprofiler	<u>ritn. PQ-E193/102</u>
• Jordartsklassificering	<u>bilaga A</u>
• Markradonresultat	<u>bilaga B</u>
• Analysresultat, sammanställning-jord	<u>Bilaga 1</u>
• Analysresultat, laboratieverifikat-jord	<u>Bilaga 2</u>

2021-11-14

E193

Eslöv, Löberöd, Ölycke 1:228, ICA Nära
Geo- och markmiljöundersökning

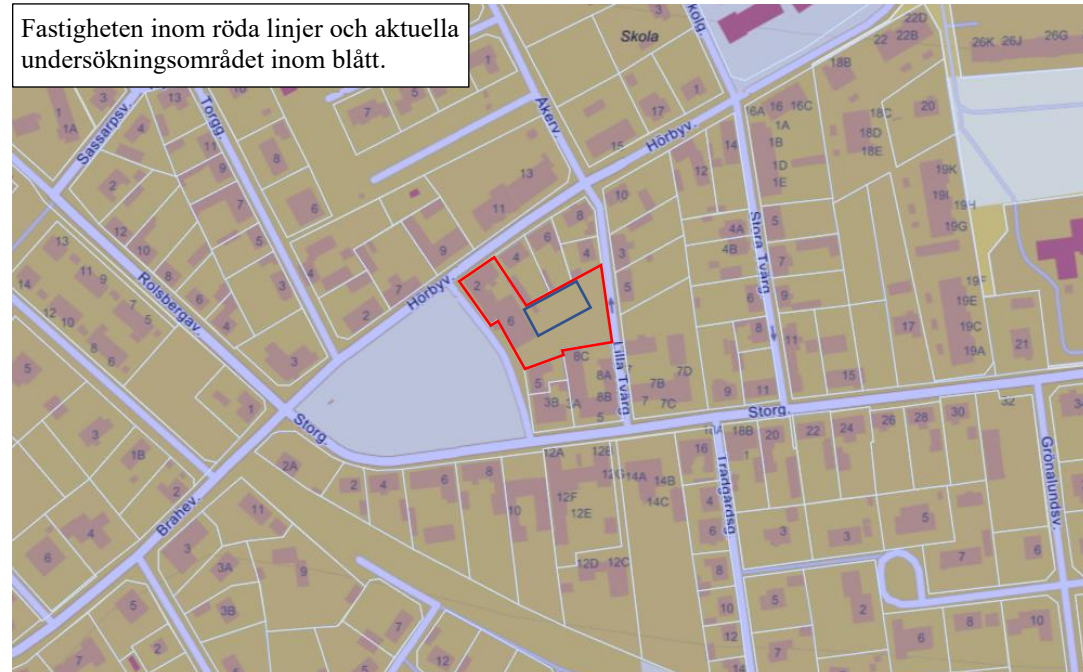
Markteknisk undersökningsrapport (MUR) och PM, Geoteknik och Markmiljö

1. Orientering

Uppdragsgivare Torget i Löberöd AB, ombud Ulf Ericsson, genom IT Gruppen AB,
kontakt Rolf Lindelöf.

Fastighet/Område Eslöv, Löberöd, Ölycke 1:228, ICA nära.

Figur 1.1. Översiktskarta. (Källa www.eniro.se).

Uppdrag Undersökning av de geo- och markmiljötekniska förhållandena inför
tillbyggnad av befintlig livsmedelsbutik.

Övrigt I denna handling, ”MUR och PM Geo- och Miljöteknik” redovisas nu
utförda geo- och markmiljötekniska undersökningar i tabell, med
laboratorieprotokoll och på ritning.

Begränsningar I en undersökning kommer i princip alltid variationer mellan provtagnings- och analyspunkter att förekomma. PQAB svarar för riktigheten i resultaten av här analyserade prover. Vid eventuella åtgärder kan faktorer som t.ex. skälighet, ansvarsförhållanden, kostnader, civilrättsliga avtal, fastighetsägarens policy, nationella eller regionala miljömål, behöva vägas in.

2. Ändamål

Syfte Undersökningen skall utgöra underlag för beskrivning av de geo- och markmiljötekniska förhållandena inom området samt till geotekniska rekommendationer för grundläggning, schaktning m.m. och för hantering av eventuellt förorenad mark.

3. Underlag och arkivmaterial för undersökningen

Underlag Beställarens underlag har varit digital planritning över fastigheten.

Förarbeten Inför planering av fältarbetena har inventering av ritningar och historik utförts omfattande följande moment.

- Genomgång av erhållna handlingar från beställaren.
- Studie av SGUs geologiska kartblad, allmänna flygbilder m.m.
- Historisk inventering
- Inventering av kablar och ledningar i mark.

4. Styrande dokument

Allmänt Denna rapport ansluter till SS-EN 1997-1 med tillhörande nationell bilaga. För information om laboratorie- och fältundersökningar för bestämning av geotekniska parametrar hänvisas läsaren till SS-EN 1997-2 och nedanstående tabell.

Tabell 4.1. Styrande dokument

Aktivitet	Standard eller annat styrande dokument
Planering och redovisning	
Fältplanering och utförande Geoteknik Markmiljö	Geoteknisk fälthandbok, Allmänna råd och metodbeskrivningar; SGF Rapport 1:2013. Fälthandbok. Undersökningar av förorenade områden; SGF Rapport 2:2013.
Beteckningssystem	SGF/BGS beteckningssystem inklusive kompletteringar 2016.
Fältundersökningar	
Skruvprovtagning samt trycksondering	Geoteknisk fälthandbok,; SGF Rapport 1:2013.
CPTu-sondering	Rekommenderad standard för CPT-sondering; SGF Rap. 1:93
Grundvattenrör	SS-EN-ISO 22475-1:2006
Markradondetektorer	Enligt leverantörens (GJABs) instruktioner.
Miljöteknisk provtagning	Fälthandbok. förorenade områden; SGF Rapport 2:2013.
Laboratorieundersökningar	
Jordartsklassificering	SS-CEN ISO 14688-1:2002 och 14688-2:2004
Externa kemiska analyser	Enligt resp. laboratoriums (GJAB, Eurofins) kvalitetssystem.

Forts. Tabell 4.1. Styrande dokument

Projektering, grundläggning
Geokonstruktioner, Allmänna regler, SS-EN 1997-1, inkl nationell bilaga BFS 2011:1 EKS 10.
Plattgrundläggning. SGI 1993.
AMA Anläggning (17).
Projektering, markföroreningar
Naturvårdsverkets rapport 5976 (september 2009). Riktvärden för förorenad mark, inkl. nya riktvärden å 160701.
Naturvårdsverkets rapport 5977 (december 2009). Riskbedömning av förorenade områden.
Återvinning av avfall i anläggningsarbeten, handbok 2010:1 Naturvårdsverket, UTGÅVA 1 februari 2010.

5. Planerade byggnationer, geoteknisk kategori och markanvändning

Allmänt	Inom undersökningsområdet planerar ICA Nära tillbyggnad av befintlig livsmedelsbutik.
Geoteknik. kategori	Utförda undersökningar är utförda för geoteknisk kategori 1 och 2, (GK1 och GK2). Planerad byggnation bör, men beroende på laster och design, normalt kunna hänföras till GK1.
Markanvändning	Den framtida markanvändningen på fastigheten kommer att förbli livsmedelsbutik, d.v.s. mark för handelsändamål. Härvid bedöms Naturvårdsverkets generella riktvärden för mindre känslig markanvändning (MKM) vara tillämpliga att använda vid jämförelse med uppmätta halter i det nu aktuella området. Även känslig markanvändning (KM) och mindre än ringa risk för anläggningsändamål (MRR), används nedan.

6. Geo- och miljötekniska fältundersökningar

Allmänt	Fältundersökningen har utförts under oktober månad 2021. Arbetena har utförts med borrhandsvagn (typ Geotech 504), under ledning av Dan Svensson, LL Geoteknik AB.
Fältarbeten	Fältarbetena av PQAB 2021 har totalt omfattat nedanstående. • Skruvprovtagning i 5 punkter med uttag av jordprover för geo- och miljötekniska laboratorieanalyser. • Trycksondering i 4 punkter. • CPTu-sondering i 3 punkter. • Installation av grundvattenrör i 2 punkter. • Mätning av grundvattennivåer vid två tillfällen. • Installation och avinstallation av 2 st markradondetektorer.
Positionering	Undersökningspunkternas läge i plan och höjd har inmätts med GPS teknik av Asklunds Mätteknik AB, i koordinatsystem Sweref 99 13:30 och höjdsystem RH 2000 och redovisas på planritning, ritn 101.

7. Geo- och miljötekniska laboratorieundersökningar

Allmänt	Laboratorieundersökningar har utförts under oktober månad 2021.
Laboratorium	Följande laboratorier har använts. • Geotekniska laboratoriearbeten, PQAB i Lomma. • Markradonanalyser, av GJAB i Lund, genom PQAB. • Kemiska miljöanalyser av jord, av Eurofins i Lidköping, genom PQAB.
Laboratorieanalys	Upptagna prover har analyserats med avseende på följande: • Jordartsklassificering på samtliga prover. • Markradonhaltbestämning på 2 st. detektorer. • Kemisk analys av 7 jordprover m.a.p. metaller, PAH och olja.

8. Befintliga förhållanden

Allmänt	Fastigheten har en total ytan om ca 2100 m ² . Nuvarande ICA affär har ca 600 m ² av ytan och är fördelad på två byggnadskroppar. Fastigheten är belägen i Löberöds centrum och begränsas av Gamla torget i väster, Hörbyvägen i norr och Lilla Tvärgatan i öster.
Topografi	Enligt borrhålsinformation ligger marken med nivåer kring +134.
Markförhållanden	Markytan inom undersökningsområdet utgörs huvudsakligen av en gräsyta samt en mindre del med asfalt närmast befintlig Ica-butik. Längs med fastighetsgränsen vid Lilla Tvärgatan finns en rad med buskar och en björkallé.
Jordlager	Undersökningsområdet utgörs generellt av ett övre lager mulljord, ca 0,3-0,4 m tjockt men kan lokalt vara uppmot 1 m. Därefter följer vanligtvis naturligt lagrad sand med innehåll av silt och grus ner till ca 1-2 m djup, vilande på sandmorän ner till undersökt djup, ca 3-4 m. Undantaget är borrhunkt 5, där ytlagren utgörs av ca 0,05 m asfalt och fyllning av grus och mullhaltig grusig sand till ca 1 m djup. Undersökta jordlager är vanligtvis medelfasta eller fasta men lokalt runt borrhål 2 är jorden lös eller mycket lös kring grundvattenytan vid djup ca 2,5 m. Berg finns enligt kartmaterial i SGUs brunnarkiv på djup ca 20 m, eller nivå ca +114.
Grundvatten	Vid borrhning och ytterligare ett tillfälle under oktober 2021 inmättes grundvatten i observationsrör ca 2,6–2,9 m under markytan, motsvarande nivåer mellan +131,4 och +131,6. Kapillärt vatten har registrerats upp till som mest drygt en halv meter högre, +132,2.

Grundvattennivån kan antas variera med nederbörd och årstidsväxlingar varvid både högre och lägre grundvattennivåer än vad som redovisas här tidvis kan förväntas.

Markradon

Markradonhalten har undersökts i två punkter inom området. Markradonhalter mellan 15,6 och 19,1 kBq/m³ har uppmätts, vilket ligger inom normalriskmarkintervallet. Se även bilaga B. (Lågriskmark 0-10 kBq/m³, normalriskmark 10-50 kBq/m³ och högriskmark >50 kBq/m³).

9. Undersökningsresultat - föroreningar

Jord

Resultaten från utförda jordanalyser redovisas i sammanställning i tabell 9.1–9.2 nedan samt i bilaga 1 och i detalj med laboratorieverifikat i bilaga 2.

Resultaten är jämförda med och klassificerade enligt NVs generella riktvärden. Erhållna resultat visar halter av PAH-H och PAH-M strax över riktvärdet för KM i ett prov, och återfinns i mulljord mellan 0-0,4 m under markyta. Halten är dock tydligt under riktvärdet för MKM.

I övriga prover, både i fyllning, mull och underliggande naturlig mineraljord påvisas inga halter över KM. Samtliga halter är därmed under aktuell markanvändning, MKM.

I princip alla prover uppvisar dock halter över MRR. Jämförelse med MRR är relevant om massor skall borttransporteras från fastigheten.

Tabell 9.1. Sammanställning kemiska miljöanalyser i jord, m.a.p. metaller och PAH, (mg/kgTS).

Prov-punkt	Djup, m u my.	Jordart	As	Ba	Pb	Cd	Co	Cu	Cr	Hg	Ni	V	Zn	PAH-H	PAH-M	PAH-L
1	0-0,4	sandig Mulljord	2,2	32	19	0,1	2,5	5,9	5,4	0,049	3,3	12	43	0,53	0,42	0,0225
2	0-0,3	sandig Mulljord, mullhaltig Sand	2,8	29	23	0,1	2,8	8,2	6,8	0,071	3,6	14	42	0,77	0,57	0,0225
*2	0,3-1,0	grusig siltig Sand	1,05	22	6,3	0,1	3,3	3,1	5,9	0,013	3,5	15	38	0,055	0,0375	0,0225
3	0-0,3	sandig Mulljord	1,05	35	22	0,1	2,6	6	5,4	0,048	3,1	13	52	0,51	0,38	0,0225
4	0-0,4	sandig Mulljord	3,2	56	43	0,27	3,3	9,6	7	0,12	3,9	16	110	3,8	3,8	0,3
5	0,2-0,5	F/mullhaltig grusig Sand	2,5	26	6,3	0,1	2,1	5,3	6,2	0,005	5,1	8,3	22	0,055	0,0375	0,0225
5	0,5-1,0	F/mullhaltig grusig Sand	2	37	15	0,1	3,8	6,3	7,5	0,065	6,2	13	180	0,57	0,51	0,085
MRR enligt NV			10	-	20	0,2	-	40	40	0,1	35	-	120	0,5	2	0,6
KM enligt NV			10	200	50	0,8	15	80	80	0,25	40	100	250	1	3,5	3
MKM enligt NV			25	300	400	12	35	200	150	2,5	120	200	500	10	20	15
FA enligt Avfall Sverige			1000	50000	2500	1000	1000	2500	1000	50	1000	10000	2500	50	1000	1000

Tabell 9.2. Sammanställning kemiska miljöanalyser i jord, m.a.p. "olja", (mg/kgTS).

Prov-punkt nr	Djup, m.u.m.	Jordart	Bensen	Toluen	Etyl-bensen	Xylen	Alifater >C5-C8	Alifater >C8-C10	Alifater >C10-C12	Alifater >C12-C16	Alifater >C16-C18	Alifater >C18-C20	Aromater >C8-C10	Aromater >C10-C12	Aromater >C12-C14
*1	0-0,4	sandig Mulljord	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 5,0	< 5,0	< 4,0	< 0,90	< 0,50
*2	0-0,3	sandig Mulljord, mullhaltig Sand	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 5,0	< 5,0	< 4,0	< 0,90	< 0,50
2	0,3-1,0	grusig siltig Sand	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 5,0	< 5,0	< 4,0	< 0,90	< 0,50
*3	0-0,3	sandig Mulljord	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 5,0	< 5,0	< 4,0	< 0,90	< 0,50
*4	0-0,4	sandig Mulljord	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 5,0	< 5,0	< 4,0	0,91	1,2
5	0,2-0,5	F/mullhaltig grusig Sand	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 5,0	< 5,0	< 4,0	< 0,90	< 0,50
*5	0,5-1,0	F/mullhaltig grusig Sand	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 5,0	< 5,0	< 4,0	< 0,90	< 0,50
NV-KM			0,012	10	10	10	25	25	100	100	100	100	10	3	10
NV-MKM			0,04	40	50	50	150	120	500	500	500	1000	50	15	30
FA			1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	10000	-	10000	1000	1000	1000

Förklaringar

- Grön färg: Markerar att halten understiger MRR/<KM (då MRR-halt ej finns)
- Ljusgrön färg: Markerar halt i intervallet MRR-KM
- Gul färg: Markerar halt i intervallet KM-MKM
- Orange färg: Markerar halt i intervallet MKM-FA
- Röd färg: Markerar halt >FA

*) Klassificeringsfärg styrs av tabell 9.1 eller 9.2.
Vid rapporterade "mindre än"-värden har halva det utsvarade värdet här angetts, i ljusblå färg.

10. Härledda värden och dimensionering

Allmänt Dimensioneringsparametrar för jordens egenskaper har utvärderats från värden härledda från utförda undersökningar, med hjälp av hävdvunna tabellvärden. Parametrar och partialkoefficienter för dimensionering redovisas nedan, för GK1 respektive GK2.

GK1 Planerad byggnad torde dessa kunna utföras med normal yttlig plattgrundläggning som dimensioneras i GK1 med ett tillåtet grundtryck, **$f_d=100 \text{ kPa}$** .

GK2 Om oekonomiska dimensioner erhålls i GK1 kan dimensionering istället utföras i GK2, varvid parametrar och partialkoefficienter i tabell 10.1 nedan kan användas. Stora laster eller tillkommande konstruktioner kan erfordra kompletteringar.

Tabell 10.1. Dimensioneringsparametrar

Jordart	Nivå, m.ö.h.	Friktionsv, °	Skjuvhållf, kPa	Tunghet, kN/m³	Modul, MPa
Ny fylln. bergkross.	---	$\phi_k=\phi'_k=40$	$c_{uk}=c'_k=0$	$\gamma_k=21, \gamma'_k=11$	$E_k=45$
Mulljord GRUNDLÄGG EJ HÄR	>+133,8 (+133 i bh 5)	$\phi_k=\phi'_k=--$	$c_{uk}=c'_k=0$	$\gamma_k=18, \gamma'_k=8$	$E_k=--$
siltig grusig Sand	+133,8 - +132,3	$\phi_k=\phi'_k=36$	$c_{uk}=c'_k=0$	$\gamma_k=20, \gamma'_k=10$	$E_k=25$
Sand/Sandmorän m.m.	+132,3 - +131,0	$\phi_k=\phi'_k=32$	$c_{uk}=c'_k=0$	$\gamma_k=18, \gamma'_k=8$	$E_k=10$
siltig Sandmorän	+131,0 - +130,0*	$\phi_k=\phi'_k=38$	$c_{uk}=c'_k=0$	$\gamma_k=21, \gamma'_k=11$	$E_k=35$
Partialkoefficienter		$\gamma_{M/M2\phi}=1,3$ $\gamma_{M/M2\phi'}=1,3$	$\gamma_{M/M2c_u}=1,5$ $\gamma_{M/M2c'}=1,3$	$\gamma_{M/M2}=1,0^{**}$	$\gamma_{RD}=1,35$
Dimensionerande grundvattennivå sätts till +133 eller nivå för dräneringsledningar.					
Jordlagernivåer har en viss variation inom fastigheten och tabellerade nivåer ska ses som medelvärden som lokalt kan ha mindre avvikelser.					
*) Kan sannolikt användas ned till berg, (på ca 20 m djup), men bör inte behövas till mer än djup enligt tumregler för sättningsberäkning i IEG Rapport 7:2008.					
**) Vid beräkning av schakttonnage skall entreprenören räkna med $\gamma_d=1,2 \times \gamma_k$.					
En förutsättning för att linjära beräkningsmetoder skall få användas vid sättningsberäkning är att dimensionerande vertikal lasteffekt är mindre än 2/3 av dimensionerande bärförmåga i brottstadiet.					

Sättningar Inga sättningsberäkningar har utförts i detta läge. Dels för att detta ej behöver utföras i GK1. Dels för att varken laster eller design funnits tillgänglig för beräkning i GK2. Vid dimensionering i GK2 utförs sättningsberäkning i byggnadskonstruktörens regi.

11. Rekommendationer-grundläggning

Grundläggning Normalt skall all fyllning, mullhaltig och övrig lös eller på annat sätt otjänlig yttjord bortschaktas under grundläggning, ca 0,3-0,4 m i borrhypunkt 1-4 men ca 1 m i borrhypunkt 5.

Grundläggning kan utföras som planerat, med konventionellt betonggolv på mark med förstuvningar eller separata grundplattor under bärande konstruktioner

All grundläggning och ny fyllning skall utföras från torra, fasta och ostörda schaktbottenar.

Beakta för ouppvärmade konstruktioner att befintlig jord delvis är tjälfarlig.

Markradon Markradonhalten inom fastigheten har sammantaget bedömts ligga inom normalriskintervallet. Byggnader skall härvid utformas radonskyddade. Grundläggning utformas så att inga läckagevägar uppkommer in i byggnaden, bl.a. genom täta rör genomföringar och utan genomgående sprickor i golvplattan samt rekommenderas mekanisk ventilation med små undertryck.

Dränering Under golv rekommenderas att markskiva och dränerande material på/mot geotextil appliceras. T.ex. normal markisoleringskiva och dränerande grusmaterial (t.ex. makadam eller "dräneringsgrus").

Dränerande lager ansluts till yttre dränering runt byggnad. Allt utförande enligt AMA Anläggning och leverantörer av markskivor m.m. Det är av största vikt att dräneringsåtgärder utförs med stor omsorg. Markyta ges tillräckligt fall från byggnaden.

Vägar och planer Hårdgjorda ytor m.m. kan dimensioneras enligt AMA Anläggning och materialtyp 3B. Utformning av känsliga ytor, t.ex. (huvud)körvägar för tunga fordon bör speciellt beaktas. Överbyggnader kan efter avbaning av ytligt växttäck och mull samt täckning med geotextil normalt grundläggas direkt på befintlig mark.

VA-ledningar Va-ledningar projekteras och utförs enligt AMA Anläggnings anvisningar. Grundvattenåtgärder skall beaktas vid ledningsläggning under grundvattenytan.

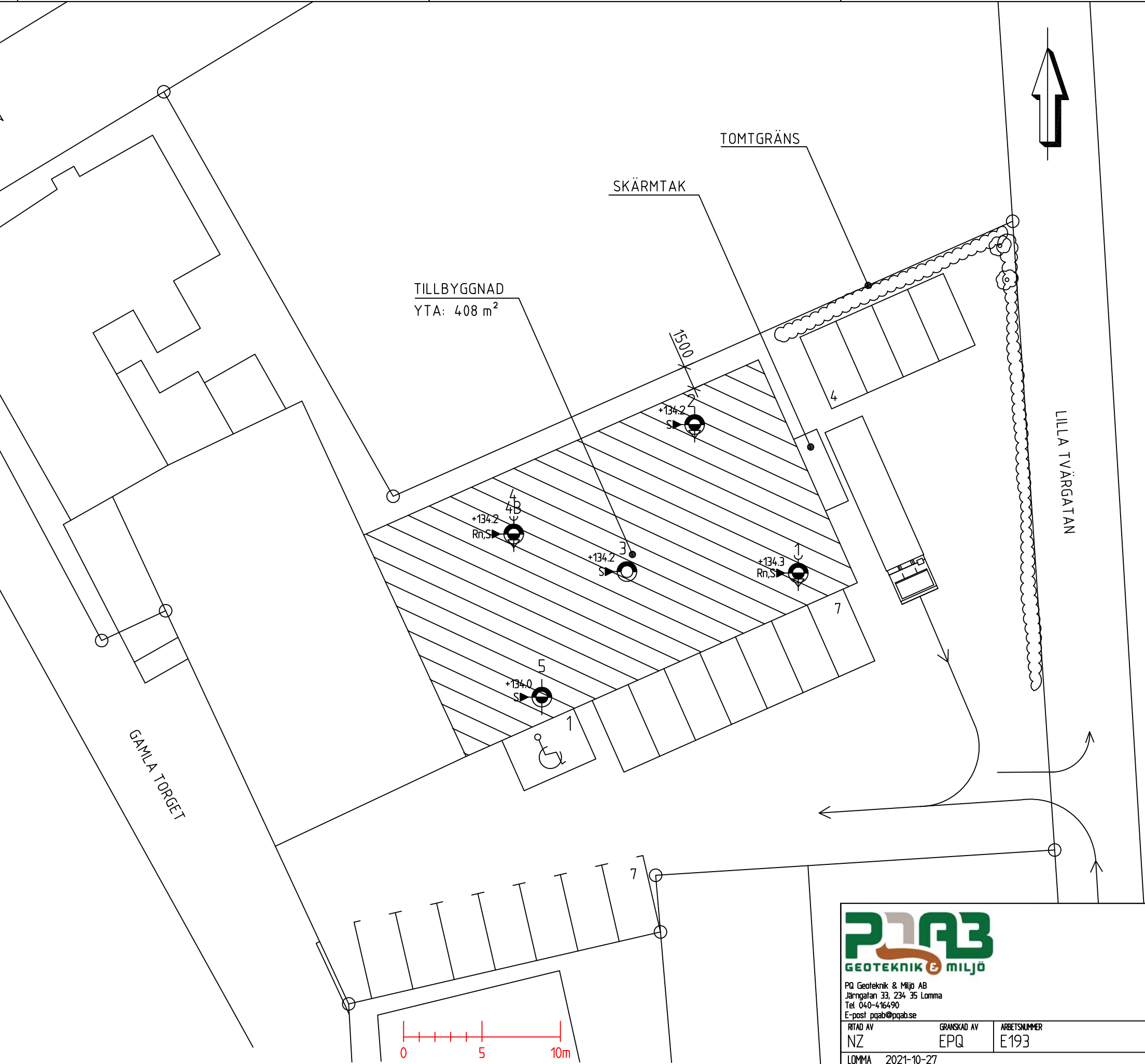
Schakt	Befintlig jord bedöms normalschaktad till undersökta djup, vanligen schaktbarhetsklass 2-4 (enligt Klassificeringssystem -85). Normal förekomst av sten och block ska förutsättas i förekommande morän. Förekommande jordlager av sand och ev. silt och i viss mån sandmorän är känslig för vattenöverskott och hydraulisk påverkan, särskilt under eller nära grundvattenytan. I samband med mekanisk bearbetning kan jorden då förlora delar av sin hållfasthet. Härvid skall samtliga blottade ytor täckas snarast möjligt så att de ej skall bli uppältade och förlora hållfasthet. Härtill måste vatten avsänkas eller avledas i eventuella djupa va-schakter. Se vidare under "Grundvattenåtgärd" nedan. Förekommande jordar tål ej att frysas.
Grundvattenåtgärd	Stabiliserade vattenytor har i området vanligen uppmätts ligga på ca 2,6–2,9 m djup under markytan. För djupschakter i området, t.ex. för va-ledningar skall grundvattenåtgärder medräknas. Normala grundvattensänkande och länshållande åtgärder med konventionella dränkbara pumpar i filtersatta rörbrunnar och avskärande diken i schaktgravsbotten, i kombination med ett snabbt förfarande, bedöms vanligen kunna utföras.
Fyllning	Kompletterande fyllning för grundläggning av byggnad utförs generellt med packad friktionsjord, företrädesvis bergkross 0-90 mm. Packningsarbete nära grundvattenytan är riskfyllt. Schakt- och terrasseringsarbeten skall därför utföras vid torr väderlek och efter grundvattensänkning. Skadliga vibrationer kan fortplanta sig mycket långt under grundvattenytan.
Kontroll	Geoteknisk kontroll skall minst omfatta följande. - Granskning av geokonstruktionsritningar och beräkningar. - Schaktbottenbesiktning. Schaktbottnar skall vara torra, fasta och fria från otjänligt material. - Kontroll av ingående material i geokonstruktionerna. - Packningskontroll, vid >0,5 m mäktig uppfyllnad. Metod beror på val av fyllnadsmaterial och avgörs i samråd med geotekniker. - Kontroll av (grund)vattennivåer och verifiering av att (grund)vattenytan ligger minst 0,5 m under färdiga schaktbottnar. - Kontroll av omgivningspåverkan, innefattande kontroll av påverkan på omgivande byggnader, anläggningar och mark.

12. Rekommendationer-föroreningar samt förenklad riskbedömning

Allmänt	Resultat från utförd undersökning gällande markprover visar att samtliga analyserade prover har halter under gränsen för gällande markanvändning, MKM. Vid borttransport av massor från tomten skall dock aktuella halter i jordlagren beaktas.
Risker	Baserat på resultat från utförd markundersökning bedöms inga direkta, akuta eller framtida risker för nuvarande markanvändning avseende markförorening finnas, varken m.a.p. hälsa, miljörisk eller spridning.
Masshantering	Inga halter över riktvärden för gällande markanvändning, MKM, har detekterats, men både halter >MRR samt en halt >KM har påträffats. Vid schaktning för ny byggnation kommer överskottsmassor av framförallt mull-/mullhaltig jord att uppkomma. Vid borttransport av sådana massor från tomten skall aktuella halter i jordlagren beaktas. De laboratorierapporter som redovisats i denna handling kan användas för att deklarerat jord som skall borttransporteras.
Lagkrav	Som konsulter har vi informationsplikt till vår beställare om påträffade föroreningar m.m. Nya påträffade föroreningar har informerats om och behandlats i denna rapport. Därefter gäller upplysningsskyldighet enligt Miljöbalken; en fastighetsägare som har en känd förorening inom sin fastighet som kan orsaka skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön skall skyndsamt underrätta aktuell miljö-/tillsynsmyndighet, i detta fall Miljöförvaltningen i Eslövs kommun. Då urgrävning av mullhaltiga massor med halt >KM, men alltså <MKM, kommer att bli aktuellt i samband med tillbyggnad, kommer en skriftlig anmälan om avhjälpandeåtgärder enligt 28 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd om efterbehandlingsåtgärd i ett förorenat område att behöva lämnas in. I denna anmälan kommer en beskrivning av hur de urgrävda massorna kommer att hanteras samt kontroll och åtgärder av de massor som bedöms eventuellt kunna lämnas kvar. I princip alla övriga massor som skall schaktas och borttransporteras har ämneshalter >MRR, men alltså <KM. För denna borttransport behöver en anmälan, enligt Miljöbalken och NVs handbok 2010:1, göras till tillsynsmyndigheten i den kommun som massorna skall deponeras i.

13. Värdering och riskanalys

Värdering	Förhållandena inom fastigheten bedöms relativt likvärdiga, både ur geoteknisk/grundläggnings- och markföroreningssynpunkt. Härvid bedöms också marken som tillräckligt undersökt och statistiskt tillräckligt definierad för planerad byggnation.
Riskanalys	Avseende geoteknik och grundläggning bedöms utöver normal risk för schaktning och grundläggning, speciell risk endast finnas m.a.p. eventuell djupschaktning, t.ex. för va-schakter. Härtill finns risk för oönskade vibrationer vid (åter)packning, speciellt i samband med grundvatten. För arbetsberedningar skall beaktas; risk för att köras på/träffas av maskiner och material, risk avseende släntstabilitet, ras, erosion m.m. i djupa schakter samt risk för vibrationer, speciellt för intilliggande byggnader och anläggningar, p.g.a. packning. Risken för omgivningspåverkan skall beaktas, speciellt med m.a.p. på vibrationer men även för damm och buller. Inga förhöjda risker avseende markföroreningar bedöms finnas i nuläget, varken m.a.p. hälsa eller miljörisk och spridning, men detekterade halter skall beaktas och hanteras korrekt i samband med kommande bygg- och anläggningsarbeten. Ur arbetarskyddssynpunkt bedöms normal heltäckande klädsel och handskar räcka i kombination med erforderlig dammbekämpning. En dokumenterad och anmäld materialhantering erfordras.

GEOBETECKNINGAR

SE SGF/BGS BETECKNINGSSYSTEM
SAMT SGF KOMPLETTERINGAR 2016
WWW.SGF.NET

ANMÄRKNING

BAKGRUNDSKARTAN ÄR INTE KOORDINATRIKTIG.
BORRPUNKTERNA ÄR DOCK INMÄTTA MED GPS.

BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	SIGN	DATUM
ESLÖVS KOMMUN LÖBERÖD, ICA GEOTEKNISK OCH MILJÖUNDERSÖKNING				
BORRPLAN			A3: SKALA 1:250	
RITNINGNUMMER				ÄNDR
101				

PQ Geoteknik & Miljö AB
Järngatan 33, 234 35 Lomma
Tel. 040-416490
E-post: pqab@pqab.se

RITAD AV	GRANSKAD AV	ARBETSNUMMER
NZ	EPQ	E193
LOMMA	2021-10-27	

2021-10-08

E193

Eslöv, Löberöd ICA

Geoteknisk och markmiljöundersökning

BILAGA A

JORDPROVTAGNING

Jordproverna är tagna genom skruvprovtagning.

Beteckningar: Tj = tjälfarlighetsklass enligt AMA Anläggning, tabell CB/1
M = materialtyp enligt AMA Anläggning, tabell CB/1
F/ = fyllning, art och innehåll anges efter snedstreck
S▶ = Kemisk miljöanalys på externt laboratorium, Eurofins, Lidköping
Rn▶ = Radonanalys på laboratorium

Borrhål	Djup, m	Jordart	Tj	M	Anm
1 S▶	0 - 0,4	sandig Mulljord ev. F/	3	6A	
Rn▶	0,4 - 1,0	siltig grusig Sand	2	3B	
	1,0 - 1,8	siltig grusig Sand	2	3B	
	1,8 - 2,0	sandig siltig Lermorän	4	5A	
	2,0 - 3,0	siltig lerig Sandmorän	2	3B	brungrå
	3,0 - 3,8	siltig lerig Sandmorän	2	3B	
2 S▶	0 - 0,3	sandig Mulljord/mullhaltig Sand	3	6A	
S▶	0,3 - 1,0	grusig siltig Sand	2	3B	
	1,0 - 2,0	siltig Sandmorän, sandskikt	2	3B	
	2,0 - 3,0	siltig Sandmorän	2	3B	
	3,0 - 4,0	siltig Sandmorän	2	3B	
3 S▶	0 - 0,3	sandig Mulljord ev. F/	3	6A	
	0,3 - 1,0	grusig siltig Sand	2	3B	
	1,0 - 2,0	siltig grusig Sand	2	3B	
4 S▶	0 - 0,4	sandig Mulljord ev. F/	3	6A	
Rn▶	0,4 - 1,0	siltig grusig Sand	2	3B	
	1,0 - 1,6	siltig grusig Sand	2	3B	
	1,6 - 2,0	siltig Sandmorän	2	3B	
	2,0 - 3,0	siltig lerig Sandmorän	2	3B	
	3,0 - 4,0	siltig Sandmorän	2	3B	brungrå

Borrhål	Djup, m	Jordart	Tj	M	Anm
5	0 - 0,05	Asfalt		7	
	0,05 - 0,2	F/Grus	1	2	
S▶	0,2 - 0,5	F/mullhaltig grusig Sand	4	5B	
S▶	0,5 - 1,0	F/mullhaltig grusig Sand	4	5B	
	1,0 - 1,5	siltig grusig Sand ev. F/	2	3B	
	1,5 - 2,0	siltig Sandmorän	2	3B	
	2,0 - 3,0	siltig Sandmorän	2	3B	

RESULTAT AV MARKRADONMÄTNING MED SPÅRFILM I KANISTER

Mätplats: Löberöd, Ica.

Datum för ankomst och analys av filmer: 18/10-21 resp. 20/10-21.

Jordart på mätplats: sigrSa.

Detektor nr	Mättid 2021	Mätdjup (cm)	Radonhalt på djupet 1m (kBq/m ³)	Anm.
LE 10632	6/10-18/10	80	15,6 ± 2,4	Bh 1
LE 10626	-"-	90	19,1 ± 2,6	Bh 4

Ovanstående mätresultat gäller under förutsättning att mätinstruktionen följs.

Anm.: Enligt Boverkets rekommendationer för klassning av mark ur radonsynpunkt utgör mark, där radonhalten understiger 10 kBq/m³, lågriskmark. Mark med halter mellan 10 och 50 kBq/m³ är normalriskmark och mark med halter över 50 kBq/m³ är högriskmark. Vid bedömning av mätresultat måste hänsyn tas till bl.a. årstid, jordart och grundvattennivå.

Mätvärdena tyder på radonhalter inom normalriskintervallet. Halterna kan vara högre vid annan årstid med lägre grundvattennivå eller efter dränering. Det behövs radonskyddat byggande vid nybyggnation.

Med hälsning

Gilbert Jönsson, docent

SAMTLIGA PROVER, Fyllning, Organiskt och Mineraljord

Prover av PQAB oktober 2021																
Provpunkt	Djup, m u my.	Jordart	Arsenik As (mg/kg Ts)	Barium Ba (mg/kg Ts)	Bly Pb (mg/kg Ts)	Kadmium Cd (mg/kg Ts)	Kobolt Co (mg/kg Ts)	Koppar Cu (mg/kg Ts)	Krom Cr (mg/kg Ts)	Kviksilver Hg (mg/kg Ts)	Nickel Ni (mg/kg Ts)	Vanadin V (mg/kg Ts)	Zink Zn (mg/kg Ts)	PAH-H (mg/kg Ts)	PAH-M (mg/kg Ts)	PAH-L (mg/kg Ts)
1	0-0,4	sandig Mulljord, ev F	2,2	32	19	0,1	2,5	5,9	5,4	0,049	3,3	12	43	0,53	0,42	0,0225
2	0-0,3	sandig Mulljord, mullhaltig Sand	2,8	29	23	0,1	2,8	8,2	6,8	0,071	3,6	14	42	0,77	0,57	0,0225
*2	0,3-1,0	grusig siltig Sand	1,05	22	6,3	0,1	3,3	3,1	5,9	0,013	3,5	15	38	0,055	0,0375	0,0225
3	0-0,3	sandig Mulljord, ev F	1,05	35	22	0,1	2,6	6	5,4	0,048	3,1	13	52	0,51	0,38	0,0225
4	0-0,4	sandig Mulljord, ev F	3,2	56	43	0,27	3,3	9,6	7	0,12	3,9	16	110	3,8	3,8	0,3
5	0,2-0,5	F/mullhaltig grusig Sand	2,5	26	6,3	0,1	2,1	5,3	6,2	0,005	5,1	8,3	22	0,055	0,0375	0,0225
5	0,5-1,0	F/mullhaltig grusig Sand	2	37	15	0,1	3,8	6,3	7,5	0,065	6,2	13	180	0,57	0,51	0,085
MRR enligt NV			10	-	20	0,2	-	40	40	0,1	35	-	120	0,5	2	0,6
KM enligt NV			10	200	50	0,8	15	80	80	0,25	40	100	250	1	3,5	3
MKM enligt NV			25	300	400	12	35	200	150	2,5	120	200	500	10	20	15
FA enligt Avfall Sverige			1000	50000	2500	1000	1000	2500	1000	50	1000	10000	2500	50	1000	1000
Antal			7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Min			1,1	22	6	0,1	2,1	3	5,4	0,005	3,1	8	22	0,055	0,0375	0,0225
Median			2	32	19	0,1	2,8	6	6	0,05	4	13	43	0,53	0,42	0,023
Medel			2,1	34	19	0,1	2,9	6	6	0,05	4	13	70	0,9	0,8	0,07
Max			3,2	56	43	0,27	4	9,6	8	0,12	6	16	180	3,8	3,8	0,3

- Anm 1. Mörkgrön färg Markerar att halten understiger MRR, eller KM när MRR saknas. Klassning MRR-massor. * klassning från olja", se bilaga 1B
- Grön färg Markerar att halten understiger KM. Klassning KM-massor.
- Gul färg Markerar halt i intervallet KM-MKM. Klassning MKM-massor.
- Orange färg Markerar halt i intervallet MKM-FA. Klassning IFA-massor.
- Röd färg Markerar halt >FA. Klassning FA-massor.

- Anm 2. Vid rapporterade "mindre än"-värden har halva det utsvarade värdet här angetts, i ljusblå färg.

E193_Eslöv, Löberöd, ICA MILJÖANALYSER JORD+SAMMANSTÄLLNING

SAMTLIGA PROVER, Fyllning, Organiskt och Mineraljord

Jordprover-OLJA, av PQAB oktober 2021 (mg/kgTS).																
Provpunkt nr	Djup, m.u.my.	Jordart	Bensen	Toluen	Etylbensen	Xylen	Alifater >C5-C8	Alifater >C8-C10	Alifater >C10-C12	Alifater >C12-C16	Alifater >C5-C16	Alifater >C16-C35	Aromater >C8-C10	Aromater >C10-C16	Aromater >C16-C35	Oljetyp (l)
*1	0-0,4	sandig Mulljord, ev F	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50	Utgår
*2	0-0,3	sandig Mulljord, mullhaltig Sand	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50	Utgår
2	0,3-1,0	grusig siltig Sand	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	11	< 4,0	< 0,90	< 0,50	Ospec
*3	0-0,3	sandig Mulljord, ev F	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50	Utgår
*4	0-0,4	sandig Mulljord, ev F	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	0,91	1,2	Utgår
5	0,2-0,5	F/mullhaltig grusig Sand	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50	Utgår
*5	0,5-1,0	F/mullhaltig grusig Sand	< 0,0035	< 0,10	< 0,10	< 0,10	< 5,0	< 3,0	< 5,0	< 5,0	< 9,0	< 10	< 4,0	< 0,90	< 0,50	Utgår
min			<0,0035	<0,10	<0,10	<0,10	<5,0	<3,0	<5,0	<5,0	<9	<10	<4,0	<0,90	< 0,50	-
max			<0,0035	<0,10	<0,10	<0,10	<5,0	<3,0	<5,0	<5,0	<9	11	<4,0	0,91	1,2	-
Antal			7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	-
NV-KM			0,012	10	10	10	25	25	100	100	100	100	10	3	10	-
NV-MKM			0,04	40	50	50	150	120	500	500	500	1000	50	15	30	-
FA			1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	10000	-	10000	1000	1000	1000	-

Anm 1. Mörkgrön färg Markerar att halten understiger MRR när normal detektionsgräns understigs (<-värden). Klassning MRR-massor.

Grön färg Markerar att halten understiger KM. Klassning KM-massor.

Gul färg Markerar halt i intervallet KM-MKM. Klassning MKM-massor.

Orange färg Markerar halt i intervallet MKM-FA. Klassning IFA-massor.

Röd färg Markerar halt >FA. Klassning FA-massor.

*) klassning från PAH el metaller, se bilaga 1A

2021-11-02

E193

Eslöv, Löberöd ICA nära, Ölycke 1:228

Geo- och markmiljöundersökning

BILAGA 2

Laboratorieanalyser, verifikat

Sida 0	Denna försättssida
Sida 1-21	Jordanalyser

PQ Geoteknik & Miljö AB
Ciprian Costin
Järngatan 33
234 35 LOMMA

AR-21-SL-193988-01

EUSELI2-00936096

Kundnummer: SL8437711

Uppdragsmärkn.
E193_Eslöv, Löberöd, ICA

Analysrapport

Provnummer:	177-2021-10130368	Djup (m)	0-0,4		
Provbeskrivning:		Provtagare	CC		
Matris:	Jord				
Provet ankom:	2021-10-12				
Utskriftsdatum:	2021-10-15				
Analyserna påbörjades:	2021-10-12				
Provmärkning:	1				
Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	89.5	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	< 0.0035	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Toluen	< 0.10	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Etylbensen	< 0.10	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
m/p/o-Xylen	< 0.10	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Summa TEX	< 0.20	mg/kg Ts	30%	Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C5-C8	< 5.0	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	< 3.0	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	< 5.0	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	< 5.0	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	< 9.0	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C16-C35	< 10	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	< 4.0	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	< 0.90	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/Metylbenso(a)antracener	< 0.50	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyrener/Metylfluorantener	< 0.50	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Summa Aromater >C16-C35	< 0.50	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	Utgår				a)*
Oljetyp > C10	Utgår				a)*
Benso(a)antracen	0.060	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Krysen	0.071	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	0.19	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(a)pyren	0.074	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	0.063	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Dibenso(a,h)antracen	< 0.030	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Sida 1 av 3

Naftalen	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaftylen	< 0.030	mg/kg Ts	40%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaften	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoren	< 0.030	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fenantren	0.078	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Antracen	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoranten	0.17	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Pyren	0.14	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(g,h,i)perylene	0.058	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	< 0.045	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	0.42	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	0.53	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa cancerogena PAH	0.47	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa övriga PAH	0.52	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa totala PAH16	0.99	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Arsenik As	2.2	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17294-2:2016	a)
Barium Ba	32	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	19	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	< 0.20	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	2.5	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	5.9	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	5.4	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kvicksilver Hg	0.049	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	3.3	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	12	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	43	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Kopia till:

pqab (pqab@pqab.se)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Sida 2 av 3

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

PQ Geoteknik & Miljö AB
 Ciprian Costin
 Järngatan 33
 234 35 LOMMA

AR-21-SL-193998-01
EUSELI2-00936096

Kundnummer: SL8437711

 Uppdragsmärkn.
 E193_Eslöv, Löberöd, ICA

Analysrapport

Provnummer:	177-2021-10130369	Djup (m)	0-0,3		
Provbeskrivning:		Provtagare	CC		
Matris:	Jord				
Provet ankom:	2021-10-12				
Utskriftsdatum:	2021-10-15				
Analyserna påbörjades:	2021-10-12				
Provmärkning:	2				
Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	81.5	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	< 0.0035	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Toluen	< 0.10	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Etylbensen	< 0.10	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
m/p/o-Xylen	< 0.10	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Summa TEX	< 0.20	mg/kg Ts	30%	Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C5-C8	< 5.0	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	< 3.0	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	< 5.0	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	< 5.0	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	< 9.0	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C16-C35	< 10	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	< 4.0	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	< 0.90	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/Metylbens(a)antracener	< 0.50	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyrener/Metylfluorantener	< 0.50	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Summa Aromater >C16-C35	< 0.50	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	Utgår				a)*
Oljetyp > C10	Utgår				a)*
Benso(a)antracen	0.094	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Krysen	0.11	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	0.26	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(a)pyren	0.11	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	0.092	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Dibenso(a,h)antracen	< 0.030	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Sida 1 av 3

Naftalen	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaftylen	< 0.030	mg/kg Ts	40%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaften	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoren	< 0.030	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fenantren	0.097	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Antracen	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoranten	0.24	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Pyren	0.20	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(g,h,i)perylene	0.086	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	< 0.045	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	0.57	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	0.77	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa cancerogena PAH	0.68	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa övriga PAH	0.70	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa totala PAH16	1.4	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Arsenik As	2.8	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17294-2:2016	a)
Barium Ba	29	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	23	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	< 0.20	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	2.8	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	8.2	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	6.8	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kvicksilver Hg	0.071	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	3.6	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	14	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	42	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Kopia till:

pqab (pqab@pqab.se)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Sida 2 av 3

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

PQ Geoteknik & Miljö AB
Ciprian Costin
Järngatan 33
234 35 LOMMA

AR-21-SL-194327-01

EUSELI2-00936096

Kundnummer: SL8437711

Uppdragsmärkn.
E193_Eslöv, Löberöd, ICA

Analysrapport

Provnummer:	177-2021-10130370	Djup (m)	0,3-1,0		
Provbeskrivning:		Provtagare	CC		
Matris:	Jord				
Provet ankom:	2021-10-12				
Utskriftsdatum:	2021-10-15				
Analyserna påbörjades:	2021-10-12				
Provmärkning:	2				
Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	85.8	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	< 0.0035	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Toluen	< 0.10	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Etylbensen	< 0.10	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
m/p/o-Xylen	< 0.10	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Summa TEX	< 0.20	mg/kg Ts	30%	Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C5-C8	< 5.0	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	< 3.0	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	< 5.0	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	< 5.0	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	< 9.0	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C16-C35	11	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	< 4.0	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	< 0.90	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/Metylbenso(a)antracener	< 0.50	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyrener/Metylfluorantener	< 0.50	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Summa Aromater >C16-C35	< 0.50	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	Utgår				a)*
Oljetyp > C10	Ospec				a)*
Benso(a)antracen	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Krysen	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(a)pyren	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Dibenso(a,h)antracen	< 0.030	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Sida 1 av 3

Naftalen	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaftylen	< 0.030	mg/kg Ts	40%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaften	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoren	< 0.030	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fenantren	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Antracen	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoranten	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Pyren	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(g,h,i)perylen	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	< 0.045	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	< 0.075	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	< 0.11	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa cancerogena PAH	< 0.090	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa övriga PAH	< 0.14	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa totala PAH16	< 0.23	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Arsenik As	< 2.1	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17294-2:2016	a)
Barium Ba	22	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	6.3	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	< 0.20	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	3.3	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	3.1	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	5.9	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kvicksilver Hg	0.013	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	3.5	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	15	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	38	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Kopia till:

pqab (pqab@pqab.se)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Sida 2 av 3

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

PQ Geoteknik & Miljö AB
 Ciprian Costin
 Järngatan 33
 234 35 LOMMA

AR-21-SL-194328-01
EUSELI2-00936096

Kundnummer: SL8437711

 Uppdragsmärkn.
 E193_Eslöv, Löberöd, ICA

Analysrapport

Provnummer:	177-2021-10130371	Djup (m)	0-0,3		
Provbeskrivning:		Provtagare	CC		
Matris:	Jord				
Provet ankom:	2021-10-12				
Utskriftsdatum:	2021-10-15				
Analyserna påbörjades:	2021-10-12				
Provmärkning:	3				
Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	83.8	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	< 0.0035	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Toluen	< 0.10	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Etylbensen	< 0.10	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
m/p/o-Xylen	< 0.10	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Summa TEX	< 0.20	mg/kg Ts	30%	Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C5-C8	< 5.0	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	< 3.0	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	< 5.0	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	< 5.0	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	< 9.0	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C16-C35	< 10	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	< 4.0	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	< 0.90	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/Metylbens(a)antracener	< 0.50	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyrener/Metylfluorantener	< 0.50	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Summa Aromater >C16-C35	< 0.50	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	Utgår				a)*
Oljetyp > C10	Utgår				a)*
Benso(a)antracen	0.051	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Krysen	0.070	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	0.18	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(a)pyren	0.067	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	0.063	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Dibenso(a,h)antracen	< 0.030	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Sida 1 av 3

Naftalen	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaftylen	< 0.030	mg/kg Ts	40%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaften	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoren	< 0.030	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fenantren	0.053	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Antracen	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoranten	0.16	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Pyren	0.14	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(g,h,i)perylene	0.064	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	< 0.045	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	0.38	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	0.51	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa cancerogena PAH	0.45	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa övriga PAH	0.49	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa totala PAH16	0.94	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Arsenik As	< 2.2	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17294-2:2016	a)
Barium Ba	35	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	22	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	< 0.20	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	2.6	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	6.0	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	5.4	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kvicksilver Hg	0.048	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	3.1	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	13	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	52	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Kopia till:

pqab (pqab@pqab.se)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Sida 2 av 3

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

PQ Geoteknik & Miljö AB
 Ciprian Costin
 Järngatan 33
 234 35 LOMMA

AR-21-SL-194008-01
EUSELI2-00936096

Kundnummer: SL8437711

 Uppdragsmärkn.
 E193_Eslöv, Löberöd, ICA

Analysrapport

Provnummer:	177-2021-10130372	Djup (m)	0-0,4		
Provbeskrivning:		Provtagare	CC		
Matris:	Jord				
Provet ankom:	2021-10-12				
Utskriftsdatum:	2021-10-15				
Analyserna påbörjades:	2021-10-12				
Provmärkning:	4				
Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	83.9	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	< 0.0035	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Toluen	< 0.10	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Etylbensen	< 0.10	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
m/p/o-Xylen	< 0.10	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Summa TEX	< 0.20	mg/kg Ts	30%	Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C5-C8	< 5.0	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	< 3.0	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	< 5.0	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	< 5.0	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	< 9.0	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C16-C35	< 10	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	< 4.0	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	0.91	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/Metylbenso(a)antracener	< 0.50	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyrener/Metylfluorantener	0.97	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Summa Aromater >C16-C35	1.2	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	Utgår				a)*
Oljetyp > C10	Utgår				a)*
Benso(a)antracen	0.46	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Krysen	0.53	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	1.2	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(a)pyren	0.64	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	0.46	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Dibenso(a,h)antracen	0.095	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Sida 1 av 3

Naftalen	0.15	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaftylen	0.13	mg/kg Ts	40%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaften	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoren	0.032	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fenantren	0.97	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Antracen	0.082	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoranten	1.5	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Pyren	1.2	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(g,h,i)perylene	0.46	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	0.30	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	3.8	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	3.8	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa cancerogena PAH	3.4	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa övriga PAH	4.5	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa totala PAH16	7.9	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Arsenik As	3.2	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17294-2:2016	a)
Barium Ba	56	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	43	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	0.27	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	3.3	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	9.6	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	7.0	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kvicksilver Hg	0.12	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	3.9	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	16	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	110	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Kopia till:

pqab (pqab@pqab.se)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Sida 2 av 3

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

PQ Geoteknik & Miljö AB
 Ciprian Costin
 Järngatan 33
 234 35 LOMMA

AR-21-SL-194329-01
EUSELI2-00936096

Kundnummer: SL8437711

 Uppdragsmärkn.
 E193_Eslöv, Löberöd, ICA

Analysrapport

Provnummer:	177-2021-10130373	Djup (m)	0-0,2-0,5		
Provbeskrivning:		Provtagare	CC		
Matris:	Jord				
Provet ankom:	2021-10-12				
Utskriftsdatum:	2021-10-15				
Analyserna påbörjades:	2021-10-12				
Provmärkning:	5				
Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	95.5	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	< 0.0035	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Toluen	< 0.10	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Etylbensen	< 0.10	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
m/p/o-Xylen	< 0.10	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Summa TEX	< 0.20	mg/kg Ts	30%	Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C5-C8	< 5.0	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	< 3.0	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	< 5.0	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	< 5.0	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	< 9.0	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C16-C35	< 10	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	< 4.0	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	< 0.90	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/Metylbens(a)antracener	< 0.50	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyrener/Metylfluorantener	< 0.50	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Summa Aromater >C16-C35	< 0.50	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	Utgår				a)*
Oljetyp > C10	Utgår				a)*
Benso(a)antracen	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Krysen	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(a)pyren	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Dibenso(a,h)antracen	< 0.030	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Naftalen	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaftylen	< 0.030	mg/kg Ts	40%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaften	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoren	< 0.030	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fenantren	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Antracen	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoranten	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Pyren	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(g,h,i)perylene	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	< 0.045	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	< 0.075	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	< 0.11	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa cancerogena PAH	< 0.090	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa övriga PAH	< 0.14	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa totala PAH16	< 0.23	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Arsenik As	2.5	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17294-2:2016	a)
Barium Ba	26	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	6.3	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	< 0.20	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	2.1	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	5.3	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	6.2	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kvicksilver Hg	< 0.010	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	5.1	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	8.3	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	22	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Kopia till:

pqab (pqab@pqab.se)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Sida 2 av 3

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

PQ Geoteknik & Miljö AB
Ciprian Costin
Järngatan 33
234 35 LOMMA

AR-21-SL-194330-01

EUSELI2-00936096

Kundnummer: SL8437711

Uppdragsmärkn.
E193_Eslöv, Löberöd, ICA

Analysrapport

Provnummer:	177-2021-10130374	Djup (m)	0,5-1,0		
Provbeskrivning:		Provtagare	CC		
Matris:	Jord				
Provet ankom:	2021-10-12				
Utskriftsdatum:	2021-10-15				
Analyserna påbörjades:	2021-10-12				
Provmärkning:	5				
Analys	Resultat	Enhet	Mäto.	Metod/ref	
Torrsubstans	90.7	%	5%	SS-EN 12880:2000	a)
Bensen	< 0.0035	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Toluen	< 0.10	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Etylbensen	< 0.10	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
m/p/o-Xylen	< 0.10	mg/kg Ts	30%	EPA 5021, Intern metod	a)
Summa TEX	< 0.20	mg/kg Ts	30%	Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C5-C8	< 5.0	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C8-C10	< 3.0	mg/kg Ts	35%	SPI 2011	a)
Alifater >C10-C12	< 5.0	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Alifater >C12-C16	< 5.0	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Summa Alifater >C5-C16	< 9.0	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Alifater >C16-C35	< 10	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C8-C10	< 4.0	mg/kg Ts	30%	SPI 2011	a)
Aromater >C10-C16	< 0.90	mg/kg Ts	20%	SPI 2011	a)
Metylkrysener/Metylbens(a)antracener	< 0.50	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Metylpyrener/Metylfluorantener	< 0.50	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Summa Aromater >C16-C35	< 0.50	mg/kg Ts	25%	SIS: TK 535 N 012	a)
Oljetyp < C10	Utgår				a)*
Oljetyp > C10	Utgår				a)*
Benso(a)antracen	0.078	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Krysen	0.075	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(b,k)fluoranten	0.17	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(a)pyren	0.088	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Indeno(1,2,3-cd)pyren	0.071	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Dibenso(a,h)antracen	< 0.030	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Sida 1 av 3

Naftalen	0.055	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaftylen	< 0.030	mg/kg Ts	40%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Acenaften	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoren	< 0.030	mg/kg Ts	30%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fenantren	0.092	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Antracen	< 0.030	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Fluoranten	0.21	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Pyren	0.18	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Benso(g,h,i)perylene	0.077	mg/kg Ts	25%	SS-ISO 18287:2008, mod	a)
Summa PAH med låg molekylvikt	0.085	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med medelhög molekylvikt	0.51	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa PAH med hög molekylvikt	0.57	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa cancerogena PAH	0.50	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa övriga PAH	0.67	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Summa totala PAH16	1.2	mg/kg Ts		Beräknad från analyserad halt	a)
Arsenik As	2.0	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17294-2:2016	a)
Barium Ba	37	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Bly Pb	15	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kadmium Cd	< 0.20	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kobolt Co	3.8	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Koppar Cu	6.3	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Krom Cr	7.5	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Kvicksilver Hg	0.065	mg/kg Ts	20%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 17852:2008mod	a)
Nickel Ni	6.2	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Vanadin V	13	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)
Zink Zn	180	mg/kg Ts	25%	SS 28311:2017mod/SS-EN ISO 11885:2009	a)

Utförande laboratorium/underleverantör:

a) Eurofins Environment Testing Sweden AB, SWEDEN, ISO/IEC 17025:2017 SWEDAC 1125

Kopia till:

pqab (pqab@pqab.se)

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

Paola Nilson, Rapportansvarig

Denna rapport är elektroniskt validerad och signerad.

Förklaringar

Laboratoriet/laboratorierna är ackrediterade av respektive lands ackrediteringsorgan. Ej ackrediterade analyser är markerade med *

AR-003v58

Mätosäkerheten, om inget annat anges, redovisas som utvidgad mätosäkerhet med täckningsfaktor 2. Undantag relaterat till analyser utförda utanför Sverige kan förekomma. Ytterligare upplysningar samt mätosäkerhet och detektionsnivåer för mikrobiologiska analyser lämnas på begäran.

Denna rapport får endast återges i sin helhet, om inte utförande laboratorium i förväg skriftligen godkänt annat. Resultaten relaterar endast till det insända provet.

**Val av ledamöter och ersättare till vård- och
omsorgsnämndens arbetsutskott**

13

VoO.2023.0018

2023-01-17

Handläggarens namn

Handläggarens telefonnummer

Handläggarens e-postadress

Vård- och omsorgsnämnden

Tjänsteskrivelse; Val av ledamöter och ersättare till vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott

Ärendebeskrivning

Enligt vård- och omsorgsnämndens reglemente § 20 får det inom nämnden finnas ett arbetsutskott bestående av högst fem ledamöter och fem ersättare. Utskottet skall utses av nämnden för samma tid som ledamöter och ersättare i nämnden. Ordförande i nämnden är ledamot och ordförande i arbetsutskottet. Förste vice ordförande i nämnden är ledamot och vice ordförande i arbetsutskottet.

Om en ledamot är förhindrad att närvara vid ett sammanträde ska detta snarast anmälas till nämndens sekreterare, som kallar in ersättare enligt upprättad ordning. Inbördes ordning mellan ledamöter, som företräder samma parti ska avgöras av längst tjänstgöringstid eller av levnadsålder vid lika tjänstgöringstid.

Fyllnadsval för återstående tjänstgöringstid ska göras vid den händelse en ledamot eller ersättare i arbetsutskottet avgår.

För vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott gäller i tillämpliga delar detsamma som för nämnden i fråga om beslutsförfhet, jäv, fattande av beslut samt förande och justering av protokoll. Arbetsutskottets beslut fattas på delegation och ska anmälas till vård- och omsorgsnämnden efter det att protokollet har justerats.

Beslutsunderlag

Vård- och omsorgsnämndens reglemente

Beredning

Vid vård- och omsorgsnämndens sammanträde den 25 januari 2023 ska ledamöter och ersättare utses till arbetsutskottet för perioden 25 januari 2023 till 31 december 2026.

Beslutet skickas till
Vård och Omsorg

Josef Johansson
Förvaltningschef

Helena Nilsson
Nämndsekreterare

REGLEMENTE FÖR VÅRD- OCH OMSORGSNÄMNDEN

Utöver vad i kommunallagen är stadgat för nämnd, ska följande gälla för vård- och omsorgsnämnden

ESLÖVS KOMMUNS FÖRFATTNINGSSAMLING, nr 9

Antaget av kommunfullmäktige 2002-12-16 § 107

Reviderat 2017-04-24 § 36

Reviderat 2019-09-30 § 98

Reviderat 2020-03-30, § 43

Reviderat 2021-06-14, § 97

Reviderat 2022-11-28, § 119

Att gälla från och med 2023-01-01

Innehållsförteckning

NÄMNDENS UPPGIFTER OCH ANSVAR M. M	3
Nämndens uppgifter	3
Ansvar och rapporteringsskyldighet.....	3
Registeransvar	3
Personalfrågor	4
Processbehörighet.....	4
Inskränkning av nämndens uppgifter och ansvar vid extra ordinär händelse.....	4
 NÄMNDENS ARBETSFORMER	 4
Sammansättning, mandattid	4
Ordförande och vice ordförande	5
Ersättare för ordföranden	5
Ersättarnas tjänstgöring.....	5
Jäv eller annat hinder	5
Inkallande av ersättare	6
Sammanträden.....	6
Kallelse.....	6
Justering av protokoll.....	7
Reservation	7
Delgivning.....	7
Undertecknande av handlingar	7
Arbetsutskott	7

NÄMNDENS UPPGIFTER OCH ANSVAR M.M.

Nämndens uppgifter

§1

Nämnden fullgör kommunens uppgifter inom lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade, socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen som gäller för äldre och handikappade samt psykiskt sjuka, lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga för individer mellan 18-20 år samt lagen om vård av missbrukare i vissa fall. Nämnden fullgör även den del av individ- och familjeomsorg som arbetar med behandling och vård av vuxna missbrukare. Vidare fullgör Vård- och omsorgsnämnden uppgifter inom försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd, mottagande och integration av vuxna flyktingar och andra skyddsbehövande, boendefrågor för socialt utsatta personer samt budget och skuldrådgivning. Likaså fullgör nämnden kommunens uppgifter inom tillstånd, tillsyn och kontroll enligt tobakslagen och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel, samt lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare. Därutöver ansvarar nämnden för tillstånd och tillsyn enligt alkohollagen samt för att avge yttranden enligt lotterilagen.

Under nämnden lyder förvaltningen Vård och Omsorg.

Ansvar och rapporteringsskyldighet

§ 2

Nämnden ska ansvara för att verksamheten inom nämndens område bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden bör vid fullgörandet av sina uppgifter, på lämpligt sätt och i den omfattning som behövs, samråda med övriga kommunala nämnder och andra myndigheter m.fl. inom sitt verksamhetsområde.

Nämnden ska se till att verksamheten bedrivs på ett också i övrigt tillfredsställande sätt.

Nämnden ska regelmässigt till kommunfullmäktige rapportera hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är.

Registeransvar

§3

Nämnden är registeransvarig för de personregister som nämnden för i sin verksamhet och förfogar över.

Personalfrågor**§ 4**

Såvida ej annat anges nedan beslutar nämnden i de personalfrågor som förekommer i allmänna bestämmelser (AB) och andra tillämpliga kollektivavtal.

Nämnden ska själv anställa sin personal, förutom förvaltningschef som anställs av kommunstyrelsen.

Utan kommunstyrelsens medgivande får arbetstagare inte anställas på särskilt visstidsförordnande eller kontrakt.

Förflyttnings- och omplaceringsärenden från en nämnd till en annan ska avgöras av kommunstyrelsen.

Processbehörighet**§ 5**

Nämnden får själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden som faller inom nämndens verksamhetsområde, med rätt att träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta avtal om inte någon annan ska göra det på grund av beslut av fullmäktige.

Inskränkning av nämndens uppgifter och ansvar vid extra ordinär händelse**§ 6**

När vissa i förväg angivna omständigheter föreligger ska kommunstyrelsen utgöra krisledningsnämnd och besluta om en extraordinär händelse är sådan att krisledningsnämnden ska överta verksamhetsansvar och beslutanderätt från nämndens verksamhetsområde.

Endast de beslutsbefogenheter som är nödvändiga för att hantera situationen får övertas.

När förhållandena medger det ska krisledningsnämnden besluta att de uppgifter som nämnden övertagit från andra nämnden ska återgå till ordinarie nämnd. Kommunfullmäktige får besluta att krisledningsnämndens verksamhet ska upphöra.

NÄMNDENS ARBETSFORMER**Sammansättning, mandattid****§ 7**

Nämnden består av nio ledamöter och nio ersättare.

Ledamöterna i nämnden väljs av kommunfullmäktige för fyra år, räknat från och med den 1 januari året efter det år då allmänna val ägt rum.

Ordförande och vice ordförande

§ 8

Kommunfullmäktige ska bland nämndens ledamöter utse en ordförande, en förste vice ordförande och en andre vice ordförande.

Ersättare för ordföranden

§ 9

Om varken ordförande eller vice ordförande kan delta i ett helt sammanträde, eller i en del av ett sammanträde, ska den till åldern äldste ledamoten fullgöra ordförandens uppgifter.

Om ordföranden på grund av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får nämnden utse en annan ledamot att vara ersättare för ordföranden. Ersättaren ska då fullgöra ordförandens samtliga uppgifter.

Ersättarnas tjänstgöring

§ 10

Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde, eller att vidare deltaga i ett sammanträde, ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra fr o m nästa punkt på dagordningen, även om ersättare trätt in i ledamotens ställe.

Om inte ersättarna väljs proportionellt ska ersättarna tjänstgöra enligt den av kommunfullmäktige mellan dem bestämda ordningen.

En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna därigenom påverkas får en ersättare, som inställer sig under pågående sammanträde, träda in i stället för en ersättare som kommer längre ned i ordningen.

§ 11

Ersättare har rätt att yttra sig under sammanträdet.

Jäv eller annat hinder

§ 12

En ledamot eller en ersättare, som har avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende, får åter tjänstgöra, sedan ärendet har handlagts.

En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen vid ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra om ersättarens inträde har påverkat styrkebalansen mellan partierna.

Inkallande av ersättare

§ 13

En ledamot som är hindrad att delta i ett sammanträde, eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till nämndens sekreterare. Sekreteraren ska kalla in den ersättare som står i tur att tjänstgöra och som inte redan kallats in.

Sammanträden

§ 14

Nämnden ska sammanträda på tid och plats som nämnden bestämmer.

§ 14 a

Nämnden får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud. Ledamot som önskar delta på distans ska senast fem (5) dagar i förväg anmäla detta till styrelsens/nämndens kansli.

Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans. Nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i nämnden.

Kallelse

§ 15

Ordföranden ska ansvara för att kallelse utfärdas till sammanträdena.

Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet

Kallelsen ska på ett lämpligt sätt vara varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara vid sammanträdet tillhanda senast fyra dagar före sammanträdesdagen.

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

När varken ordförande eller vice ordförande kan kalla till sammanträde ska den till åldern äldste ledamoten göra detta.

Justering av protokoll

§ 16

Protokollet justeras av ordförande och en ledamot.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen bör redovisas skriftligt innan nämnden justerar den.

Reservation

§ 17

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut, och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas före den tidpunkt som har fastställts för justering av protokollet.

Delgivning

§ 18

Delgivning med nämnden sker med ordföranden, förvaltningschef eller annan anställd som nämnden bestämmer.

Undertecknande av handlingar

§ 19

Avtal, andra handlingar och skrivelser i nämndens namn, ska undertecknas av ordförande, eller vid förfall för denne av vice ordförande, och kontrasigneras av anställd som nämnden bestämmer.

I övrigt bestämmer nämnden vem som ska underteckna handlingar.

Arbetsutskott

§ 20

Inom nämnden får finnas ett arbetsutskott bestående av högst fem ledamöter och fem ersättare.

Utskottet ska utses av nämnden för samma tid som ledamöter och ersättare i nämnden.

Ordförande i nämnden är ledamot och ordförande i arbetsutskottet. Förste vice ordförande i nämnden är ledamot och vice ordförande i arbetsutskottet.

En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde ska snarast anmäla detta till nämndens sekreterare. Sekreteraren kallar in ersättare enligt upprättad ordning. Den inbördes ordningen mellan ledamöter som företräder samma parti ska avgöras av, längst tjänstgöringstid eller vid lika

tjänstgöringstid – av levnadsåldern.

Avgår ledamot eller ersättare i arbetsutskottet ska fyllnadsval för den återstående tjänstgöringstiden genomföras.

För arbetsutskott ska i tillämpliga delar gälla detsamma som för nämnden ifråga om beslutsförhet, jäv, fattande av beslut samt förande och justering av protokoll. Arbetsutskottets protokoll ska efter justering anmälas hos nämnden.

Kontaktuppgifter

**Val av ledamöter till Kommunala
pensionärsrådet**

14

VoO.2023.0019

2023-01-17

Helena Nilsson

+4641362171

helen.nilsson2@eslov.se

Vård- och omsorgsnämnden

Tjänsteskrivelse; Val av ledamöter till Kommunala pensionärsrådet

Ärendebeskrivning

Enligt Kommunala pensionärsrådets reglemente, ska rådet vara ett organ för överläggningar, samråd och ömsesidig information mellan företrädare för pensionärsorganisationerna och kommunens styrelser och nämnder. Syftet är att rådet ska verka för att förstärka inflytandet i alla frågor som rör äldre, att pensionärernas frågor beaktas i nämndernas verksamhetsplanering samt i styrelser, nämnder och förvaltningar. Vidare ska rådet vara ett remissorgan i frågor som berör pensionärer och utgöra ett forum för opinionsbildning och kunskapsspridning.

Kommunala pensionärsrådet är organisatoriskt knutet till vård- och omsorgsnämnden. Pensionärsorganisationer med betalande medlemmar, som tillhör en rikssammanslutning och som är öppna för alla pensionärer, ska beredas representation i Kommunala pensionärsrådet.

Kommunen representeras av två förtroendevalda utsedda av kommunstyrelsen och tre förtroendevalda utsedda av vård- och omsorgsnämnden.

Beslutsunderlag

Reglemente för kommunala pensionärsrådet

Beredning

Vid vård- och omsorgsnämnden sammanträde den 25 januari 2023 ska tre ledamöter utses till Kommunala pensionärsrådet för perioden 25 januari 2023 till 31 december 2026.

Beslutet skickas till

Kommunala pensionärsrådet

Vård och Omsorg

Vård och Omsorg

Postadress: 241 80 Eslöv | Besöksadress: Stadshuset, Gröna torg 2
Telefon: 0413-620 00 | E-post: kommunledningskontoret@eslov.se | www.eslov.se

Josef Johansson
Förvaltningschef

Helena Nilsson
Nämndsekreterare

ESLÖVS KOMMUNS FÖRFATTNINGSSAMLING

NR 9 C

REGLEMENTE FÖR KOMMUNALA PENSIONÄRSRÅDET I ESLÖVS KOMMUN

Antaget av kommunfullmäktige 2012-03-26 att gälla fr o m 2012-04-15

Allmänt

Rådet är ett organ för överläggningar, samråd och ömsesidig information mellan företrädare för pensionärsorganisationerna och kommunens styrelser och nämnder.

Syfte

- att rådet skall förstärka inflytandet i alla frågor som gäller äldre
- att rådet skall verka för att pensionärernas frågor beaktas i nämndernas verksamhetsplanering
- att rådet skall verka för att pensionärernas frågor beaktas i styrelser, nämnder och förvaltningar
- att rådet ska vara remissorgan i frågor som berör pensionärerna
- att rådet skall vara ett forum för opinionsbildning och kunskapsspridning

Arbetsuppgifter

Kommunen skall informera rådet om planer för förändringar av samhällsinsatsernas utformning och organisation som berör pensionärskollektivet och därvid inhämta synpunkter från rådet i så tidigt skede, att rådets synpunkter och förslag kan påverka ärendets handläggning i aktuell nämnd eller styrelse. Därigenom ges pensionärerna genom rådet en större delaktighet i samhällets insatser.

Pensionärernas representanter kan i rådet aktivt arbeta för förändringar i den kommunala verksamheten. De kan informera om och ge förslag till lämpliga anpassningar av det verksamhetsutbud, som berör äldres förhållanden i samhället. Således skall kommunala pensionärsrådet vara ett referens- och remissorgan i frågor som berör pensionärer enligt SOL:Kap 4

Rådets sammansättning

Pensionärsrådet är organisatoriskt knutet till Vård- och omsorgsnämnden. De organisationer för pensionärer med betalande medlemmar som finns i kommunen, och som tillhör en rikssammanslutning och öppna för alla pensionärer, skall beredas representation i kommunala pensionärsrådet.

Varje organisation (förening) äger utse en representant i rådet. Likaså utses en personlig suppleant för varje representant.

Organisation som ingår i det kommunala pensionärsrådet skall före den 1 november det år kommunfullmäktige väljs lämna förslag till kommunstyrelsen på ledamöter och ersättare.

Kommunen representeras av fem förtroendevalda - från kommunstyrelsen och från Vård- och omsorgsnämnden.

Organisation och arbetsformer

Pensionärsrådet utser inom sig ordförande och vice ordförande. Ordförande bör företrädesvis utses bland politikerna och vice ordförande bland företrädarna för pensionärsorganisationerna.

Rådet utser inom sig ett arbetsutskott bestående av rådets ordförande samt tre representanter för pensionärsorganisationerna.

Som sekreterare i såväl rådet som dess utskott förordnas en anställd från Vård- och Omsorgsförvaltningen.

Arbetsutskottet förbereder ärenden som skall föreläggas rådet. Arbetsutskottet kan i brådskande fall avge yttrande till berörda organ i kommunen.

Rådet skall sammanträda minst fyra gånger per kalenderår, varav ett sammanträde skall hållas i anslutning till kommunens budgetbehandling.

Extra sammanträde skall hållas om rådets ordförande, vice ordförande, arbetsutskottet eller mer än hälften av rådets ledamöter begär det.

Vid sammanträden föres protokoll, som justeras av ordförande jämte en av rådet utsedd ledamot.

Förslag till förteckning över ärenden, som skall behandlas samt handlingar och beslutsunderlag, skall delges rådets ledamöter i så god tid och på sådant sätt, att vidare information och beredning underlättas.

Skriftlig kallelse jämte föredragningslista utsändes till rådets ledamöter och för kännedom till rådets suppleanter senast 14 dagar före rådet sammanträden.

Protokollsutdrag tillställs dem, som är berörda av protokoll intagna beslut. Fullständiga protokoll skall delges ledamöter och suppleanter i rådet, kommunstyrelsen, Vård- och omsorgsnämnden samt i kommunen verksamma pensionärsföreningar.

Utbildning

Ledamöterna i kommunala pensionärsrådet skall erhålla relevant utbildning för uppdraget.

Ekonomi

Till såväl kommunens som pensionärsorganisationernas representanter utgår arvode, traktaments- och resekostnadsersättning enligt av kommunfullmäktige fastställda regler för förtroendevalda.

Ändring av detta reglemente kan aktualiseras i kommunala pensionärsrådet, kommunstyrelsen och Vård- och omsorgsnämnden.